

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2015-2019

Α΄ ΦΑΣΗ: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΔΗΜΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ

www.igoumenitsa.gr

Πίνακας περιεχομένων

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
1.1	Αντικείμενο του προγράμματος	7
1.2	Θεσμικό Πλαίσιο Επιχειρησιακών Σχεδίων	8
1.3	Σκοπός του Επιχειρησιακού Προγράμματος	9
1.4	Περιεχόμενα και διάρθρωση του Προγράμματος	11
1.5	Μεθοδολογική Προσέγγιση.....	12
2	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	17
2.1	Βασικά Χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου	17
2.2	Η θέση και ο ρόλος του Δήμου στην Περιφερειακή Ενότητα και στην Περιφέρεια	19
2.3	Ιστορικό Συνένωσης.....	23
2.4	Έδρα του ΟΤΑ.....	23
2.5	Δημοτικές και Τοπικές Ενότητες του Δήμου Ηγουμενίτσας	23
3	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΙΑ-ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	26
3.1	Υψόμετρο και κλίσεις εδάφους	26
3.2	Φυσικοί πόροι.....	27
3.2.1	Γεωργικές περιοχές	27
3.2.2	Δάση-ημιφυσικές εκτάσεις	27
3.2.3	Εκτάσεις που καλύπτονται από νερά.....	28
3.2.4	Τεχνητές περιοχές	28
3.3	Χρήσεις γης	28
3.4	Προβλήματα ρύπανσης	29
3.5	Βασικές υποδομές- δίκτυα	30
3.5.1	Μεταφορική υποδομή	30
3.5.2	Ύδρευση.....	33
3.5.3	Άρδευση	33
3.5.4	Πυρασφάλεια	34
3.5.5	Αποχέτευση ακαθάρτων και ομβρίων	34
3.5.6	Αποκομιδή και διάθεση απορριμμάτων	35
4	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ-ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ.....	38
4.1	Δομές κοινωνικής υποστήριξης.....	38
4.1.1	Υπηρεσίες Υγείας.....	38
4.1.2	Υπηρεσίες Πρόνοιας.....	39
4.1.3	Υποδομές εκπαίδευσης.....	40
4.2	Πολιτιστική υποδομή και δραστηριότητες	42

4.3	Αθλητικές υποδομές και δραστηριότητες.....	47
5	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ & ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.....	50
5.1	Κοινωνικοοικονομικά στοιχεία Δήμου Ηγουμενίτσας.....	50
5.1.1	Έκταση και Πληθυσμός	50
5.1.2	Απασχόληση και χαρακτηριστικά τοπικής Οικονομίας	64
6	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	74
6.1	Γενική περιγραφή του εσωτερικού περιβάλλοντος.....	74
6.2	Οργανωτική και Διοικητική συγκρότηση Δήμου Ηγουμενίτσας.....	74
6.3	Υπηρετούν προσωπικό στο Δήμο Ηγουμενίτσας.....	77
6.4	Νομικά Πρόσωπα Δήμου Ηγουμενίτσας.....	83
6.4.1	Π.Α.Κ.Π.ΠΟ -Ν.Π.Δ.Δ.....	83
6.4.2	Κ.Ε.Δ.Η - Ν.Π.Ι.Δ.....	90
6.4.3	Δ.Ε.Υ.Α.Η - Ν.Π.Ι.Δ.....	92
6.5	Κτιριακές υποδομές και χρήσεις κτιρίων του ΟΤΑ.....	93
6.6	Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Ηγουμενίτσας	93
6.6.1	Ανάλυση Εσόδων του Δήμου	95
6.6.2	Ανάλυση Εξόδων του Δήμου	105
6.6.3	Αριθμοδείκτες	112
7	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	115
7.1	Αξιολόγηση Εξωτερικού Περιβάλλοντος Δήμου Ηγουμενίτσας.....	115
7.2	Αξιολόγηση Εσωτερικού Περιβάλλοντος Δήμου Ηγουμενίτσας.....	138
8	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ.....	147
8.1	Αποστολή, όραμα και οι αρχές του Δήμου	147
8.2	Άξονες, προτεραιότητες, μέτρα και γενικοί στόχοι του προγράμματος	148
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	155
	Παράρτημα Α- Κτιριακές Υποδομές Δήμου Ηγουμενίτσας	156
	Παράρτημα Β- Δανειακές Υποχρεώσεις του Δήμου	159

Πίνακας Περιεχομένων Πινάκων

Πίνακας 1-1: Βήματα Α' Φάσης Επιχειρησιακού Προγράμματος	12
Πίνακας 3-1: Απορριματοφόρα Οχήματα.....	35
Πίνακας 3-2: Φορτηγά οχήματα	35
Πίνακας 4-1: Υποδομές Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης	41
Πίνακας 4-2: Πολιτιστική Υποδομή και Δραστηριότητες	44
Πίνακας 4-3: Αθλητικές Υποδομές & Δραστηριότητες	47
Πίνακας 5-1: Απογραφή Μόνιμου Πληθυσμού Περιφέρεια Ηπείρου, 2011	51
Πίνακας 5-2: Δημογραφικές Τάσεις στην Περιφέρεια Ηπείρου/Πληθυσμιακή Πυκνότητα. 52	
Πίνακας 5-3: Πληθυσμιακή Κατάταξη των Δήμων στην Περιφέρεια Ηπείρου	53
Πίνακας 5-4: Απογραφή Πληθυσμού (Ανά Δημοτική Ενότητα)	54
Πίνακας 5-5: Πληθυσμιακές Μεταβολές (Πραγματικός Πληθυσμός) 1991-2011	57
Πίνακας 5-6: Μόνιμος Πληθυσμός κατά Φύλο (2011) – Δήμος Ηγουμενίτσας.....	60
Πίνακας 5-7: Μόνιμος Πληθυσμός κατά Ηλικιακή Ομάδα (2011)	61
Πίνακας 5-8: Ηλικιακή Σύθεση Πληθυσμού Δημοτικών Ενοτήτων	61
Πίνακας 5-9: Γήρανση του πληθυσμού στην Ήπειρο κατά την περίοδο 1971-2001.	62
Πίνακας 5-10: Δείκτης Γήρανσης, Εξάρτησης 2001	62
Πίνακας 5-11: Δείκτης Γήρανσης, 2001-2011	62
Πίνακας 5-12: Ποσοστιαία μεταβολή του δείκτη γήρανσης ανά νομό, Ελλάδα 1971-2001. 64	
Πίνακας 5-13: Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός (2011)	65
Πίνακας 5-14: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός ανά τομέα δραστηριότητας, (2011)	65
Πίνακας 5-15: Απασχολούμενοι κατά τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας.....	65
Πίνακας 5-16: Ξενοδοχειακό Δυναμικό Περιφερειακής Ενότητας Θεσπρωτίας(2014).....	67
Πίνακας 5-17: Αριθμός των αφίξεων ανά Νομό της Περιφέρειας Ηπείρου	68
Πίνακας 5-18: Ανεργία (%) κατά Περιφέρεια και μεταβολές κατά την περίοδο 2010-2014 69	
Πίνακας 5-19: Κατά Κεφαλή Α.Ε.Π (κατά περιφέρεια και νομό, σε ευρώ)	72
Πίνακας 6-1: Προσωπικό που υπηρετεί στο Δήμο (Μάρτιος 2015).....	78
Πίνακας 6-2: Προσωπικό που υπηρετούσε στο Δήμο κατά το έτος 2011	79
Πίνακας 6-3: Υπηρετούν προσωπικό στο Δήμο Ηγουμενίτσας ανά Διεύθυνση (2015).....	79
Πίνακας 6-4: Προσωπικό Δήμου Ηγουμενίτσας ανά Διεύθυνση/Ειδικότητα (2015)	79
Πίνακας 6-5: Δραστηριότητες Π.Α.Κ.Π.ΠΟ.....	87
Πίνακας 6-6: Έσοδα Δήμου Ηγουμενίτσας 2011-2014 (Συνοπτικός Πίνακας).....	95
Πίνακας 6-7: Έσοδα Δήμου Ηγουμενίτσας 2011-2014 (Αναλυτικός Πίνακας).....	96
Πίνακας 6-8: Βαθμός υλοποίησης προϋπολογισμού Εσόδων 2011-2014	97
Πίνακας 6-9: Επιχορηγήσεις και Επενδύσεις περιόδου 2011-2014.....	99
Πίνακας 6-10: Ίδια έσοδα /Επιχορηγήσεις	104
Πίνακας 6-11: Συνολικές Δαπάνες περιόδου 2011-2014 (Συνοπτικός Πίνακας)	105
Πίνακας 6-12: Δαπάνες Δήμου Ηγουμενίτσας 2011-2014 (Αναλυτικός Πίνακας).....	106
Πίνακας 6-13: Βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού Εξόδων 2011-2014.....	108

Πίνακας Περιεχομένων Εικόνων

Εικόνα 2-1: Σημαντικοί διαμετακομιστικοί κόμβοι	17
Εικόνα 2-2: Περιφέρεια Ηπείρου	18
Εικόνα 2-3: Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης – Άξονες και πόλοι ανάπτυξης	20
Εικόνα 5-1: Έκταση Καλλικρατικών Δήμων ΠΕ Θεσπρωτίας	50

Πίνακας Περιεχομένων Σχημάτων

Σχήμα 5-1: Έκταση Καλλικρατικών Δήμων ΠΕ Θεσπρωτίας	50
Σχήμα 5-2: Πληθυσμιακά στοιχεία Δήμων Θεσπρωτίας	53
Σχήμα 5-3: Πραγματικός Πληθυσμός Δημοτικών Ενοτήτων Δήμου Ηγουμενίτσας, 2011....	56
Σχήμα 5-4: Πυκνότητα πληθυσμού στις Δημοτικές Ενοότητες του Δήμου Ηγουμενίτσας	59
Σχήμα 5-5: Σύθεση (κατά φύλο) πληθυσμού Δήμων της ΠΕ Θεσπρωτίας	60
Σχήμα 5-6: Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα και στην ΕΕ27	70
Σχήμα 6-1: Οργανόγραμμα Δήμου Ηγουμενίτσας	74
Σχήμα 6-2: Προσωπικό Δήμου Ηγουμενίτσας ανά Ειδικότητα, Μάρτιος 2015	81
Σχήμα 6-3: Προσωπικό Δήμου Ηγουμενίτσας ανά Διεύθυνση, Μάρτιος 2015	82

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Αντικείμενο του προγράμματος

Σύμφωνα με τα άρθρα 203-206 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν.3463/2006) θεσπίστηκε για πρώτη φορά η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α και με τον Ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ») άρθρο 266 ορίζεται ότι για τον μεσοπρόθεσμο προγραμματισμό των δήμων εκπονείται το Πενταετές Τεχνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Τ.Ε.Π.) το οποίο εξειδικεύεται κατ' έτος σε Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης (Ε.Π.Δ.) και ετήσιο Προϋπολογισμό.

Η θεσμική υποχρέωση σύνταξης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων αποσκοπεί στην εισαγωγή μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων προγραμματισμού στους ΟΤΑ.

Στόχοι του επιχειρησιακού προγράμματος είναι η ανάπτυξη της περιοχής στους τομείς αρμοδιοτήτων της και η βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου.

Στο επιχειρησιακό πρόγραμμα καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι, οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου και οι δράσεις που πρόκειται να υλοποιήσει την επόμενη χρονική περίοδο σε όλους τους τομείς των αρμοδιοτήτων της (περιβάλλον, υποδομές, κοινωνική μέριμνα κοκ). Επίσης, περιλαμβάνονται στόχοι και δράσεις για τη βελτίωση της εσωτερικής της οργάνωσης και λειτουργίας. Τέλος, συμπεριλαμβάνονται όλες οι δράσεις των Νομικών Προσώπων που εποπτεύει ο Δήμος.

Ο Δήμος Ηγουμενίτσας ανταποκρινόμενος στις ως άνω υποχρεώσεις έχει έως σήμερα καταρτίσει τα εξής Επιχειρησιακά Προγράμματα:

1. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την περίοδο 2007-2010 (τετραετές πρόγραμμα).
2. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την περίοδο 2011-2014 (επίσης τετραετές πρόγραμμα).

Το παρόν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου (το παρόν τεύχος αποτελεί την Α' Φάση του Επιχειρησιακού Προγράμματος), είναι το τρίτο στη σειρά και αφορά στην πενταετία 2015-2019.

Αντικείμενό του είναι η αποτύπωση και κωδικοποίηση, με τρόπο συνολικό και συγκροτημένο, της Στρατηγικής, του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού και των Σχεδίων Δράσης για την ανάπτυξη του Δήμου στους τομείς ευθύνης και σε όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του.

Για την κατάρτισή του λήφθηκαν υπόψη οι κατευθύνσεις του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, ο υφιστάμενος χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός καθώς και οι προτεραιότητες που απορρέουν από θεσμοθετημένα χρηματοδοτικά μέσα.

Ελήφθησαν επίσης υπόψη οι ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν σήμερα που καλείται ο Δήμος να καταρτίσει το νέο του Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και μάλιστα ένα πρόγραμμα μακρόπνοο καθώς αυτό αφορά στην πενταετία 2015-2019.

Οι ιδιαίτερες αυτές συνθήκες είναι:

- Το συνεχώς μεταβαλλόμενο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την Αυτοδιοίκηση¹.
- Οι αναμενόμενες σημαντικές αλλαγές στη δομή των ΟΤΑ και στο κανονιστικό πλαίσιο του ανθρώπινου δυναμικού τους.
- Οι αναμενόμενες αλλαγές στο πλαίσιο της Οικονομικής τους διαχείρισης.

Όλα τα παραπάνω καθιστούν το περιβάλλον των ΟΤΑ (εσωτερικό και εξωτερικό) ιδιαίτερα μεταβλητό και αβέβαιο, γεγονός που δυσχεραίνει την κατάρτιση μακρόπνων στρατηγικών προγραμμάτων.

1.2 Θεσμικό Πλαίσιο Επιχειρησιακών Σχεδίων

Με τα άρθρα 203-207 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006), θεσπίστηκε για πρώτη φορά, η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α.

Με το άρθρο 266 Ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα Καλλικράτης) επιβεβαιώνεται η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

Μετά τις σχετικές υπουργικές αποφάσεις και εγκυκλίους που εξέδωσε το Υπουργείο Εσωτερικών (ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α), το θεσμικό πλαίσιο των Επιχειρησιακών Σχεδίων με το οποίο διαμορφώνονται οι νέες συνθήκες για τους ΟΤΑ, συνοψίζεται ως εξής:

- Με την **Υπουργική απόφαση 18183, ΦΕΚ 534, Β, 13/4/2007** καθορίστηκε η δομή και το περιεχόμενο των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ
- Με το **Προεδρικό Διάταγμα 185/2007** «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' βαθμού» καθορίστηκε η διαδικασία κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
- Με το **Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87Α'/7.7.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης», άρθρο 63**, η Εκτελεστική Επιτροπή συντονίζει την κατάρτιση και παρακολουθεί την εκτέλεση του επιχειρησιακού προγράμματος, το οποίο και εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο.
- Με το **Προεδρικό Διάταγμα 89/2001** το οποίο τροποποιεί το υπ' αριθ. 185/2007 (ΦΕΚ 221 Α') Προεδρικό Διάταγμα «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού»

¹Από τη θέσπιση του, ο ν.3852/2010 – Καλλικράτης, έχει τροποποιηθεί μέχρι σήμερα από 21 νόμους. Επιπλέον έχουν εκδοθεί και εφαρμόζονται 17 Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου, 6 Προεδρικά Διατάγματα με άμεση επίδραση στους ΟΤΑ, 7 Πράξεις Υπουργικού Συμβουλίου, 217 Υπουργικές Αποφάσεις μόνον από το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Πληθώρα από Εγκυκλίους και διευκρινιστικά έγγραφα. Σε όλα τα παραπάνω έρχεται να προστεθεί και η ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ των δικαστικών αρχών της χώρας τα τελευταία χρόνια που καθορίζουν επιμέρους θέματα ερμηνείας και εφαρμογής της νομοθεσίας (Συμβούλιο της Επικρατείας, Άρειος Πάγος, Ελεγκτικό Συνέδριο κ.ά).

- Με την αριθ. **41179/2014 Απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών** (ΦΕΚ 2970, Τεύχος Β, 4/11/2014), η οποία αναφέρεται στο Περιεχόμενο, δομή και τρόπο υποβολής των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού για τη δημοτική περίοδο 2014-2019.

1.3 Σκοπός του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Ο ρόλος των ΟΤΑ δεν περιορίζεται μόνο στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών προς τους πολίτες, αλλά λειτουργούν ως θεσμός πολιτικός, κοινωνικός και αναπτυξιακός. Προκειμένου να βελτιώνουν συστηματικά την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα της λειτουργίας τους, είναι αναγκαία η ανάπτυξη ενός μηχανισμού προγραμματισμού.

Ο μηχανισμός αυτός προγραμματισμού εκφράζεται μέσα από τη σύνταξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΟΤΑ, το οποίο αποσκοπεί στην εισαγωγή μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων προγραμματισμού στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση.

Σκοπός των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Δήμων², εν γένει, είναι η προώθηση της Δημοτικής και της εσωτερικής ανάπτυξης του Δήμου, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε τοπικό και εθνικό επίπεδο και τις νέες αρμοδιότητες που ορίζει το Πρόγραμμα Καλλικράτης και έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

A) Προώθηση της τοπικής ανάπτυξης

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα κατά κύριο λόγο προσδιορίζει τις νέες δραστηριότητες που θα πρέπει να εκτελέσει ο Δήμος στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων του, με απώτερους σκοπούς:

1. την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της περιοχής και τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής, με παρεμβάσεις στους τομείς όπως:
 - Της προστασίας και της αειφόρου διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος
 - Της βελτίωσης και διαχείρισης του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος
 - Των τεχνικών υποδομών και των δικτύων εξυπηρέτησης
2. τη βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων της περιοχής του, με παρεμβάσεις στους τομείς όπως :
 - Της Κοινωνικής Πολιτικής και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης
 - Της Υγείας
 - Της Παιδείας / Δια βίου μάθησης/ Πολιτισμού / Αθλητισμού
 - Της Ισότητας των Φύλων και των Ευκαιριών
3. τη βελτίωση της τοπικής οικονομίας και απασχόλησης, με παρεμβάσεις στους τομείς όπως :
 - Των οικονομικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων
 - Της απασχόλησης

²Πηγή: Οδηγός Κατάρτισης Επιχειρησιακού Προγράμματος ΟΤΑ α' Βαθμού - ΕΕΤΑΑ Α.Ε., *Σκοποί και χαρακτηριστικά των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.*

Β) Εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου ως οργανισμού

Εκτός από τις δράσεις για την προώθηση της Δημοτικής και τοπικής ανάπτυξης το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιλαμβάνει δράσεις για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου ως δημόσιου οργανισμού (ως φορέα παροχής συλλογικών αγαθών και υπηρεσιών αλλά και ως θεσμού διασφάλισης της υλοποίησης πολιτικών σε περιφερειακό επίπεδο, σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών), με σκοπούς τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της νομιμοποίησης της λειτουργίας της.

Ειδικότερα οι σχετικές δράσεις αποσκοπούν:

- στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των δραστηριοτήτων και στην καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη
- στη βελτίωση της παραγωγικής ικανότητας των υπηρεσιών της, της ανάπτυξης του υφιστάμενου προσωπικού, της μηχανοργάνωσης, της προμήθειας εξοπλισμού και της εξασφάλισης γης και κτιριακών εγκαταστάσεων
- στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου, μέσω του μεσοπρόθεσμου οικονομικού προγραμματισμού, της παρακολούθησης του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών και της ορθολογικότερης οικονομικής διαχείρισης

Γ) Ανάπτυξη των συνεργασιών του Δήμου

Ο ρόλος του Δήμου, πλέον των οριοθετημένων από το θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτες, είναι να μεριμνά για τη συνολική ευημερία της περιοχής του. Η διοίκηση γίνεται αντιληπτή όχι μόνο ως διοίκηση για τη παροχή ορισμένων πάγιων υπηρεσιών του Δήμου, αλλά ως μέριμνα για το σύνολο των τοπικών υποθέσεων. Σ' αυτή την κατεύθυνση το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου θα πρέπει να επισημαίνει τη συμβολή που μπορούν να έχουν στην ανάπτυξη του Δήμου:

- Οι τοπικοί κοινωνικοί και οικονομικοί φορείς (ιδιωτικές επιχειρήσεις, σύλλογοι και μη κυβερνητικές οργανώσεις).
- Οι γειτονικοί όμοροι Δήμοι.
- Οι λοιποί φορείς του πολιτικο-διοικητικού συστήματος της χώρας (Κεντρικοί φορείς και Περιφέρειες).
- Οι σχέσεις με των όμορων χωρών μελών της ΕΕ δεδομένου ότι αποτελούμε μελή της και οι οικονομίες μας είναι αλληλένδετες,

Επομένως, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα εκτός από τις υπηρεσίες, τα έργα και τις ρυθμίσεις για τα οποία είναι αρμόδιος ο Δήμος, είναι δυνατό να εντοπίζει δραστηριότητες που ανήκουν στην αρμοδιότητα άλλων φορέων και να προσδιορίζει τις αναγκαίες ενέργειες συνεργασίας και συντονισμού με αυτούς.

Το πρόγραμμα εκτός των άλλων στοχεύει επίσης, στην αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας του Δήμου με φορείς του ιδιωτικού, δημόσιου και κοινωνικού τομέα, σε τοπικό, διαπεριφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, για τη συντονισμένη προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την από κοινού παροχή υπηρεσιών ή υλοποίηση δράσεων και συμφωνιών.

Δ) Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δράσης

Στις προτεραιότητες του προγράμματος αντανακλάται η βούληση και το όραμα της Δημοτικής Αρχής. Το όραμα της δημοτικής αρχής αποτυπώνεται στη στρατηγική και αναλύεται αφενός μεν στο πενταετές πρόγραμμα δράσης , αφετέρου δε στα ετήσια προγράμματα δράσης όλων των δημοτικών υπηρεσιών και των νομικών προσώπων.

Ε) Υλοποιείται μέσω του ετήσιου προγράμματος δράσης του Δήμου και των νομικών προσώπων

Το επιχειρησιακό Πρόγραμμα εξειδικεύεται για κάθε έτος της δημοτικής περιόδου με τη σύνταξη των ετήσιων προγραμμάτων δράσης. Με αυτή τη διαδικασία επιμερίζονται οι δράσεις του προγράμματος στις υπηρεσίες, οι οποίες υλοποιούν τμήματα του επιχειρησιακού προγράμματος.

1.4 Περιεχόμενα και διάρθρωση του Προγράμματος

Η δομή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 3 της αριθ. 41179/2014 Υπουργικής Απόφασης, διαρθρώνεται ως εξής :

Στρατηγικός Σχεδιασμός του Δήμου (Α΄ ΦΑΣΗ), ο οποίος περιλαμβάνει:

- Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου.
- Προσδιορισμός του οράματος, των αρχών λειτουργίας και διακυβέρνησης, της στρατηγικής του Δήμου (γενικοί στόχοι και πολιτικές δράσης) και των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων (άξονες και μέτρα).
- Υποστήριξη των διαδικασιών διαβούλευσης.

Επιχειρησιακός και Οικονομικός προγραμματισμός του Δήμου για την επόμενη πενταετία (Β΄ ΦΑΣΗ), ο οποίος περιλαμβάνει:

- Κατάρτιση σχεδίων δράσης για τους γενικούς στόχους τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης (εξειδίκευση των στόχων και καθορισμός δράσεων).
- Ιεράρχηση και πενταετής προγραμματισμός των δράσεων.
- Οικονομικός Προγραμματισμός εσόδων και δαπανών.
- Ολοκλήρωση του σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος και έγκριση από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Όσον αφορά στο παρόν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Ηγουμενίτσας για την περίοδο 2015-2019, η Α΄ Φάση αναφέρεται στον Στρατηγικό Σχεδιασμό και περιλαμβάνει:

Μια γενική παρουσίαση και αξιολόγηση των βασικών γεωγραφικών, ιστορικών, διοικητικών, δημογραφικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών και χαρακτηριστικών της επικράτειας του Δήμου Ηγουμενίτσας, και την καταγραφή των τεχνικών, κοινωνικών και άλλων υποδομών του Δήμου.

Στη συνέχεια γίνεται μία περιγραφή της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας της περιοχής και αναλύονται οι δυνατότητες, ευκαιρίες , αδυναμίες και απειλές που αναδεικνύουν τα κρίσιμα ζητήματα, που καλείται ο Δήμος να αντιμετωπίσει για το επόμενο πενταετές

χρονικό διάστημα, το οποίο χρονικά συμπίπτει και με τη θητεία της τρέχουσας δημοτικής αρχής (**SWOT ANALYSIS Εξωτερικού Περιβάλλοντος**).

Στις επόμενες ενότητες περιγράφεται και αξιολογείται το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου Ηγουμενίτσας και των Νομικών του Προσώπων. Πιο συγκεκριμένα παρουσιάζεται η οργανωτική τους δομή, οι δραστηριότητες και οι λειτουργίες που επιτελούν, η στελέχωση και η υποδομή τους και τα οικονομικά αποτελέσματα των τελευταίων ετών. Στη συνέχεια καταγράφονται τα δυνατά και αδύνατα σημεία τους και εντοπίζονται τα κρίσιμα ζητήματα εσωτερικής ανάπτυξης (**SWOT ANALYSIS Εσωτερικού Περιβάλλοντος**).

Η **Α΄ Φάση** ολοκληρώνεται με την περιγραφή της στρατηγικής του Δήμου, των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων, όπως προκύπτουν από τις δυνατότητες του Δήμου (οικονομικοί περιορισμοί, διαθέσιμο δυναμικό, υφιστάμενες υποδομές και εξοπλισμός). Μαζί με το τις παραμέτρους του ευρύτερου εξωτερικού περιβάλλοντος εξειδικεύονται συγκεκριμένοι άξονες προτεραιότητας, μέτρα και στόχοι.

Η **Β΄ Φάση** αναφέρεται στον Επιχειρησιακό και Οικονομικό Προγραμματισμό του Δήμου. Οι άξονες και τα μέτρα του Προγράμματος εξειδικεύονται σε σχέδια δράσης των Υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων, τα οποία θα υλοποιηθούν στη βάση συγκεκριμένου χρονικού και οικονομικού προγραμματισμού.

1.5 Μεθοδολογική Προσέγγιση

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε στο πλαίσιο του αναπτυξιακού προγραμματισμού, ακολουθεί πιστά τις απαιτήσεις και τις υποδείξεις των σχετικών νομοθετημάτων που αφορούν στο περιεχόμενο, στη δομή και στον τρόπο υποβολής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ Α΄ Βαθμού. Αντλήθηκαν στοιχεία για την εκπόνηση του από τις υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα του Δήμου, το διαδίκτυο, τα προηγούμενα Επιχειρησιακά Σχέδια του Δήμου Ηγουμενίτσας, καθώς επίσης από σχετικές πηγές-βιβλιογραφία.

Ειδικότερα, η προτεινόμενη μεθοδολογία για την ολοκλήρωση του στρατηγικού σχεδιασμού, ο οποίος αποτελεί την Α΄ Φάση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, αναφέρεται σε μια διαδικασία 5 βημάτων:

Πίνακας 1-1: Βήματα Α΄ Φάσης Επιχειρησιακού Προγράμματος

Βήματα	
Βήμα 1: προετοιμασία και οργάνωση	Α΄ Φάση Επιχειρησιακού Προγράμματος
Βήμα 2: συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης	
Βήμα 3: καθορισμός της στρατηγικής του δήμου –κατάρτιση στρατηγικού σχεδίου	
Βήμα 4: συνεργασία με όμορους δήμους	
Βήμα 5: έγκριση του στρατηγικού σχεδίου και υλοποίηση των διαδικασιών διαβούλευσης	

Βήμα 1: Προετοιμασία και οργάνωση.

Το πρώτο βήμα αφορά στην προετοιμασία και οργάνωση της όλης διαδικασίας κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Η Εκτελεστική Επιτροπή δίνει τις αρχικές κατευθύνσεις για τα θέματα τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης που θα διερευνηθούν, αξιοποιώντας τις προτεραιότητες της Δημοτικής Αρχής.

Στη συνέχεια ακολουθεί η οργάνωση και ο προγραμματισμός του έργου και η ενημέρωση των προϊστάμενων των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, καθώς η σύνταξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος αποτελεί αφορμή για την εισαγωγή διαδικασιών προγραμματισμού στο Δήμο και στις υπηρεσίες του.

Οι διαδικασίες αυτές δεν μπορεί παρά να στηρίζονται στη συμμετοχή του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου, το οποίο πρέπει να είναι ενημερωμένο, ώστε να συμβάλλει τόσο στο σχεδιασμό όσο και στην υλοποίηση.

Βήμα 2: Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης .

Σε αυτό το βήμα περιγράφεται συνοπτικά η γενική, μακροσκοπική εικόνα της περιοχής του Δήμου και του Δήμου ως Οργανισμού.

Αναφέρονται τα γεωγραφικά, πληθυσμιακά κοινωνικά, οικονομικά, πολεοδομικά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του Δήμου καθώς και οι σχέσεις και οι αλληλεξαρτήσεις του με την ευρύτερη περιοχή.

Στη συνέχεια αξιολογείται η κατάσταση της περιοχής και εντοπίζονται κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης σε κάθε θεματικό τομέα όπως :

- Υποδομές, Περιβάλλον, Αειφορία-Κλιματική Αλλαγή -Ποιότητα Ζωής
- Κοινωνική Συνοχή (Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός)
- Βιώσιμη και Ολοκληρωμένη Οικονομική και Κοινωνική Ανάπτυξη
- Το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου

Χρησιμοποιούνται στατιστικά στοιχεία καθώς και στοιχεία από άλλες μελέτες που αφορούν στην περιοχή του Δήμου αλλά και πηγές όπως η βιβλιογραφία, η αρθρογραφία και το διαδίκτυο.

Σειρά πινάκων και γραφημάτων διευκολύνουν τη συνοπτική και περιεκτική παρουσίαση των ως άνω στοιχείων.

Όσον δε αφορά στο εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου, σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του Δήμου, αποτυπώνεται και παρουσιάζεται συνοπτικά:

- η οργανωτική δομή του Δήμου,
- το ανθρώπινο δυναμικό,
- οι συνεργασίες,
- οι κτιριακές υποδομές και ο τεχνικός εξοπλισμός,
- οικονομικά στοιχεία και περιουσία.

Τα παραπάνω στοιχεία αξιοποιούνται για να εντοπιστούν προβλήματα στην εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου.

Βήμα 3: Καθορισμός του Οράματος και της Στρατηγικής του Δήμου – Κατάρτιση Στρατηγικού Σχεδίου

Σκοποί του βήματος είναι:

- η διατύπωση του οράματος,
- η διατύπωση των κατευθυντηρίων πολιτικών επιλογών της Δημοτικής Αρχής για την επόμενη περίοδο (2015-2019),
- η επιλογή της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο Δήμος,
- ο προσδιορισμός των Μέτρων (Αναπτυξιακές Προτεραιότητες) και των Στόχων, σύμφωνα με τις οποίες θα διαρθρωθεί το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές (τομεακές και περιφερειακές) αναπτυξιακές προτεραιότητες.

Οι ενέργειες αυτές οριοθετούνται από τη Δημοτική Αρχή σε συνεργασία με την Υπηρεσία Προγραμματισμού και Ανάπτυξης και την Εκτελεστική Επιτροπή, με βάση τα συμπεράσματα της αξιολόγησης του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, το ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό αναπτυξιακό πλαίσιο και τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί.

Βήμα 4: Συνεργασία με όμορους Δήμους και την Περιφέρεια

Σκοπός του βήματος είναι η διασφάλιση του συντονισμού των δράσεων υπερτοπικής ανάπτυξης και η προώθηση τυχόν διαδημοτικών και διαβαθμιδικών συνεργασιών (Περιφέρειας-Δήμου).

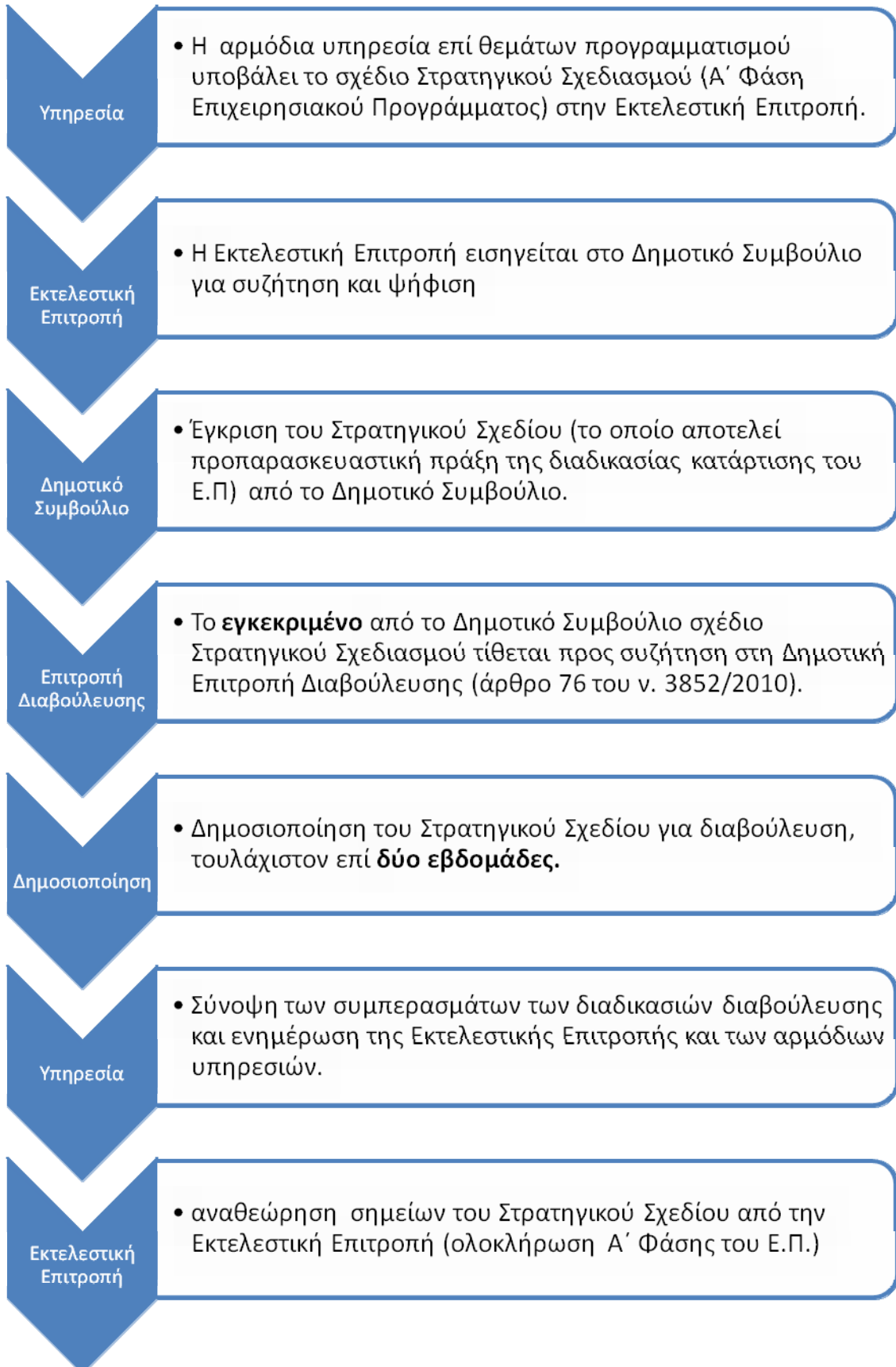
Το βήμα, εκτός των άλλων, στοχεύει επίσης στην αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας του Δήμου με όμορους Δήμους για τη συντονισμένη προώθηση της υπερτοπικής ανάπτυξης και την από κοινού παροχή υπηρεσιών ή την υλοποίηση δράσεων και συμφωνιών.

Επιπρόσθετα, το βήμα στοχεύει στη συνεργασία του Δήμου με την Περιφέρεια, ώστε να συντονιστούν δράσεις που αφορούν στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη.

Βήμα 5: Έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου και Διαδικασίες Διαβούλευσης

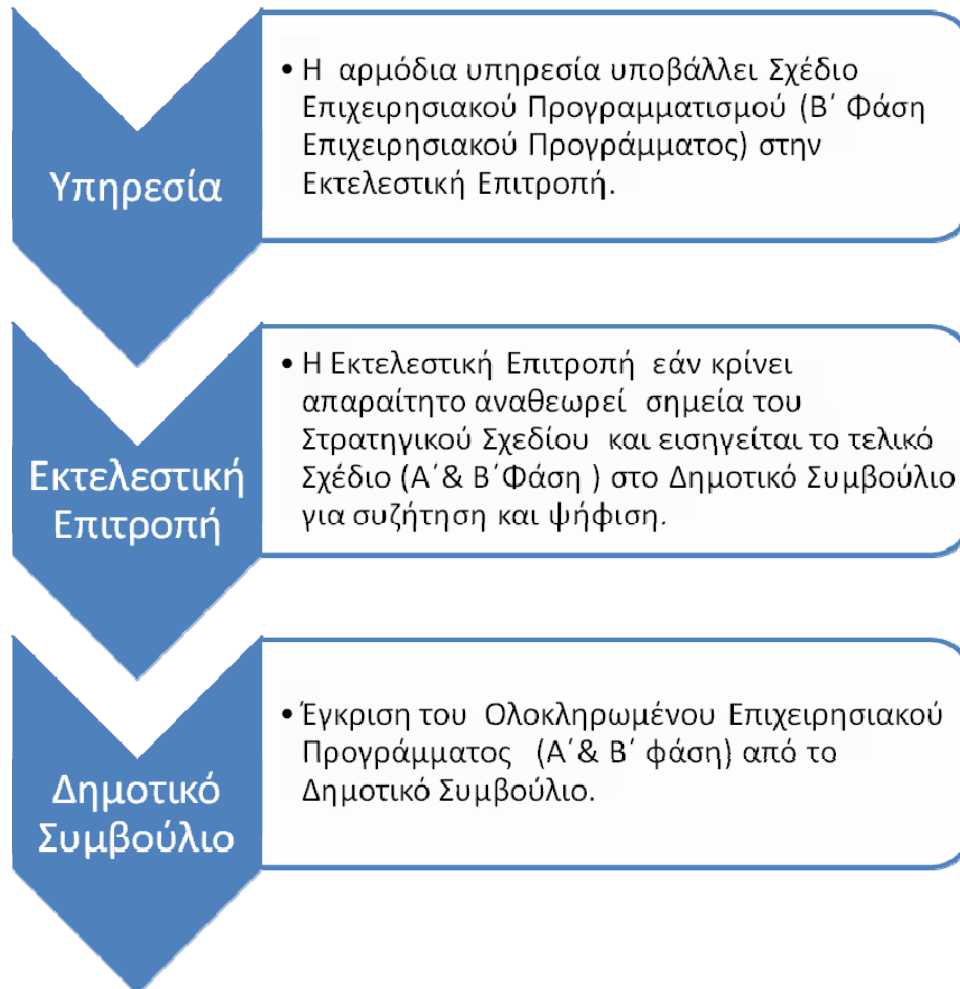
Το τελευταίο βήμα για την ολοκλήρωση του Στρατηγικού Σχεδιασμού περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες:

**Α΄ ΦΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
(ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ)**

Η Κατάρτιση της Β΄ Φάσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, που αναφέρεται στον επιχειρησιακό και οικονομικό προγραμματισμό, θα ολοκληρωθεί με τα ακόλουθα βήματα:

**Β΄ ΦΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
(ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ)**

2 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

2.1 Βασικά Χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου

Ο Δήμος Ηγουμενίτσας είναι ένας από τους τρεις δήμους ο οποίος μαζί με το Δήμο Σουλίου και το Δήμο Φιλιατών, αποτελούν την Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτίας. Διοικητικά υπάγεται στην Περιφέρεια Ηπείρου, η οποία καταλαμβάνει το βορειοδυτικό τμήμα της χώρας, έχοντας δυτικά το Ιόνιο Πέλαγος και Βορειοανατολικά τους ορεινούς όγκους της Πίνδου. Αν και η Περιφέρεια, σε σχέση με τη γεωγραφική θέση της στον Ελλαδικό χώρο θεωρείται σχετικά απομονωμένη, εν τούτοις κατέχει σημαντικό πλεονέκτημα αποτελώντας Πύλη εισόδου-εξόδου προς τα Βαλκάνια και τη Δυτική Ευρώπη. Η σημαντική θέση του Δήμου αποτυπώνεται στον παρακάτω χάρτη όπου με κύκλους προσδιορίζονται οι σημαντικοί διαμετακομιστικοί κόμβοι και ο Δήμος Ηγουμενίτσας είναι ένας από αυτούς.

Εικόνα 2-1: Σημαντικοί διαμετακομιστικοί κόμβοι

Στους επόμενους χάρτες βλέπουμε τη θέση που κατέχει η Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτίας και οι άλλες Περιφερειακές Ενότητες που μαζί συνιστούν την Περιφέρεια Ηπείρου, καθώς και τη θέση της Περιφέρειας μεταξύ των υπολοίπων περιφερειών της χώρας.

Ο Δήμος Ηγουμενίτσας βρίσκεται στο βορειοδυτικό άκρο της Περιφέρειας Ηπείρου και της χώρας και αποτελεί τον πιο δυναμικό και πολυπληθή ΟΤΑ της Περιφερειακής Ενότητας με πληθυσμό 25.780 κατοίκους³ και τον 4ο σε μέγεθος ΟΤΑ της Περιφέρειας Ηπείρου μετά τους Δήμους Ιωαννιτών (111.740 κάτοικοι), Αρταίων (42.980 κάτοικοι) και Πρεβέζης (31.700 κάτοικοι).

Εικόνα 2-2: Περιφέρεια Ηπείρου

Συστάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης και προέκυψε από την συνένωση των προϋπαρχόντων δήμων Ηγουμενίτσας Συβότων, Παραποτάμου, Μαργαριτίου και της κοινότητας Πέρδικας.

Ο Δήμος Ηγουμενίτσας εμφανίζει δραστικές αλλαγές στη διάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας κατά την περίοδο των τελευταίων 10-20 ετών, όπως προκύπτει από στοιχεία απασχόλησης στους παραγωγικούς τομείς που εξετάζονται αναλυτικά στη συνέχεια. Παρατηρείται κυρίως η ενίσχυση της απασχόλησης στον τριτογενή τομέα παραγωγής, ενώ μειώνεται η απασχόληση στους δύο άλλους τομείς παραγωγής. Παραδοσιακά στην Ήπειρο, και ιδιαίτερα στο Νομό Θεσπρωτίας, κυριαρχούσε ο πρωτογενής τομέας παραγωγής, ενώ η αστικοποίηση ήταν περιορισμένη.

Τις τελευταίες δεκαετίες η κατάσταση αυτή έχει ανατραπεί, με την αστικοποίηση να έχει ενταθεί και να είναι εμφανής στο Δήμο Ηγουμενίτσας, που σε συνδυασμό με τη λειτουργική αναβάθμιση του λιμανιού, τη βελτίωση των συγκοινωνιακών συνδέσεων που έχει επιφέρει η κατασκευή της Εγνατίας Οδού και το άνοιγμα των συνόρων με την Αλβανία δημιουργεί θετικές προοπτικές ανάπτυξης.

Εμπεριέχει βέβαια και κινδύνους ανταγωνισμού από ξένες αγορές, εφόσον δεν εκσυγχρονισθούν οι εντόπιες παραγωγικές δομές, καθώς και κινδύνους μιας ανάπτυξης που μπορεί να υπονομεύσει τους πολύτιμους φυσικούς πόρους της περιοχής εφόσον δεν ληφθούν μέτρα ώστε η ανάπτυξη να κινηθεί στο πλαίσιο της αειφορίας.

³Αποτελέσματα Μόνιμου Πληθυσμού Ελλάδας-Απογραφή 2011, ΕΣΥΕ 2011.

2.2 Η θέση και ο ρόλος του Δήμου στην Περιφερειακή Ενότητα και στην Περιφέρεια

Η Ηγουμενίτσα, είναι η πρωτεύουσα του νομού Θεσπρωτίας με υπηρεσίες νομαρχιακού επιπέδου και με μεγάλη αύξηση πληθυσμού κατά την εικοσαετία 1981-2001. Κατά την περίοδο 2001-2011, είναι ο μόνος Δήμος της Περιφερειακής Ενότητας Θεσπρωτίας, στον οποίο υπάρχει αύξηση του πληθυσμού ποσοστού 4,54%. Αντίθετα την ίδια χρονική περίοδο, σημαντική μείωση παρατηρείται στο Δήμο Φιλιατών **(-29,60%)**, ενώ μικρότερη παρατηρείται στο Δήμο Σουλίου **(-8,11%)**.

Σύμφωνα με στο εγκεκριμένο ΠΠΧΣΑΑ Ηπείρου, ο αναπτυξιακός ρόλος της Ηγουμενίτσας, καθώς και οι προγραμματιζόμενες υποδομές και οι προωθητικές δραστηριότητες σε αυτήν παρουσιάζονται συνοπτικά στον παρακάτω πίνακα:

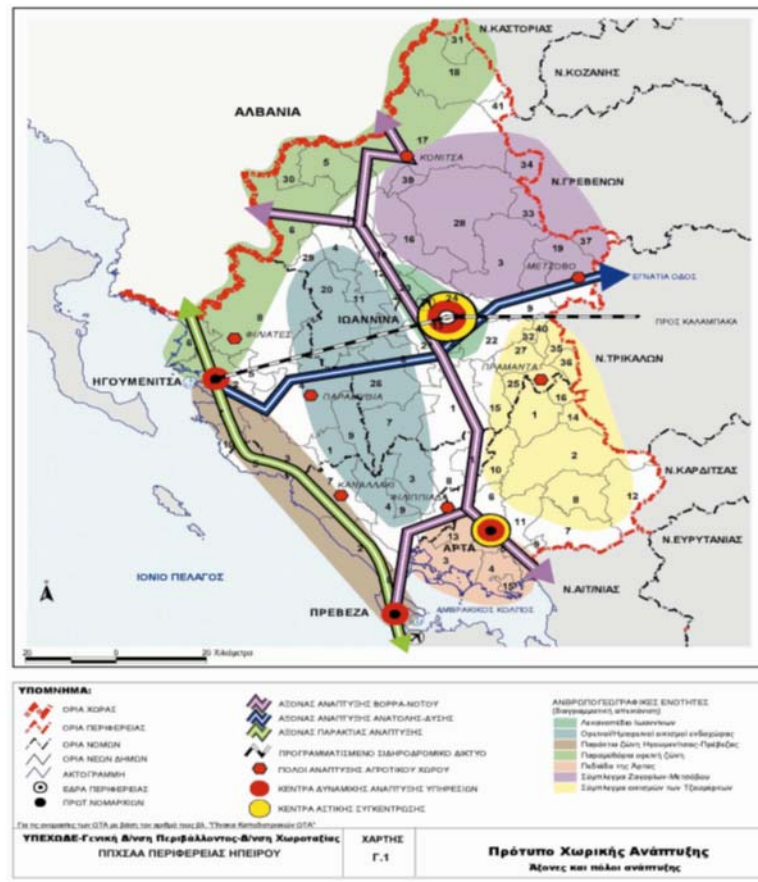
Αναπτυξιακός ρόλος – υποδομές – δραστηριότητες αστικού κέντρου Ηγουμενίτσας

Αστικά Κέντρα	Αναπτυξιακός Ρόλος	Επιχειρηματικές & Αναπτυξιακές Υποδομές	Πρωθητικές Δραστηριότητες
Ηγουμενίτσα	☒ Βόρεια πύλη διασύνδεσης με τη Δυτική Ευρώπη ☒ Νομαρχιακό Αναπτυξιακό Κέντρο	☒ Λιμένας ☒ Χερσαία Ζώνη ☒ Εγνατία Οδός ☒ Εμπορευματικό Κέντρο ☒ Βιομηχανική περιοχή ☒ Σιδηροδρομική σύνδεση	☒ Μεταφορές ☒ Τουρισμός ☒ Ανώτατη εκπαίδευση ☒ Αλιεία

Πηγή Στοιχείων: Άρθρο 3 ΠΠΧΣΑΑ Περιφέρειας Ηπείρου (ΦΕΚ 1451 Β’/6-10-2003) κεφ. Γ. ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ, ενότητα Γ.1.1 ΒΑΣΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Παράλληλα, η Ηγουμενίτσα χαρακτηρίζεται ως κέντρο δυναμικής ανάπτυξης υπηρεσιών και εντάσσεται σε δύο βασικούς άξονες ανάπτυξης που προδιαγράφονται εντός των ορίων της Περιφέρειας - και σε διαπεριφερειακό επίπεδο - και συγκεκριμένα στους:

- I. ΑΞΟΝΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΥΣΗΣ – ΑΝΑΤΟΛΗΣ, Ηγουμενίτσα - Ιωάννινα, με προέκταση προς Θεσσαλονίκη – Αλεξανδρούπολη – Τουρκία προς Ανατολάς και προς Ιταλία – Αδριατική προς Δυσμάς. Ο άξονας αυτός σχετίζεται με την ανάπτυξη των διεθνών μεταφορών, των υπηρεσιών εμπορίου, των νέων τεχνολογιών και της μεταποίησης.
- II. ΑΞΟΝΑΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ηγουμενίτσα-Πρέβεζα, με προέκταση προς Βορρά σε Σαγιάδα – Αλβανία, προς Νότο σε Κεντρική Ελλάδα – Πάτρα και προς Δυσμάς στα Ιόνια νησιά. Ο άξονας αυτός χαρακτηρίζεται από τις δυνατότητες ανάπτυξης τουρισμού και συναφών υπηρεσιών, ιδιαίτερα μετά τη συνένωση του Δήμου Ηγουμενίτσας με τον πρώην Δήμο Συβότων και της Κοινότητας Πέρδικας.

Εικόνα 2-3: Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης – Άξονες και πόλοι ανάπτυξης

Ο ρόλος του Δήμου Ηγουμενίτσας είναι ιδιαίτερα σημαντικός και αναγνωρίζεται στα εγκεκριμένα έγγραφα προγραμματισμού της περιόδου (ΕΣΠΑ 2007-2013) και στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Χωρικής Ενότητας Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας – Ηπείρου 2007-2013, στα οποία διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

- ✓ Αναγνωρίζεται ο καίριος ρόλος της Ηγουμενίτσας ως εθνική και διεθνής πύλη συνδυασμένων μεταφορών προς το δυτικο-ευρωπαϊκό χώρο (σύνδεση με Ιταλία/Δυτική Ευρώπη με διαπόρθμευση της Αδριατικής), ενώ παράλληλα με την αξιοποίηση των προγραμματιζόμενων μεγάλων έργων μεταφορικής υποδομής εντοπίζεται μία δυναμική του άξονα Ηγουμενίτσα - Ιωάννινα για τη στοχευόμενη ανάπτυξη της μεταποίησης και των υπηρεσιών του τριτογενούς τομέα (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Χωρικής Ενότητας Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας – Ηπείρου 2007-2013, Σεπτέμβριος 2007).
- ✓ Οι λιμένες της Ηγουμενίτσας και της Πάτρας είναι οι κύριες πύλες διασύνδεσης της χώρας με τη λοιπή Ευρώπη, με 86% περίπου της σχετικής συνολικής θαλάσσιας διακίνησης επιβατών και τροχοφόρων περιλαμβανομένων των φορτηγών που διακινούν εξαγωγές / εισαγωγές εμπορευμάτων. Ωστόσο, εντοπίζεται ως αδυναμία η έλλειψη από το Λιμάνι της Ηγουμενίτσας τεχνολογικής υποδομής, εγκαταστάσεων φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης καθώς και τερματικών εγκαταστάσεων για την ανάπτυξη συνδυασμένων μεταφορών .

Ο τριτογενής τομέας είναι ο κυρίαρχος τομέας παραγωγής και σχετίζεται περισσότερο με τις μεταφορικές και τουριστικές δραστηριότητες οι οποίες επικεντρώνονται στο λιμάνι της Ηγουμενίτσας και στη σύνδεση με την Εγνατία. Η ανάδειξη της Ηγουμενίτσας σε δυτική πύλη της χώρας προσδίδει πλέον υψηλή προτεραιότητα στην Ηγουμενίτσα ως κέντρο ανάπτυξης με ρόλο δια-περιφερειακό και δια-κρατικό, σε παράλληλη και συμπληρωματική λειτουργία με τα Ιωάννινα.

Ωστόσο, στη διάρκεια εφαρμογής του ΠΠΧΣΑΑ, τροποποιήθηκαν σημαντικά τόσο οι γεωπολιτικές συνθήκες όσο και οι οικονομικές συνθήκες της χώρας και μέσα σε αυτό το νέο περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί παρατηρούμε τα κάτωθι :

- Ενισχύεται ο ρόλος των λιμενικών υποδομών (Λιμένας Δυρραχίου) της νότιας Αλβανίας, κυρίως λόγω της αναθεώρησης της χάραξης του αγωγού μεταφοράς του φυσικού αερίου από το Αζερμπαϊτζάν.
- Υπάρχει ένταση ενδιαφέροντος για τον εντοπισμό κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στο θαλάσσιο χώρο του Β. Ιονίου αλλά και στην ενδοχώρα της Ηπείρου, που βελτιώνει τη γεωπολιτική σημασία της περιοχής.
- Οι συγκρούσεις στα εδάφη της πρώην Γιουγκοσλαβίας έχουν αμβλυνθεί και οι χερσαίες μεταφορικές υποδομές έχουν αποκατασταθεί.
- Η ένταξη της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην ΕΕ αποκατάστησε τις χερσαίες συνδέσεις της ΝΑ Μεσογείου με την Κεντρική και Βόρεια Ευρώπη, με αποτέλεσμα τη σχετική απαξίωση του διεθνούς ρόλου των λιμενικών υποδομών της Αδριατικής και του Ιονίου (Πάτρα, Αστακός, Ηγουμενίτσα).
- Η παγίωση της κατασκευασμένης Εγνατίας ως διαδρόμου μεταφοράς αγαθών, προϋπόθετε σειρά παρεμβάσεων οι οποίες μάλιστα έπρεπε να γίνουν έγκαιρα (σιδηροδρομική σύνδεση Ηγουμενίτσας, διάνοιξη και εμβάθυνση του διαύλου εισόδου στο λιμάνι ώστε να μπορούν να κινούνται ογκώδη πλοία σε αντίθετες κατευθύνσεις κλπ).
- Η ανάπτυξη του δυναμικού κλάδου της κρουαζιέρας και η ενίσχυσή του με την ένταξη της περιοχής μας γενικότερα σαν τόπο επίσκεψης.
- Οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση του Δυτικού άξονα (Ιονία οδός) και η έντονη εξάρτησης της εξέλιξης του έργου από τον τρόπο διαχείρισης της χρηματοπιστωτικής κρίσης, θέτουν σε κίνδυνο την ολοκλήρωση της κατασκευής του.

Όπως επισημαίνεται στη μελέτη του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για την Αξιολόγηση, Αναθεώρηση και Εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) Περιφέρειας Ηπείρου, η **μερική υλοποίηση των μεγάλων μεταφορικών υποδομών**, αλλά και οι **γεωπολιτικές μεταβολές** στην ευρύτερη περιοχή της Βαλκανικής (σχετική πολιτική σταθερότητας, ευρωπαϊκός προσανατολισμός, ένταξη της περιοχής σε ευρύτερους αναπτυξιακούς σχεδιασμούς όπως στον τομέα ενέργειας, των μεταφορών κ.ά.) **καθώς και η κρίση που εκδηλώθηκε τα τελευταία χρόνια**, έχουν καθοριστική σημασία στη διαμόρφωση των νέων αναπτυξιακών προοπτικών της Περιφέρειας γενικότερα αλλά και του Δήμου Ηγουμενίτσας ειδικότερα.

Η υλοποίηση τμήματος των εθνικής σημασίας μεταφορικών έργων στην περιοχή δεν έχει μέχρι σήμερα δημιουργήσει εκείνα τα αναπτυξιακά αποτελέσματα που προέβλεπε ο σχεδιασμός (Κεντρικός και Περιφερειακός). Εκτός από τις βαρύτατες και γενικευμένες επιπτώσεις της δημοσιονομικής συγκυρίας, η ελλειμματική υλοποίηση των μεταφορικών υποδομών αποτελεί επίσης σημαντικό λόγο απόκλισης από τους αρχικούς στόχους του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης(ΠΠΧΣΑΑ.)

Ειδικότερα, ο Δυτικός Άξονας (Ιονία Οδός), ο Ε65, η κάθετη σύνδεση Ιωάννινα – Κακκαβιά, αλλά ακόμα και το τμήμα Κόρινθος – Πάτρα όπως και οι τοπικότερης σημασίας άξονες Πρέβεζας – Ηγουμενίτσας, Ηγουμενίτσας – Σαγιάδας – Αγ. Σαράντα αλλά και το τμήμα Αμφιλοχίας – Βόνιτσας – Ακτίου δεν έχουν υλοποιηθεί (ή δεν έχουν ολοκληρωθεί).

Σημαντικές καθυστερήσεις παρουσιάστηκαν και στην υλοποίηση της Β και Γ φάσης του λιμένα της Ηγουμενίτσας καθώς και των έργων αναβάθμισης του αεροδρομίου των Ιωαννίνων.

Τέλος, οι προβλεπόμενες σιδηροδρομικές συνδέσεις προς Καλαμπάκα και προς Αντίρριο, δεν υλοποιήθηκαν.

Οι ως άνω παρεμβάσεις αποτελούσαν τον πυρήνα της χωροταξικής πολιτικής του ΠΠΧΣΑΑ, δεδομένου ότι αποτελούσαν την ικανή αλλά και αναγκαία προϋπόθεση για να αρθούν οι συνθήκες απομόνωσης της Περιφέρειας και να δημιουργηθούν ορισμένες ευνοϊκές ανάπτυξης παραγωγικών τομέων όπως το διαμετακομιστικό εμπόριο οι μεταφορικές υπηρεσίες και να εκσυγχρονιστούν οι μονάδες μεταποίησης. Και αν με την ολοκλήρωση της Εγνατίας οδού βελτιώθηκε η προσβασιμότητα των αστικών κέντρων της Ηπείρου, η περιορισμένη χρήση της για μεταφορά (διέλευση) αγαθών (και η σχεδόν αποκλειστική χρήση της για μετακίνηση επιβατών) δεν είναι βέβαιο ότι συντελεί στην αναπτυξιακή τόνωση των επιμέρους χωρικών ενότητων. Για παράδειγμα, η μείωση της χρονοαπόστασης **Ηγουμενίτσας – Ιωαννίνων** μπορεί να συντελέσει στη συρρίκνωση της αγοράς αγαθών και υπηρεσιών της πρώτης αφού ο αστικός πόλος των Ιωαννίνων έλκει ευκολότερα αυτή τη ζήτηση. Το φαινόμενο αυτό έχει παρατηρηθεί σε όλο το μήκος της Εγνατίας οδού όπου τα κοντινά προς τον άξονα αστικά κέντρα αύξησαν το βαθμό εξάρτησής τους από γειτονικούς κεντρικότερους και ισχυρότερους πόλους, γεγονός που αποδεικνύεται και από την ένταση των κυκλοφοριακών φόρτων της οδού.

Στην πραγματικότητα λοιπόν οι δύο «χωρικοί άξονες ανάπτυξης» που προέβλεπε το ΠΠ δεν έχουν συγκροτηθεί και συνεπώς δεν έχουν συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων του. Αυτή είναι και η κύρια (αλλά όχι η μοναδική) πηγή των αποκλίσεων των προβλέψεων του ΠΠ σε σχέση με την πραγματικότητα, η οποία επιβαρύνεται από τις συνθήκες της κρίσης των τελευταίων ετών.

Οι δυνατότητες επομένως αξιοποίησης του συνόλου των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Ηπείρου γενικότερα και του Δήμου Ηγουμενίτσας ειδικότερα (θέση – ανάπτυξη σχέσεων με τη Νότια βαλκανική και κυρίως με την Αλβανία), ανάδειξη των στοιχείων του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος αλλά και η προοπτική ανάδειξης του Δήμου σε σύγχρονο κόμβο συνδυασμένων μεταφορών, **παραμένουν σε μεγάλο βαθμό αναξιοποίητες.**

2.3 Ιστορικό Συνένωσης

Με το Ν.3852/2010 "Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης", καθιερώνεται νέα δομή του κράτους συγκροτούνται 7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ως ενιαίες μονάδες για τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες του κράτους (Π.Δ. 141 - ΦΕΚ Α' 234 / 27.12.2010), 13 αιρετές Περιφέρειες ως δεύτερος βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης (Κεφάλαιο Β, άρθρο 3 του ν.3852/2010) και 325 Δήμοι ως πρώτος βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης (Κεφάλαιο Α, άρθρο 1 του ν.3852/2010).

Συγκεκριμένα ο Δήμος Ηγουμενίτσας, ένας από τους 325 Δήμους της Ελλάδος, συγκροτήθηκε, όπως προαναφέρθηκε, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Α άρθρο 1 του ως άνω νόμου, όπου αναφέρεται πως συγκροτείται ο «Δήμος Ηγουμενίτσας με έδρα την Ηγουμενίτσα αποτελούμενος από τους Δήμους α. Ηγουμενίτσας β. Συβότων γ. Μαργαριτίου δ. Παραποτάμου και την κοινότητα Πέρδικας, οι οποίοι και καταργούνται»

Ο νέος Δήμος, με τις νέες αρμοδιότητες ιδίως από τις καταργούμενες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, στους τομείς όπως της παιδείας, της πρόνοιας, της υγείας, της απασχόλησης, της έκδοσης οικοδομικών αδειών και πολεοδομικών εφαρμογών εντοπισμένης, χωρικά, ρύθμισης. καθίσταται πλέον ο βασικός πυλώνας της τοπικής ανάπτυξης.

2.4 Έδρα του ΟΤΑ

Έδρα του νέου Καλλικρατικού Δήμου είναι η Ηγουμενίτσα. Χτισμένη στο βόρειο τμήμα του νομού Θεσπρωτίας και απέναντι από την Κέρκυρα, η Ηγουμενίτσα είναι πρωτεύουσα του Νομού Θεσπρωτίας, έδρα της Περιφερειακής Ενότητας Θεσπρωτίας και το σημαντικότερο λιμάνι επικοινωνίας της Ελλάδας με τη δυτική Ευρώπη. Απέχει 480 χλμ από την Αθήνα και 360 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη. Ακτοπλοϊκά συνδέεται με το Μπρίντεζι, το Μπάρι, την Αγκώνα, τη Βενετία και την Τεργέστη της Ιταλίας, με τον Αυλώνα της Αλβανίας καθώς και με την Κέρκυρα και τους Παξούς. Πλησιέστερα αεροδρόμια είναι αυτά των Ιωαννίνων, της Κέρκυρας και του Ακτίου.

Η έκταση της Ηγουμενίτσας υπερδιπλασιάστηκε και η πόλη επεκτάθηκε προς όλες τις κατευθύνσεις. Στη ραγδαία ανάπτυξή της συνέβαλαν δύο κυρίως παράγοντες. Η **κατασκευή του νέου λιμανιού**, το οποίο αποτελεί πλέον το τρίτο μεγαλύτερο λιμάνι της Ελλάδας, και η **κατασκευή της Εγνατίας οδού**, του οδικού άξονα που συνδέει την Ηγουμενίτσα με τα Ιωάννινα κατά κύριο λόγο, αλλά και με τη Θεσσαλονίκη και την Αλεξανδρούπολη. Είναι χαρακτηριστικό ότι η κατασκευή της έχει μειώσει το χρόνο ταξιδιού μεταξύ Ιωαννίνων και Ηγουμενίτσας από σχεδόν 2 ώρες σε 40 λεπτά οδήγησης και μεταξύ Θεσσαλονίκης και Ηγουμενίτσας από 7 ώρες σε 3 ώρες.

Αυτές οι 2 κατασκευές έχουν φέρει και το τέλος της απομόνωσης της πόλης, αλλά και της Θεσπρωτίας γενικότερα.

2.5 Δημοτικές και Τοπικές Ενότητες του Δήμου Ηγουμενίτσας

Η εδαφική περιφέρεια του κάθε δήμου που συνιστάται σύμφωνα με το άρθρο 2 (συγκρότηση δήμων), του ν.3852/2010, αποτελείται από τις εδαφικές περιφέρειες των συνενωμένων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.). Οι εδαφικές αυτές περιφέρειες

αποτελούν τις δημοτικές ενότητες του νέου δήμου και φέρουν το όνομα του πρώην δήμου ή της κοινότητας. Τα τοπικά διαμερίσματα που ορίζονται στο άρθρο 2 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Κ.Δ.Κ.) (ΦΕΚ 114 Α'), μετονομάζονται σε τοπικές κοινότητες, εφόσον έχουν πληθυσμό έως και 2.000 κατοίκους και σε **δημοτικές κοινότητες εφόσον έχουν πληθυσμό μεγαλύτερο από 2.000 κατοίκους**. Τοπικές ή δημοτικές κοινότητες αποτελούν και οι δήμοι ή οι κοινότητες που καταργήθηκαν ύστερα από εθελούσια συνένωση σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') ή συνενώνονται με τον ν. 3852/2010 και δεν αποτελούνται από τοπικά διαμερίσματα.

Σύμφωνα με τα ως άνω και σύμφωνα με την απογραφή του 2011, ο Δήμος Ηγουμενίτσας αποτελείται σήμερα από πέντε «Δημοτικές Ενότητες», οι οποίες αντιστοιχούν στους 4 καταργηθέντες δήμους και την καταργηθείσα κοινότητα Πέρδικας και είναι:

- Δημοτική Ενότητα Ηγουμενίτσας
- Δημοτική Ενότητα Μαργαριτίου
- Δημοτική Ενότητα Παραποτάμου
- Δημοτική Ενότητα Πέρδικας
- Δημοτική Ενότητα Συβότων

Κάθε δημοτική ενότητα διαιρείται σε «κοινότητες», οι οποίες αντιστοιχούν στα διαμερίσματα των καταργηθέντων ΟΤΑ και είναι:

Για τη **Δημοτική Ενότητα Ηγουμενίτσας**

- Δημοτική Κοινότητα Ηγουμενίτσας
- Τοπική Κοινότητα Αγίας Μαρίας
- Τοπική Κοινότητα Βλασίου
- Δημοτική Κοινότητα Γραικοχωρίου⁴
- Τοπική Κοινότητα Καστρίου
- Τοπική Κοινότητα Κρυόβρυσης
- Τοπική Κοινότητα Λαδοχωρίου
- Τοπική Κοινότητα Μαυρουδίου
- Δημοτική Κοινότητα Νέας Σελεύκειας⁵

Για τη **Δημοτική Ενότητα Μαργαριτίου**

- Τοπική Κοινότητα Μαργαριτίου
- Τοπική Κοινότητα Ελευθερίου
- Τοπική Κοινότητα Καρτερίου
- Τοπική Κοινότητα Καταβόθρας
- Τοπική Κοινότητα Μαζαρακιάς
- Τοπική Κοινότητα Μεσοβουνίου
- Τοπική Κοινότητα Σπαθαραίων

Για τη **Δημοτική Ενότητα Παραποτάμου**

⁴Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, αποτελεί Δημοτική Κοινότητα καθώς ο πληθυσμός της αυξήθηκε από 1.346 σε 2.160 κατοίκους, (ΦΕΚ 955/16-04-2014, τεύχος Β').

⁵Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, αποτελεί Δημοτική Κοινότητα καθώς ο πληθυσμός της αυξήθηκε από 1.587 σε 2.602 κατοίκους,(ΦΕΚ 955/16-04-2014, τεύχος Β').

- Τοπική Κοινότητα Παραποτάμου
- Τοπική Κοινότητα Γεροπλάτανος
- Τοπική Κοινότητα Δριμίτσας
- Τοπική Κοινότητα Κορίτιανης

Για τη Δημοτική Ενότητα Συβότων

- Τοπική Κοινότητα Συβότων
- Τοπική Κοινότητα Πλαταριάς
- Τοπική Κοινότητα Φασκομηλιάς
- Τοπική Κοινότητα Αργυροτόπου

Για τη Δημοτική Ενότητα Πέρδικας

- Τοπική Κοινότητα Πέρδικας⁶

⁶Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, αποτελεί Τοπική Κοινότητα καθώς ο πληθυσμός της μειώθηκε από 2.272 σε 1.630 κατοίκους, (ΦΕΚ 955/16-04-2014, τεύχος Β').

3 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΙΑ-ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

3.1 Υψόμετρο και κλίσεις εδάφους

Σύμφωνα με την ταξινόμηση της ΕΣΥΕ, για τις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Ηγουμενίτσας, προκύπτει ότι για τη **ΔΕ Ηγουμενίτσας η πλειοψηφία** των Τοπικών Ενοτήτων που την απαρτίζουν, κατατάσσεται στις ορεινές ή ημιορεινές περιοχές (5 Τοπικές Ενότητες κατατάσσονται στις ορεινές περιοχές, ήτοι οι Τ.Ε. Γραϊκοχωρίου, Μαυρουδίου, Κρυόβρυσης, Λαδοχωρίου και Αγίας Μαρίνας, ενώ η Τ. Ε. Ηγουμενίτσας χαρακτηρίζεται ημιορεινό), ενώ 3 χαρακτηρίζονται ως πεδινές (Νέας Σελεύκειας, Καστρίου και Αγίου Βλασίου). Η κύρια πεδινή έκταση της Δημοτικής Ενότητας Ηγουμενίτσας, με αποδοτική και εύφορη γεωργική γη όπου παρατηρούνται διάσπαρτες γεωργοκτηνοτροφικές δραστηριότητες, αναπτύσσεται κυρίως στο βορειο-δυτικό τμήμα της και στην Τοπική Κοινότητα Νέας Σελεύκειας (στην περιοχή NATURA 2000). Μικρότερα τμήματα πεδινών / ημιορεινών εκτάσεων με γεωργική γη απαντώνται στο νότιο-ανατολικό τμήμα της Δ. Ε. κατά μήκος της Εγνατίας Οδού στις Τοπικές Κοινότητες Αγίας Μαρίνας και Γραϊκοχωρίου, καθώς και στις βόρειες Τ. Κ. Καστρίου, Αγίου Βλασίου και Μαυρουδίου. Οι μη εύκολα προσβάσιμοι ορεινοί όγκοι αναπτύσσονται κυρίως στο ανατολικό τμήμα της Δημοτικής Κοινότητας Ηγουμενίτσας και στις Τ. Ε. Μαυρουδίου, Κρυόβρυσης, Αγίου Βλάσιου και Αγίας Μαρίνας.

Η Δημοτική Ενότητα Συβότων είναι παραθαλάσσια περιοχή με τέσσερα μεγάλα νησιά και δύο μικρότερα. Το παραλιακό τμήμα της από την Πλαταριά μέχρι τα Σύβοτα παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω των αξιόλογων φυσικών του σχηματισμών (φιόρδ). Μεγάλο μέρος της έκτασης είναι ημιορεινό και ορεινό (Αργυρότοπος, Πολυνέρι). Ο μεγαλύτερος ορεινός όγκος είναι ο Βραχωνάς (636 μ.) και ακολουθούν η Τρίγγανη (Σκορπιώνα), η Κρέστα και η Βελανιδιά. Στην περιοχή υπάρχει επίσης και ο κάμπος της Πλαταριάς ο οποίος διασχίζεται από το μικρό ποτάμι “Μύλος” και το στραγγιστικό ποτάμι Στρούγγα. Όλη αυτή η περιοχή χαρακτηρίζεται ζώνη γεωργικής γης μέτριας παραγωγικότητας στην οποία καλλιεργούνται κυρίως κτηνοτροφικά φυτά προοριζόμενα για ζωοτροφές.

Η περιοχή της **Δημοτικής Ενότητας Μαργαριτίου** χαρακτηρίζεται ως πεδινή στους πρόποδες σχετικά χαμηλού ορεινού όγκου. Η περιοχή που καταλαμβάνει ανήκει κατά 56% στη χαμηλή ζώνη (υψόμετρο έως 200 m), ένα ποσοστό 27% ανήκει στην ημιορεινή ζώνη (υψόμετρο από 201 έως 500 m) και το 17 % στην ορεινή ζώνη (υψόμετρο από 501 έως 1.500 m). Το μεν πεδινό τμήμα χαρακτηρίζεται σαν επίπεδο με κλίσεις από 0,15 % έως 2 %, τα δε περιμετρικά τμήματα σαν επικλινή με κλίσεις που κυμαίνονται από 15 % έως 35 %. Γενικά οι κλίσεις στο πεδινό τμήμα δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, τόσο για την άρδευση όσο και για την στράγγιση, ενώ δεν ευνοούν την διάβρωση. Αντίθετα στα επικλινή τμήματα το τοπίο εμφανίζεται σκελετωμένο με βραχώδη χαρακτήρα. Η περιοχή του Μαργαριτίου είναι κλειστή λεκάνη χειμαρικών νερών όλου του λεκανοπεδίου, που καταλήγουν στα χαμηλότερα σημεία και δημιουργούν ιδιαίτερους καρστικούς σχηματισμούς, τα έλη. Ο υπόγειος υδατικός ορίζοντας στην εκτός των ελών ζώνη, βρίσκεται σε κυμαινόμενο βάθος χωρίς να προκαλεί προβλήματα στις χειμερινές καλλιέργειες. Στα έλη τα εδάφη στραγγίζουν προοδευτικά και τους θερινούς μήνες αποξηραίνονται δημιουργώντας χαρακτηριστικές σχισμές στην επιφάνεια του εδάφους.

Η περιοχή της **Δημοτικής Ενότητας Πέρδικας** χαρακτηρίζεται επίσης ως ημιορεινή. Οι χρήσεις γης περιλαμβάνουν 27,5% καλλιεργούμενη γη, 54,9% κτηνοτροφική γη, 14,5% δασικές εκτάσεις και 3,2% οικιστική χρήση (βλέπε Χάρτη Α.3.3.). Οι ψηλότερες κορυφές βρίσκονται στο Βόρειο όριο (Γρανίτσα 588 μ., Φωλιά 532 μ.) και στο ανατολικό όριο της (Περδικόρραχη, Φλωροβούνι, Πριφτερό με υψόμετρα άνω των 400 μ.) ενώ στην παραθαλάσσια ζώνη ξεχωρίζει ο λόφος Αρίλλας (345 μ.). Μικρές κοιλάδες, όπου και οι περισσότερες καλλιέργειες, σχηματίζονται στο Καραβοστάσι και δυτικά του οικισμού Πέρδικας. Την πρώτη την διασχίζει το ρέμα Πέρδικας (ή Παραμυθιώτης) που τροφοδοτείται από τα ρέματα Ρέθι, Μεγάλο Πορί, Κοκκινομαλιόρεμα, και Αητοφωλιάς. Στον όρμο Πέρδικας καταλήγει το ρέμα Σουχά ενώ το ρέμα Μπατάλα σχηματίζει το όριο με τον Δ. Συβότων. Η ακτή είναι πολυσχιδής και σχηματίζει τους όρμους Καραβοστασίου, Σταυρολιμένα, Αρίλλα και Πέρδικας. Υπάρχουν τρεις βραχονησίδες, η Ομπρέλα στο ακρωτήριο Βαρλαάμ (που είναι απόληξη του Δυμόκαστρου), το Κατσονήσι και η Πέραμος (ή Αγία Παρασκευή).

Στην **Δημοτική Ενότητα Παραποτάμου**, η οποία επίσης είναι ημιορεινή, ανατολικά και βόρεια έχουμε μια σειρά λόφων με σχετικά μεγάλες κλίσεις γύρω στο 80%, ενώ δυτικά έχουμε κλίσεις της τάξης του 15-40%. Το μεγαλύτερο τμήμα των κάμπων είναι επίπεδο (κλίση της τάξης του 5%).

3.2 Φυσικοί πόροι

Ο Δήμος Ηγουμενίτσας βρίσκεται σε προνομιακή θέση στο παράκτιο μέτωπο του Νομού Θεσπρωτίας και είναι προικισμένος με αξιόλογους φυσικούς πόρους, συνθέτοντας ένα πλούσιο και αξιοποιήσιμο περιβάλλον όπου μπορούν να αναπτυχθούν ήπιες μορφές τουρισμού φύσης, αγροτουρισμού, περιήγησης, αθλητικών δραστηριοτήτων, θαλάσσιου τουρισμού, κ.λπ.

3.2.1 Γεωργικές περιοχές

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ για τις χρήσεις γης που προκύπτουν από την κάλυψη του εδάφους στο Δήμο Ηγουμενίτσας, η αρόσιμη γη καταλαμβάνει συνολικά στο Δήμο έκταση 24,1 χιλ. στρεμμάτων, με το μεγαλύτερο μέρος τους να συγκεντρώνεται στην Δημοτική Ενότητα Ηγουμενίτσας με έκταση 15,6 χιλ. στρ., ενώ οι μόνιμες καλλιέργειες καταλαμβάνουν έκταση 19,4 χιλ. στρ. συνολικά σε όλο τον Καλλικρατικό Δήμο. Αρκετά μεγάλο είναι και το ποσοστό των εκτάσεων που καταλαμβάνουν οι βοσκότοποι και οι εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση (56,0 χιλ. στρ), ενώ μικρές είναι οι εκτάσεις που καλύπτονται από Συνδυασμό θαμνώδους και / ή ποώδους βλάστησης (35,1 χιλ. στρ). Οι Ετερογενείς γεωργικές περιοχές καλύπτουν έκταση 80,3 χιλ. στρ. με το μεγαλύτερο ποσοστό τους να συγκεντρώνονται στην Δημοτική Ενότητα Μαργαριτίου.

3.2.2 Δάση-ημιφυσικές εκτάσεις

Εκτάσεις με πυκνή δασική βλάστηση είναι διάσπαρτες στους ορεινούς όγκους του Δήμου, ενώ οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις παρατηρούνται στην Δημοτική Ενότητα Ηγουμενίτσας, στο Ακρωτήρι της Γωνιάς, στην εκτός σχεδίου περιοχή ανατολικά της πόλης της Ηγουμενίτσας και στα Δημοτικά Διαμερίσματα Κρυόβρυσης και Γραικοχωρίου. Οι συνδυασμοί θαμνώδους και / ή ποώδους βλάστησης υπερτερούν στο Δήμο, και καταλαμβάνουν έκταση 140,7 χιλ. στρ. με το μεγαλύτερο ποσοστό τους να απαντώνται στον Δήμο Μαργαριτίου. Οι εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση καταλαμβάνουν 42,9

χιλ.στρ., με αρκετά μεγάλο ποσοστό τους να βρίσκεται στην Δημοτική Ενότητα Παραποτάμου, ενώ οι Μεταβατικές δασώδεις-θαμνώδεις εκτάσεις καλύπτουν έκταση μόνο 8,6 χιλ. στρ. σε όλο τον Δήμο Ηγουμενίτσας.

3.2.3 Εκτάσεις που καλύπτονται από νερά

Οι Εσωτερικές υγρές ζώνες καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος των εκτάσεων που καλύπτονται από νερά, ενώ μικρές είναι οι εκτάσεις που καταλαμβάνουν τα Χερσαία ύδατα (2,4 χιλ. στρ.) και οι Παραθαλάσσιες υγρές ζώνες (1,8 χιλ. στρ.).

3.2.4 Τεχνητές περιοχές

Το σύνολο των εκτάσεων που έχουν υποστεί ανθρώπινη παρέμβαση και αξιοποιούνται σε παραγωγικές ή άλλες δραστηριότητες (όπως για παράδειγμα Ορυχεία, χώροι απόρριψης απορριμμάτων, εργοτάξια κ.α.), καλύπτουν μια συνολική έκταση 1.000 στρ., ενώ η συνολική έκταση που καταλαμβάνεται για Αστική οικοδόμηση υπολογίζεται 2.800 στρ. περίπου.

3.3 Χρήσεις γης

Η **Δημοτική Ενότητα Ηγουμενίτσας** έχει θεσμοθετημένες χρήσεις και θεσμοθετημένους υποδοχείς στον εξωαστικό χώρο (ΖΟΕ, ΒΙΠΕ, θεσμοθετημένη περιοχή παραθεριστικής κατοικίας, κ.λπ.), σύμφωνα με το εγκεκριμένο Γ.Π.Σ

Προστατευόμενη περιοχή, μεγάλη έκταση της οποίας βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της Δημοτικής Ενότητας Ηγουμενίτσας, είναι το Δέλτα του Καλαμά (NATURA 2000) καθώς και το έλος Καλοδικίου (ΔΕ Μαργαριτίου), όπου προβλέπονται σαφείς και κατηγορηματικές απαγορεύσεις χρήσεων βάσει της ΚΥΑ «Χαρακτηρισμός των χερσαίων, υδάτινων και θαλάσσιων περιοχών των Στενών και εκβολών των ποταμών Αχέροντα και Καλαμά, του Έλους Καλοδικίου και της ευρύτερης περιοχής τους, ως Περιοχών Προστασίας της Φύσης και Περιφερειακών ζωνών» (4-11-2008). Οι εν λόγω περιοχές βρίσκονται στην εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προ του 1923 και κάτω των 2000 κατοίκων των παλαιών Δήμων Φαναρίου, Αχέροντα, Λούρου, Κοινότητας Σουλίου, Σαγιάδας, Φιλιατών, Ηγουμενίτσας, Παραμυθιάς, Παραποτάμου και Μαργαριτίου.

Επισημαίνεται ότι, στην **Δημοτική Ενότητα Παραποτάμου** δεν έχουν καθοριστεί οι χρήσεις γης, ενώ **στις Δημοτικές Ενότητες Συβότων, Μαργαριτίου και Πέρδικας**, έχουν εκπονηθεί μελέτες «Σχεδίων Χωρικής & Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης –ΣΧ.Ο.Ο.Α.Π.», που υλοποιήθηκαν από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα Ηπείρου και από το Ε.Π. «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» 2000-2006. Οι μελέτες είναι στο στάδιο Β2 (τελικό στάδιο υποβολής) και αναμένεται η έγκρισή τους.

Γενικότερα, για την διευκόλυνση και επιτάχυνση της αναπτυξιακής προσπάθειας της ευρύτερης περιοχής του Δήμου, είναι απαραίτητη πλέον η λήψη μέτρων και πρωτοβουλιών:

- για την ρύθμιση των χρήσεων γης σε όλο τον δήμο, έτσι ώστε να αποφευχθεί η άναρχη δόμηση, να προστατευθεί το περιβάλλον και η γη υψηλής παραγωγικότητας, και να εξασφαλιστεί η ορθολογική και αιεφόρος ανάπτυξη του Δήμου και ιδιαίτερα της παραλιακής ζώνης του Δήμου.
- Η δημιουργία του αναγκαίου πλαισίου για την χωρική οργάνωση του δήμου και τη ρύθμιση των χρήσεων γης.

- Ο καθορισμός και η ρύθμιση του χώρου εντός και εκτός των οικισμών, έτσι ώστε η ικανοποίηση αναγκών ένταξης περιοχών σε σχέδια ή προς πολεοδομία ζώνες να εξισορροπείται με τις απαιτούμενες ρυθμίσεις προστασίας.

Αποτελεί σύγχρονη αναπτυξιακή πρακτική, οι ρυθμίσεις για τους οικισμούς να μη γίνονται πλέον μεμονωμένα, αλλά να είναι απόρροια ενός γενικότερου σχεδιασμού, έτσι ώστε η οικιστική τους οργάνωση να εναρμονίζεται με τους γενικότερους στόχους του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού και με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης.

3.4 Προβλήματα ρύπανσης

Το περιβάλλον του Δήμου Ηγουμενίτσας επιβαρύνεται κυρίως από την οικιστική ανάπτυξη και την κυρίαρχη οικονομική δραστηριότητα της περιοχής που είναι η λειτουργία του λιμανιού. Οι επιπτώσεις διαχωρίζονται σε προβλήματα στον οικιστικό ιστό της πόλης, στην ύπαιθρο και στους αγροτικούς οικισμούς και τέλος στη θάλασσα.

Τα προβλήματα στον οικιστικό ιστό συγκεντρώνονται σχεδόν αποκλειστικά στην πόλη της Ηγουμενίτσας και συνδέονται κατά κύριο λόγο με τη δραστηριότητα του λιμανιού και την οικιστική ανάπτυξη της πόλης. Ειδικότερα, οι πιέσεις που δέχεται η πόλη προέρχονται από την οικιστική ανάπτυξη, την ατμοσφαιρική ρύπανση και το θόρυβο. Οι πιέσεις από την οικιστική ανάπτυξη έγκεινται στη ραγδαία πληθυσμιακή αύξηση, στην κατάληψη φυσικών εκτάσεων από μεγάλα έργα υποδομής, καθώς και στη γραμμική οικιστική εξάπλωση της πόλης που έχει αυξήσει σημαντικά τις κυκλοφοριακές ροές και τους προκύπτοντες από αυτήν ρύπους.

Πηγές ατμοσφαιρικής ρύπανσης του Δήμου αποτελούν κυρίως:

- Η λειτουργία του λιμανιού και η κυκλοφορία των οχημάτων. Σύμφωνα με το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2007-2013 της Ηπείρου και των γειτονικών της Περιφερειών (βάσει στοιχείων ΥΠΕΧΩΔΕ 2004), η Ηγουμενίτσα αντιμετωπίζει έντονο πρόβλημα αέριας ρύπανσης από οξειδία του αζώτου (NOx) και όζον, ενώ σχετικά έντονο πρόβλημα εντοπίζεται με το διοξείδιο του θείου (SO₂) και τη συγκέντρωση άλλων επιβλαβών για τη δημόσια υγεία σωματιδίων. Η ατμοσφαιρική ρύπανση από τη λειτουργία του λιμανιού εντείνεται κατά τους θερινούς μήνες, οπότε αυξάνεται σημαντικά η επιβατική κίνηση του λιμανιού.
- Η ηχορύπανση στην πόλη της Ηγουμενίτσας είναι συνυφασμένη με τη λειτουργία του λιμανιού και είναι εντονότερη στο νότιο τμήμα της πόλης όπου χωροθετείται το λιμάνι. Παράλληλα, τα υλοποιούμενα έργα υποδομής για την αναβάθμιση του λιμένα επιδεινώνουν την ηχητική ρύπανση κατά τη φάση κατασκευής τους.
- τα συστήματα θέρμανσης (τα τελευταία χρόνια η εμφάνιση της αιθαλομίχλης λόγω της καύσης των καυσόξυλων είναι αισθητή παρά το γεγονός ότι το πρόβλημα δεν έχει πάρει διαστάσεις άλλων πόλεως όπως π.χ των Ιωαννίνων),
- Σχετικά με τα προβλήματα ρύπανσης στην ύπαιθρο και στους αγροτικούς οικισμούς του Δήμου Ηγουμενίτσας, παρατηρούνται μικρής έκτασης προβλήματα ρύπανσης από την ανεπεξέργαστη διάθεση των υγρών αποβλήτων και των όμβριων υδάτων, τα οποία πάντως αναμένεται να εξαλειφθούν με την ολοκλήρωση του δικτύου αποχέτευσης του Δήμου.

- Επίσης, εστίες περιβαλλοντικής και αισθητικής υποβάθμισης αποτελούν εκτάσεις από τις οποίες γίνεται, ή έχει γίνει στο παρελθόν, λήψη αδρανών υλικών για την κατασκευή των υλοποιούμενων έργων υποδομής.
- Τα περιστασιακά προβλήματα ρύπανσης αφορούν κυρίως στις πιέσεις στα υπόγεια και επιφανειακά νερά από τη χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και τη ρύπανση από τα κτηνοτροφικά απόβλητα. Το σημαντικότερο επιφανειακό υδατικό σύστημα που εντοπίζεται στην περιοχή του Δήμου Ηγουμενίτσας είναι ο ποταμός Καλαμάς (τμήμα της παλαιάς του κοίτης βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου). Σημαντική πηγή ρύπανσης του ποταμού αποτελεί το λεκανοπέδιο Ιωαννίνων αφού σε αυτό καταλήγουν τα επεξεργασμένα λύματα της πόλης. Επιπλέον, μικροβιολογικά τα νερά παρουσιάζουν μεγάλη φόρτιση εξαιτίας των αστικών λυμάτων, της κτηνοτροφίας και της λίπανσης της κοπριάς ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες.
- Τέλος, όσον αφορά στο θαλάσσιο περιβάλλον του Δήμου, αυτό επιβαρύνεται κυρίως στον όρμο της Ηγουμενίτσας από τη λειτουργία του λιμανιού και των ιχθυοκαλλιεργειών στο ακρωτήριο «Γωνιά», και σε μικρότερο βαθμό στα διάφορα σημεία κατά μήκος των ακτών όπου εκβάλουν χείμαρροι και μικρά ρυάκια από τους οποίους διοχετεύονται φερτά υλικά και ρυπαντικές ουσίες.

3.5 Βασικές υποδομές- δίκτυα

3.5.1 Μεταφορική υποδομή

Η εικόνα των μεταφορικών υποδομών γενικά στην Ήπειρο αναβαθμίστηκε σημαντικά με την έναρξη λειτουργίας της Εγνατίας Οδού, αφού η τελευταία συνέβαλε στην άρση της χωρικής και λειτουργικής απομόνωσης Περιφέρειας από την υπόλοιπη χώρα. Μάλιστα, σύμφωνα με σχετική μελέτη⁷, το βόρειο δίπολο της Ηπείρου (Ιωάννινα-Ηγουμενίτσα) ωφελήθηκε περισσότερο από τη συγκεκριμένη παρέμβαση, ενώ αποδυναμώθηκε το λιγότερο προσπελάσιμο από την Εγνατία Οδό, νότιο δίπολο Άρτας- Πρέβεζας, κυρίως λόγω των καθυστερήσεων στην υλοποίηση του Δυτικού άξονα και του παραλιακού άξονα Ηγουμενίτσας-Πρέβεζας.

Όσον όμως αφορά στις αρχικές στοχεύσεις του εθνικού σχεδιασμού, που προέβλεπε για την Ηγουμενίτσα και την Ήπειρο γενικότερα έναν αναβαθμισμένο ρόλο στο διεθνές διαμετακομιστικό εμπόριο και τις συναφείς υπηρεσίες, αυτές αντικειμενικά αποδυναμώθηκαν από την απομάκρυνση του ενδεχομένου σύνδεσης της περιφέρειας με το **εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο**. Η πλήρης ανυπαρξία σιδηροδρομικής υποδομής, δεν επιτρέπει την ανάπτυξη δικτύου πολύτροπων μεταφορών.

Είναι γεγονός ότι το λιμάνι της Ηγουμενίτσας, αρχικά σχεδιασμένο για να αποτελέσει κόμβο συνδυασμένων μεταφορών (ως αφετηρία της Εγνατίας), δεν έχει κατορθώσει να κατακτήσει το ρόλο της διεθνούς δυτικής πύλης της χώρας. Ήδη ο σχεδιασμός ανάπτυξης του λιμένα, όπως αυτός εκφράζεται μέσα από το master Plan του ΟΛΗΓ, διαφοροποιείται από τους αρχικούς στόχους. Στρέφεται κυρίως στην εξυπηρέτηση ασυνόδευτων φορτίων (Ro-Ro), τις υποδομές κρουαζιέρας, την πετρέλευση πλοίων, ώστε αφ' ενός να αξιοποιήσει τις ήδη

⁷ Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής: *Μελέτη για την Αξιολόγηση, Αναθεώρηση και Εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) Περιφέρειας Ηπείρου*, Σεπτέμβριος 2013.

κατασκευασμένες υποδομές και αφ' ετέρου να εκμεταλλευτεί ευκαιρίες και να αντιμετωπίσει κινδύνους, που αναδύονται από τη συρρίκνωση των αρχικά προγραμματιζόμενων μεταφορικών υποδομών. Πιθανές εξελίξεις στο προσεχές διάστημα (σχετιζόμενες κυρίως με το ενδεχόμενο αξιοποίησης κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, αλλά και με την πιθανότητα αναβάθμισης του ρόλου του λιμένα του Δυρραχίου) θα υποχρεώσουν σε νέα αναθεώρηση του σχεδιασμού των λειτουργιών του λιμένα.

Ακόμα, ο αρχικός σχεδιασμός του δικτύου των μεταφορικών υποδομών πρόβλεπε την υποστήριξη του εμπορικού-διαμετακομιστικού ρόλου του Δήμου Ηγουμενίτσας και της ευρύτερης περιοχής γενικότερα, με την κατασκευή έργων όπως το εμπορευματικό κέντρο και τη λειτουργική αναβάθμιση του αεροδρομίου Ιωαννίνων. Ωστόσο τα έργα αυτά καθυστέρησαν και παραμένουν ημιτελή.

Όσον αφορά στο υφιστάμενο **υπερτοπικό οδικό δίκτυο (δευτερεύον εθνικό και επαρχιακό δίκτυο)** προγραμματίζονται ή έχουν ήδη δρομολογηθεί έργα που στοχεύουν στην άρση της εσωτερικής απομόνωσης της περιοχής και στην ενδυνάμωση των αναπτυξιακών προοπτικών της. Ειδικότερα:

- Έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες για την έναρξη της σύνταξης της μελέτης παράκαμψης της πόλης της Ηγουμενίτσας (την εκπόνηση της μελέτης έχει αναλάβει η ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε).
- Σημαντική επίσης για τη συνολικότερη οικονομική ζωή της περιοχής είναι η σύνδεση του λιμανιού της Ηγουμενίτσας με το Τελωνείο στο Μαυρομάτι και την Αλβανία. Ο συγκεκριμένος κάθετος άξονας ενώνει τις δύο χώρες και δημιουργεί για την Ηγουμενίτσα μία ενδοχώρα από την οποία μπορεί να έχει πολλαπλά οφέλη. Η λειτουργική σύνδεση με την Αλβανία και τα Βαλκάνια γενικότερα προβλέπεται και στο εγκεκριμένο ΓΠΧΣΑΑ, άρθρο 6 (αναβάθμιση της οδικής σύνδεσης Ηγουμενίτσα – Σαγιάδα – Κονίσπολη – Άγιοι Σαράντα).
- Έχει χρηματοδοτηθεί από το ΠΕΠ Ηπείρου η βελτίωση της παραλιακής οδού Ηγουμενίτσας-Πρέβεζας, που αποτελεί δρόμο πολλαπλής σημασίας καθώς μπορεί να εξελιχθεί σε έναν σημαντικό τουριστικό άξονα (ουσιαστικά είναι το έργο βελτίωσης από Καρτέρι έως τη διασταύρωση για Πάργα).
- Έχει δημοπρατηθεί η σύνταξη της μελέτης για την σύνδεση της Εγνατίας Οδού με την παραλιακή οδό Πρέβεζας– Ηγουμενίτσας στο ύψος του Μεσοποτάμου έτσι ώστε να συνδεθούν όλα τα παράλια με την Εγνατία Οδό.

Όσον αφορά στις **αεροπορικές μεταφορές** και συνδέσεις, η προσπέλαση του Δήμου Ηγουμενίτσας αεροπορικώς γίνεται, όσον αφορά στις διεθνείς μεταφορές, μέσω των διεθνών αερολιμένων της Κέρκυρας και της Θεσσαλονίκης και σε μικρότερο βαθμό μέσω του αεροδρομίου της του Ακτίου το οποίο αν και εκτός Περιφέρειας, συμμετέχει στην εξυπηρέτηση της τουριστικής κίνησης του παράκτιου κυρίως μετώπου (μαζικός τουρισμός – πτήσεις charter) και με αυτό το ρόλο, αντιμετωπίζεται ως σημαντική αναπτυξιακή υποδομή για την ευρύτερη περιοχή.

Το **αεροδρόμιο της Κέρκυρας**, λόγω της μικρής απόστασης από την πόλη της Ηγουμενίτσας και την υποδοχή πολλών πτήσεων, γίνεται ελκυστικότερο έναντι των άλλων προκειμένου να εξυπηρετηθεί η πρωτεύουσα του Νομού Θεσπρωτίας κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, ενώ κατά την υπόλοιπη χρονική περίοδο ελκυστικότερο αεροδρόμιο καθίσταται αυτό της

Θεσσαλονίκης καθώς μετά την ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού, η χρονοαπόσταση από τη πόλη της Θεσσαλονίκης, μειώθηκε σε 2 ώρες και 45 λεπτά.

Το αεροδρόμιο των Ιωαννίνων παρά το γεγονός ότι έχει μειωθεί σημαντικά η χρονοαπόσταση και από αυτό, εξυπηρετεί μόνο πτήσεις εσωτερικού λόγω ανεπάρκειας των υποδομών του.

Από τον Ιανουάριο του 2013 έχει βελτιωθεί το θεσμικό καθεστώς ώστε να διευκολυνθεί η επαναλειτουργία **υδατοδρομίων σε όλη τη χώρα**. Η Περιφέρεια Ηπείρου διαθέτει την εμπειρία της παλαιότερης σύνδεσής της με τα Ιόνια νησιά και την Πάτρα με υδροπλάνα. Ήδη βρίσκεται σε τελικό στάδιο η αδειοδότηση υδατοδρομίου στο λιμάνι της Κέρκυρας με στόχο τη σύνδεσή του με την τουριστική κίνηση κρουαζιερόπλοιων στο νησί. Υπάρχει επίσης πιθανότητα επαναλειτουργίας υδατοδρομίου εντός της λίμνης των Ιωαννίνων (αυτή όμως συναρτάται από τη ζήτηση που θα υπάρξει τόσο για τακτικές όσο και για έκτακτες πτήσεις αλλά και από περιβαλλοντικούς περιορισμούς που μελετώνται).

Όσον αφορά στις **οδικές μεταφορές εντός Δήμου** και στις **κυκλοφοριακές ρυθμίσεις**, σημειώνεται ότι το κύριο οδικό δίκτυο είναι γενικά σε ανεκτή κατάσταση, όμως σε πολλά σημεία χρειάζονται διαπλατύνσεις και κατασκευή πεζοδρομίων ώστε να υπάρχει ασφαλής διέλευση, ενώ στις περιοχές που έχουν ενταχθεί στο σχέδιο ή βρίσκονται σε διαδικασία ένταξης εντοπίζονται μεγαλύτερες ελλείψεις και αδιάνοιχτα τμήματα του οδικού δικτύου. Οι συγκοινωνίες εξυπηρετούνται κυρίως μέσω της προαστιακής γραμμής του Υπεραστικού ΚΤΕΛ προς Ιωάννινα, Παραμυθιά και Φιλιάτες. Μειονεκτική θεωρείται η συγκοινωνία προς την Τοπική Κοινότητα των Συβότων, η οποία ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες θα μπορούσε να είναι πιο πυκνή, ώστε να εξυπηρετούνται καλύτερα οι κάτοικοι και οι τουρίστες.

Η **κυκλοφοριακή οργάνωση** της πόλης της Ηγουμενίτσας και η ιεράρχηση του οδικού δικτύου στηρίχτηκε στην εφαρμογή εκτεταμένου δικτύου μονόδρομων και πεζοδρόμων με στόχο την αναβάθμιση των περιοχών κατοικίας, εμπορίου και αναψυχής, το οποίο έχει υλοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό στον κεντρικό ιστό της πόλης. Επίσης, κατά μήκος του θαλάσσιου μετώπου της πόλης έχει διαμορφωθεί πεζόδρομος αναψυχής, περιπάτου και ποδηλατοδρόμος του οποίου προβλέπεται η επέκταση ως το Δρέπανο, η διαπλάτυνση και ο ηλεκτροφωτισμός. Μεγάλης σημασίας για την αποσυμφόρηση της πόλης είναι η κατασκευή της περιφερειακής οδού στο ανατολικό τμήμα του πολεοδομικού ιστού. Σήμερα είναι κατασκευασμένο τμήμα της μήκους περίπου 1 χλμ. από Εγνατία Οδό μέχρι την οδό προς Γραικοχώρι, ενώ έχει προκληρυχθεί η οριστική μελέτη κατασκευής της.

Μεγάλο πρόβλημα εντοπίζεται με τη **στάθμευση**, κατά κύριο λόγο στην παραλιακή ζώνη του Δήμου Ηγουμενίτσας. Υπάρχουν κάποιοι υπαίθριοι χώροι στάθμευσης στη λιμενική ζώνη στο κεντρικό και νότιο τμήμα της πόλης. Ωστόσο, εάν ο υφιστάμενος στα νότια χώρος στάθμευσης περίπου 350 θέσεων καταργηθεί λόγω της ανέγερσης του νέου κτηρίου Schengen του λιμανιού, θα επιδεινωθεί ακόμα περαιτέρω το πρόβλημα στάθμευσης. Παράλληλα, όπως προαναφέρθηκε, θεωρείται επιτακτική η ανάγκη αποσυμφόρησης του κέντρου της πόλης και αποκέντρωσης των παρεχόμενων σε αυτό εξυπηρετήσεων και λειτουργιών, ώστε να περιοριστεί η κυκλοφοριακή επιβάρυνση της κεντρικής περιοχής της πόλης. Στην κατεύθυνση αυτή κρίνεται αναγκαία η χωροθέτηση και κατασκευή οργανωμένων χώρων στάθμευσης στα βόρεια και νότια της πόλης για μετεπιβίβαση σε μέσα δημοτικής συγκοινωνίας και η αυστηρή εφαρμογή του μέτρου της ελεγχόμενης

στάθμευσης στο κέντρο της πόλης. Σημειώνεται ότι εκπονείται μελέτη κυκλοφοριακής οργάνωσης του Δήμου, από την οποία μεταξύ άλλων θα προταθούν μέτρα για την εφαρμογή ελεγχόμενης στάθμευσης και τη διαχείριση της κυκλοφορίας των διακινούμενων από το λιμάνι φορτηγών (π.χ. ωράρια και κυκλοφοριακή διευθέτηση για τη διέλευσή τους), καθώς και για την επιλογή του βέλτιστου σχήματος που θα προωθήσει σύγχρονους τρόπους μαζικής μεταφοράς για την περαιτέρω ανακούφιση του κυκλοφοριακού της πόλης. Σημειώνεται, τέλος, ότι υπάρχει σταθμός προσωρινής στάθμευσης φορτηγών στην Εγνατία οδό.

Όσον αφορά το θέμα της στάθμευσης στις υπόλοιπες Δημοτικές Ενότητες, ιδιαίτερο πρόβλημα εντοπίζεται μόνον στην Τοπική Κοινότητα των Συβότων, κατά τους καλοκαιρινούς κυρίως μήνες, λόγω του μεγάλου αριθμού επισκεπτών.

3.5.2 Ύδρευση

Η ύδρευση των οικισμών του Δήμου γίνεται ως επί το πλείστον με συνδυασμό υπόγειων και επιφανειακών νερών. Ειδικότερα, οι απαιτήσεις του Δήμου Ηγουμενίτσας σε νερό ύδρευσης καλύπτονται από τις πηγές Σκέφαρης και τις πηγές Σερατία που βρίσκονται αντίστοιχα βορειοανατολικά και νοτιοανατολικά της πόλης της Ηγουμενίτσας. Επίσης, υπάρχουν γεωτρήσεις και υδατοδεξαμενές που συνεισφέρουν στην παροχή νερού και στην επαρκή κάλυψη των αναγκών ύδρευσης στην πόλη της Ηγουμενίτσας και τις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου.

Η υδροδότηση της πόλης της Ηγουμενίτσας αναμένεται να ενισχυθεί σημαντικά και με την ολοκλήρωση του διαδημοτικού έργου "Ενίσχυση ύδρευσης Ν. Θεσπρωτίας, Β' υποέργο Δίκτυο Άγιος Νικόλαος έως γέφυρα Νεράιδας", που είναι σε εξέλιξη.

Η Δημοτική Ενότητα Μαργαριτίου υδρεύεται από γεωτρήσεις που βρίσκονται στην περιοχή Καλοδικίου, Μαζαρακιάς και Μεσοβουνίου.

Στην τρέχουσα περίοδο έχει ολοκληρωθεί και το έργο "Ύδρευση Νομού Θεσπρωτίας, Τμήματα Υδαταγωγών Καρτερίου, Πλαταριάς, Συβότων προϋπολογισμού 8.500.000,00€ και πλέον οι οικισμοί Πλαταριάς και Συβότων υδροδοτούνται από το νέο δίκτυο.

Όσον αφορά στο **εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης**, το μεγαλύτερο μέρος αυτού στις Δημοτικές Ενότητες Ηγουμενίτσας και Μαργαριτίου έχει εκσυγχρονισθεί με νέους σωλήνες.

Τα εσωτερικά δίκτυα ύδρευσης των υπολοίπων Δημοτικών Ενοτήτων είναι πολύ παλαιά. Η γήρανση του υλικού και η ανεπάρκεια των διαμέτρων που χρησιμοποιήθηκαν καθιστά επιτακτική την αντικατάστασή τους. Μεγάλο μέρος του δικτύου έχει αντικατασταθεί σταδιακά, όμως υπάρχουν ακόμα μεγάλα τμήματα του παλαιού δικτύου που χρήζουν αντικατάστασης.

Ιδιαίτερα μεγάλο πρόβλημα παρουσιάζεται στο εσωτερικό δίκτυο Συβότων, το οποίο είναι σε προτεραιότητα για την επόμενη περίοδο 2014-2020.

Στη Δημοτική Ενότητα Παραποτάμου το εσωτερικό δίκτυο είναι επίσης πεπαλαιωμένο και χρήζει αντικατάστασης.

3.5.3 Άρδευση

Αναφορικά με την άρδευση, οι καλλιεργούμενες εκτάσεις του Δήμου Ηγουμενίτσας εντοπίζονται στο βόρειο – βορειοανατολικό τμήμα και ειδικότερα στην περιοχή των

Δημοτικών Διαμερισμάτων της Νέας Σελεύκειας, Καστρίου, Μαυρουδίου, Άγιου Βλάσιου, Παραποτάμου, Κορύτιανης και γενικότερα στην περιοχή γύρω από τις εκβολές του ποταμού Καλαμά. Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις των προαναφερόμενων Δημοτικών Διαμερισμάτων, με εξαίρεση το Δημοτικό Διαμέρισμα Μαυρουδίου είναι σε υψηλό ποσοστό αρδευόμενες. Οι αγρότες της περιοχής του Δήμου Ηγουμενίτσας χρησιμοποιούν τα υπόγεια νερά της περιοχής καθώς και τα νερά της περιοχής του Δέλτα του Καλαμά. Όσον αφορά στην άρδευση με επιφανειακά νερά, χρησιμοποιείται το αρδευτικό έργο του Κάτω ρου Καλαμά. Το αρδευτικό έργο του Κάτω ρου Καλαμά παρουσιάζει σημαντικά προβλήματα τα οποία σχετίζονται κυρίως με την παλαιότητα του δικτύου.

Στη Δημοτική Ενότητα Μαργαριτίου προβλέπεται η άρδυσή του από γεωτρήσεις στην περιοχή Καλοδικίου. Ο κάμπος Σπαθαραίων προβλέπεται να αρδευτεί από γεωτρήσεις της περιοχής.

3.5.4 Πυρασφάλεια

Σύμφωνα με πρόσφατη πληροφόρηση από το Δήμο, στο δασύλλιο ανατολικά της πόλης της Ηγουμενίτσας δεν υπάρχουν υδροστόμια με αποτέλεσμα ελλιπή πυρασφάλεια. Σημειώνεται ότι τα Σχέδια πολιτικής προστασίας συντονίζει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσπρωτίας.

3.5.5 Αποχέτευση ακαθάρτων και ομβρίων

Το μεγαλύτερο μέρος της πόλης της Ηγουμενίτσας είναι συνδεδεμένο με το αποχετευτικό δίκτυο ακαθάρτων και διαθέτει δίκτυο όμβριων, ενώ έργα αποχέτευσης ακαθάρτων και όμβριων βρίσκονται σε εξέλιξη και σύντομα αναμένεται η ολοκλήρωση των δικτύων της πόλης. Τα δίκτυα θα πρέπει να επεκταθούν στις νέες εντάξεις στο σχέδιο πόλης που προωθούνται μέσω ΣΧΟΟΑΠ και ΓΠΣ στο Δήμο Ηγουμενίτσας.

Ο Δήμος Ηγουμενίτσας διαθέτει Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) δυναμικότητας 30.000 ισοδυνάμων κατοίκων στη θέση «Διαπόρι Γωνιάς». Τα επεξεργασμένα λύματα διαθέτονται στη θάλασσα με υποθαλάσσιο αγωγό διάθεσης, νότια της πόλης και εκτός του κόλπου της Ηγουμενίτσας.

Για τη βελτίωση των υποδομών ύδρευσης του Δήμου Ηγουμενίτσας, η ΔΕΥΑΗ, που είναι και ο αρμόδιος φορέας υλοποίησης έργων ύδρευσης και αποχέτευσης του Δήμου Ηγουμενίτσας έχει προγραμματίσει μια σειρά από έργα επέκτασης, βελτίωσης και αναβάθμισης των υφιστάμενων υποδομών, το σημαντικότερο των οποίων είναι η συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και διάθεση των λυμάτων για την εξυπηρέτηση των οικισμών Συβότων, Πλαταριάς και Πέρδικας Δήμου Ηγουμενίτσας (η συγκεκριμένη πράξη συνολικού προϋπολογισμού 40.000.000,00€ έχει υποβληθεί για συγχρηματοδότηση στο νέο ΕΣΠΑ και βρίσκεται στο στάδιο άμεσης αξιολόγησης σαν πρώτη υποβληθείσα). Το έργο είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την αναβάθμιση της Ποιότητας Ζωής στην τουριστική περιοχή της ΔΕ Συβότων και ΔΕ Πέρδικας.

Η αποχέτευση στις υπόλοιπες Ενότητες γίνεται με βόθρους. Θα πρέπει να εκπονηθούν μελέτες δικτύων αποχέτευσης για τους οικισμούς του Δήμου, με προτεραιότητα στους μεγαλύτερους σε πληθυσμιακό μέγεθος.

Σημειώνεται ότι αναφορικά με τα βιομηχανικά λύματα ο Δήμος Ηγουμενίτσας δεν χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερη βιομηχανική δραστηριότητα και οι περισσότερες από τις υπάρχουσες βιοτεχνίες είναι μικρού μεγέθους. Πρέπει ωστόσο να επισημανθεί το

πρόβλημα που δημιουργείται με τα υγρά απόβλητα των πλοίων που χρησιμοποιούν το λιμάνι της Ηγουμενίτσας.

3.5.6 Αποκομιδή και διάθεση απορριμμάτων

Ο αρμόδιος φορέας για την αποκομιδή των στερεών απορριμμάτων στην περιοχή είναι οι υπηρεσίες συλλογής και αποκομιδής απορριμμάτων του Δήμου Ηγουμενίτσας, που εδρεύουν στην Ηγουμενίτσα. Η αποκομιδή των απορριμμάτων εντός της πόλεως της Ηγουμενίτσας γίνεται σε καθημερινή βάση ενώ στα Δημοτικά Διαμερίσματα περιοδικά ανάλογα με τον πληθυσμό τους (κατά μέσο όρο κάθε δεύτερη ημέρα). Ο όρχος απορριμματοφόρων και ο τεχνικός εξοπλισμός για την αποκομιδή απορριμμάτων του Δήμου περιγράφονται αναλυτικά στους παρακάτω πίνακες:

Πίνακας 3-1: Απορριμματοφόρα Οχήματα

A/A	Αριθμός Κυκλοφορίας	Είδος Οχήματος	Χωρητικότη. (τόνοι)	Έτος Κυκλοφορίας	Παρατηρήσεις
1	KHI 9217	DAIMER CHR	4,5	2009	
2	KHY 9946	DAIMER CHR	4,5	2005	
3	KHY 3886	FIAT IVECO	3,2	1998	
4	KHI 9220	MERCEDES	9,0	2009	
5	KHY 9947	VOLVO	5,2	2005	
6	KHI 9233	MERCEDES	3,2	1999	ΒΛΑΒΗ- ΑΚΙΝΗΤ
7	KHI 9215	SCANIA	4,5	1987	
8	KHI 9219	VOLVO	5,5	2009	
9	KHY 3868	MERCEDES	3,0	1987	ΒΛΑΒΗ- ΑΚΙΝΗΤ
10	KHY 3883	NISSAN	2,5	1998	ΒΛΑΒΗ- ΑΚΙΝΗΤ
11	KHY 3884	NISSAN	2,5	1998	ΒΛΑΒΗ- ΑΚΙΝΗΤ

Πίνακας 3-2: Φορτηγά οχήματα

A/A	Αριθμός κυκλ.	Είδος οχήματος	φορ. ισχύς ίππου	έτος κατασκευής	Παρατηρήσεις
1	KHI 9231	MERCEDES	23	1989	Βαρέα Αντικείμενα – κλαδιά χόρτα
2	KHY 3885	FIAT	35	1998	Βαρέα Αντικείμενα – κλαδιά χόρτα
3	KHI 9232	VW	17	2004	Βαρέα Αντικείμενα – κλαδιά χόρτα
4	KHI 9212	MERCEDES	36	1989	Βλάβη-Ακίνητοποιημένο
5	KHI 9205	VOLVO	56	2007	Βαρέα Αντικείμενα – κλαδιά χόρτα
6	KHI 9216	TOYOTA	24	1992	Αγροτικό μεταφέρει διάφορα υλικά της υπηρεσίας Πρασίνου
7	KHI 9226	CITROEN	10	2010	Είναι στην υπηρεσία ηλεκτροφωτισμού
8	KHY 9954	MERCEDES	72	2006	Βαρέα Αντικείμενα – κλαδιά χόρτα
9	ME 34131	IVECO	180	1998	Καδοπλυντήριο/ Πλύσιμο Κάδων
10	KHY 3863	RENAULT	14	1993	Μικρό φορτηγό για μεταφορά υλικών καθαριότητας
11	KHI 9204	MERCEDES	38	2007	Βαρέα Αντικείμενα – κλαδιά χόρτα
12	KHY 3895	MAZDA	17	1999	Αγροτικό υπηρεσία ύδρευσης
13	KHY 9943	MITSUBISHI	17	2004	Αγροτικό
14	KHY 9940	MERCEDES	72	2004	Βαρέα Αντικείμενα – κλαδιά χόρτα
15	KHY 3869	VW	11	1995	Βλάβη-Ακίνητοποιημένο
16	KHI 9202	FORD	44	2007	Βαρέα Αντικείμενα – κλαδιά χόρτα
17	KHY 3899	MAZDA	17	1999	Αγροτικό –ΠΕΡΔΙΚΑ
18	KHI 9203	FORD	17	2007	Βαρέα Αντικείμενα – κλαδιά χόρτα

A/A	Αριθμός κυκλ.	Είδος οχήματος	φορ. ισχύς ίππου	έτος κατασκευής	Παρατηρήσεις
19	KHY 9911	TOYOTA	17	1999	Αγροτικό μεταφέρει διάφορα μικροαντικείμενα
20	ME 51161	NISAN	45	2003	Πλύσιμο Κάδων
21	ME 121913				Πυροσβεστικό όχημα

Ο ως άνω εξοπλισμός είναι σχετικά πεπαλαιωμένος και καθώς μετά τη συνένωση των Δήμων αυτά εκτελούν πολλαπλές διαδρομές και καλύπτουν μία ευρύτερη διαδρομή, οι βλάβες είναι συχνότερες με αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους συντήρησης αλλά και τη μη εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας καθαριότητας καθώς αρκετά από αυτά τίθενται εκτός λειτουργίας για μεγάλα χρονικά διαστήματα.

Η διάθεση των απορριμμάτων γίνεται στο χώρο του ΧΥΤΑ Καρβουναρίου (Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων) στο Καρβουνάρι.

Επίσης, ο Δήμος Ηγουμενίτσας εφαρμόζει πρόγραμμα ανακύκλωσης σε συνεργασία με θεσμοθετημένες εταιρείες και εθελοντικές οργανώσεις, καθώς και ολοκληρωμένο πρόγραμμα εναλλακτικής διαχείρισης των Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) με τη συνεργασία της εταιρείας ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ Α.Ε , με την οποία έχει συνάψει σύμβαση.

Όσον δε αφορά στο ανθρώπινο δυναμικό που απασχολείται στην αποκομιδή των απορριμμάτων, σύμφωνα με στοιχεία της Διεύθυνση Προσωπικού, έχει εξής:

Η υπηρεσία καθαριότητας διαθέτει συνολικά 11 οδηγούς, 3 χειριστές μηχανημάτων και 15 Εργάτες Καθαριότητας.

Το υπάρχον προσωπικό δεν απασχολείται μόνο στην αποκομιδή των απορριμμάτων αλλά και σε άλλες γενικής φύσεως εργασίες, όπως π.χ κοπή χόρτων, καθαριότητα κοινοχρήστων χώρων κλπ. Επίσης στους οδηγούς ανατίθενται και παράλληλα καθήκοντα σε διάφορα άλλα οχήματα, όπως π.χ στα βαρέα οχήματα και τα λεωφορεία.

Ως εκ τούτου, το ως άνω προσωπικό, δεν μπορεί να ανταποκριθεί πλήρως στις απαιτήσεις της υπηρεσίας καθαριότητας.

Επιπλέον, ο Δήμος είναι τουριστικός και κατά τη θερινή περίοδο αυξάνεται υπέρμετρα ο αριθμός των κατοίκων, με αποτέλεσμα να διογκώνονται και οι απαιτούμενες προσφερόμενες υπηρεσίες. Θα πρέπει επίσης να επισημανθούν οι ιδιαίτερες συνθήκες που χαρακτηρίζουν την περιοχή, ήτοι αρκετοί απομακρυσμένοι οικισμοί και διάσπαρτοι δημοτικοί χώροι. Ας σημειωθεί ότι η πληθυσμιακή πυκνότητα του Δήμου Ηγουμενίτσας η οποία είναι περίπου 60,18 κάτ./τ.χλμ., είναι πολύ χαμηλή εάν την συγκρίνουμε με άλλους δήμους. Στο Δήμο Ιωαννιτών για παράδειγμα, ο αντίστοιχος δείκτης είναι 277,05 κάτ./τ.χλμ και του Δήμου Αρταίων 94,00 κάτ./τ.χλμ. Το πρόβλημα γίνεται ακόμα εντονότερο σε κάποιες από τις Δημοτικές Ενότητες, όπως π.χ στη Δημοτική Ενότητα Μαργαριτίου στην οποία η πληθυσμιακή πυκνότητα είναι μόλις 18,89 κάτ./τ.χλμ.

Στη Δημοτική Ενότητα Παραποτάμου ο αντίστοιχος δείκτης είναι 22,23 κάτ./τ.χλμ, στη Δημοτική Ενότητα Συβότων 40,14 κάτ./τ.χλμ και στη Δημοτική Ενότητα Πέρδικας 52,36 κάτ./τ.χλμ.

Από τα ως άνω προκύπτει ότι ο Δήμος μας είναι ένας αραιοκατοικημένος δήμος, γεγονός που δυσκολεύει σημαντικά την αποκομιδή των απορριμμάτων ανεβάζοντας τόσο τη δαπάνη αποκομιδής καθώς απαιτούνται να διανυθούν πολλαπλά χιλιόμετρα, όσο και τον απαιτούμενο χρόνο.

Όλα τα παραπάνω αναδεικνύουν την αδυναμία του Δήμου να εκτελέσει τις απαιτούμενες υπηρεσίες καθαριότητα με ίδια μέσα και ως εκ τούτου ο δήμος αναγκάστηκε να υιοθετήσει μικτό σύστημα αποκομιδής των απορριμμάτων (μέρος της υπηρεσίας καθαριότητας καλύπτεται από το Δήμο και μέρος από τον ιδιώτη), με στόχο την αποτελεσματικότερη αποκομιδή των απορριμμάτων. Ωστόσο για τον περαιτέρω σχεδιασμό της διαχείρισης των απορριμμάτων θα πρέπει να ληφθούν υπόψη ευρήματα μελετών⁸ σύμφωνα με τα οποία στους μικρούς πληθυσμιακά δήμους υπάρχουν παράγοντες, όπως π.χ υψηλό κόστος διαχείρισης (νομική, οικονομική τεχνική υποστήριξη) που προκαλείται από τον έλεγχο των συμβάσεων με ιδιωτικές εταιρείες, οι οποίοι εμποδίζουν την επίτευξη των προβλεπόμενων εξοικονομήσεων οικονομικών πόρων από την ιδιωτικοποίηση της υπηρεσίας.

Παράλληλα, είναι πιθανόν, ο αριθμός των αναδόχων που διαγωνίζονται για την ανάληψη των υπηρεσιών αποκομιδής απορριμμάτων να είναι περιορισμένος και συνεπώς αντί να επιτευχθεί ένας αποδοτικός διαγωνισμός, να σχηματιστεί ένα τοπικό trust, που θα χειραγωγήσει τις τιμές και θα καταλήξει στην μη εξοικονόμηση κόστους.

⁸Πηγή: Άρθρο Ράλλης Γκέκας, *Ιδιωτικοποίηση των Δημοτικών Υπηρεσιών Καθαριότητας- Διεθνής Εμπειρία, 10-01-2013, www.localit.gr.*

4 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ-ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

4.1 Δομές κοινωνικής υποστήριξης

4.1.1 Υπηρεσίες Υγείας

Η περιοχή του Καλλικρατικού Δήμου Ηγουμενίτσας από άποψη νοσοκομειακής περίθαλψης εξυπηρετείται από το σύγχρονο Νοσοκομείο Φιλιατών και για σοβαρότερα περιστατικά από τα νοσοκομεία των Ιωαννίνων (Πανεπιστημιακό και Γενικό Νοσοκομείο).

Επίσης, λειτουργούν δύο (2) Κέντρα Υγείας, ένα στην πόλη της Ηγουμενίτσας και ένα (1) στο Μαργαρίτι. Το κέντρο Υγείας Ηγουμενίτσας, αποτελείται από πέντε τμήματα (Παθολογίας-Γενικής Ιατρικής, Οδοντιατρικό, Μικροβιολογικό, Παιδιατρικό, Ακτινολογικό) και την μονάδα ΕΚΑΒ. Επιπλέον, στην πόλη της Ηγουμενίτσας λειτουργεί το πολυϊατρείο του ΙΚΑ.

Οι υπόλοιπες Δημοτικές και Τοπικές Ενότητες του Δήμου Ηγουμενίτσας εξυπηρετούνται από τα Περιφερειακά Ιατρεία Καστρίου, Παραποτάμου, Πλαταριάς, Συβότων και Πέρδικας, στις οποίες εντοπίζονται ελλείψεις υποδομών και υπηρεσιών υγείας, ιδιαίτερα στους περιαστικούς και στους αγροτικούς οικισμούς, οι οποίες ωστόσο αμβλύνονται με τις συνεχώς αναβαθμιζόμενες οδικές συνδέσεις εντός του Δήμου που βελτιώνουν την προσπελασιμότητα στην πόλη της Ηγουμενίτσας, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες υγείας του συνόλου των δημοτών.

Η κυριότερη έλλειψη στις υπηρεσίες υγείας στον Καλλικρατικό Δήμο Ηγουμενίτσας είναι αυτή της νοσοκομειακής υποδομής η οποία είναι απαραίτητη σε ένα αναπτυσσόμενο αστικό κέντρο, όπως η Ηγουμενίτσα. Ωστόσο, η έλλειψη αυτή και οι ανάγκες σε υποδομές υγείας εκτιμάται πως θα αντιμετωπιστούν ικανοποιητικά με το Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών μεταξύ των Πολεοδομικών Ενοτήτων 5, 6 και της Νέας Σελεύκειας, πλησίον της βόρειας εισόδου της πόλης της Ηγουμενίτσας. Στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών (ΤΕΠ), το οποίο ακόμη δεν έχει τεθεί σε λειτουργία, υπάρχει πρόβλεψη 120 κλινών και θεωρείται απαραίτητο λόγω της λειτουργίας του λιμανιού και εν γένει των υπερτοπικών μεταφορικών υποδομών που υλοποιούνται στην περιοχή.

Για την καλύτερη αξιοποίησή του θεωρείται σκόπιμη η κατασκευή ελικοδρομίου, σε έκταση (Κάστρο Βίγλιζα) που έχει προβλεφθεί στο εγκεκριμένο ΓΠΣ του Δήμου Ηγουμενίτσας.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι παραπάνω ελλείψεις, έχουν σε μεγάλο βαθμό αμβλυθεί από την ολοκλήρωση της Εγνατίας οδού και της σημαντικής μείωσης της χρονοαπόστασης από την πόλη των Ιωαννίνων. Τα νοσοκομεία της πόλης των Ιωαννίνων, πλέον εξυπηρετούν όχι μόνο τους κατοίκους των Ιωαννίνων αλλά τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής.

Οι κλίνες των νοσοκομείων στο σύνολο της Περιφέρειας είναι 1.625 σύμφωνα με τον πίνακα χαρτογράφησης υφιστάμενων δομών υγείας του Υπουργείου Υγείας, ενώ η αναλογία άτομα ανά κλίνη είναι ευνοϊκότερη σε σχέση με την αντίστοιχη της χώρας (207 κάτοικοι ανά κλίνη, όταν ο αντίστοιχος δείκτης για της χώρας είναι 223 κάτοικοι ανά κλίνη, Χάρτης Υγείας 2012, Απογραφή 2011).

Επιπλέον την τρέχουσα περίοδο, υλοποιούνται έργα υποδομών υγείας στην Περιφέρεια που αυξάνουν κατά 100 τον αριθμό των κλινών. Αυτά είναι η επέκταση του Νοσοκομείου Φιλιατών με 65 νέες κλίνες, η νέα πτέρυγα του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ιωαννίνων

με 85 κλίνες και το Πολυδύναμο κτίριο αντιμετώπισης της κρίσης χρηστών ουσιών στο Νοσοκομείο Χατζηκώστα με 25 κλίνες.

Παράλληλα, αν και έχει προχωρήσει η αναβάθμιση σημαντικού αριθμού κλινών των Νοσοκομείων της Περιφέρειας, καταγράφονται ακόμη ελλείψεις καινοτόμου τεχνολογίας και ειδικών μονάδων με αποτέλεσμα τη μειωμένη ποιότητα & αποτελεσματικότητα διαγνώσεων και θεραπειών.

4.1.2 Υπηρεσίες Πρόνοιας

Τα κυριότερα ιδρύματα και προγράμματα κοινωνικής πρόνοιας για την περιοχή του νέου Δήμου Ηγουμενίτσας είναι τα εξής:

- Πέντε (5) Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) για την κάλυψη των αναγκών και την αναβάθμιση του επιπέδου διαβίωσης της τρίτης ηλικίας, στα οποία υπηρετούν οκτώ (8) άτομα μόνιμο προσωπικό και συγκεκριμένα : το Κ.ΑΠ.Η Δήμου Ηγουμενίτσας, Κ.ΑΠ.Η Δήμου Συβότων (Πλαταριά), 2ο Κ.ΑΠ.Η Δήμου Συβότων, Κ.ΑΠ.Η Δήμου Μαργαριτίου και τέλος, ΚΑΠΗ –ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΝΟΙΑΣ Κοινότητας Πέρδικας. Η λειτουργία του Κ.ΑΠ.Η Δήμου Παραποτάμου είναι σε αναστολή.
- Δύο (2) Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) για την κάλυψη πρόσθετων αναγκών και την αναβάθμιση του επιπέδου διαβίωσης της τρίτης ηλικίας. Συγκεκριμένα λειτουργεί Κ.Η.Φ.Η στη Δημοτική Ενότητα Πλαταριάς και στη Δημοτική Ενότητα Πέρδικας.
- Οι δομές «Βοήθεια στο Σπίτι» και «Κοινωνικής μέριμνας» για την παροχή ιατροκοινωνικής προστασίας και ατομικής βοήθεια στο σπίτι στα ηλικιωμένα άτομα των δημοτικών ενοτήτων του Δήμου Ηγουμενίτσας, ώστε αυτά να παραμένουν στην οικογένεια και στην κοινωνία της περιοχής.
- Γηροκομείο. Είναι ΝΠΔΔ και πρόσφατα μετονομάστηκε σε Θεραπευτήριο Χρόνιων Παθήσεων.
- Κέντρο Πρόληψης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών "Αριάδνη". Λειτουργεί από το Σεπτέμβριο 1999 ως αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία σε συνεργασία με τον Ο.ΚΑ.ΝΑ. Η πρωτοβουλία και ο συντονισμός ανήκουν στο Δήμο Ηγουμενίτσας και συμμετέχουν η Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτίας, Δήμοι του Νομού, επιστημονικοί σύλλογοι, η Μητρόπολη, το ΤΕΙ κ.ά. Οι δράσεις του Κέντρου αφορούν στην ενημέρωση / πληροφόρηση, στην ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των μελών της κοινότητας, στην πραγματοποίηση εκδηλώσεων σε συνεργασία με τοπικούς φορείς.
- Κέντρο δημιουργικής απασχόλησης-κατάρτισης ΑΜΕΑ, το οποίο στεγάζεται σε νέες κτιριακές εγκαταστάσεις στο Λαδοχώρι, η ανέγερση των οποίων χρηματοδοτήθηκε από το Ίδρυμα «Σταύρος Σ. Νιάρχος» και διαθέτει mini-bus με ειδική ράμπα (δωρεά του Δήμου Felbert Γερμανίας).
- Περιφερειακό Τμήμα Ερυθρού Σταυρού (ΕΕΣ) Ηγουμενίτσας με στόχο την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας σε θέματα υγείας, πρόληψης και θεραπείας.
- Πρόγραμμα Εθελοντή Σχολικού Τροχονόμου. Εφαρμόστηκε από τον Δήμο σε συνεργασία με την Αστυνομική Δ/νση Θεσπρωτίας.
- Τράπεζα αίματος. Δημιουργήθηκε από το Δήμο και πραγματοποιεί αιμοδοσίες 1-2 φορές το χρόνο με σημαντική συμμετοχή εθελοντών αιμοδοτών. Ο Δήμος έχει τιμηθεί με βραβείο από το Υπουργείο Υγείας για τη δράση της.

- Βρεφονηπιακοί σταθμοί. Στην Ηγουμενίτσα λειτουργούν δύο βρεφονηπιακοί σταθμοί, ένας του Οργανισμού Εργατικής Εστίας και δύο ιδιωτικοί βρεφονηπιακοί σταθμοί. Προκειμένου να επιτευχθεί καλύτερη γεωγραφική κάλυψη θεωρείται αναγκαία από την αρμόδια υπηρεσία η δημιουργία ενός επιπλέον βρεφονηπιακού σταθμού και η πρόβλεψη ολόημερης λειτουργίας τους – σήμερα λειτουργούν ως τις 15:00 - καθώς και παράταση της εποχιακής λειτουργίας, ιδιαίτερα κατά το καλοκαίρι που υπάρχει αυξημένη ζήτηση.
- Παιδικοί σταθμοί. Υπάρχουν Έντεκα (11) παιδικοί σταθμοί στους οποίους υπηρετούν 55 άτομα και εξυπηρετούνται κατά μέσο όρο 340 νήπια παιδιά. Συγκεκριμένα :
 - i. Ο Οργανισμός παιδικών και Βρεφονηπιακών σταθμών Δήμου Ηγουμενίτσας, ο οποίος προήλθε από την συγχώνευση των επτά (7) ΝΠΔΔ παιδικών σταθμών του Δήμου Ηγουμενίτσας.
 - ii. Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Δήμου Παραποτάμου.
 - iii. Παιδικός Σταθμός Δήμου Συβότων.
 - iv. Παιδικός Σταθμός Δήμου Μαργαριτίου (είναι σε αναστολή).
 - v. Παιδικός Σταθμός Κοινότητας Πέρδικας.

Σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις στεγάζονται τρεις (3) από αυτούς, ενώ οι υπόλοιποι στεγάζονται σε μισθωμένους χώρους.

Όσον αφορά στο Δήμο, αρμόδιες υπηρεσίες για το σχεδιασμό και την εφαρμογή κοινωνικής πολιτικής, είναι αφενός η Διεύθυνση Πρόνοιας Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας, Παιδείας & Δια βίου Μάθησης, Πολιτισμού, Αθλητισμού και νέας Γενιάς και το Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Προσχολική Αγωγή, Κοινωνική Προστασία και Πολιτισμός Δήμου Ηγουμενίτσας- Π.Α.Κ.Π.ΠΟ». Αναλυτικά το θεσμικό καθεστώς του Νομικού Προσώπου και οι αρμοδιότητές του περιγράφονται σε επόμενο κεφάλαιο.

4.1.3 Υποδομές εκπαίδευσης

Πρωτοβάθμια-Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Οι υποδομές εκπαίδευσης που λειτουργούν στην περιοχή του νέου Δήμου Ηγουμενίτσας περιλαμβάνουν:

- 21 Νηπιαγωγεία (εκ των οποίων ένα ειδικό νηπιαγωγείο),
- 15 Δημοτικά (εκ των οποίων ένα ειδικό),
- 7 Γυμνάσια και 1 Εσπερινό Γυμνάσιο,
- 3 Γενικά Λύκεια και 1 Εσπερινό Λύκειο,
- 1 Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ) - Εργαστηριακό Κέντρο (Ε.Κ.)

Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση

- Δημόσιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ι.Ε.Κ.).

Σύμφωνα με στοιχεία του Δήμου, οι υποδομές εκπαίδευσης εξυπηρετούν στο Δήμο Ηγουμενίτσας 3847 μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Από αυτούς 2013 μαθητές φοιτούν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση (1576 μαθητές σε δημοτικά σχολεία και 437 μαθητές σε νηπιαγωγεία) και 1.834 μαθητές φοιτούν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Ημερήσια και Εσπερινά Γυμνάσια / Λύκεια και ΕΠΑΛ).

Στο επίπεδο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης οι ανάγκες καλύπτονται ικανοποιητικά για το σύνολο του Δήμου εκτός των Δημοτικών Διαμερισμάτων της Αγίας Μαρίνας και της Κρυόβρυσης όπου δεν υπάρχουν καθόλου υποδομές εκπαίδευσης

Στο επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπάρχουν ελλείψεις αιθουσών και κτιριακής υποδομής, οι οποίες ωστόσο αμβλύθηκαν εν μέρει με την κατασκευή ενιαίου σχολικού συγκροτήματος στο Λαδοχώρι. (3ο Γυμνάσιο).

Οι ελλείψεις οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση του μαθητικού πληθυσμού της πόλης της Ηγουμενίτσας ακολουθώντας τους ταχείς ρυθμούς της πληθυσμιακής εξέλιξης την τελευταία δεκαετία, με ρυθμό όμως τον οποίο δεν έχουν παρακολουθήσει τα έργα βελτίωσης και κατασκευής νέων υποδομών εκπαίδευσης.

Πίνακας 4-1: Υποδομές Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης

Πλήθος	ΣΥΝΟΛΟ	ΗΓ/ΤΣΑ	ΠΑΡΑΠ/ΜΟΣ	ΣΥΒΟΤΑ	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	ΠΕΡΔΙΚΑ
Νηπιαγωγεία	21	15	1	2	2	1
Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	15	9	1	2	2	1
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	13	9		1	2	1
Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση	1	1				
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	1	1				
Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων	1	1				
Σχολές Γονέων	1	1				
Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας	1	1				
Μουσικές Σχολές						
Κέντρα Εικαστικών Τεχνών						
Λοιπές Υποδομές Εκπαίδευσης	1	1				

Τριτοβάθμια εκπαίδευση

Στην Ηγουμενίτσα έως πρόσφατα λειτουργούσαν τρία τμήματα του ΤΕΙ Ηπείρου, τα οποία ήταν:

- το Τμήμα Ιχθυοκομίας –Αλιείας.
- το Τμήμα Εφαρμογών Ξένων Γλωσσών στη Διοίκηση και το Εμπόριο και
- το Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων

Σύμφωνα όμως με το ΠΔ 84/3-6-2013 περί «Μετονομασία Σχολής- Μετονομασία Τμήματος – Συγχώνευση Τμημάτων – Κατάργηση Παραρτημάτων και Τμημάτων – Ίδρυση Σχολής – Συγκρότηση Σχολών του ΤΕΙ Ηπείρου», το πρώτο από τα παραπάνω τμήματα καταργήθηκε (δεν συμπεριλήφθηκε στο μηχανογραφικό του 2011), ενώ τα επόμενα δύο

τμήματα συγχωνεύτηκαν σε ένα το οποίο μετονομάστηκε σε Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου με έδρα την Ηγουμενίτσα και εισαγωγικές κατευθύνσεις με χωριστό αριθμό εισακτέων:

- i. Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας
- ii. Διοίκηση Επιχειρήσεων, η οποία θα έχει και κατευθύνσεις προχωρημένου εξαμήνου:
 - a. Διοίκηση Επιχειρήσεων
 - b. Εφαρμοσμένες Ξένες Γλώσσες στη Διοίκηση και την Οικονομία

Το ΤΕΙ στεγάζεται στις παλιές εγκαταστάσεις του Ξενία Ηγουμενίτσας που έχουν δοθεί σε χρήση από το Δήμο Ηγουμενίτσας και είχαν γίνει με σχέδια του αρχιτέκτονα Άρη Κωνσταντινίδη, καθώς και σε δύο ιδιόκτητα κτίρια, ενώ κατασκευάζεται και δεύτερο συγκρότημα του ΤΕΙ σε απόσταση 700 μ. από το υπάρχον προς τη Νέα Σελεύκεια, σε έκταση που έχει παραχωρηθεί από το Δήμο για φοιτητικές εστίες και βιβλιοθήκη.

Η συμβολή του ΤΕΙ στην Τοπική Κοινωνία κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική καθώς :

- Κινητοποιούνται του τοπικές επιχειρηματικές δυνάμεις μέσω δικτυώσεων και διάχυσης πληροφοριών.
- αποτελεί τον κύριο φορέα έρευνας και ανάπτυξης, ιδιαίτερα για τις
- Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (Μ.Μ.Ε.), που δεν διαθέτουν οικονομικές και
- τεχνολογικές δυνατότητες.
- συμβάλλει μέσα από τις δραστηριότητες καθηγητών και φοιτητών στην
- πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου,
- συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Η σχέση όμως του ΤΕΙ με την πόλη της Ηγουμενίτσας είναι αμφίδρομη και ως εκ τούτου για την μεγιστοποίηση της αλληλεπίδρασης απαιτείται :

- Η Στήριξη του Ιδρύματος από Τοπικές Αρχές και Φορείς
- Η Στήριξη των Τοπικών Αρχών και Φορέων στο Σχεδιασμό της Ανάπτυξης του Ιδρύματος
- Η Σύνδεση του ΤΕΙ με τις Αναπτυξιακές, Οικονομικές, Κοινωνικές και Πολιτιστικές Λειτουργίες της Πόλης
- Η δικτύωση του ΤΕΙ στους Τομείς της Έρευνας και της Εκπαιδευτικής Συνεργασίας
- Αυτές οι βασικές αρχές επιτρέπουν την μεγιστοποίηση της αλληλεπίδρασης
- Πανεπιστημίου και Τόπου Εγκατάστασής του.

4.2 Πολιτιστική υποδομή και δραστηριότητες

Πολιτιστική υποδομή

Η πολιτιστική υποδομή του Δήμου βελτιώνεται σταθερά τα τελευταία χρόνια και συγκεντρώνεται κατά κύριο λόγο στην πόλη της Ηγουμενίτσας, ενώ απουσιάζει εντελώς σε ορισμένα Δημοτικά Διαμερίσματα.

Η σημαντικότερη υποδομή στο Δήμο αφορά στο Αρχαιολογικό Μουσείο, το οποίο στεγάζεται σε δημόσιο ακίνητο, σε σύγχρονες, λειτουργικές και καλαίσθητες εγκαταστάσεις, παραπλεύρως του Κέντρου Υγείας, στη βόρεια είσοδο της πόλης από την Ε.Ο. Ηγουμενίτσας – Ιωαννίνων. Το Μουσείο εκτός των εκθεσιακών χώρων, περιλαμβάνει

αίθουσα προβολών και πολλαπλών χρήσεων, πωλητήριο και αναψυκτήριο, και η λειτουργία του εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πρόγραμμα προστασίας και προβολής της πολιτιστικής κληρονομιάς της Θεσπρωτίας και ανάδειξης τεσσάρων αρχαίων οικισμών (Γιτάνης, Ελέας, Φανοτής και Ελίνας).

Στην Ηγουμενίτσα λειτουργεί επίσης η αίθουσα "Πάνθεον" όπου φιλοξενούνται πολιτιστικές εκδηλώσεις. Επίσης, έχει δημοπρατηθεί η κατασκευή του υπαίθριου θεάτρου 1.200 θέσεων, στο δασύλλιο στα ανατολικά της πόλης, πλησίον του χώρου, όπου βρίσκεται το «Σαρακατσάνικο» χωριό.

Εκτός της πόλης της Ηγουμενίτσας, στο Δήμο υπάρχουν επίσης το Πολιτιστικό Κέντρο Νέας Σελεύκειας, ενώ στο Καστρί λειτουργεί από το 1960 το Ίδρυμα Σάρρα (Ευεργέτημα του ομώνυμου Καστριώτη επιχειρηματία), με ιδιόκτητο οίκημα και μικρό υπαίθριο θέατρο που φιλοξενεί πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Πολυχώρος υπάρχει και στην Τοπική Κοινότητα των Συβότων, ο εξοπλισμός και η αξιοποίηση του οποίου είναι στις προθέσεις της Δημοτικής Αρχής στο πλαίσιο της γενικότερης αναβάθμισης των πολιτιστικών υποδομών.

Γενικότερα παρουσιάζεται μεγάλη έλλειψη του Δήμου, σε σύγχρονες πολιτιστικές υποδομές -πολυχώρους για την διεξαγωγή διαλέξεων, παρουσιάσεων και εκδηλώσεων. Η έλλειψη αυτή καλύπτεται εν μέρει από την αίθουσα συνεδριάσεων που ευρίσκεται στις κτιριακές εγκαταστάσεις του ΤΕΙ καθώς και από την αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου του νέου Δημαρχιακού Μεγάρου.

Με στόχο την αναβάθμιση των πολιτιστικών υποδομών κατά την επόμενη περίοδο η Δημοτική Αρχή έχει τοποθετήσει σε υψηλή θέση των προτεραιοτήτων της μια σειρά από παρεμβάσεις, οι οποίες έχουν συμπεριληφθεί τόσο στο Τεχνικό Πρόγραμμα 2015, όσο και στον Προϋπολογισμό έτους 2015 όπως η κατασκευή του υπαίθριου θεάτρου Δήμου Ηγουμενίτσας, η κατασκευή πολυδύναμου πολιτιστικού κέντρου στο κτίριο ΕΙΝ (παλιά μαθητική εστία) κ.ά.

Πολιτιστικές δραστηριότητες

Οι κυριότερες πολιτιστικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στο Δήμο Ηγουμενίτσας είναι:

- Σε συνεργασία του Δήμου με την αρμόδια Υπηρεσίας Αρχαιολογίας, επεξεργάζονται προτάσεις ανάδειξης και ήπιων παρεμβάσεων στο αλσύλλιο, έκτασης 138 στρ., που πρόσφατα ήρθε στην ιδιοκτησία και αρμοδιότητα του Δήμου και όπου μπορούν να φιλοξενούνται πολιτιστικά δρώμενα αναδεικνύοντας και προβάλλοντας τα σωζόμενα ερείπια του Ενετικού Κάστρου που βρίσκεται εκεί.
- Στη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών λαμβάνουν χώρα πολιτιστικές εκδηλώσεις, με θεατρικές παραστάσεις, παραδοσιακά χορευτικά του Δήμου, παραδοσιακά συγκροτήματα από την Ελλάδα και άλλες χώρες, εκθέσεις ζωγραφικής, μουσικές συναυλίες, σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες του Καλλικρατικού Δήμου Ηγουμενίτσας. Πολιτιστικές εκδηλώσεις αποτελούν επίσης τα παραδοσιακά πανηγύρια (Αγίου Βλάσιου, Λαδοχωρίου, Πλαταριάς, Συβότων, Σκορπιώνας, Φασκομηλιάς, Μαργαριτίου, Πέρδικας κ.λπ.).

Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Περιοδικά διοργανώνονται οι παρακάτω πολιτιστικές εκδηλώσεις:

- Πολιτιστικές εκδηλώσεις του Φιλοπρόόδου Ομίλου Ηγουμενίτσας
- του Πολιτιστικού Οργανισμού Γραικοχωρίου,
- του Ιππικού Ομίλου "Πήγασος",
- Της Τοπικής Κοινότητας Πλαταριάς,
- τα Περδικιώτικα,
- Αναβίωση παραδοσιακών εθίμων Σαρακατσαναίων, κ.ά.
- Διάφορες καρναβαλικές εκδηλώσεις που διοργανώνονται στην Πόλη της Ηγουμενίτσας και στην Δημοτική Ενότητα Πέρδικας. Την Καθαρή Δευτέρα πραγματοποιούνται εκδηλώσεις με παραδοσιακή μουσική στο Καραβοστάσι της Πέρδικας, ενώ στο Καστρί γίνεται και αναπαράσταση παραδοσιακού γάμου. Πολιτιστικά και καλλιτεχνικά δρώμενα πραγματοποιούνται επίσης από τους πολιτιστικούς συλλόγους Καστρίου - Αγίου Βλάσιου - Μαυρουδίου καθώς και της Νέας Σελεύκειας. Στις εκδηλώσεις αυτές δραστηριοποιείται και το Τοπικό Συμβούλιο Νέων.

Πίνακας 4-2: Πολιτιστική Υποδομή και Δραστηριότητες

Υποδομές - Χώροι - Δομές	ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ					
	ΣΥΝΟΛΟ	ΗΓ/ΤΣΑΣ	ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ	ΣΥΒΟΤΩΝ	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ	ΠΕΡΔΙΚΑΣ
Αρχαιολογικοί Χώροι	9	6	1	1		1
Μουσεία	1	1				
Μνημεία Σύγχρονου Πολιτισμού						
Πολιτιστικά Κέντρα	1					1
Δημοτικές Βιβλιοθήκες	3	1			1	1
Φιλαρμονική	1	1				
ΔΗΠΕΘΕ						
Δημοτικοί Κινηματογράφοι						
Σχολές Χορού	1	1				
Εργαστήρι Τέχνης						
Ωδεία						
Λοιπές Πολιτιστικές Υποδομές						

Προστατευόμενα στοιχεία πολιτιστικού αποθέματος

Ο Δήμος Ηγουμενίτσας διαθέτει αξιόλογους και αξιοποιήσιμους πολιτιστικούς πόρους. Οι Αρχαιολογικοί χώροι παρουσιάζονται παρακάτω:

- Χερσόνησος Λυγιάς: τείχη των τριών οχυρωμένων οικισμών της Κερκυραϊκής Περαίας.
- Πύργος Ραγίου: μικρό στρατιωτικού χαρακτήρα κάστρο και μεταβυζαντινός πύργος.

- Λαδοχώρι (Πετρέλαια): Ρωμαϊκή έπαυλη με νεκρικό θάλαμο με ανάγλυφες σαρκοφάγους (στο παλιό Λαδοχώρι εντοπίζεται οικισμός χρονολογούμενος από τους ρωμαϊκούς έως και τους ύστερους βυζαντινούς χρόνους).
- Πρασούδι: ερείπια παλαιοχριστιανικού ναΐσκου.
- Κάστρο Ηγουμενίτσας: στο λόφο ανατολικά της Νομαρχίας.
- Ο αρχαιολογικός χώρος της Φανωτής: Πρόκειται για έναν αρχαίο οχυρωμένο οικισμό στη βόρεια όχθη του Πόταμου Καλαμά που χτίστηκε τον 4ο αι. π.Χ. και καταστράφηκε από τον Αιμίλιο Πάυλο το 168 π.Χ. Η Ακρόπολη του Αποτελεί και το Έμβλημα του Δήμου.
- Ο Τύμβος Παραποτάμου: Πρόκειται για αρχαίο νεκροταφείο πλησίον του ποταμού Καλαμά.
- Οι τεχνητοί λόφοι στην περιοχή Δράμεσης, όπου υπάρχουν τάφοι και άλλα αρχαιολογικά ευρήματα και σύμφωνα με τις περιγραφές του Ομήρου βρισκόταν η πρώτη Αρχαία Δωδώνη.
- Βυζαντινή Ακρόπολη Πολυνερίου - ερείπια του αρχαίου οικισμού, της Ακρόπολης και μεσαιωνικών τειχών.
- Οικισμός Βραχωνά - εγκαταλειμμένος παραδοσιακός οικισμός του Βραχωνά που βρίσκεται σε ένα λόφο ΝΑ των Συβότων και απο-τελείται από 50 περίπου ερειπωμέ-να σπίτια.
- Κάστρο Μαργαριτίου.
- Ελίνα- Αρχαιολογικός χώρος Δυμόκαστρου στην Πέρδικα.
- Στην ευρύτερη περιοχή του ποταμού Καλαμά εντοπίζεται ο οικισμός ελληνιστικών χρόνων Γιτάνη που υπήρξε έδρα του κοινού των Θεσπρωτών, και η Σκάλα της Τζαβέλαινας - ηρωίδας Σουλιώτισσας.
- Ανεμόμυλος στο Γκραικοχώρι, που αποτελεί προστατευόμενο νεώτερο μνημείο.

Όσον αφορά λοιπά αξιόλογα στοιχεία πολιτιστικού, αρχιτεκτονικού και ιστορικού περιβάλλοντος, στο Δήμο Ηγουμενίτσας δεν υπάρχουν οικισμοί που να είναι χαρακτηρισμένοι ως παραδοσιακοί. Ελάχιστα παραδοσιακά κτήρια διασώζονται κυρίως σε απομονωμένους οικισμούς, όπως η Κρυόβρυση ή μισοερειπωμένα, όπως στο παλιό Λαδοχώρι. Στην πόλη της Ηγουμενίτσας διατηρούνται η έπαυλη Πιτούλη (1933) με ιταλικού τύπου αρχιτεκτονική (στυλ «Παλαντιανισμός» κατά τον αναγεννησιακό Ιταλό αρχιτέκτονα A. Palladio), και ορισμένα νεότερα αξιόλογα κτήρια όπως το Διοικητήριο, το Δασαρχείο και ορισμένες διάσπαρτες μονοκατοικίες. Αξιόλογα αρχιτεκτονικά δημιουργήματα είναι τα έργα του Άρη Κωνσταντινίδη (Ξενία, σήμερα ΤΕΙ και κτήριο Τελωνείου) που χρονολογούνται στη δεκαετία 1960.

Επίσης, τοπία ιδιαίτερης αισθητικής και συμβολικής αξίας, τα οποία συνδυαζόμενα με τους διαθέσιμους πολιτιστικούς πόρους, θα μπορούσαν να ενταχθούν σε ενιαίες διαδρομές φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, είναι τα εξής:

- Εκβολές Καλαμά (ΑΤ 3011004): επίπεδη έκταση με καλαμιώνες ανάμεσα στους οποίους περνά το ποτάμι για να χυθεί προς τη θάλασσα.
- Φράγμα Καλαμά (ΑΤ 3011029): περιοχή κοντά στο Ράγιο, όπου έχει κατασκευασθεί ένα φράγμα υδροληψίας. Αμέσως μετά το ποτάμι απλώνεται με πολλές διακλαδώσεις, σχηματίζοντας ένα υδρόβιο δάσος με πλατάνια, λεύκες και ιτιές.

- Παραποτάμια ζώνη του Καλαμά: Απείρου κάλους φυσικό τοπίο αποτελεί η οποία κεντρίζει το ενδιαφέρον των επισκεπτών και αποτελεί ένα είδος βιότοπου και μπορεί να αξιοποιηθεί ως ήπια μορφή τουρισμού.
- Σύβοτα: Εξαιτίας της ύπαρξης πλούσιας φυτικής βλάστησης στην περιοχή των Συβότων και του ευρύτερου οικοσυστήματος της παραθαλάσσιας περιοχής του Νομού, τα Σύβοτα θεωρούνται περιοχή έξοχου φυσικού κάλλους. Ειδικότερα, τα 2 νησιά (Άγιος Νικόλαος και Μαύρο Όρος) απέναντι από το λιμάνι χαρακτηρίζονται ως περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.
- Μονοπάτι – Διαδρομή Σύβοτα/ Βραχωνάς/Βυζαντινή ακρόπολη Πολυνερίου.
- Έλος Καλοδικίου: αποτελεί, μέσα στο άγριο τοπίο, άλλο ένα σταθμό για μεταναστευτικά πουλιά. Τριγυρισμένο από βουνά και με μεγάλους καλαμώνες, διαφέρει από τις εκβολές του Καλαμά. Πολλά υδρόβια πουλιά (ερωδιοί, πάπιες, ποταμίδες) βρίσκουν εκεί καταφύγιο. Στο βόρειο τμήμα του, μια μεγάλη έκταση καλύπτεται από νούφαρα.

Τέλος, για την ανάδειξη των πολιτιστικών και εν γένει του συνόλου των αξιοποιήσιμων και επισκέψιμων πόρων του Δήμου έχουν τοποθετηθεί σε διάφορα κεντρικά σημεία info-posts (π.χ. λιμάνι, είσοδος Δημαρχείου, κ.λπ.), η λειτουργία των οποίων ωστόσο δεν είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική, καθώς δεν υπάρχει συνεχής ενημέρωση των πληροφοριών που παρέχονται σε αυτά.

Πολιτιστικές υπηρεσίες υπό την ευρεία έννοια, προσφέρουν και οι τοπικοί ραδιοφωνικοί σταθμοί.

Επίσης, σύμφωνα με στοιχεία του Δήμου, στην περιοχή του Δήμου Ηγουμενίτσας δραστηριοποιούνται οι εξής πολιτιστικοί σύλλογοι:

- Φιλοπρόοδος Σύλλογος Γραικοχωρίου «Ο ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ»
- Φιλοπρόοδος Όμιλος Ηγουμενίτσας.
- Εκπολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Καστρίου – Αγίου Βλάσιου – Μαυρουδίου
- Πολιτιστικός Σύλλογος Νέας Σελεύκειας
- Εκπολιτιστικός Σύλλογος Αρταίων Ν. Θεσπρωτίας «ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ ΤΟ ΓΙΟΦΥΡΙ»
- Εκπολιτιστικός Σύλλογος Αγίας Μαρίνας
- Εκπολιτιστικός Σύλλογος Λάκκας Δήμου Ηγουμενίτσας
- Εκπολιτιστικός Σύλλογος των Απανταχού Σκαλαπανιτών
- Πολιτιστικό Κέντρο Εργαζομένων ΟΤΕ Ν. Θεσπρωτίας
- Σύλλογος Σαρακατσαναίων Θεσπρωτίας
- Κερκυραϊκός Σύλλογος Ν. Θεσπρωτίας
- Ιππικός όμιλος "Πήγασος"
- Σύλλογος Βλάχων Ν. Θεσπρωτίας
- Πολιτιστικός Σύλλογος Πλαταριάς
- Εκπολιτιστικός -Μορφωτικός Σύλλογος Παραπόταμου
- Φιλοπρόοδος Όμιλος Συβότων 2000
- Μορφωτικός Εκπολιτιστικός Σύλλογος Πέρδικας

Σημειώνεται πως υπάρχουν και δύο ανενεργοί πολιτιστικοί σύλλογοι, ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Μακεδόνων Θεσπρωτίας και ο Εκπολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Βασιλικού.

Προτάσεις που μελετώνται είναι η επισκευή και διάθεση των μη λειτουργούντων δημοτικών σχολείων των Δημοτικών Ενοτήτων για τη δημιουργία πολιτιστικών κέντρων, λαογραφικών μουσείων, βιβλιοθηκών κ.λ.π.

Σημαντική παρέμβαση προβλέπεται με την κατασκευή υπαίθριου θεάτρου και την επισκευή χώρων στο ΕΙΝ

4.3 Αθλητικές υποδομές και δραστηριότητες

Οι αθλητικές υποδομές του Δήμου Ηγουμενίτσας περιλαμβάνουν:

- Δημοτικό Στάδιο Ηγουμενίτσας με γήπεδο ποδοσφαίρου και στίβο, στο οποίο πρόσφατα τοποθετήθηκε νέος χλοοτάπητας.
- Γήπεδο Παραποτάμου.
- Γήπεδο Καστρίου (7.950 τ.μ.).
- Γήπεδο Ν. Σελεύκειας (8.820 τ.μ.).
- Γήπεδο Γραιοχωρίου (7.600 τ.μ.).
- Γήπεδο Βασιλικού.
- Γήπεδο Πλαταριάς.
- Γήπεδο Συβότων.
- Γήπεδο Πέρδικας (υπό κατασκευή).
- Γήπεδο Μαργαριτίου.
- Γήπεδο Μαζαρακιάς (υπό κατασκευή).
- Κλειστό Γυμναστήριο Ηγουμενίτσας «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΣΙΑΒΟΥ» (4.846.τ.μ.): περιέχει τμήματα γυμναστικής, άρσης βαρών, χάντμπολ, μπάσκετ, βόλεϊ. Στο γυμναστήριο έγινε πρόσφατα επισκευή της στέγης και τοποθέτηση νέου δαπέδου από παρκέ καθιστώντας το έτοιμο να φιλοξενήσει διεθνών προδιαγραφών διοργανώσεις.
- Κλειστό Γυμναστήριο Πέρδικας.
- Εγκαταστάσεις Λιμενικού Ταμείου: περιέχουν τρία γήπεδα τένις.
- Εγκαταστάσεις Δήμου στο Δρέπανο: περιέχουν δύο γήπεδα τένις, το ένα εκμάθησης, και ένα Μπιτς-βόλεϊ.
- Εγκαταστάσεις Δήμου στην οδό Γράμμου (3ο Δημοτικό Σχολείο): περιέχουν ανοιχτά γήπεδα βόλεϊ, μπάσκετ, τένις και χάντμπολ.
- Σχολικές εγκαταστάσεις: στα προαύλια όλων των σχολείων υπάρχουν γήπεδα μπάσκετ, ενώ γήπεδα ποδοσφαίρου υπάρχουν στο Καστρί, Γραιοχώρι και στη Νέα Σελεύκεια.
- Ναυταθλητικές εγκαταστάσεις λειτουργούν στον Άγιο Αθανάσιο και περιλαμβάνουν κωπηλατήριο με λεμβαρχείο, αίθουσα γυμναστικής, αποδυτήρια, λουτρό.

Πίνακας 4-3: Αθλητικές Υποδομές & Δραστηριότητες

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Πλήθος	Σύνολο	Έκταση (τ.μ)	ΗΓ/ΤΣΑΣ	ΠΑΡ/ΜΟΥ	ΣΥΒΟΤΩΝ	ΜΑΡ/ΤΙΟΥ	ΠΕΡΔΙΚΑΣ
Γήπεδα	9		3	1	2	2	1
Κλειστά Γυμναστήρια	2		1				1
Κολυμβητήρια	0						
Εθνικά Στάδια	1	17.740	1				
Αθλητικά Κέντρα							
Λοιποί αθλητικοί Χώροι	6		4	1			1

Αθλητικές δραστηριότητες, φορείς και σωματεία

Οι αθλητικοί φορείς της περιοχής του Δήμου Ηγουμενίτσας περιλαμβάνουν:

- το νέο Ν.Π.Δ.Δ., με την επωνυμία «ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ», η λειτουργία του οποίου εξυπηρετεί τους τομείς της Παιδείας, του πολιτισμού και του αθλητισμού. Το ανωτέρω Νομικό Πρόσωπο, παράλληλα με άλλες δραστηριότητες, έχει σκοπό την ανάπτυξη του μαζικού αθλητισμού, επιδιώκοντας μεταξύ άλλων, τη δημιουργία και λειτουργία των κατάλληλων υποδομών (αθλητικών κέντρων, γυμναστηρίων, χώρων αθλοπαιδιών) και την εκτέλεση διαφόρων προγραμμάτων σε συνεργασία με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, το Δημοτικό Ναυταθλητικό Σύλλογο κ.λπ. ή και αυτοτελώς όπως "Αθλητισμός και γυναίκα", "Αθλητισμός και παιδί", θαλάσσια προγράμματα και τουρνουά, καθώς και Προγράμματα κωπηλασίας και κανόε-καγιάκ, τη συνεργασία με αθλητικές ενώσεις, συλλόγους στα πλαίσια των σκοπών, την εποπτεία των αθλητικών χώρων κ.ά..
- το Γραφείο Φυσικής Αγωγής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και
- τα αθλητικά σωματεία της περιοχής.

Τα αθλητικά και ποδοσφαιρικά σωματεία της Ηγουμενίτσας είναι:

Α.Σ Θεσπρωτός, Α.Σ. Θεσπρωτός γυναικών, Α.Γ.Σ. Αστέρας Παραποτάμου, Α.Ε.Ν. Σελεύκειας, ΠΑΣ Λαδοχωρίου, Άρης Μαργαριτίου, Σπάρτακος Γραικοχωρίου Θύαμις Καστρίου, ΠΑΣ Ηγουμενίτσας, Φορτούνα Αγ. Μαρίνας, Α.Ο Μαζαρακιάς, Α.Ε Λαμπανίτσας, Α.Ο. Πλαταριάς, Άρης Πέρδικας, Α.Σ Συβότων, Ποσειδώνας Ηγουμενίτσας, Ο.Φ. Ηγουμενίτσας, Γ.Σ. Πρωτέας Ηγουμενίτσας καλαθοσφαίρισης, Γ.Σ. πρωτέας Ηγουμενίτσας στίβος, ΑΣΠ Ερμής Ηγουμενίτσας, Α.Σ. Αετοί Πέρδικας, Δημοτικός Ναυταθλητικός Όμιλος Ηγουμενίτσας, Όμιλος αντισφαίρισης Τιτάνη, Λέσχη αθλητικής μοτοσικλέτας Θεσπρωτίας.

Οι ως άνω φορείς υλοποιούν διάφορες αθλητικές δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του έτους, οι σημαντικότερες των οποίων είναι:

- ΛΑΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΔΡΟΜΟΥ "ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΣΙΑΒΟΥ"
- ΤΟΥΡΝΟΥΑ BASKET BALL 3Χ3
- ΤΟΥΡΝΟΥΑ TENIS
- ΤΟΥΡΝΟΥΑ BEACH VOLLEY
- ΑΓΩΝΕΣ ΠΑΛΑΙΜΑΧΩΝ

- ΠΕΖΟΠΟΡΙΕΣ
- ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΕΣ ΒΟΛΤΕΣ
- ΜΑΖΙΚΗ ΑΘΛΗΣΗ
- ΠΑΙΔΙ & ΘΑΛΑΣΣΑ

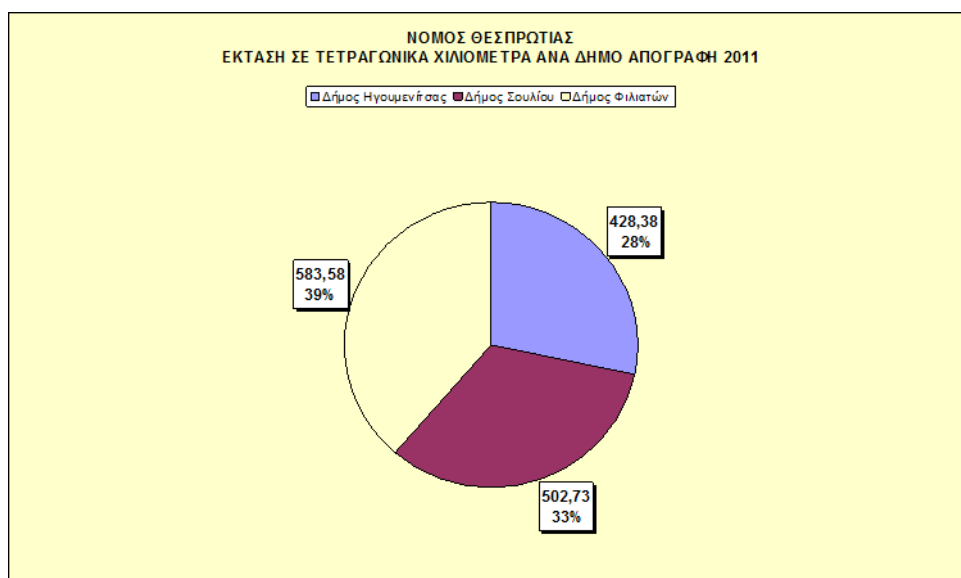
Με στόχο την αναβάθμιση των αθλητικών υποδομών κατά την επόμενη περίοδο η Δημοτική Αρχή έχει προγραμματίσει μια σειρά από παρεμβάσεις, οι οποίες έχουν συμπεριληφθεί τόσο στο Τεχνικό Πρόγραμμα 2015, όσο και στον Προϋπολογισμό έτους 2015 και οι οποίες ενδεικτικά είναι: Ο εξοπλισμός χώρων άθλησης και αναψυχής στις τοπικές κοινότητες Γραικοχωρίου, Μαυρουδίου και Ν. Σελεύκειας, η βελτίωση αγωνιστικού χώρου - τοποθέτηση τεχνητού χλοοτάπητα στο γήπεδο Καστρίου κ.ά.

5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ & ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

5.1 Κοινωνικοοικονομικά στοιχεία Δήμου Ηγουμενίτσας

5.1.1 Έκταση και Πληθυσμός

Η έκταση του Δήμου Ηγουμενίτσας, ανέρχεται σε 428,38 τ.χλμ και είναι ο 3ος μεγαλύτερος στο Νομό Θεσπρωτίας, με 1ο το Δήμο Φιλιατών με έκταση 583,58 και 2ο το Δήμο Σουλίου με έκταση 502,73 τ.χλμ (Εικόνα 5-1)

Σχήμα 5-1: Έκταση Καλλικρατικών Δήμων ΠΕ Θεσπρωτίας

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Απογραφής Πληθυσμού της ΕΣΥΕ κατά το έτος 2011, ο νόμιμος πληθυσμός του Δήμου Ηγουμενίτσας ανέρχεται σε 25.977 κατοίκους, ο μόνιμος πληθυσμός σε 25.814 κατοίκους, ενώ ο πραγματικός πληθυσμός σε 26.389 κατοίκους.

Νόμιμος Πληθυσμός: Είναι ο αριθμός των ατόμων τα οποία κατά την ημέρα της απογραφής δήλωσαν ότι είναι καταχωρημένα στα αντίστοιχα δημοτολόγια και εφόσον κατά την ημέρα της απογραφής βρίσκονταν στη χώρα και απογραφήκαν ως παρόντα ή απουσίαζαν προσωρινώς στο εξωτερικό.

Μόνιμος Πληθυσμός: Είναι ο αριθμός των ατόμων που έχουν τη συνήθη διαμονή τους στο Δήμο.

Πραγματικός Πληθυσμός: Είναι ο αριθμός των ατόμων που βρέθηκαν παρόντα κατά την ημέρα της απογραφής.

Αναλυτικά τα πληθυσμιακά στοιχεία του Δήμου Ηγουμενίτσας αλλά και αυτά των άλλων Δήμων στην ΠΕ Θεσπρωτίας και στην Περιφέρεια Ηπείρου αποτυπώνονται στους πίνακες και σχήματα που παρατίθενται στη συνέχεια.

Πίνακας 5-1: Απογραφή Μόνιμου Πληθυσμού Περιφέρεια Ηπείρου, 2011

Διοικητική Διάρθρωση	Περιγραφή	Μόνιμος Πληθυσμός	Σύνολο ΠΕ	Σύνολο Περιφέρειας Ηπείρου
ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΒΟΡΕΙΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ (Έδρα: Πράμαντα,τα)	5.714	167.901	336.856
	ΔΗΜΟΣ ΔΩΔΩΝΗΣ (Έδρα: Αγία Κυριακή,η)	9.693		
	ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ (Έδρα: Ασπράγγελοι,οι)	3.724		
	ΔΗΜΟΣ ΖΙΤΣΑΣ (Έδρα: Ελεούσα,η)	14.766		
	ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ (Έδρα: Ιωάννινα,τα)	112.486		
	ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ (Έδρα: Κόνιτσα,η)	6.362		
	ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΣΟΒΟΥ (Έδρα: Μέτσοβον,το)	6.196		
	ΔΗΜΟΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ (Έδρα: Καλπάκιον,το, Ιστορική έδρα: Δελβινάκιον,το)	8.960		
ΠΕ ΑΡΤΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ (Έδρα: Άρτα,η)	43.166	67.877	336.856
	ΔΗΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ (Έδρα: Άνω Καλεντίνη,η, Ιστορική έδρα: Πηγαί,αι)	5.780		
	ΔΗΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ (Έδρα: Βουργαρέλι,το)	6.178		
	ΔΗΜΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΚΟΥΦΑ (Έδρα: Πέτα,το, Ιστορική έδρα: Κομμένον,το)	12.753		
ΠΕ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ (Έδρα: Ηγουμενίτσα,η)	25.814	43.587	336.856
	ΔΗΜΟΣ ΣΟΥΛΙΟΥ (Έδρα: Παραμυθιά,η, Ιστορική έδρα: Σαμονίδα,η)	10.063		
	ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΙΑΤΩΝ (Έδρα: Φιλιάτες,οι)	7.710		
ΠΕ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΖΗΡΟΥ (Έδρα: Φιλιππιάς,η)	13.892	57.491	336.856
	ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΓΑΣ (Έδρα: Καναλλάκιον,το, Ιστορική έδρα: Πάργα)	11.866		
	ΔΗΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΑΣ (Έδρα: Πρέβεζα,η)	31.733		

(Πηγή: ΕΣΥΕ, επεξεργασία ομάδα μελέτης)

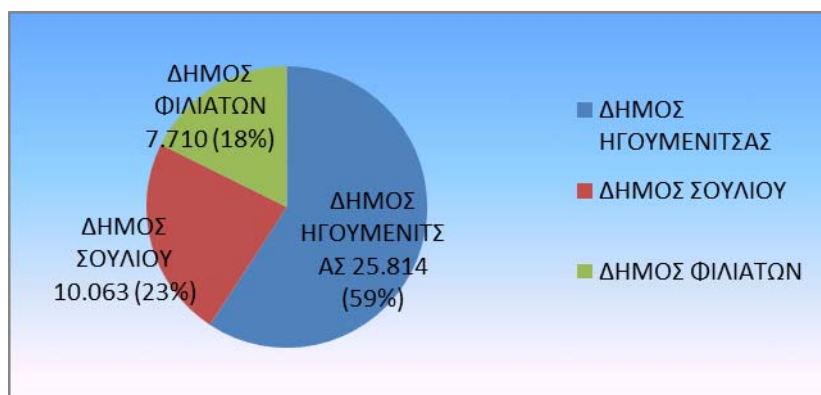
Πίνακας 5-2: Δημογραφικές Τάσεις στην Περιφέρεια Ηπείρου/Πληθυσμιακή Πυκνότητα

Διοικητική Διάρθρωση	Περιγραφή	Μόνιμος Πληθυσμός 2001	Μόνιμος Πληθυσμός 2011	Μεταβολή Πληθυσμού (2001-2011) %	Πυκνότητα μόνιμου πληθυσμού 2011 ανά τετραγ.χιλιόμε.
ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΒΟΡΕΙΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ	7.097	5.714	-19,49	16,10
	ΔΗΜΟΣ ΔΩΔΩΝΗΣ	13.939	9.693	-30,46	14,78
	ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ	6.032	3.724	-38,26	3,78
	ΔΗΜΟΣ ΖΙΤΣΑΣ	17.293	14.766	-14,61	26,19
	ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ	97.657	112.486	15,18	277,05
	ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	9.284	6.362	-31,47	6,72
	ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΣΟΒΟΥ	7.835	6.196	-20,92	17,16
	ΔΗΜΟΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ	11.092	8.960	-19,22	12,82
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	170.229	167.901	-1,37	33,54
ΠΕ ΑΡΤΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	41.814	43.166	3,23	94,00
	ΔΗΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ	9.016	5.780	-35,89	12,61
	ΔΗΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ	12.069	6.178	-48,81	12,23
	ΔΗΜΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΚΟΥΦΑ	15.235	12.753	-16,29	55,25
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΑΡΤΑΣ	78.134	67.877	-13,13	40,83
ΠΕ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	24.692	25.814	4,54	60,18
	ΔΗΜΟΣ ΣΟΥΛΙΟΥ	10.951	10.063	-8,11	20,15
	ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΙΑΤΩΝ	10.951	7.710	-29,60	13,28
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	46.594	43.587	-6,45	28,83
ΠΕ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΖΗΡΟΥ	16.494	13.892	-15,78	36,99
	ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΓΑΣ	12.944	11.866	-8,33	43,45
	ΔΗΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΑΣ	29.918	31.733	6,07	83,30
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	59.356	57.491	-3,14	55,72
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	354.313	336.856	-4,93	36,58
	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.939.605	10.787.690	-1,39	81,75

Πίνακας 5-3: Πληθυσμιακή Κατάταξη των Δήμων στην Περιφέρεια Ηπείρου

Διοικητική Διάρθρωση	Περιγραφή	Μόνιμος Πληθυσμός	Ρang
ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (Έδρα: Ιωάννινα, τα)	112.486	1ος
ΠΕ ΑΡΤΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ (Έδρα: Άρτα,η)	43.166	2ος
ΠΕ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΑΣ (Έδρα: Πρέβεζα,η)	31.733	3ος
ΠΕ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ (Έδρα: Ηγουμενίτσα,η)	25.814	4ος
ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΖΙΤΣΑΣ (Έδρα: Ελεούσα,η)	14.766	5ος
ΠΕ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΖΗΡΟΥ (Έδρα: Φιλιπτιάς,η)	13.892	6ος
ΠΕ ΑΡΤΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΚΟΥΦΑ (Έδρα: Πέτα,το, Ιστορική έδρα: Κομμένον,το)	12.753	7ος
ΠΕ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΓΑΣ (Έδρα: Καναλλάκιον,το, Ιστορική έδρα: Πάργα)	11.866	8ος
ΠΕ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΣΟΥΛΙΟΥ (Έδρα: Παραμυθιά,η, Ιστορική έδρα: Σαμονίδα,η)	10.063	9ος
ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΔΩΔΩΝΗΣ (Έδρα: Αγία Κυριακή,η)	9.693	10ος
ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ (Έδρα: Καλπάκιον,το, Ιστορική έδρα: Δελβινάκιον,το)	8.960	11ος
ΠΕ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΙΑΤΩΝ (Έδρα: Φιλιάτες,οι)	7.710	12ος
ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ (Έδρα: Κόνιτσα,η)	6.362	13ος
ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΣΟΒΟΥ (Έδρα: Μέτσοβον, το)	6.196	14ος
ΠΕ ΑΡΤΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ (Έδρα: Βουργαρέλι,το)	6.178	15ος
ΠΕ ΑΡΤΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ (Έδρα: Άνω Καλεντίνη,η, Ιστορική έδρα: Πηγαί,αι)	5.780	16ος
ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΒΟΡΕΙΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ (Έδρα: Πράμαντα,τα)	5.714	17ος
ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ (Έδρα: Ασπράγγελοι,οι)	3.724	18ος

Ο Δήμος Ηγουμενίτσας, όπως βλέπουμε στο παρακάτω σχήμα, είναι ο μεγαλύτερος Δήμος στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτίας με 25.814 μόνιμους κατοίκους και αντιστοιχεί στο 59,22% του πληθυσμού της ΠΕ (43.587 κατοίκους). Ακολουθούν ο Δήμος Σουλίου με 10.064 κατοίκους ο οποίος αντιστοιχεί στο 23% της ΠΕ και ο Δήμος Φιλιατών με 7.710 κατοίκους ο οποίος αντιστοιχεί στο 18% της ΠΕ.

Σχήμα 5-2: Πληθυσμιακά στοιχεία Δήμων Θεσπρωτίας

Όσον αφορά στο συνολικό πληθυσμό της Περιφέρειας Ηπείρου (336.856 κάτοικοι), ο Δήμος Ηγουμενίτσας αποτελεί το 7,66% του πληθυσμού της Περιφέρειας Ηπείρου.

Είναι ένας από τους 18 Δήμους της Περιφέρειας Ηπείρου και είναι 4ος στην πληθυσμιακή κατάταξη μεταξύ αυτών. 1ος είναι ο Δήμος Ιωαννιτών με 112.486 κατοίκους, 2ος ο Δήμος Αρταίων με 43.166 κατοίκους και 3ος ο Δήμος Πρέβεζας με 31.733 κατοίκους (Πίνακας 5-3).

Στο σύνολο των Δήμων της χώρας, ο Δήμος Ηγουμενίτσας, με βάση την πληθυσμιακή κατάταξη, βρίσκεται στην 135η θέση από τους 325 συνολικά Δήμους.

Όσον αφορά στις **Δημογραφικές τάσεις** στην Περιφέρεια Ηπείρου κατά την περίοδο 2001-2011, παρατηρώντας τον πίνακα 5-2 επισημαίνουμε τα εξής:

- Ο Δήμος Ηγουμενίτσας είναι ένας από τους τέσσερις δήμους της Περιφέρειας Ηπείρου με θετικό πρόσημο **4,54%** στη μεταβολή του μόνιμου πληθυσμού του, σε σχέση με την απογραφή του 2001. Μεγαλύτερη αύξηση παρατηρείται στο Δήμο Ιωαννιτών με **15,18%**, ακολουθεί ο Δήμος Πρεβέζης με **6,07%** και ο Δήμος Άρτας με **3,23 %**.
- Όλοι οι υπόλοιποι δήμοι εμφανίζουν αρνητικό πρόσημο με μεγαλύτερη μείωση να εμφανίζει ο Δήμος κεντρικών Τζουμέρκων (**-48,81**).
- Στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτίας, είναι ο μόνος Δήμος στον οποίο υπάρχει αύξηση του πληθυσμού την τελευταία δεκαετία. Αντίθετα σημαντική μείωση παρατηρείται στο Δήμο Φιλιατών (**-29,60%**), ενώ μικρότερη παρατηρείται στο Δήμο Σουλίου (**-8,11%**).
- Να επισημανθεί ότι γενικότερα σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας παρατηρείται μείωση του πληθυσμού σε σχέση με την απογραφή του 2001 της τάξεως **6,45%** (από 46.594 σε 43.587 κατοίκους) ενώ μείωση του πληθυσμού της τάξεως **4,93%** παρατηρείται και σε επίπεδο Περιφέρειας (από 354.313 σε 336.85 κατοίκους).

Αναφορικά με τα πληθυσμιακά στοιχεία των **Δημοτικών Ενοτήτων του Δήμου Ηγουμενίτσας** κατά την απογραφή του 2011, αυτά αποτυπώνονται στους πίνακες που ακολουθούν.

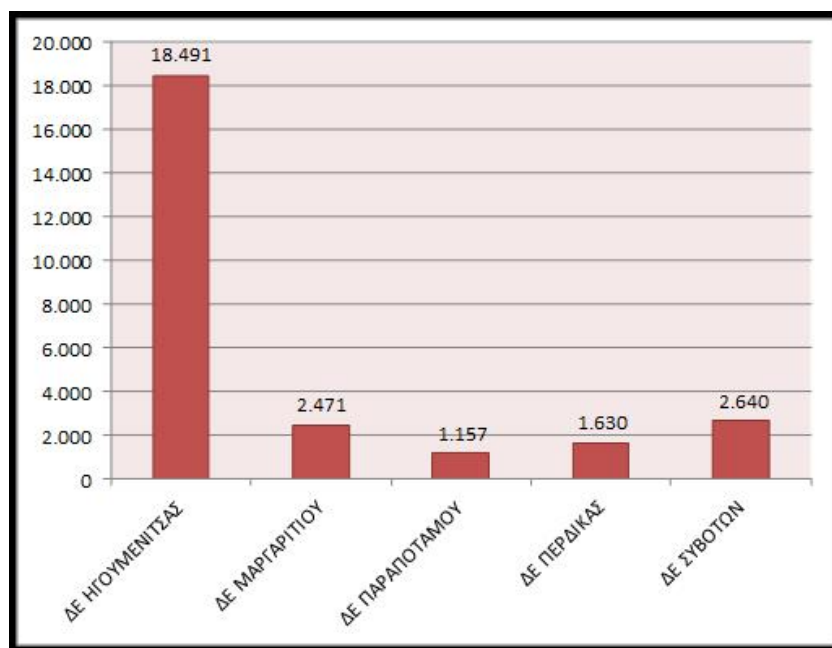
Πίνακας 5-4: Απογραφή Πληθυσμού (Ανά Δημοτική Ενότητα)

Επίπεδο διοικητικής διαίρεσης	Γεωγραφικός κωδικός Καλλικράτη	Περιγραφή	Μόνιμος Πληθυσμός	Πραγματικός Πληθυσμός
4	20	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ (Έδρα: Ηγουμενίτσα, η)	43.587	44.483
5	2001	ΔΗΜΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ (Έδρα: Ηγουμενίτσα, η)	25.814	26.389
6	200101	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΗΣ	17.902	18.491
7	20010101	Δημοτική Κοινότητα Ηγουμενίτσας	9.820	10.390
8	2001010102	Εθνική Αντίσταση,η	391	
8	2001010101	Ηγουμενίτσα,η	9.145	
8	2001010103	Λάκκα,η	3	
8	2001010104	Λιόφυτα,τα	205	
8	2001010105	Πεστανιώτικα,τα	76	
7	20010102	Τοπική Κοινότητα Αγίας Μαρίνης	324	325
8	2001010201	Αγία Μαρίνα,η	111	

Επίπεδο διοικητικής διαίρεσης	Γεωγραφικός κωδικός Καλλικράτη	Περιγραφή	Μόνιμος Πληθυσμός	Πραγματικός Πληθυσμός
8	2001010202	Βασιλικός,ο	183	
8	2001010203	Μύλοι,οι	30	
7	20010103	Τοπική Κοινότητα Αγίου Βλασίου	294	294
8	2001010301	Άγιος Βλάσιος,ο	294	
7	20010104	Τοπική Κοινότητα Γραικοχωρίου	2.172	2.160
8	2001010401	Γραικοχώριον,το	1.917	
8	2001010402	Δροσιά,η	72	
8	2001010403	Φιλοθέη,η	183	
7	20010105	Τοπική Κοινότητα Καστρίου	754	747
8	2001010501	Καστρίον,το	754	
7	20010106	Τοπική Κοινότητα Κρυόβρυσης	26	25
8	2001010601	Κρυόβρυση,η	26	
7	20010107	Τοπική Κοινότητα Λαδοχωρίου	867	946
8	2001010701	Λαδοχώριον,το	867	
7	20010108	Τοπική Κοινότητα Μαυρουδίου	1.021	1.002
8	2001010801	Μαυρούδιον,το	985	
8	2001010802	Πηγάδι,το	36	
7	20010109	Τοπική Κοινότητα Νέας Σελευκείας	2.624	2.602
8	2001010902	Αμπέλια,τα	89	
8	2001010901	Νέα Σελεύκεια,η	2.535	
6	200102	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ	2.491	2.471
7	20010202	Τοπική Κοινότητα Ελευθερίου	272	277
8	2001020201	Ελευθέριον,το	222	
8	2001020202	Πυργίον,το	50	
7	20010203	Τοπική Κοινότητα Καρτερίου	248	245
8	2001020301	Καρτέριον,το	248	
7	20010204	Τοπική Κοινότητα Καταβόθρας	263	259
8	2001020401	Καταβόθρα,η	250	
8	2001020402	Μηλοκοκκιά,η	13	
7	20010205	Τοπική Κοινότητα Μαζαρακιάς	473	472
8	2001020502	Κόδρα,η	18	
8	2001020501	Μαζαρακιά,η	455	
8	2001020503	Πάναινα,η	0	
7	20010201	Τοπική Κοινότητα Μαργαριτίου	783	770
8	2001020102	Καλοδίκι,το	18	
8	2001020101	Μαργαρίτι,το	692	
8	2001020103	Παλαιόκαστρον,το	73	
7	20010206	Τοπική Κοινότητα Μεσοβουνίου	159	159
8	2001020601	Μεσοβούνιον,το	159	
7	20010207	Τοπική Κοινότητα Σπαθαραίων	293	289
8	2001020701	Μόρφιον,το	202	
8	2001020702	Σπαθαραίοι,οι	91	
6	200103	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ	1.168	1.157
7	20010302	Τοπική Κοινότητα Γεροπλάτανος	42	43
8	2001030201	Γεροπλάτανος,ο	42	
7	20010303	Τοπική Κοινότητα Δράμεσης	177	176
8	2001030302	Άγιος Γεώργιος,ο	112	
8	2001030301	Δράμεση,η	65	
7	20010304	Τοπική Κοινότητα Δρίμιτσας	10	10
8	2001030401	Δρίμιτσα,η	10	

Επίπεδο διοικητικής διαίρεσης	Γεωγραφικός κωδικός Καλλικράτη	Περιγραφή	Μόνιμος Πληθυσμός	Πραγματικός Πληθυσμός
7	20010305	Τοπική Κοινότητα Κορίτιανης	185	191
8	2001030502	Δίλοφον,το	34	
8	2001030503	Κάτω Κορίτιανη,η	92	
8	2001030501	Κορίτιανη,η	37	
8	2001030504	Σεμερίζα,η	22	
7	20010301	Τοπική Κοινότητα Παραποτάμου	754	737
8	2001030101	Παραπόταμος,ο	754	
6	200104	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΡΔΙΚΑΣ	1.613	1.630
7	20010401	Δημοτική Κοινότητα Πέρδικας	1.613	1.630
8	2001040102	Αρίλλας,ο	69	
8	2001040103	Βουνίστρα,η	63	
8	2001040104	Καραβοστάσι,το	5	
8	2001040101	Πέρδικα,η	1.476	
6	200105	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΥΒΟΤΩΝ	2.640	2.640
7	20010502	Τοπική Κοινότητα Αργυροτόπου	294	292
8	2001050201	Αργυρότοπος,ο	164	
8	2001050202	Πολυνέριον,το	130	
7	20010501	Τοπική Κοινότητα Πλαταριάς	961	970
8	2001050102	Βρύση,η	0	
8	2001050101	Πλαταριά,η	961	
7	20010503	Τοπική Κοινότητα Συβότων	875	867
8	2001050301	Σύβοτα,τα	875	
7	20010504	Τοπική Κοινότητα Φασκομηλιάς	510	511
8	2001050402	Σκορπιώνα,η	211	
8	2001050401	Φασκομηλιά,η	299	

Πηγή:http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/General/resident_population_census2_011.xls

Σχήμα 5-3: Πραγματικός Πληθυσμός Δημοτικών Ενοτήτων Δήμου Ηγουμενίτσας, 2011

Στο παραπάνω σχήμα παρατηρούμε ότι η Δημοτική Ενότητα Ηγουμενίτσας είναι η πολυπληθέστερη ΔΕ του Δήμου με 18.491 κατοίκους. Ακολουθούν η ΔΕ Συβότων με 2.640 κατοίκους, η ΔΕ Μαργαριτίου με 2.471 κατοίκους, η ΔΕ Πέρδικας με 1.630 κατοίκους και η ΔΕ Παραποτάμου με 1.157 κατοίκους.

Η Δημοτική Ενότητα Ηγουμενίτσας συγκεντρώνει το 70% του συνολικού πληθυσμού του Δήμου, η ΔΕ Συβότων το 10%, η ΔΕ Μαργαριτίου το 9%, η ΔΕ Πέρδικας το 6% και η ΔΕ Παραποτάμου το 5%.

Αναφορικά με το πληθυσμιακό μέγεθος στις Δημοτικές και Τοπικές Κοινότητες, παρατηρούμε ότι τον μεγαλύτερο πληθυσμό συγκεντρώνει η Δημοτική Κοινότητα Ηγουμενίτσας (10.390 κάτοικοι το 2011, εκ των οποίων το 96% περίπου συγκεντρώνεται στην πόλη της Ηγουμενίτσας), ενώ αρκετά μεγάλες Κοινότητες είναι της Νέας Σελεύκειας (2.602), του Γραικοχωρίου (2.160) και της Πέρδικας (1.630). Όλες οι Κοινότητες του Δήμου κατατάσσονται σύμφωνα με την ΕΣΥΕ στις αγροτικές, με την εξαίρεση της Ηγουμενίτσας που κατατάσσεται στις αστικές περιοχές.⁹

Πληθυσμιακές μεταβολές Πραγματικού Πληθυσμού στις Δημοτικές Ενότητες

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η πληθυσμιακή εξέλιξη στις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Ηγουμενίτσας κατά τις τελευταίες (1991,2001,2011) απογραφές της ΕΣΥΕ.

Πίνακας 5-5: Πληθυσμιακές Μεταβολές (Πραγματικός Πληθυσμός) 1991-2011

Δημοτικές Ενότητες/ Δημοτικές και Τοπικές Κοινότητες	Πραγματικός Πληθυσμός 1991	Πραγματικός Πληθυσμός 2001	Πραγματικός Πληθυσμός 2011	Πληθυσμιακές μεταβολές 2001-2011
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑΣ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑΣ	43.852	46.091	44.483	-3,49
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ ΣΟΥΛΙΟΥ	11.742	10.951	10185	-6,99
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ ΦΙΛΙΑΤΩΝ	11.746	10.448	7.909	-24,30
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	20.364	24.692	26.389	6,87
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΗΣ	11.628	14.710	18.491	25,70
Δ. Κ.Ηγουμενίτσας	7.022	9.104	10.390	14,13
Δ.Κ.Γραικοχωρίου	962	1.346	2.160	60,48
Δ.Κ.Νέας Σελεύκειας	1.346	1.587	2.602	63,96
Τ.Κ.Αγίας Μαρίνης	410	385	325	-15,58
Τ.Κ.Αγίου Βλασίου	398	361	294	-18,56
Τ.Κ..Καστρίου	690	760	747	-1,71
Τ.Κ.Κρυόβρυσης	80	30	25	-16,67
Τ.Κ.Λαδοχωρίου	297	470	946	101,28
Τ.Κ.Μαυρουδίου	423	667	1.002	50,22
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ	3.138	3.032	2.471	-18,50

⁹ «ΑΣΤΙΚΟ» χαρακτηρίζεται κάθε δημοτικό ή κοινοτικό διαμέρισμα, του οποίου ο πολυπληθέστερος οικισμός έχει από 2.000 κατοίκους και πάνω ενώ «ΑΓΡΟΤΙΚΟ» χαρακτηρίζεται κάθε δημοτικό ή κοινοτικό διαμέρισμα, του οποίου ο πολυπληθέστερος οικισμός έχει λιγότερους από 2.000 κατοίκους.

Τ.Κ.Μαργαριτίου	1.006	1.005	770	-23,38
Τ.Κ.Ελευθερίου	351	311	277	-10,93
Τ.Κ.Καρτερίου	369	301	245	-18,60
Τ.Κ.Καταβόθρας	311	265	259	-2,26
Τ.Κ.Μαζαρακιάς	577	539	472	-12,43
Τ.Κ.Μεσοβουνίου (της πρώην κοινότητας Αμπελιάς 323102)		207	159	-23,19
Τ.Κ.Σπαθαραίων	524	404	289	-28,47
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ	1.251	1.668	1.157	-30,64
Τ.Κ.Παραποτάμου	1.251	1.306	737	-43,57
Τ.Κ.Γεροπλάτανος (της πρώην κοινότητας Πηγαδουλίων 324133)		83	43	-48,19
Τ.Κ.Δράμεσης		143	176	23,08
Τ.Κ.Δρίμπσας (της πρώην κοινότητας Ηγουμενίτσας 321001)		13	10	-23,08
Τ.Κ.Κορίτιανης		266	191	-28,20
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΥΒΟΤΩΝ	2.617	3.010	2.640	-12,29
Τ.Κ.Συβότων	756	908	867	-4,52
Τ.Κ.Πλαταριάς	758	955	970	1,57
Τ.Κ.Αργυροτόπου	526	520	292	-43,85
Τ.Κ.Φασκομηλιάς	577	627	511	-18,50
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΡΔΙΚΑΣ	1.730	2.272	1.630	-28,26
Τ.Κ.Πέρδικας	1.730	2.272	1.630	-28,26

Παρατηρούμε ότι στη Δημοτική Ενότητα Ηγουμενίτσας κατά την περίοδο 2001-2011, καταγράφεται μια σημαντική αύξηση του πληθυσμού της τάξης του **25,70%**. Μάλιστα είναι η μόνη από τις πέντε Δημοτικές Ενότητες που παρουσιάζει αύξηση του πληθυσμού της. Οι υπόλοιπες Δημοτικές Ενότητες εμφανίζουν σημάδια συρρίκνωσης του πληθυσμού τους.

Μεγαλύτερη μείωση παρατηρείται στη Δημοτική Ενότητα Παραποτάμου **(-30,64%)**. Ακολουθούν η Δημοτική Ενότητα Πέρδικας **(-28,26%)**, η Δημοτική Ενότητα Μαργαριτίου **(-18,50%)** και η Δημοτική Ενότητα Συβότων **(-12,29%)**.

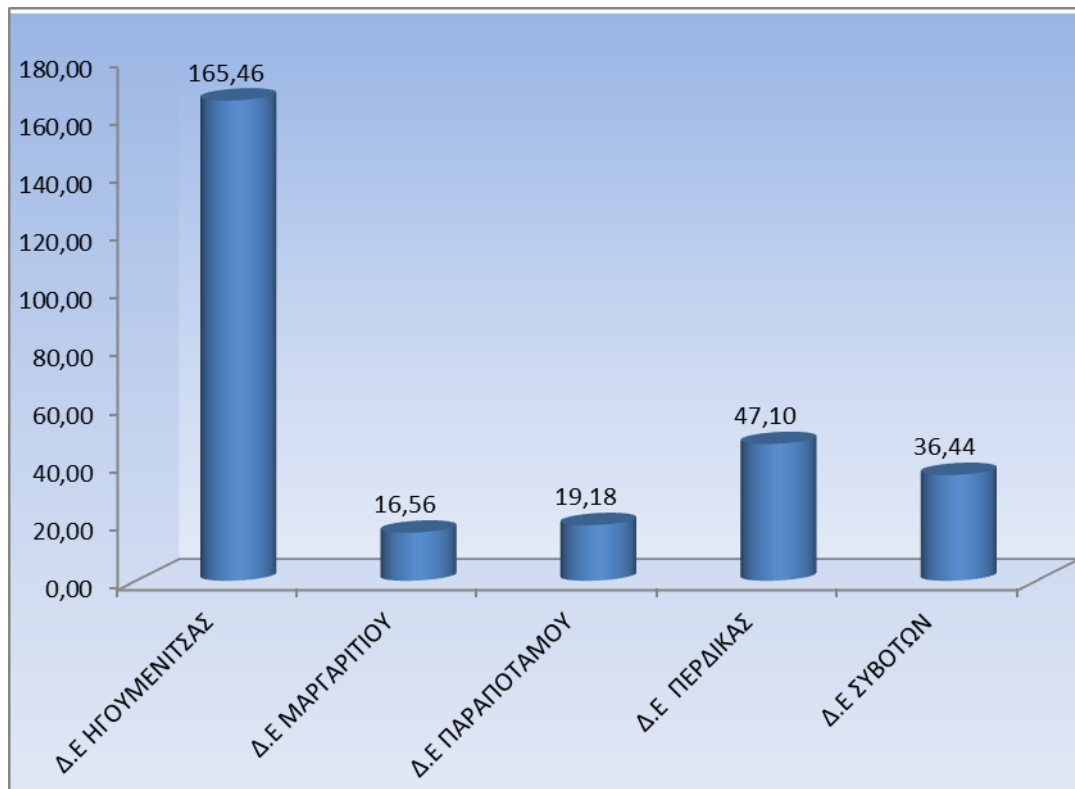
Σε επίπεδο **Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων** εντυπωσιακή αύξηση του πληθυσμού καταγράφεται στην Τοπική Κοινότητα Λαδοχωρίου **(101,28%)**. Ακολουθούν, η Δημοτική Κοινότητα Νέας Σελεύκειας **(63,96%)** και η Δημοτική Κοινότητα Γραιοχωρίου **(60,48%)**. Σημαντική αύξηση καταγράφει και η Τοπική Κοινότητα Μαυρουδίου **(50,22%)**.

Αντίθετα η μεγαλύτερη συρρίκνωση του πληθυσμού καταγράφεται στην Τοπική Κοινότητα Παραποτάμου **(-43,57%)**.

Όσον αφορά στην **πληθυσμιακή πυκνότητα**¹⁰ του Δήμου Ηγουμενίτσας, στον Πίνακα 5-2 παρατηρούμε ότι αυτή στο Δήμο Ηγουμενίτσας είναι αρκετά υψηλή (60,18 κάτ./τ.χλμ.), σημαντικά μεγαλύτερη αυτής του Δήμου Σουλίου (20,15 κάτ./τ.χλμ) και του Δήμου Φιλιατών (13,28). Σαφώς όμως μικρότερη από αυτή του Δήμου Ιωαννιτών (277,05 κάτ./τ.χλμ) και του Δήμου Αρταίων (94,00 κάτ./τ.χλμ).

Η πληθυσμιακή πυκνότητα του Δήμου Ηγουμενίτσας ανά Δημοτική Ενότητα αποτυπώνεται στο παρακάτω σχήμα 5-4, όπου παρατηρούμε τη μεγαλύτερη συγκέντρωση στη Δημοτική Ενότητα Ηγουμενίτσας (165,46 κάτ./τ.χλμ). Ακολουθεί η Δημοτική Ενότητα Πέρδικας (47,10 κάτ./τ.χλμ), η Δημοτική Ενότητα Συβότων (36,44 κάτ./τ.χλμ), η Δημοτική Ενότητα Παραποτάμου (19,18 κάτ./τ.χλμ) και η Δημοτική Ενότητα Μαργαριτίου (16,56 κάτ./τ.χλμ).

Όπως είναι αναμενόμενο, πιο πυκνοκατοικημένη είναι η Δημοτική Ενότητα Ηγουμενίτσας παρουσιάζοντας σαφώς έντονα σημάδια αστικοποίησης σε σχέση με αυτά των υπολοίπων Δημοτικών Ενοτήτων.

Σχήμα 5-4: Πυκνότητα πληθυσμού στις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Ηγουμενίτσας

Σύνθεση πληθυσμού

Στους πίνακες που ακολουθούν αποτυπώνονται ανάγλυφα τα δημογραφικά χαρακτηριστικά κατά την απογραφή του 2011, που αφορούν στην σύνθεση κατά φύλο και στην ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού στο Δήμο Ηγουμενίτσας και στις Δημοτικές Ενότητες αυτού.

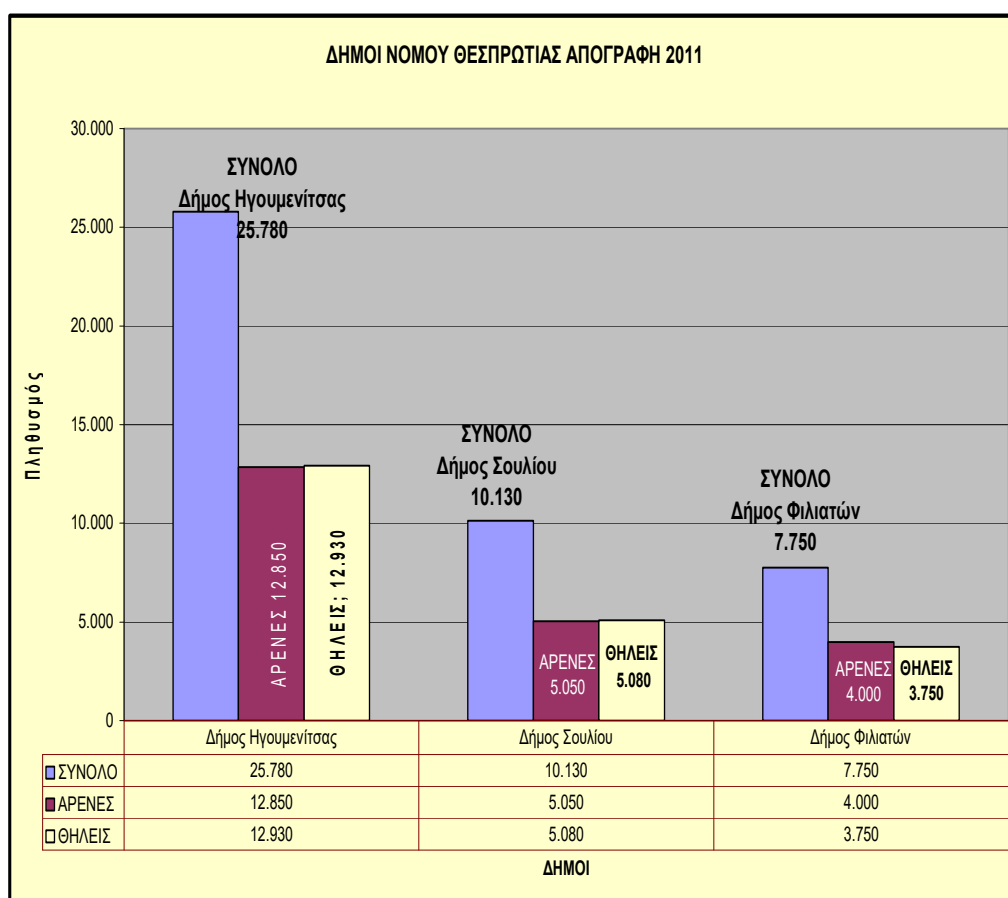
¹⁰**Πληθυσμιακή Πυκνότητα:** Κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο (ο συντελεστής δηλώνει το πόσο πυκνοκατοικημένος είναι ένας δήμος).

Πίνακας 5-6: Μόνιμος Πληθυσμός κατά Φύλο (2011) – Δήμος Ηγουμενίτσας

ΦΥΛΟ	Σύνολο μόνιμου πληθυσμού Δήμου Ηγουμενίτσας 2011	% Φύλου επί του συνολικού πληθυσμού
ΑΡΡΕΝΕΣ	12.894	49,9%
ΘΗΛΕΙΣ	12.920	50,1%
Σύνολο Μόνιμου Πληθυσμού	25.814	100,0%

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, επεξεργασία Οικονομική Υπηρεσία

Όσον αφορά στη σύνθεση του πληθυσμού κατά φύλο, παρατηρούμε ότι η κατανομή ανάμεσα σε άρρενες και θήλειες είναι ισορροπημένη (σχεδόν 50-50%).

Σχήμα 5-5: Σύνθεση (κατά φύλο) πληθυσμού Δήμων της ΠΕ Θεσπρωτίας

Πίνακας 5-7: Μόνιμος Πληθυσμός κατά Ηλικιακή Ομάδα (2011)

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	Σύνολο μόνιμου πληθυσμού Δήμου Ηγουμενίτσας 2011	% ηλικιακής ομάδας επί του συνολικού πληθυσμού
0-9	2.649	10,3%
10-19	2.765	10,7%
20-29	2.875	11,1%
30-39	3.890	15,1%
40-49	3.534	13,7%
50-59	3.545	13,7%
60-69	2.729	10,6%
70+	3.827	14,8%
Σύνολο Μόνιμου Πληθυσμού	25.814	100,0%

Όσον αφορά στην ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού (Πίνακας 5-7) παρατηρούμε ότι η ηλικιακή ομάδα 30-39 είναι η πολυπληθέστερη και έπονται οι ηλικιακές ομάδες 40-49 και 50-59.

Πίνακας 5-8: Ηλικιακή Σύνθεση Πληθυσμού Δημοτικών Ενοτήτων

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ					ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ
	ΗΓ/ΤΣΑΣ	ΜΑΡΓ/ΙΟΥ	ΠΑΡ/ΜΟΥ	ΣΥΒΟΤΩΝ	ΠΕΡΔΙΚΑΣ	
0-5	908	127	49	136	82	1.302
5-14	1.730	321	162	373	332	2.918
15-24	2.327	345	227	355	488	3.742
25-39	3.343	514	312	624	389	5.182
40-54	3.219	613	363	626	435	5.256
55-64	1.346	372	210	327	226	2.481
65-79	1.521	599	281	484	261	3.146
80+	316	141	64	85	59	665
Σύνολο Πληθυσμού	14.710	3.032	1.668	3.010	2.272	24.692

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, επεξεργασία Οικονομικής Υπηρεσίας

Στους επόμενους πίνακες (5.7-5.8-5.9-5.10) έχουν υπολογιστεί δείκτες που αφορούν στις ηλικιακές ομάδες του πληθυσμού. Οι δείκτες αυτοί απεικονίζουν τη «συμπεριφορά» της πληθυσμιακής διάρθρωσης του Δήμου και ως ένα βαθμό προσδιορίζουν τις μελλοντικές τάσεις ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής. Τέτοιοι δείκτες είναι ο δείκτης γήρανσης και ο δείκτης εξάρτησης.

Συγκεκριμένα:

Ο **δείκτης γήρανσης** είναι ο λόγος των ατόμων ηλικίας 65 και άνω, προς τα άτομα ηλικίας 0-14 ετών, επί 100. Σκοπός του δείκτη αποτελεί ο προσδιορισμός της αναλογίας "γέροι" προς "νέοι", δηλαδή πόσα άτομα ηλικίας 65-άνω αντιστοιχούν σε άτομα ηλικίας 0-14 ετών. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης τόσο πιο "γηρασμένος" είναι ο πληθυσμός. Η αύξηση του δείκτη γήρανσης μπορεί να προέλθει είτε λόγω της αύξησης των ηλικιωμένων είτε λόγω της μείωσης των γεννήσεων.

Ο δείκτης εξάρτησης είναι ο λόγος του αθροίσματος ατόμων ηλικίας 0-14 ετών και 65 ετών και άνω (δηλαδή των μη παραγωγικών ηλικιών)*100, προς τα άτομα ηλικίας 15-65 (παραγωγικές). Σκοπός του δείκτη είναι να βρεθεί η αναλογία μεταξύ εξαρτώμενων ατόμων, δηλαδή αυτών που δεν μπορούν να συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία προς τα άτομα που θεωρείται ότι συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία.

Πίνακας 5-9: Γήρανση του πληθυσμού στην Ήπειρο κατά την περίοδο 1971-2001.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ	Δείκτης Γήρανσης				Δείκτης Εξάρτησης			
	1971	1981	1991	2001	1971	1981	1991	2001
Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων	45,10	63,27	86,71	143,06	19,10	23,72	24,52	28,68
Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτίας	30,68	59,80	79,57	129,63	19,16	25,27	25,61	30,88
Περιφερειακή Ενότητα Άρτας	33,44	54,63	90,01	154,05	16,79	21,91	26,31	33,78
Περιφερειακή Ενότητα Πρεβέζης	28,93	45,15	70,11	123,18	15,89	20,63	22,12	29,09
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ			83,40	139,94			24,65	30,13
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	43,04	53,72	71,11	110,06	17,13	20,02	20,41	24,52

Πηγή: Κατσιούλης Αντώνιος, Η γήρανση του πληθυσμού της Ελλάδος σε επίπεδο νομού κατά την περίοδο 1971-200, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, <http://digilib.lib.unipi.gr>.

Πίνακας 5-10: Δείκτης Γήρανσης, Εξάρτησης 2001

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Πραγματικός Πληθυσμός		Μεταβολή% 1991-2001	Δείκτης Γήρανσης (2001)	Δείκτης Εξάρτησης (2001)
	1991	2001			
ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	11.628	14.710	26,5	69,64	43,72
ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ	3.138	3.032	-3,38	165,18	64,43
ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ	1.251	1.668	33,33	163,51	50,00
ΣΥΒΟΤΩΝ	2.617	3.010	15,02	111,79	55,80
ΠΕΡΔΙΚΑΣ	1.730	2.272	31,33	77,29	47,72
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	20.364	24.692	21,25	90,31	48,20

Πίνακας 5-11: Δείκτης Γήρανσης, 2001-2011

	Πραγματικός Πληθυσμός		Δείκτης Γήρανσης (2001)	Δείκτης Γήρανσης (2011)
	2001	2011		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	24.692	26.389	90,31	70,68

Από τα στοιχεία των ως άνω πινάκων, προκύπτει κατά την απογραφή του 2001, ο Δήμος Ηγουμενίτσας με δείκτη γήρανσης 90,3, είναι λιγότερο "γηρασμένος" τόσο από την Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτία η οποία εμφανίζει δείκτη 129,63 όσο και από το σύνολο της χώρας στην οποία ο δείκτης γήρανσης είναι 110,06 (πίνακας 5-9).

Μεταξύ των Δημοτικών Ενοτήτων, στη δυσμενέστερη θέση βρίσκονται η Δημοτική Ενότητα Μαργαριτίου και η ΔΕ Παραποτάμου με δείκτη γήρανσης 165,18/2001 και 163,51/2001 αντίστοιχα. Ακολουθεί η Δημοτική Ενότητα Συβότων με δείκτη γήρανσης 111,79/2001.

Αντίθετα η Δ.Ε Ηγουμενίτσας και η ΔΕ Πέρδικας παρουσιάζουν ευνοϊκότερους δείκτες γήρανσης με 69,64 και 77,29 αντίστοιχα.

Κατά την απογραφή του 2011 ο δείκτης γήρανσης στο Δήμο Ηγουμενίτσας (Πίνακας 5-11), φαίνεται να παρουσιάζει σημαντική βελτίωση, καθώς αυτός μειώθηκε από 90,31 σε 70,68. Όμως θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι ηλικιακές ομάδες που καταγράφηκαν κατά την απογραφή του έτους 2011, διαφέρουν από αυτές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την απογραφή του 2001 (στα στοιχεία της απογραφής του 2011, ο δείκτης γήρανσης αντιπροσωπεύει το λόγο των ατόμων ηλικίας 70+ και άνω προς τα άτομα ηλικίας 0-19).

Άρα λοιπόν, παρά το γεγονός ότι ο δείκτης φαίνεται να είναι ελαφρώς βελτιωμένος, το πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού τόσο του Δήμου Ηγουμενίτσας αλλά και γενικότερα της Περιφέρειας Ηπείρου, παραμένει ένα αρνητικό χαρακτηριστικό της περιοχής το οποίο μάλιστα αναμένεται να επιδεινωθεί το επόμενο διάστημα λόγω της κρίση και του προβλήματος της υπογεννητικότητας που καταγράφεται σε διάφορες μελέτες.

Το ιδιαίτερα αρνητικό αυτό χαρακτηριστικό της ευρύτερης περιοχής αποτυπώνεται και στον παρακάτω Πίνακας 5-12, όπου παρατηρούμε την εξέλιξη του δείκτη γήρανσης ανά νομό σε όλη την Ελλάδα κατά την περίοδο 1971-2001.

Παρατηρούμε λοιπόν τα εξής:

- Μεταξύ των νομών με τη μεγαλύτερη μεταβολή η οποία ξεπερνά το 300% είναι οι τρεις από τους τέσσερις νομούς της Ηπείρου, ήτοι οι νομοί (Περιφερειακές Ενότητες) : Άρτης (360,06%), Πρεβέζης (325,81%), Θεσπρωτίας (322,47%). Ο νομός Ιωαννίνων βρίσκεται στην 15η θέση με ποσοστιαία μεταβολή 217,18% .
- Το πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού έχει άμεση επίπτωση στο δείκτη εξάρτησης, που υποδηλώνει ότι κατά το έτος π.χ 2001 στο Δήμο Ηγουμενίτσας σε 100 άτομα εργάσιμης ηλικίας αντιστοιχούσαν 48,20 άτομα που χαρακτηρίζονται ως οικονομικά εξαρτώμενα (ηλικιωμένα άτομα και παιδιά). Κατά το έτος 2011, τα εξαρτώμενα άτομα αυξήθηκαν σε 55,75 άτομα (όπως προαναφέρθηκε οι ηλικιακές ομάδες διαφοροποιήθηκαν κατά την απογραφή του 2011 π.χ οι εξαρτώμενες ηλικίες είναι από 0-19 και 70+ ενώ οι παραγωγικές ηλικίες είναι από 19-69).
- Σε επίπεδο Περιφέρειας Ηπείρου, ο ανάλογος δείκτης εξάρτησης κατά την απογραφή του 2011 είναι 58,2 άτομα, ενώ σε επίπεδο χώρας ο ανάλογος δείκτης είναι 51,5 άτομα.
- Ο Δήμος Ηγουμενίτσας δεν διαφοροποιείται σημαντικά από την εικόνα που παρουσιάζει ως προς τα εξαρτώμενα άτομα, τόσο η Περιφέρεια Ηπείρου όσο και το σύνολο της χώρας.

Πίνακας 5-12: Ποσοστιαία μεταβολή του δείκτη γήρανσης ανά νομό, Ελλάδα 1971-2001.

A/A	ΝΟΜΟΣ	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ 1971-2001	A/A	ΝΟΜΟΣ	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ 1971-2001
1	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	368,18	26	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	154,56
2	ΑΡΤΗΣ	360,06	27	ΚΑΒΑΛΑΣ	151,06
3	ΠΡΕΒΕΖΗΣ	325,81	28	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	150,84
4	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	322,47	29	ΛΕΥΚΑΔΟΣ	149,58
5	ΣΕΡΡΩΝ	309,53	30	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	145,94
6	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	298,21	31	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	143,1
7	ΕΒΡΟΥ	294,65	32	ΑΤΤΙΚΗΣ	142,23
8	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	283,00	33	ΑΧΑΪΑΣ	137,63
9	ΚΙΛΚΙΣ	257,45	34	ΦΩΚΙΔΟΣ	135,55
10	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	244,56	35	ΞΑΝΘΗΣ	134,07
11	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	238,08	36	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	132,86
12	ΡΟΔΟΠΗΣ	237,14	37	ΕΥΒΟΙΑΣ	130,74
13	ΠΕΛΛΗΣ	224,58	38	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	123,87
14	ΗΜΑΘΙΑΣ	222,21	39	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	120,61
15	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	217,18	40	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	118,63
16	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	214,21	41	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	104,94
17	ΚΟΖΑΝΗΣ	205,66	42	ΧΑΝΙΩΝ	103,93
18	ΛΑΡΙΣΣΗΣ	199,78	43	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	103,46
19	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	197,19	44	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	103,28
20	ΠΙΕΡΙΑΣ	186,79	45	ΧΙΟΥ	90,79
21	ΦΛΩΡΙΝΗΣ	185,55	46	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	84,78
22	ΔΡΑΜΑΣ	184,49	47	ΛΕΣΒΟΥ	81,48
23	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	184,00	48	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	80,58
24	ΗΛΕΙΑΣ	173,56	49	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	79,89
25	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	155,78	50	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	69,13
	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	155,74	51	ΣΑΜΟΥ	54,14

Πηγή: Κατσιούλης Αντώνιος, Η γήρανση του πληθυσμού της Ελλάδος σε επίπεδο νομού κατά την περίοδο 1971-2001', Πανεπιστήμιο Πειραιώς, <http://digi.lib.unipi.gr>.

5.1.2 Απασχόληση και χαρακτηριστικά τοπικής Οικονομίας

Ο Οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός στα όρια του Δήμου υπολογίζεται στους 14.924, ενώ ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός στους 10.890. Από τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό το 19,43% περίπου δηλώνουν άνεργοι (το αντίστοιχο ποσοστό κατά το 2001 ήταν 13%, ενώ από το 2011 έως σήμερα ο δείκτης ανεργίας ως γνωστόν έχει επιδεινωθεί σημαντικά και ιδιαίτερα μεταξύ των νέων). Από το σύνολο των απασχολούμενων το 11,7% (από 19% το 2001) περίπου δραστηριοποιείται στον πρωτογενή τομέα, το 15,1% (από 19,5% το 2001) στο δευτερογενή και η μεγάλη πλειοψηφία, ποσοστό περίπου 73% (από 59% το 2001) στον τριτογενή τομέα.

Πίνακας 5-13: Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός (2011)

	Σύνολο μόνιμου πληθυσμού απογραφή 2011	% επί του συνολικού πληθυσμού
Απασχολούμενοι	8.774	34,0%
Άνεργοι	2.116	19,43%*
Μαθητές Σπουδαστές	4.253	16,5%
Συνταξιούχοι	6.050	23,4%
Οικιακά	2.602	10,1%
Λοιπά	2.019	7,8%
Σύνολο Μόνιμου Πληθυσμού	25.814	100,0%

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, επεξεργασία Οικονομική Υπηρεσία

*Για το ποσοστό της ανεργίας υπολογίστηκαν οι άνεργοι επί του συνόλου των ενεργώς απασχολούμενων που ανέρχονται σε 10.890 άτομα και όχι επί του συνολικού πληθυσμού που είναι 25.814 άτομα

Πίνακας 5-14: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός ανά τομέα δραστηριότητας, (2011)

Οικονομικώς Ενεργοί							Οικονομικώς μη Ενεργοί
ΣΥΝΟΛΟ	Απασχολούμενοι				Άνεργοι		
	Σύνολο	Πρωτογενής Τομέας NACEA-B	Δευτερογενής Τομέας NACEC-F	Τριτογενής Τομέας NACEG-Q	Σύνολο		
10.890	8.774	1.028	1.323	6.423	2.116	14.924	

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, επεξεργασία ομάδα μελέτης

Πίνακας 5-15: Απασχολούμενοι κατά τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας

Απασχολούμενοι κατά τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας	Σύνολο απασχολούμενου πληθυσμού απογραφή 2011	% επί του συνολικού πληθυσμού
Απασχολούμενοι στον Πρωτογενή τομέα	1.028	11,7%
Απασχολούμενοι στον Δευτερογενή τομέα	1.323	15,1%
Απασχολούμενοι στον Τριτογενή τομέα	6.423	73,2%
Σύνολο Απασχολούμενου Πληθυσμού	8.774	100,0%

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, επεξεργασία Οικονομική Υπηρεσία

Σχετικά με την παραγωγική δομή του Δήμου Ηγουμενίτσας διαπιστώνονται τα εξής:

- στον **πρωτογενή τομέα** παραγωγής, η γεωργική δραστηριότητα εστιάζεται στις αροτραίες καλλιέργειες και σε μικρότερο βαθμό στις δενδρώδεις καλλιέργειες και στις καλλιέργειες κηπευτικών προϊόντων. Αναφορικά με την κτηνοτροφική δραστηριότητα ο πλέον δυναμικός κλάδος είναι της αιγοπροβατοτροφίας και ακολουθεί η βοοτροφία, με κύρια την παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων και κρέατος, με μικρή ωστόσο συμμετοχή στη συνολική κτηνοτροφική παραγωγή του Νομού. Επίσης, η Ηγουμενίτσα και η Πλαταριά αποτελούν το κύριο αλιευτικό κέντρο του Νομού Θεσπρωτίας, συγκεντρώνοντας αρκετά μικρά αλιευτικά σκάφη, ενώ μαζί με τη Σαγιάδα (Δήμου Φιλιατών) αποτελεί κέντρο θαλασσοκαλλιέργειας που βασίζεται στην εκμετάλλευση της λιμνοθάλασσας και της εντατικής ιχθυοκαλλιέργειας (η θαλασσοκαλλιέργεια αποτελεί φθίνουσα δραστηριότητα ενώ η ιχθυοκαλλιέργεια πιο δυναμικό κλάδο).
- ο **δευτερογενής τομέας** παραγωγής αφορά κυρίως στις κατασκευές και στη μεταποιητική δραστηριότητα που σχετίζεται με τον πρωτογενή τομέα παραγωγής (μεταποίηση αγροτοδιατροφικών προϊόντων, προϊόντων ξυλείας, κ.λπ.), με δυναμικότερο τον κλάδο των κατασκευών, ο οποίος όμως τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει σημαντική καθίζηση λόγω της κρίσης.
- ο **τριτογενής τομέας** παραγωγής αφορά κυρίως σε λειτουργίες λιανικού και χοντρικού εμπορίου, σε υπηρεσίες μεταφορών, τουρισμού και αναψυχής, και σε υπηρεσίες μεσιτικών και άλλων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Γενικά ο Δήμος Ηγουμενίτσας δεν παρουσιάζει τα τυπικά χαρακτηριστικά ενός αγροτικού περιφερειακού δήμου, όπου η πλειοψηφία των κατοίκων ασχολείται με τον πρωτογενή ή το δευτερογενή τομέα. Στο σημείο αυτό, ο Δήμος Ηγουμενίτσας διαφοροποιείται από την τυπική ελληνική περιφέρεια, αποτελώντας αστικό κέντρο με έμφαση στις υπηρεσίες. Το γεγονός αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές στη Δ.Ε. Ηγουμενίτσας καθώς και στη Δ.Ε. Συβότων όπου κυριαρχεί η απασχόληση στον τουριστικό κλάδο.

Τουριστικό Προφίλ του Δήμου Ηγουμενίτσας

Στο Δήμο Ηγουμενίτσας, σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα για την ανάπτυξη του τουρισμού αποτελούν κυρίως το εκτεταμένο παράκτιο μέτωπό του με ελκυστικές παραλίες και καλής ποιότητας κολυμβητικά ύδατα, που αποτελούν περιοχές παραθεριστικού τουρισμού και συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό τουριστικών υποδομών φιλοξενίας, αλλά και άλλες περιοχές όπου εντοπίζονται ποικίλα οικοσυστήματα και σημαντικοί πολιτιστικοί πόροι.

Τα οικοσυστήματα αυτά (δάση, ποτάμια, εκβολές ποταμών, υγροβιότοποι, κλπ.) τα οποία αναλυτικά περιγράφονται σε προηγούμενες ενότητες, διακρίνονται για την αισθητική και περιβαλλοντική τους αξία και διέπονται από διάφορα καθεστώτα προστασίας.

Επιπλέον, η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού είναι ένα «στοίχημα» όχι μόνο για το Δήμο Ηγουμενίτσας αλλά για ολόκληρη την Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτίας, καθώς πέρα από την παραλιακή ζώνη, που σήμερα αποτελεί το βασικό πόλο έλξης τουριστών, εντός των ορίων της ΠΕ βρίσκονται περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους όπως ο ποταμός Καλαμάς με τα εντυπωσιακά φαράγγια του, τα όρη του Σουλίου και τον ορεινό όγκο της Μουργκάνας και άλλες περιοχές σπουδαίας πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς

που μπορούν να αποτελέσουν ένα πλέγμα για την ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού με έμφαση στην ποιότητα.

Όσον αφορά στο ξενοδοχειακό δυναμικό ευρύτερα στην Περιφερειακή Ενότητα της Θεσπρωτίας¹¹ (το οποίο στη μεγάλη του πλειοψηφία είναι εγκατεστημένη στα όρια του Δήμου Ηγουμενίτσας) από στοιχεία του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Ηπείρου 2015-2019, αυτός έχει ως εξής:

Πίνακας 5-16: Ξενοδοχειακό Δυναμικό Περιφερειακής Ενότητας Θεσπρωτίας(2014)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ		ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	ΗΠΕΙΡΟΣ
5*****	Ξενοδοχ	1	7
	κλίνες	127	1.535
4****	Ξενοδοχ	10	33
	κλίνες	661	1.840
3***	Ξενοδοχ	18	106
	κλίνες	1.236	5.237
2**	Ξενοδοχ	18	131
	κλίνες	627	4.719
1*	Ξενοδοχ	8	28
	κλίνες	288	891
Α ΤΑΞΗ	Ξενοδοχ	1	38
	κλίνες	24	656
Β ΤΑΞΗ	Ξενοδοχ	1	39
	κλίνες	11	581
1 Κλειδιών	Ξενοδοχ	56	199
	κλίνες	589	2.232
2 Κλειδιών	Ξενοδοχ	118	498
	κλίνες	1.362	6.502
3 Κλειδιών	Ξενοδοχ	104	437
	κλίνες	1.248	6.656
4 Κλειδιών	Ξενοδοχ	20	94
	κλίνες	326	2.115
Λοιπά καταλύματα	Ξενοδοχ		6
	κλίνες		128
ΣΥΝΟΛΟ	Ξενοδοχ	355	1.615
	κλίνες	6.499	33.092
Αναλογία επί των συνολικών μονάδων της Περιφέρειας	Ξενοδοχ	21,98%	100,00%
	κλίνες	19,64%	100,00%

Πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Ηπείρου 2015-2019

¹¹Τα στοιχεία είναι από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Ηπείρου 2015-2019

Πέραν των ξενοδοχειακών μονάδων λειτουργεί και ένας μεγάλος αριθμός- οικογενειακών κυρίως- επιχειρήσεων με ενοικιαζόμενα δωμάτια.

Στην περιοχή του Δήμου λειτουργούν επίσης 5 κάμπινγκ (camping).

Η συντριπτική πλειοψηφία ξενοδοχείων και καταλυμάτων λειτουργεί σε εποχική βάση με εξαίρεση τις ξενοδοχειακές μονάδες που βρίσκονται στην έδρα του Δήμου. Σχεδόν το 50% των ξενοδοχείων συγκεντρώνονται στη Δ.Ε. Συβότων.

Όσον αφορά δε στα ενοικιαζόμενα δωμάτια και διαμερίσματα που διατίθενται στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Ηγουμενίτσας, παρατηρείται μία έντονη συγκέντρωση στο παραλιακό μέτωπο του Νομού Θεσπρωτίας και κυρίως στους οικισμούς Συβότων, Πέρδικας και Πλαταριάς (ενδεικτικά αναφέρουμε ότι σύμφωνα με την ιστοσελίδα <http://www.thesprotia.gr> λειτουργούν 72 μονάδες ενοικιαζόμενων δωματίων και διαμερισμάτων μόνο στα Σύβοτα).

Από τα ξενοδοχεία μόλις 1 (ένα) είναι 5 αστέρων και 8 (οχτώ) τεσσάρων αστέρων, υποδηλώνοντας γενικά μία μέτρια ποιότητα στις υπάρχουσες υποδομές διαμονής.

Όσον αφορά στην τουριστική κίνηση και συγκεκριμένα αναφορικά με τις επιδράσεις της Εγνατίας Οδού σε αυτήν, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του Παρατηρητηρίου Εγνατίας Οδού Α.Ε¹², αυτή αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα στον οποίο αναφέρονται οι αφίξεις που καταγράφηκαν στα τουριστικά καταλύματα ανά νομό στην Περιφέρεια Ηπείρου, καθώς και οι μεταβολές των περιόδων 2004-2009 και 2009-2013.

Πίνακας 5-17: Αριθμός των αφίξεων ανά Νομό της Περιφέρειας Ηπείρου

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Μεταβολή	
											2004-2009 %	2009-2013 %
Άρτα	32.468	32.213	42.778	44.454	41.238	45.867	41.026	32.483	27.394	28.416	41%	-38%
Θεσπρωτία	28.766	14.454	18.192	50.867	50.407	55.687	62.486	59.047	53.600	53.742	94%	-3,5%
Ιωάννινα	177.132	202.943	220.795	238.854	210.385	238.463	237.991	247.177	206.894	218.699	35%	-8,2%
Πρέβεζα	60.076	89.739	87.790	92.223	87.772	101.689	93.577	93.677	72.369	79.952	69%	-21%

12 Πηγή: ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ, ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε. ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ: Εγνατία Οδός και χωρική διάρθρωση των περιοχών τουρισμού, Μάρτιος 2015, http://observatory.egnatia.gr/reports/2015/Obs_EO_tourism_report_2015mar.pdf

Παρατηρούμε λοιπόν τα εξής:

Για το σύνολο της περιόδου 2004-2013, πρώτος σε αριθμό αφίξεων είναι ο Νομός Ιωαννίνων (2.199.333 αφίξεις) και ακολουθούν οι Νομοί Πρεβέζης (858.864) και **Θεσπρωτίας** (477.248), ενώ στην τελευταία θέση κατατάσσεται ο νομός Άρτας (368.337 αφίξεις). Σχετικά με τη μεταβολή των αφίξεων, την περίοδο 2004-2009, όλοι οι Νομοί της Περιφέρειας Ηπείρου εμφανίζουν σημαντική αυξητική πορεία. Η μεγαλύτερη και πιο εντυπωσιακή αύξηση σημειώνεται στο **Νομό Θεσπρωτίας (94%)**. Ας σημειωθεί ότι αυτός συντελεστής σύμφωνα με τα στοιχεία της Εγνατίας Οδού Α.Ε, είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος μεταξύ των νομών διέλευσης της Εγνατίας Οδού. Την πρωτιά κατέχει ο Νομός Χαλκιδικής με αύξηση αφίξεων 146,65%.

Την περίοδο 2009-2013 (περίοδο κατά την οποία τα σημάδια της κρίσης είναι πλέον εμφανή και στον τουριστικό τομέα), όλοι οι Νομοί της Περιφέρειας Ηπείρου εμφανίζουν αρνητικές μεταβολές, με πιο εντυπωσιακή αυτή του Νομού Άρτας (-38%) και αυτή του Νομού Πρεβέζης (-21%). Ακολουθούν, με μικρές αρνητικές μεταβολές, οι Νομοί Ιωαννίνων (-8,2%) και Θεσπρωτίας (-3,5%).

Αγορά Εργασίας στο Δήμο Ηγουμενίτσας και στην Περιφέρεια

Η θέση και ο ρόλος της Ηγουμενίτσας ως πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας Θεσπρωτίας, επηρεάζεται άμεσα από τη θέση και τις προοπτικές της Περιφερειακής Ενότητας και της Περιφέρειας Ηπείρου. Επίσης πολλά στατιστικά στοιχεία όπως για παράδειγμα τα χαρακτηριστικά για την απασχόληση δημοσιεύονται μόνον σε επίπεδο Περιφέρειας και όχι σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας ή σε επίπεδο Δήμου. Τα ποσοστά ανεργίας για παράδειγμα δεν δημοσιεύονται για μικρότερες γεωγραφικές περιοχές διότι λόγω μικρού πληθυσμού και μικρού δείγματος, οι εκτιμήσεις σε αυτές τις περιοχές συνοδεύονται από ιδιαίτερα μεγάλα δειγματοληπτικά σφάλματα. Για αυτό και στη συνέχεια θα προσπαθήσουμε να αποτυπώσουμε τα χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας στο Δήμο Ηγουμενίτσας, αναφερόμενοι σε αυτά της Περιφέρειας, καθώς οι τάσεις στην αγορά εργασίας που επικρατούν στο Δήμο δεν διαφοροποιούνται σημαντικά από αυτές που επικρατούν και καταγράφονται σε επίπεδο Περιφέρειας.

Στον Πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται τα ποσοστά ανεργίας ανά περιφέρεια για την περίοδο 2010-2014 καθώς και η μεταβολή τους.

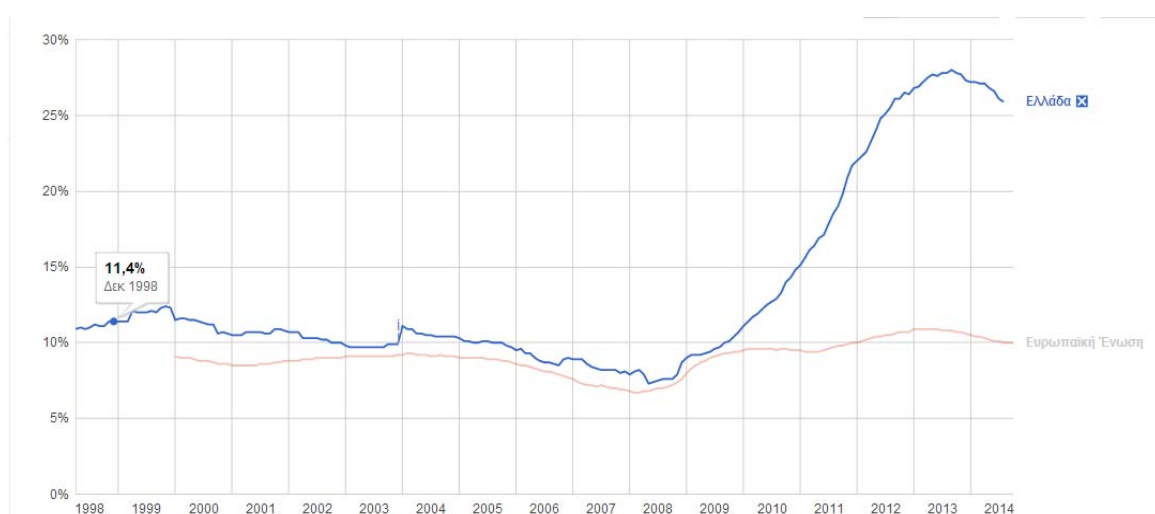
Πίνακας 5-18: Ανεργία (%) κατά Περιφέρεια και μεταβολές κατά την περίοδο 2010-2014

Περιφέρειες	2010	2011	2012	2013	2014	Ποσοστιαία μεταβολή 2010-2014
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	15,6	21,1	22,0	27,1	23,0	47,44
Κεντρική Μακεδονία	15,3	22,8	27,9	30,2	27,8	81,70
Δυτική Μακεδονία	17,4	25,0	30,1	32,1	28,7	64,94
Ήπειρος	13,8	19,2	25,5	27,5	25,8	86,96
Θεσσαλία	13,3	19,4	24,4	25,1	25,4	90,98
Ιόνιοι Νήσοι	18,1	13,9	17,2	12,8	16,1	-11,05
Δυτική Ελλάδα	13,6	19,6	27,2	28,9	27,5	102,21
Στερεά Ελλάδα	14,3	23,8	28,6	28,4	26,0	81,82

Αττική	14,1	21,7	27,8	28,8	27,1	92,20
Πελοπόννησος	10,7	16,8	20,4	22,4	23,0	114,95
Βόρειο Αιγαίο	10,5	16,8	21,5	20,8	21,6	105,71
Νότιο Αιγαίο	16,2	11,9	18,0	17,3	15,2	-6,17
Κρήτη	13,0	17,8	23,0	22,0	20,9	60,77
Σύνολο Χώρας	14,2	20,7	26,0	27,2	25,5	79,58

Παρατηρούμε ότι η Περιφέρεια με ποσοστό ανεργίας 25,8% (2014) παρουσιάζει επιδόσεις που προσεγγίζουν το μέσο επίπεδο της χώρας 25,5% (2014).

Αξίζει επίσης να παρατηρήσουμε τα ποσοστά ανεργίας της Ελλάδος σε επίπεδο ΕΕ27, τα οποία αποτυπώνονται στο παρακάτω σχήμα.

Σχήμα 5-6: Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα και στην ΕΕ27

Με την μπλε γραμμή αποτυπώνονται τα ποσοστά ανεργίας για την Ελλάδα και με την κόκκινη γραμμή τα ποσοστά ανεργίας της ΕΕ 27.

Η μεγαλύτερη απόκλιση καταγράφεται το έτος 2013 με ποσοστό ανεργίας 27,2% για την Ελλάδα και λίγο πάνω από 10% για την ΕΕ27.

Όσον αφορά το ποσοστό ανεργίας των ατόμων ηλικίας 20-64 ετών της Περιφέρειας, σύμφωνα με στοιχεία από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ηπείρου 2014-2020¹³, αυτό είναι μεγαλύτερο σε σχέση με την ΕΕ27 αλλά χαμηλότερο σε σχέση με τη χώρα (22,9% έναντι 24,1% στην Ελλάδα και 10,2% στην ΕΕ27). Η ανεργία των γυναικών είναι σημαντικά μεγαλύτερη από αυτή των ανδρών (27% έναντι 19,7% για τους άνδρες). Μάλιστα, το πρόβλημα της ανεργίας πλην των γυναικών πλήττει σημαντικά και τους νέους της Περιφέρειας. Με βάση τα συγκριτικά στοιχεία της Eurostat για το 2013 το ποσοστό ανεργίας των νέων ανήλθε στο 67% (2η χειρότερη επίδοση μεταξύ των περιφερειών της

¹³Πηγή: Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Ηπείρου, Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ηπείρου 2014-2020, 11-12-2014 .

χώρας), στην Ελλάδα στο 58,3%, ενώ στην ΕΕ27 στο 23,4% με τις νέες γυναίκες της Περιφέρειας να πλήττονται σημαντικά περισσότερο σε σχέση με τους άνδρες. Αξίζει να σημειωθεί ότι το ποσοστό μακροχρόνια ανέργων της Περιφέρειας ανήλθε σε 62,9%, αναλογία σημαντικά χαμηλότερη σε σχέση με τη χώρα (67,5%), αλλά μεγαλύτερη σε σχέση με την ΕΕ27 (47,5%).

Σε ότι αφορά τα βασικά χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας εκτός της δυσμενούς θέσης των γυναικών και των νέων, η Περιφέρεια χαρακτηρίζεται από απασχολούμενους με χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο, ενώ παρουσιάζει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά συγκέντρωσης στην αυτοαπασχόληση και στην αναλογία των βοηθών απασχόλησης στην οικογενειακή επιχειρηματικότητα (με τάση μείωσης την τελευταία δεκαετία).

Ειδικότερα, περίπου 4 στους 10 (37,9%, Eurostat 2012) των απασχολούμενων της Περιφέρειας ηλικίας 25-64 ετών είναι απόφοιτοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και περίπου 3 στους 10 δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ το μερίδιο απασχολούμενων που είναι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ανέρχεται στο 28,3%. Η κατανομή αυτή των απασχολούμενων διαφέρει σημαντικά από την τα αντίστοιχα ποσοστά σε επίπεδο χώρας (32,1% πτυχιούχοι τριτοβάθμιας, 39,2% δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και 28,7% πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης).

Η εικόνα της απασχόλησης στην Περιφέρεια, έχει επηρεαστεί σε σημαντικό βαθμό από την οικονομική κρίση. Είναι χαρακτηριστικό ότι την περίοδο 2010-2014 η ανεργία στην Περιφέρεια Ηπείρου (Πίνακας 5-18) αυξήθηκε κατά 86,96 % με την αντίστοιχη αύξηση σε επίπεδο χώρας να ανέρχεται σε 79,58 %. Η μείωση αφορά το σύνολο των παραγωγικών τομέων, με την κύρια μείωση να έχει προέλθει από τον τριτογενή τομέα (13,2%). Αντίθετα, αντιστάσεις απέναντι στην κρίση καταγράφουν κλάδοι με σημαντική εξαγωγική δραστηριότητα (αλιεία, υδατοκαλλιέργειες), καθώς και οι κλάδοι χημικής βιομηχανίας, κατασκευής μεταλλικών προϊόντων και παραγωγής φαρμακευτικών σκευασμάτων. Να σημειωθεί ότι και οι πιέσεις που δέχθηκε ο κλάδος της μεταποίησης τροφίμων ήταν ηπιότερες σε σχέση με τη χώρα, γεγονός που συνδέεται με την παραγωγική δυναμική της περιφέρειας στη μεταποίηση τροφίμων.¹⁴

Οικονομικές Επιδόσεις της Περιφέρειας¹⁵

Η Ήπειρος αποτελεί την φτωχότερη Περιφέρεια της Ελλάδος. Όπως αποτυπώνεται στο παρακάτω πίνακα 5-19, το κατά κεφαλήν εισόδημα της Περιφέρειας ανέρχεται σε 12.957 € (2011) και του συνόλου Ελλάδος σε 18.747€ (2011). Η Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτίας, με κατά κεφαλήν εισόδημα 14.252€, είναι σαφώς σε καλύτερη θέση από αυτήν της Περιφέρειας αλλά και από αυτήν των άλλων νομών στην Ήπειρο.

¹⁴Πηγή: Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Ηπείρου, Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ηπείρου 2014-2020, 11/12/2014 .

¹⁵ Γίνεται αναφορά στα οικονομικά στοιχεία της Περιφέρειας , καθώς δεν υπάρχουν στοιχεία για το Κατά Κεφαλήν Εισόδημα σε επίπεδο δήμων.

Ο νομός Άρτας με κατά κεφαλήν εισόδημα 11.721€ (2011) είναι από τους πιο φτωχούς νομούς της Περιφέρειας Ηπείρου. Ακολουθεί ο νομός Πρέβεζας με 12.585€ (2011) και ο νομός Ιωαννίνων με 13.246€ (2011). Στο σύνολο της χώρας ο νομός Καρδίτσας με 9.282€ κατά κεφαλήν εισόδημα, είναι ο φτωχότερος νομός.

Αντίθετα από τις πιο πλούσιες Περιφέρειες είναι η Περιφέρεια Αττικής με 25.224€ (2011) και από τους πιο πλούσιους νομούς είναι ο νομός της Βοιωτίας με 26.892€ (2011) κατά κεφαλήν εισόδημα.

Από τους νομούς της Ηπείρου, παρατηρούμε επίσης ότι ο μόνος νομός με αρνητική μεταβολή στο κατά κεφαλήν εισόδημα στο διάστημα 2005-2011, είναι ο νομός Ιωαννίνων με ποσοστό -1%. Ενώ ο νομός Άρτας εμφανίζει αύξηση του κατά κεφαλήν εισοδήματος με ποσοστό 12%, ο νομός Πρεβέζης με ποσοστό 3% και ο νομός Θεσπρωτίας με ποσοστό 6%. Παρά αυτήν την αύξηση όμως οι νομοί της Περιφέρειας Ηπείρου, είναι μεταξύ των 25 φτωχότερων νομών της Ελλάδος.

Πίνακας 5-19: Κατά Κεφαλή Α.Ε.Π (κατά περιφέρεια και νομό, σε ευρώ)

Περιφέρειες και νομοί	2005	2006	2007	2008*	2009*	2010*	2011*	% Μεταβολή 2005-2011
Καρδίτσα	9.763	9.635	10.325	11.150	10.956	9.991	9.282	-5
Σέρρες	9.790	9.793	10.995	10.904	10.869	10.646	10.360	6
Δράμα	10.589	11.079	11.898	11.797	11.714	11.591	10.842	2
Ευρυτανία	9.470	10.142	10.749	12.204	12.489	11.969	11.143	18
Τρίκαλα	11.293	11.326	12.489	12.507	12.512	12.075	11.239	0
Καστοριά	10.222	10.976	11.779	12.652	12.526	11.917	11.364	11
Ηλεία	11.171	11.641	12.299	12.738	12.356	12.235	11.711	5
Άρτα	10.431	11.208	11.741	12.291	12.391	12.641	11.721	12
Φωκίδα	11.869	12.137	12.574	13.774	13.625	12.997	11.766	-1
Γρεβενά	10.550	11.330	12.262	13.864	12.397	11.491	11.796	12
Λακωνία	11.902	12.697	13.637	13.467	13.479	12.940	11.958	0
Αιτωλοακαρνανία	12.691	12.846	13.032	13.298	13.238	13.081	12.150	-4
Κιλκίς	14.457	14.432	16.736	16.337	14.572	13.452	12.212	-16
Ημαθία	12.470	13.193	14.406	14.409	14.089	13.049	12.427	0
Ξάνθη	12.778	13.930	13.787	14.921	14.709	15.083	12.432	-3
Πρέβεζα	12.170	12.492	13.420	13.968	14.191	13.680	12.585	3
Πέλλα	11.213	11.566	13.038	13.643	13.162	13.196	12.659	13
Ροδόπη	12.034	12.825	14.246	15.012	14.384	13.806	12.677	5
Πιερία	12.036	11.977	13.021	13.786	14.022	13.423	12.719	6
Ήπειρος	12.580	13.328	14.285	14.604	14.496	14.089	12.957	3
Ιωάννινα	13.416	14.241	15.336	14.985	15.284	14.409	13.246	-1
Θεσσαλία	13.469	14.524	15.070	15.599	15.168	14.377	13.251	-2
Ανατ. Μακεδονία - Θράκη	12.750	13.360	14.563	15.164	15.037	14.768	13.338	5
Μεσσηνία	12.109	13.303	13.685	14.287	14.593	13.891	13.654	13
Δυτική Ελλάς	13.875	14.829	15.478	15.815	15.308	14.948	13.946	1
Λάρισα	14.207	15.059	15.698	16.401	15.854	15.351	14.165	0
Θεσπρωτία	13.472	14.409	15.527	17.710	15.216	15.681	14.252	6
Φθιώτιδα	14.446	14.547	15.052	15.965	15.185	15.568	14.357	-1
Βόρεια Ελλάς	13.804	14.808	15.842	16.437	16.099	15.408	14.439	5
Κεντρική Μακεδονία	13.968	15.056	16.197	16.744	16.382	15.569	14.611	5

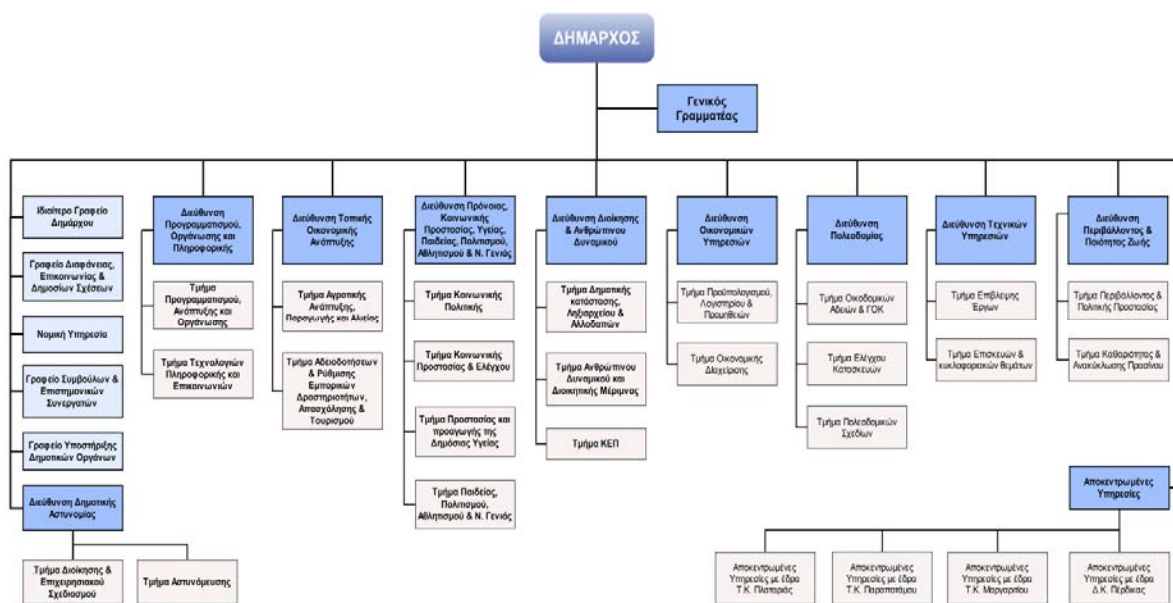
Περιφέρειες και νομοί	2005	2006	2007	2008*	2009*	2010*	2011*	% Μεταβολή 2005-2011
Λέσβος	13.826	14.959	15.907	16.845	16.464	15.518	14.626	6
Λευκάδα	12.704	13.834	14.768	15.008	15.881	15.643	14.650	15
Έβρος	12.937	12.983	14.646	15.326	15.835	15.819	14.717	14
Εύβοια	15.188	15.868	16.410	17.465	16.267	15.775	14.764	-3
Βόρειο Αιγαίο	13.847	15.042	16.237	17.108	16.894	15.695	14.765	7
Χίος	13.453	14.670	16.335	16.564	16.897	15.594	14.798	10
Καβάλα	14.633	15.343	17.218	17.678	17.329	16.430	14.889	2
Σάμος	14.386	15.710	16.926	18.427	17.940	16.250	15.061	5
Αργολίδα	14.501	15.547	16.129	17.188	17.315	16.813	15.109	4
Κεντρική Ελλάς	14.950	15.876	16.702	17.063	16.626	16.152	15.127	1
Πελοπόννησος	14.437	15.755	16.597	16.741	16.664	15.968	15.166	5
Χαλκιδική	15.023	15.642	16.211	16.598	16.239	15.879	15.200	1
Μαγνησία	16.017	18.694	18.595	19.010	18.306	16.956	15.480	-3
Ρέθυμνο	17.338	16.744	16.849	17.518	17.758	16.330	16.106	-7
Θεσσαλονίκη	15.278	16.929	17.979	18.740	18.361	17.327	16.145	6
Χανιά	15.991	17.512	18.005	18.547	18.358	17.481	16.216	1
Κρήτη	16.034	17.084	17.744	18.431	18.211	17.335	16.225	1
Ηράκλειο	15.690	16.968	17.636	18.771	17.972	17.463	16.235	3
Αχαΐα	16.098	17.849	18.801	19.124	18.236	17.608	16.324	1
Λασιθί	16.063	17.048	18.626	17.848	19.380	17.655	16.334	2
Στερεά Ελλάς	17.057	17.572	18.304	18.906	18.096	17.940	16.913	-1
Αρκαδία	15.434	17.186	18.347	18.414	19.087	17.402	16.989	10
Κέρκυρα	17.708	18.451	19.366	20.494	19.213	18.058	17.115	-3
Νησιά Αιγαίου, Κρήτη	16.805	17.916	18.863	19.754	19.581	18.519	17.322	3
Ιόνια Νησιά	18.318	19.405	20.791	21.259	20.480	19.273	17.676	-4
Κορινθία	17.977	19.658	20.917	20.161	19.005	18.686	17.752	-1
Κεφαλληνία	21.148	22.035	24.265	24.006	22.867	21.344	18.576	-12
Δωδεκάνησα	17.622	19.311	20.064	21.427	21.163	19.460	18.683	6
Σύνολο Ελλάδος	17.403	18.748	19.991	20.846	20.656	19.918	18.747	8
Δυτική Μακεδονία	15.791	16.948	18.177	19.256	18.879	18.379	18.760	19
Ζάκυνθος	20.493	22.623	24.683	24.240	24.129	22.528	20.014	-2
Φλώρινα	18.772	19.816	20.505	21.443	20.911	19.844	20.796	11
Νότιο Αιγαίο	20.134	21.285	22.598	23.869	23.789	22.446	20.896	4
Κοζάνη	17.736	19.134	20.744	21.831	21.653	21.477	22.014	24
Κυκλάδες	24.214	24.487	26.704	27.831	28.055	27.293	24.491	1
Αττική	22.268	24.232	25.992	27.359	27.443	26.610	25.224	13
Βοιωτία	27.134	27.941	29.424	28.409	27.829	27.759	26.892	-1

6 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Στη συνέχεια θα ακολουθήσει μια συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και των νομικών προσώπων του και θα γίνει ο εντοπισμός των κρίσιμων ζητημάτων εσωτερικής ανάπτυξης.

6.1 Γενική περιγραφή του εσωτερικού περιβάλλοντος

Σχηματικά η οργανωτική και διοικητική συγκρότηση του Δήμου Ηγουμενίτσας, απεικονίζεται στο ακόλουθο διάγραμμα, ενώ η αναλυτική περιγραφή των επιμέρους αρμοδιοτήτων των αντίστοιχων Διευθύνσεων, Δημοτικών Επιχειρήσεων και λοιπών Νομικών Προσώπων παρατίθεται στη συνέχεια.

Σχήμα 6-1: Οργανόγραμμα Δήμου Ηγουμενίτσας

6.2 Οργανωτική και Διοικητική συγκρότηση Δήμου Ηγουμενίτσας

Με βάση το πρόσφατα εγκεκριμένο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Ηγουμενίτσας ανώτατος προϊστάμενος όλων των υπηρεσιών του Δήμου είναι ο Δήμαρχος, ο οποίος τις διευθύνει, το δε προσωπικό που υπηρετεί ενεργεί, σύμφωνα με τις εντολές και οδηγίες αυτού, όπως οι σχετικοί Νόμοι, Διατάγματα, αποφάσεις εγκύκλιοι κλπ. ορίζουν. Η Διεύθυνση του Υπηρεσιακού Μηχανισμού του Δήμου ασκείται από τον γενικό Γραμματέα του Δήμου στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων που του εκχωρεί ο Δήμαρχος με απόφασή του.

Οι διοικητικές οργανικές μονάδες του Δήμου Ηγουμενίτσας ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου, έχουν ως εξής:

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ

1. Γενικός Γραμματέας
2. Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου.
3. Γραφείο Ειδικών Συμβούλων και Επιστημονικών Συνεργατών
4. Αυτοτελές Γραφείο Διαφάνειας, Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων

5. Νομική Υπηρεσία
6. Γραφείο Υποστήριξης Δημοτικών Οργάνων
7. Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας
 - a. Τμήμα Διοίκησης & Επιχειρησιακού Σχεδιασμού
 - Γραφείο Διοίκησης και Προσωπικού
 - Γραφείο Σχεδιασμού και Οργάνωσης
 - b. Τμήμα Αστυνόμευσης
 - Γραφείο Τροχαίας
 - Γραφείο Γενικής Αστυνόμευσης

ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:
 - a. Τμήμα Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης¹⁶
 - Γραφείο Γραμματειακής Υποστήριξης
 - Γραφείο Μελετών, Έρευνας, Σχεδιασμού και Παρακολούθησης προγραμμάτων
 - Γραφείο Προγραμματισμού, Ποιότητας, Οργάνωσης, Αποτελεσματικότητας και Απόδοσης
 - b. Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)
 - Γραφείο Διαχείρισης Εξοπλισμού & Συστημάτων ΤΠΕ
 - Γραφείο Στρατηγικής και Μελετών
 - Γραφείο υποστήριξης προγράμματος “ Διαύγεια”

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

1. Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες
 - a. Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης, Παραγωγής και Αλιείας¹⁷
 - Γραφείο Αγροτικής Ανάπτυξης, Φυτικής και Ζωικής Παραγωγής
 - Γραφείο Αλιείας
 - b. Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων, Απασχόλησης και Τουρισμού
 - Γραφείο Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
 - Γραφείο Απασχόλησης, Προστασίας Καταναλωτή και Τουρισμού

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΥΓΕΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ & Ν. ΓΕΝΙΑΣ

1. Διεύθυνση Πρόνοιας Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας, Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και ν. Γενιάς, που περιλαμβάνει τα παρακάτω γραφεία :
 - a. Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής
 - Γραφείο Γραμματειακής Υποστήριξης
 - Γραφείο Σχεδιασμού και παρακολούθησης Κοινωνικής Πολιτικής
 - Γραφείο Εφαρμογής Κοινωνικής Πολιτικής
 - Γραφείο Ισότητας των δύο Φύλλων

¹⁶Δεν είναι στελεχωμένο.

¹⁷Δεν είναι ακόμα στελεχωμένο.

- b. Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας και Ελέγχου
 - Γραφείο προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας
 - Γραφείο Εποπτείας και Έλεγχου
- c. Τμήμα Προστασίας και προαγωγής Δημόσιας Υγείας
 - Γραφείο Εμβολίων
 - Γραφείο Ελέγχου Δημόσιας Υγείας
- d. Τμήμα Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού & Ν. Γενιάς
 - Γραφείο Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης
 - Γραφείο Πολιτισμού Αθλητισμού και Νεότητας

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

1. Διεύθυνση Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού που περιλαμβάνει τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:
 - i. Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών
 - Γραφείο Δημοτολογίου & Εκλογών
 - Γραφείο Ληξιαρχείου
 - Γραφείο Αλλοδαπών
 - ii. Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας
 - Γραφείο Ανθρώπινου Δυναμικού & Διοικητικής Μέριμνας
 - Γραφείο Πρωτοκόλλου, Διεκπεραίωσης & Αρχείου
 - iii. Τμήμα ΚΕΠ
 - Γραφείο Εσωτερικής Ανταπόκρισης
 - Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών
2. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες
 - i. Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών
 - Γραφείο Προϋπολογισμού & Μισθοδοσίας
 - Γραφείο Λογιστηρίου
 - Γραφείο Προμηθειών και Δημοπρασιών
 - ii. Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης
 - Γραφείο Εσόδων
 - Γραφείο Εξόδων
 - Γραφείο Ταμείου
 - Γραφείο ταμείου ΝΠΔΔ
3. Διεύθυνση Πολεοδομίας που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες
 - i. Τμήμα Οικοδομικών Αδειών και ΓΟΚ
 - Γραφείο Γραμματειακής Υποστήριξης & Πληροφοριών ΓΟΚ
 - Γραφείο Έκδοσης Αδειών
 - ii. Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών
 - Γραφείο Ελέγχου Αυθαιρέτων
 - Γραφείο Ηλεκτροδοτήσεων
 - iii. Τμήμα Πολεοδομικών Σχεδίων
 - Γραφείο Πολεοδομικών σχεδίων
 - Γραφείο ΠΕ και Απαλλοτριώσεων
4. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και Μελετών που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες

- i. Τμήμα Επίβλεψης Έργων
 - Γραφείο Διοικητικής Υποστήριξης και Δημοπρασιών
 - Γραφείο Μελετών και Επίβλεψης Έργων
 - ii. Τμήμα Επισκευών και κυκλοφοριακών θεμάτων
 - Γραφείο Συντήρησης Έργων, Ηλεκτρομηχανολογικών και Φωτισμού.
 - Γραφείο Κυκλοφοριακών Θεμάτων και Ρυθμίσεων
 - Γραφείο Αυτεπιστασίας
5. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες
- i. Τμήμα Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας
 - Γραφείο Διοικητικής Υποστήριξης
 - Γραφείο Κίνησης και Οχημάτων
 - ii. Τμήμα Καθαριότητας και Ανακύκλωσης και Πρασίνου
 - Γραφείο Αποκομιδής και Διαχείρισης Απορριμμάτων
 - Γραφείο Πρασίνου
 - Γραφείο Κοιμητηρίων

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ Δ.Κ. ΠΕΡΔΙΚΑΣ

1. Γραφείο ΚΕΠ.
2. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων & Οικονομικών Θεμάτων
3. Συντήρησης Υποδομών

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ Τ.Κ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ

1. Γραφείο ΚΕΠ.
2. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων & Οικονομικών Θεμάτων
3. Συντήρησης Υποδομών

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ Τ.Κ. ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ

1. Γραφείο ΚΕΠ.
2. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων & Οικονομικών Θεμάτων
3. Συντήρησης Υποδομών

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ Τ.Κ. ΣΥΒΟΤΩΝ

1. Γραφείο ΚΕΠ.
2. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων & Οικονομικών Θεμάτων
3. Συντήρησης Υποδομών

6.3 Υπηρετούν προσωπικό στο Δήμο Ηγουμενίτσας

Μετά την εφαρμογή του Ν.3852/10 (ΦΕΚ 87/07.06.2010 τεύχος Α'): Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης, από 1ης Ιανουαρίου 2011 ασκούνται, από τους δήμους, οι πρόσθετες αρμοδιότητες που τους απονέμονται, σύμφωνα με το άρθρο 94 του Ν.3852/2010. Για το λόγο αυτό το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των οργανικών μονάδων (Διευθύνσεων, Τμημάτων, Αυτοτελών Τμημάτων, Γραφείων, Αυτοτελών Γραφείων) των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Ν.Α.) αρμοδιότητες των οποίων απονεμήθηκαν στους δήμους, μετατάχθηκαν στους Δήμους.

Επίσης, το προσωπικό, που υπηρετούσε, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων μετατάχθηκε, με την ίδια σχέση εργασίας, στο δήμο, όπου αυτά λειτουργούσαν.

Παρομοίως το υπηρετούν κατά την 1.1.2010 μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των καταργούμενων Τμημάτων Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Υ.Δ.Κ.) των κρατικών περιφερειών, το οποίο κατείχε οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις κλάδων ή ειδικοτήτων τεχνικού ή γεωτεχνικού προσωπικού, μετατάχθηκε αυτοδικαίως σε υφιστάμενες ή ιδρυόμενες Τεχνικές Υπηρεσίες των δήμων της έδρας του αντίστοιχου νομού ή σε άλλους δήμους όπου λειτουργούσαν οι καταργούμενες Τ.Υ.Δ.Κ., σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας (άρθρο 258).

Τέλος, στους Δήμους εντάχθηκαν και οι καθαρίστριες των Σχολικών Μονάδων που μετατάχθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

Αναλυτικά οι αρμοδιότητες των διοικητικών οργανικών μονάδων του Δήμου Ηγουμενίτσας αναφέρονται στον εγκεκριμένο ΟΕΥ (ΦΕΚ. 2103/21-09-2011, τεύχος Β΄).

Οι θέσεις του μόνιμου προσωπικού του Δήμου διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

- Α. Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ).**
- Β. Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ).**
- Γ. Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ).**
- Δ. Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ).**

Τα προσόντα διορισμού περιγράφονται στο Π.Δ. 37α/1987, στο Π.Δ 22/1990 και στο Π.Δ. 50/2001, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Όσον αφορά στον αριθμό των υπαλλήλων που υπηρετούν στο Δήμο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεύθυνσης Διοικητικού, αυτός κατά την απογραφή του Μαρτίου 2015 ανέρχεται σε 174 άτομα. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά το έτος 2011 ο αριθμός των υπαλλήλων ανέρχονταν σε 252 άτομα. Η σημαντική μείωση του προσωπικού οφείλεται κυρίως το γεγονός ότι αρκετοί υπάλληλοι αποχώρησαν είτε λόγω συνταξιοδοτήσεων, είτε λόγω κινητικότητας ή μετατάξεων.

Στους πίνακες που ακολουθούν αποτυπώνεται το ανθρώπινο δυναμικό του Δήμου ανά κατηγορία, ειδικότητα και ανά Διεύθυνση.

Πίνακας 6-1: Προσωπικό που υπηρετεί στο Δήμο (Μάρτιος 2015)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΙΔΑΧ	ΣΥΝΟΛΟ
Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης	31	9	40
Τεχνολογικής Εκπαίδευσης	18	3	21
Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	49	19	68
Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης	17	28	45
ΣΥΝΟΛΟ	115	59	174

Πίνακας 6-2: Προσωπικό που υπηρετούσε στο Δήμο κατά το έτος 2011

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΙΔΑΧ	ΣΥΝΟΛΟ
Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης	34	6	40
Τεχνολογικής Εκπαίδευσης	23	2	25
Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	53	31	84
Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης	66	37	103
ΣΥΝΟΛΟ	176	76	252

Πίνακας 6-3: Υπηρετούν προσωπικό στο Δήμο Ηγουμενίτσας ανά Διεύθυνση (2015)

Διεύθυνση	Αριθμός υπηρετούντων
Προσωπικό στη Διεύθυνση Διοικητικού	35
Προσωπικό στη Διεύθυνση Οικονομικού	14
Προσωπικό στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής	43
Προσωπικό στα ΚΕΠ	14
Προσωπικό στη Διεύθυνση Πολεοδομίας	12
Προσωπικό στη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών	23
Προσωπικό στη Διεύθυνση Προγραμματισμού	1
Προσωπικό στη Διεύθυνση Πρόνοιας	5
Προσωπικό Καθαριότητας Σχολικών Μονάδων	17
Νομική Υπηρεσία Δήμου	2
Σχολικοί Φύλακες	8
Σύνολο	174

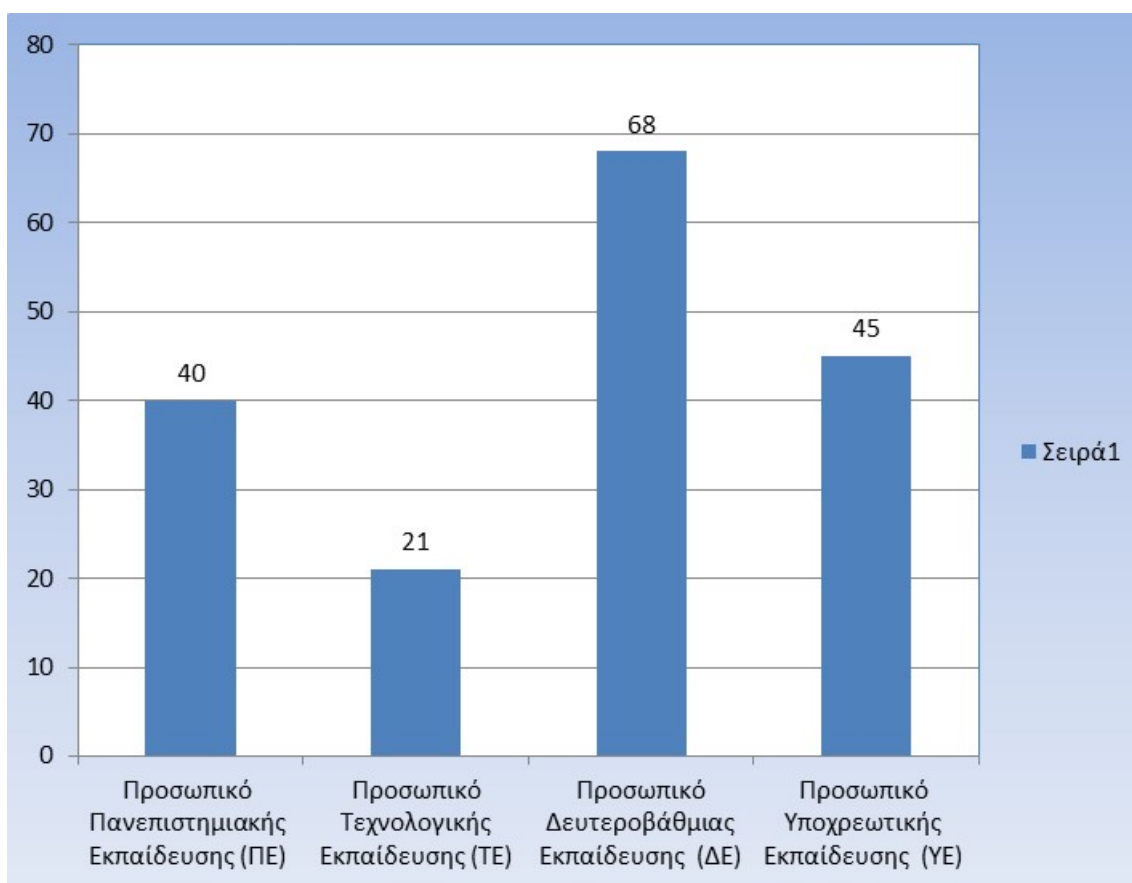
Πηγή: Γραφείο Προσωπικού Δήμου Ηγουμενίτσας

Πίνακας 6-4: Προσωπικό Δήμου Ηγουμενίτσας ανά Διεύθυνση/Ειδικότητα (2015)

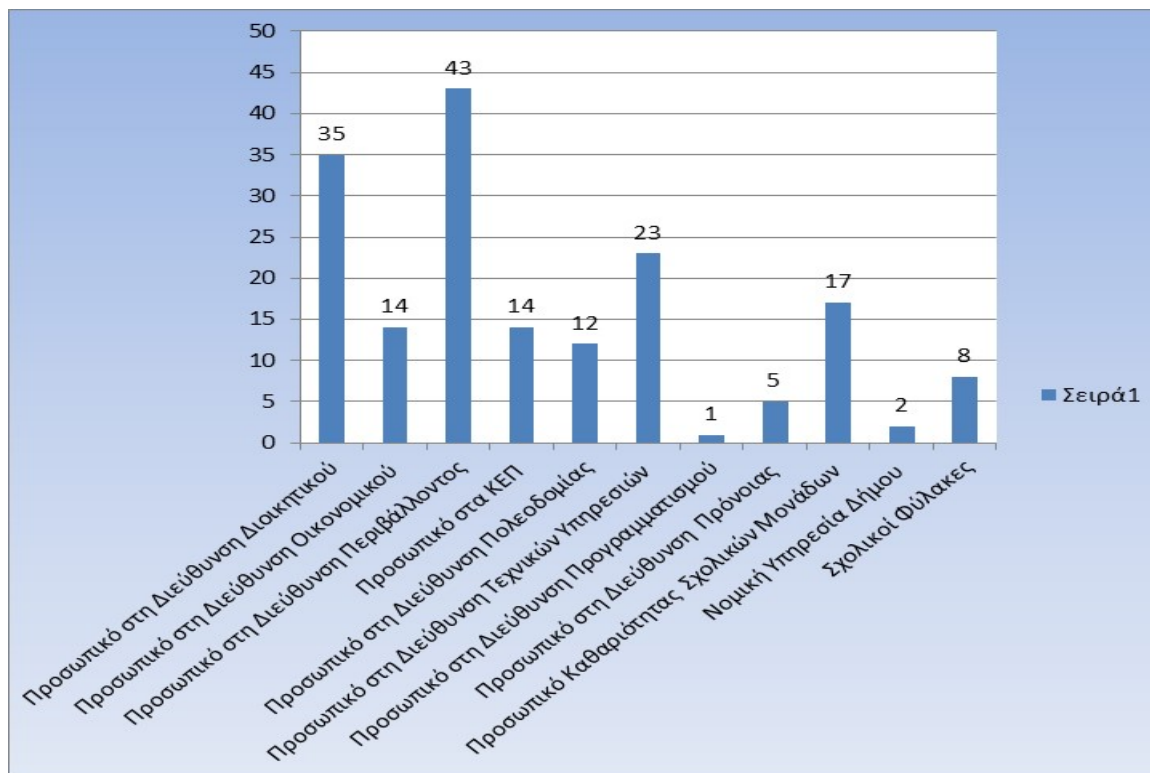
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΣΥΝΟΛ. ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΤΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	2	ΝΟΜΙΚΟΙ	2
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ	1	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕ	1
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	14	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΠΕ	4
		ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕ	1
		ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΤΕ	4

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΣΥΝΟΛ. ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΤΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
		ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΕ	5
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	35	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΠΕ	7
		ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝ.ΤΟΠ.ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΕ	2
		ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΤΕ	1
		ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΤΕ	1
		ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΕ	19
		ΕΙΣΠΡΑΚΤΟΡΩΝ	1
		ΚΛΗΤΗΡΑΣ	1
		ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	3
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	5	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ	1
		ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ	2
		ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	2
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	23	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕ	2
		ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕ	1
		ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕ	3
		ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕ	1
		ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΠΕ	1
		ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΕ	4
		ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ-ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΤΕ	1
		ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΔΕ	1
		ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΔΕ	7
		ΟΔΗΓΩΝ ΔΕ	1
		ΒΟΗΘΟΣ ΤΕΧΝ.ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΥΕ	1
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	12	ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕ	4
		ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΠΕ	1
		ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΕ	1
		ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΕ	4
		ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ ΔΕ	1
		ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΔΕ	1
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	43	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΕ	1

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΣΥΝΟΛ. ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΤΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ		ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΕ	1
		ΕΠΟΠΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΔΕ	2
		ΟΔΗΓΩΝ ΔΕ	13
		ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΔΕ	3
		ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	23
ΚΕΠ	14	ΔΙΕΚ. ΥΠΟΘ.ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΕ	10
		ΔΙΕΚ. ΥΠΟΘ.ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΕ	1
		ΔΙΕΚ. ΥΠΟΘ.ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΕ	3
ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	25	ΣΧΟΛΙΚΟΙ ΦΥΛΑΚΕΣ	8
		ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	17
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ (2015)			174

Σχήμα 6-2: Προσωπικό Δήμου Ηγουμενίτσας ανά Ειδικότητα, Μάρτιος 2015

Σχήμα 6-3: Προσωπικό Δήμου Ηγουμενίτσας ανά Διεύθυνση, Μάρτιος 2015

Συμπεράσματα

Η διάρθρωση και λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου δεν καλύπτουν τις ανάγκες του υφιστάμενου Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) καθότι το στελεχιακό δυναμικό του αφενός, έχει μειωθεί λόγω αποχώρησης, συνταξιοδότησης σημαντικού αριθμού υπαλλήλων και μη αναπλήρωσής τους και, αφετέρου, επειδή ο εν λόγω Ο.Ε.Υ. ήταν ευθύς εξ αρχής φιλόδοξος και μη αναταποκρινόμενος στο πραγματικό μέγεθος του Δήμου και τους στόχους που έπρεπε να εξυπηρετήσει.

Επιπλέον, οι σημειωθείσες αλλαγές, όπως η κατάργηση της Κοινωφελούς Επιχείρησης και του θεσμού των Σχολικών Φυλάκων και της Δημοτικής Αστυνομίας με την επελεύσα μεταβολή τους αποτελούν πρόσθετους λόγους για την αναδιάρθρωσή του.

Κατά συνέπεια απαιτείται άμεσα η τροποποίησή του, με ανάλογη αναδιάρθρωση, μείωση των διευθύνσεων και συγχώνευση τμημάτων του ώστε ο Ο.Ε.Υ. να καταστεί λειτουργικός και περισσότερο επιχειρησιακός.

6.4 Νομικά Πρόσωπα Δήμου Ηγουμενίτσας

6.4.1 Π.Α.Κ.Π.ΠΟ -Ν.Π.Δ.Δ

Στο Δήμο Ηγουμενίτσας λειτουργεί ένα νέο Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου στο με την επωνυμία «**ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ-Π.Α.Κ.Π.ΠΟ**», το οποίο δραστηριοποιείται στους τομείς κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης και παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού. Το νέο Ν.Π.Δ.Δ. συστάθηκε με την 63/2011 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 1132/03-06-2011 τ. Β΄) και προήλθε από τη συγχώνευση 19 Νομικών Προσώπων του Καλλικρατικού Δήμου Ηγουμενίτσας τα οποία αναλυτικά είναι:

Α. Στον τομέα Κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης

Οκτώ (8) ΚΑΠΗ στα οποία υπηρετούν οκτώ (8) άτομα μόνιμο προσωπικό και έντεκα (11) ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ στα οποία υπηρετούν 50 άτομα μόνιμο προσωπικό.

1. 1ο Κ.ΑΠ.Η ΔΗΜΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ
2. 2ο Κ.ΑΠ.Η ΔΗΜΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ
3. 3ο Κ.ΑΠ.Η ΔΗΜΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ
4. Κ.ΑΠ.Η ΔΗΜΟΥ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ
5. Κ.ΑΠ.Η ΔΗΜΟΥ ΣΥΒΟΤΩΝ
6. 2ο Κ.ΑΠ.Η ΔΗΜΟΥ ΣΥΒΟΤΩΝ
7. Κ.ΑΠ.Η ΔΗΜΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ
8. ΚΑΠΗ –ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΔΙΚΑΣ
9. Ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΔΗΜΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ
10. ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ
11. ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΣΥΒΟΤΩΝ
12. ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ
13. ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΔΙΚΑΣ

Β. Στο τομέα Παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού,

Έξι (6) Νομικά Πρόσωπα στα οποία υπηρετούν τέσσερα (4) άτομα μόνιμο προσωπικό

1. ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΔΗΜΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ
2. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ
3. ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ
4. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ
5. ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ
6. ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ –ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΕΡΔΙΚΑΣ

Σκοπός του Νομικού Προσώπου είναι:

Οι υπηρεσίες του ΝΠΔΔ «ΠΑΚΠΠΟ» του Δήμου Ηγουμενίτσας περιλαμβάνουν τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου:

Α. Προσχολικής Αγωγής

I. Λειτουργία παιδικών σταθμών και ίδρυση νέων

1. Παρέχουν ενιαία προσχολική αγωγή σύμφωνα με τα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα.
2. Βοηθούν τα παιδιά να αναπτυχθούν ολόπλευρα, σωματικά, νοηματικά, συναισθηματικά και κοινωνικά.
3. Ενημερώνουν τους γονείς και παράλληλα τους ευαισθητοποιούν πάνω σε θέματα σύγχρονης παιδαγωγικής και ψυχολογίας.
4. Διαπαιδαγωγούν τα παιδιά της προσχολικής αγωγής έτσι ώστε να γίνει ανώδυνα η μετάβασή τους από το οικογενειακό στο σχολικό περιβάλλον.

II. Προστασίας οικογένειας και παιδιού

1. Ίδρυση και λειτουργία Κέντρου συμβουλευτικής στήριξης της οικογένειας.
2. Ανάπτυξη υπηρεσιών για ανύπαντρες μητέρες και μονογονεϊκές οικογένειες.

III. Ίδρυση και λειτουργία ΚΔΑΠ και ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ

B. Κοινωνικής προστασίας

I. I. Λειτουργία των Κ.Α.Π.Η.

Σκοπός των Κ.Α.Π.Η. είναι:

1. Η παροχή υπηρεσιών για την πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων ατόμων, ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.
2. Η πληροφόρηση και συνεργασία του ευρύτερου κοινού και των ειδικών φορέων σχετικά με τα προβλήματα και τις ανάγκες των ηλικιωμένων, καθώς και η έρευνα σχετικών θεμάτων με τους ηλικιωμένους.
3. Η ενεργοποίηση των ηλικιωμένων με τη συμμετοχή τους στις δραστηριότητες των Κέντρων.
4. Η αποφυγή της περιθωριοποίησης.
5. Η παραμονή στο φυσικό και κοινωνικό τους περιβάλλον.
6. Η ανάπτυξη της κοινωνικής αλληλεγγύης και του εθελοντισμού.
7. Οργανωμένη ψυχαγωγία.

II. Λειτουργία προγραμμάτων Βοήθεια στο Σπίτι και Κατ' οίκον Φροντίδας Συνταξιούχων

Σκοπός τους είναι:

Είναι η παροχή οργανωμένης και συστηματικής φροντίδας από ειδικούς επιστήμονες, στελέχη, εθελοντές και φορείς κοινωνικής αλληλεγγύης της κοινότητας σε μη αυτοεξυπηρετούμενους ηλικιωμένους με προτεραιότητα σε αυτούς που ζουν μόνοι τους ή που το εισόδημά τους δεν τους επιτρέπει να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες εξυπηρέτησης.

III. Ίδρυση και λειτουργία Κ.Η.Φ.Η. –Κέντρων Δημέρευσης ΑμεΑ

Σκοπός των Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.) είναι:

Η βελτίωση της ποιότητας των εξυπηρετούμενων ηλικιωμένων και των ΑΜΕΑ. Με τον τρόπο αυτό, συμβάλλουν στην εναρμόνιση της οικογενειακής και εργασιακής ζωής των μελών του οικογενειακού περιβάλλοντος των ηλικιωμένων και ΑΜΕΑ, καθώς και στη διαφύλαξη της οικογενειακής αλληλεγγύης. Εξασφαλίζουν την παραμονή των ηλικιωμένων ατόμων και των ατόμων με Αναπηρία στο οικείο τους περιβάλλον, ενώ ταυτόχρονα διευκολύνουν τα μέλη

της οικογένειας- κυρίως τις γυναίκες- που εργάζονται και παράλληλα έχουν αναλάβει τη φροντίδα τους στην οικογένεια.

IV. Άλλες Δράσεις Προστασίας ευπαθών ομάδων.

- Ανάπτυξη προγραμμάτων και δράσεων για την ισότιμη ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες (Α.Μ.Ε.Α.) στην κοινωνική και επαγγελματική ζωή.
- Μετανάστες (βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ένταξη τους)
- Στέγη Αστέγων (Κοινωνικοί Ξενώνες)
- Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για ηλικιωμένους και μοναχικά άτομα με Αναπηρία.
- Εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη ρομά, αθίγγανων, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.
- Υλοποίηση προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής, Κοινωνικό Ιατρείο-Κοινωνικό Φαρμακείο.
- Πρόγραμμα Εθελοντισμού.
- Κοινωνικό πολυκατάστημα.
- Υποστήριξη κοινωνικής σίτισης ασθενέστερων κοινωνικών ατόμων, ευπαθών ομάδων και ατόμων τρίτης ηλικίας.
- Στέγη κακοποιημένων γυναικών.
- Ταμείο Αλληλοβοήθειας Απόρων.
- Χορήγηση Υποτροφιών σε άπορους μαθητές και φοιτητές.
- Πρόγραμμα στήριξης πολυτέκνων.
- Κέντρο πρόληψης τοξικο-εξάρτησης (σε συνεργασία με ΟΚΑΝΑ –ΚΕΘΕΑ κλπ)
- Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Αποφυλακισμένων (καταπολέμησης αποκλεισμού από την αγορά εργασίας, με στόχο την κοινωνική και επαγγελματική επανένταξη.
- Κέντρο Πρόληψης κατά των εξαρτησιογόνων ουσιών (αλκοόλ, κάπνισμα κλπ.)

Γ. Πολιτισμού – Αθλητισμού

Σκοπός:

Τα τμήματα Πολιτισμού, Πολιτιστικών δραστηριοτήτων και Αθλητισμού και Αθλητικών Δραστηριοτήτων, έχει σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή των προγραμμάτων των πολιτιστικών δραστηριοτήτων του Δήμου σε συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου (π.χ. το Τμήμα Παιδείας και Πολιτισμού)

Διοίκηση του νέου Νομικού Προσώπου:

Το νέο Νομικό Πρόσωπο διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από δεκατρία (13) μέλη. Η σύσταση του ΔΣ περιλαμβάνει:

Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ακολουθεί τη θητεία του Δημοτικού Συμβουλίου και λήγει με την εγκατάσταση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

Πόροι του Ν.Π.Δ.Δ είναι:

- Η ετήσια επιχορήγηση από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους

- Η ετήσια επιχορήγηση του Δήμου Ηγουμενίτσας
- Κάθε είδους συνδρομές, εισφορές ,δωρεές κληρονομίες κληροδοσίες,
- Εισπράξεις από το αντίτιμο των πραγμάτων και των υπηρεσιών που παρέχονται από το νομικό πρόσωπο.
- Έσοδα από την Γενική Γραμματεία Αθλητισμού για τα προγράμματα Άθλησης για όλους
- Η κρατική επιχορήγηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 14 του Ν. 2880/2001
- Η συμμετοχή σε επιδοτούμενα προγράμματα από τους πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Εθνικών Φορέων.

Περιουσία του Νομικού Προσώπου είναι η κινητή και ακίνητη περιουσία των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου που συγχωνεύτηκαν.

Στελέωση του Νομικού Προσώπου.

Στο Νομικό Πρόσωπο υπηρετούν συνολικά 98 άτομα τα οποία κατανέμονται ως εξής:

	Μόνιμο Προσωπικό	Προσωπικό Αορίστου Χρόνου	Προσωπικό Ορισμένου Χρόνου	Συνολικός Απασχολούμενων	Αριθμός
ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	34	8	13	55	
ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ	2	1	0	3	
ΚΑΠΗ	2	5	0	7	
ΚΗΦΗ	0	6	0	6	
ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ		1	22	23	
ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ	0	1	0	1	
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	0	1	0	1	
ΕΔΡΑ	0	2	0	2	
ΣΥΝΟΛΟ	38	25	35	98	

Εγκαταστάσεις- Εξοπλισμός του Ν.Π

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία (Μάρτιος 2015) του Νομικού Προσώπου οι εγκαταστάσεις του και ο εξοπλισμός του έχουν ως εξής:

ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

- Κλειστό γυμναστήριο 600 θέσεων - γήπεδο Μπάσκετ, βόλεϋ, χάντμπωλ
- Γήπεδα ποδοσφαίρου (9)
- Γηπεδάκια (2)

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

- Κτίρια παιδικών-βρεφονηπιακών σταθμών (10) με τον εξοπλισμό τους

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

- Πάνθεον

ΚΑΠΗ

- Κτίρια ΚΑΠΗ με τον εξοπλισμό τους (5)

ΚΗΦΗ

- Κτίρια ΚΗΦΗ με τον εξοπλισμό τους (2)

Δραστηριότητες του Νομικού Προσώπου

Οι δραστηριότητες του Νομικού Προσώπου αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 6-5: Δραστηριότητες Π.Α.Κ.Π.ΠΟ

Δραστηριότητες	Εκροές	Αποδέκτες/ χρήστες υπηρεσιών/ έργου	Αριθμός Εξυπηρετούμε νων	Ανθρώπινο δυναμικό	Υποδομές Εξοπλισμός συστήματα	
1	Λειτουργία αθλητικών κέντρων	Διεξαγωγή ποδοσφ/κών αγώνων, μπάσκετ, βόλεϋ, χάντμπωλ	Δημότες Ηγουμενίσσας , αθλητικά σωματεία	Σύνολο Πληθυσμού	2	-9 γήπεδα -Κλειστό γυμναστήριο 600 θέσεων -2 γηπεδάκια βόλεϊ- μπάσκετ
2	Λειτουργία Παιδικών-Βρεφονηπιακών Σταθμών	Καθημερινής φύλαξης, Ημερήσιας διατροφής, Φροντίδας, Αγωγής και φιλοξενίας νηπίων εργαζόμενων γονέων	Δημότες Δήμου Ηγουμενίσσας	-340 νήπια 135 ωφελούμενες μητέρες Μέσω ΕΣΠΑ	57	10 κτίρια εξοπλισμένα
3	Λειτουργία ΚΑΠΗ	Περίθαλψη, Νοσηλευτική φροντίδα, Κοινωνικές υπηρεσίες , Ψυχαγωγία ηλικιωμένων	Δημότες τρίτης ηλικίας Δήμου Ηγουμενίσσας	800μέλη	5	5 κτίρια εξοπλισμένα
4	Λειτουργία ΚΗΦΗ	Ιατρικές, Νοσηλευτικές υπηρεσίες Μεταφορά Σίτισης Προσωπικής υγιεινής Ψυχαγωγίας Απασχόλησης	Δημότες Τρίτης Ηλικίας των Δημοτικών Διαμερισμάτων Πέρδικας και Πλαταριάς	30 άτομα	6	2 κτίρια Εξοπλισμένα
5	ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ	Κοινωνικές Υπηρεσίες Νοσηλευτική φροντίδα Συνταγογράφηση, Υπηρεσίες καθαριότητας	Δημότες Τρίτης Ηλικίας των Δημοτικών Διαμερισμάτων Του Δήμου	450 άτομα	26	Συστέγαση με τα ΚΑΠΗ

Δραστηριότητες	Εκροές	Αποδέκτες/ χρήστες υπηρεσιών/ έργου	Αριθμός Εξυπηρετούμεν ων	Ανθρώ-πινο δυναμικό έργου	Υποδομές Εξοπλισμός συστήματα	
6	Στέγαση και Επανάταξη	Στέγαση Κάλυψη ειδών πρώτης ανάγκης Ψυχοκοινωνική υποστήριξη Εργασιακή Επανάταξη Αστεγών	Δημότες Δήμου Ηγουμενίτσας	12 άτομα	5	Μισθωμένα Διαμερίσματα
7	Λειτουργία Φιλαρμονικής	Διδασκαλία μουσικών οργάνων και Μουσικής	Δημότες και παιδιά Δήμου Ηγουμενίτσας	Σύνολο Πληθυσμού	1	1 κτίριο εξοπλισμένο
8	Πολιτιστικός οργανισμός- Πνευματικό κέντρο Πάνθεον	Ψυχαγωγία-Επιμόρφωση Οργάνωση εκδηλώσεων	Δημότες Δήμου Ηγουμενίτσας	Σύνολο Πληθυσμού	1	1 κτίριο εξοπλισμένο

Πραγματικά ασκούμενες αρμοδιότητες- δραστηριότητες

- Λειτουργία των Παιδικών-Βρεφονηπιακών Σταθμών
- Λειτουργία των ΚΑΠΗ
- Λειτουργία ΚΗΦΗ
- Λειτουργία ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ
- Λειτουργία Προγράμματος Στέγαση και Επανάταξη
- Λειτουργία Αθλητικού Κέντρου (μπάσκετ, βόλεϋ, χάντμπωλ, γυμναστηρίου, γηπέδων ποδοσφαίρου)
- Λειτουργία Φιλαρμονικής
- Λειτουργία Πολιτιστικού Οργανισμού (Πάνθεον)

Βασικές Αδυναμίες

Επίσης παρατηρούνται αδυναμίες όσον αφορά στην στελέχωση των υπηρεσιών και στην επάρκεια εξοπλισμού των μονάδων, οι σημαντικότερες των οποίων είναι :

Αδυναμία Στελέχωσης:

- Υπηρεσίας προσωπικού-μισθοδοσίας
- Οικονομικής-ταμειακής υπηρεσίας
- Γραφείου προμηθειών
- Παιδικών σταθμών (βρεφονηπιοκόμων-μαγειρών-καθαριστριών)
- Αθλητικού Κέντρου (γυμναστές, φύλακες, καθαρίστριες)
- ΚΑΠΗ (οικ. βοηθοί, φυσιοθεραπευτή, ιατρός γεν. ιατρικής)
- ΚΗΦΗ (νοσηλεύτη, Κοιν. Λειτουργούς, οικ. βοηθούς)
- Πολιτιστικού Οργανισμού-Πνευματικού Κέντρου Πάνθεον

Αδυναμία Προμήθειας Εξοπλισμού

- Παιδικοί σταθμοί (έπιπλα, ηλεκτρικές συσκευές, δάπεδα, όργανα κ.λ.π)

- ΚΑΠΗ (όργανα φυσιοθεραπευτηρίου, έπιπλα, ηλεκτρικές συσκευές)
- Πάνθεον (Ηλεκτρονικός και οπτικοακουστικός εξοπλισμός)
- Φιλαρμονικής (μουσικά όργανα)
- Πολιτιστικός οργανισμός (Ηχητικός και φωτιστικός εξοπλισμός)
- Αθλητικές Εγκαταστάσεις (όργανα γυμναστικής, ράμπες ΑΜΕΑ, σήμανση χώρων, αντιολισθητικά δάπεδα, συντήρηση χώρων)

Γενικές Επιδιώξεις του Νομικού Προσώπου για την επόμενη πενταετία 2015-2019

Όσον αφορά στις άμεσες επιδιώξεις του Νομικού Προσώπου αυτές είναι:

- Ίδρυση Βρεφικού Τμήματος
- Ίδρυση και λειτουργία Κέντρου συμβουλευτικής στήριξης της οικογένειας.
- Δημιουργία τμημάτων Παράλληλης Στήριξης παιδιών στους Παιδικούς Σταθμούς
- Ίδρυση 3ης Δομής ΚΗΦΗ (ήδη υπό Διαμόρφωση)
- Υποστήριξη κοινωνικής σίτισης ασθενέστερων κοινωνικών ατόμων, ευπαθών ομάδων και ατόμων τρίτης ηλικίας.
- Στέγη κακοποιημένων γυναικών.
- Πρόγραμμα Εθελοντισμού.
- Στέγη Αστέγων (Κοινωνικοί Ξενώνες)
- Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για ηλικιωμένους και μοναχικά άτομα με Αναπηρία.
- Εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη ρομά, αθίγγανων, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.
- Δημιουργία αίθουσας πολλαπλών χρήσεων(κινηματογραφικές – θεατρικές εκδηλώσεις)
- Οργάνωση 3ήμερου φεστιβάλ Πολιτιστικών Συλλόγων από όλη την Ελλάδα (χορευτικά, σεμινάρια, έρευνα)
- Δημιουργία αθλητικών χώρων στις γειτονιές (αλάνες)
- Οργάνωση Ετήσιου Μαραθωνίου

Όσο δε αφορά στις μακροπρόθεσμες επιδιώξεις αυτές είναι:

- Ανάπτυξη προγραμμάτων και δράσεων για την ισότιμη ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες (Α.Μ.Ε.Α.) στην κοινωνική και επαγγελματική ζωή.
- Μετανάστες (βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ένταξη τους)
- Υλοποίηση προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής, Κοινωνικό Ιατρείο-Κοινωνικό Φαρμακείο.
- Κοινωνικό πολυκατάστημα.
- Ταμείο Αλληλοβοήθειας Απόρων.
- Χορήγηση Υποτροφιών σε άπορους μαθητές και φοιτητές.
- Πρόγραμμα στήριξης πολυτέκνων.
- Κέντρο πρόληψης τοξικό-εξάρτησης (σε συνεργασία με ΟΚΑΝΑ –ΚΕΘΕΑ κλπ)
- Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Αποφυλακισμένων (καταπολέμησης αποκλεισμού από την αγορά εργασίας, με στόχο την κοινωνική και επαγγελματική επανένταξη.

- Δημιουργία ανοιχτού-υπαίθριου θεάτρου
- Επιχορήγηση Πολιτιστικών Συλλόγων
- Δημιουργία Μουσείου Παραδοσιακής φορεσιάς- Λαϊκής Τέχνης-Παραδοσιακών οικισμών

6.4.2 Κ.Ε.Δ.Η - Ν.Π.Ι.Δ

Η «**Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Ηγουμενίτσας**» συστάθηκε αρχικά με την αριθ. 65/2011 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 1132/03-06-2011 τ. Β΄) και συγχώνευσε τα εξής Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου :

1. «Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Μαργαριτίου» (ΔΗ.Κ.Ε.Μ.) ΦΕΚ. Σύστασης τ. Β΄ 2033/2-10-2008
2. «Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Συβότων» (Κ.Ε.ΔΗ.Σ) ΦΕΚ. Σύστασης τ.Β΄ 2358/20-11-2008 .
3. «Κοινωφελής Επιχείρηση Κοινότητας Πέρδικας» ΦΕΚ. Σύστασης τ. Β΄ 81/23-1-2009 .
4. «Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Παραποτάμου» («(ΚΕ.ΔΗ.Π).) ΦΕΚ. Σύστασης τ. Β΄ 172/4-02-2009 .
5. «Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Ηγουμενίτσας» ΦΕΚ. Σύστασης τ. Β΄ 1850/24-11-2010 .

Μετά από ένα κύκλο ζωής (με τη νέα της μορφή) τεσσάρων ετών, στις 29/12/2014, σύμφωνα με την αριθ. 365/2014 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, αποφασίστηκε:

- Η λύση της Κοινωφελούς Επιχείρησης Δήμου Ηγουμενίτσας και η μεταφορά των δραστηριοτήτων της (πρόγραμμα ΚΔΑΠ) στο Δήμο.
- Η εκκαθάριση αυτής από ορκωτούς ελεγκτές που θα ορισθούν από το δημοτικό συμβούλιο με νεότερη αυτοτελή απόφαση του.
- Η μεταφορά του προσωπικού της Επιχείρησης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου στο Δήμο Ηγουμενίτσας, μετά τον έλεγχο από το Δήμο των ατομικών υπηρεσιακών φακέλων του μεταφερόμενου προσωπικού με την διαπίστωση της συνδρομής όλων των απαραίτητων εκ του νόμου προϋποθέσεων για τη νομιμότητα των διαδικασιών της μεταφοράς των εργαζομένων στο Δήμο.
- Η σύσταση ένδεκα (11) προσωρινών προσωποπαγών θέσεων Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών (Ο.Ε.Υ.), λόγω ότι στον Ο.Ε.Υ. του Δήμου Ηγουμενίτσας δεν προβλέπονταν οργανικές θέσεις αντίστοιχων ειδικοτήτων. Συγκεκριμένα οι θέσεις που θα προβλεφθούν έχουν ως εξής:
 - Μία (1) θέση Π.Ε. Κοινωνιολόγου.
 - Τρεις (3) θέσεις Π.Ε. Γυμναστή.
 - Δύο (2) θέσεις Π.Ε. Νηπιαγωγού.
 - Μία (1) θέση Δ.Ε. Οδηγού.
 - Μία (1) θέση Π.Ε. Ψυχολόγου.
 - Μία (1) θέση Τεχν. Εκπαιδευτή.
 - Δύο (2) θέσεις Δ.Ε. Βοηθητικό Προσωπικό.

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην ως άνω απόφαση οι λόγοι που οδήγησαν στη λύση της έχουν ως εξής:

- Η Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου Ηγουμενίτσας αποτελούσε μία δημοτική επιχείρηση, που κατ' επίφαση ονομάζονταν «κοινωφελής».

- Ήταν μία επιχείρηση προβληματική από την σύστασή της, με υποχρεώσεις σε μισθοδοσία προσωπικού, ασφαλιστικές εισφορές, προμηθευτές κ.λ.π. με ποσά που υπερβαίνουν τα 2.000.000,00 ευρώ, τα οποία είχε κληρονομήσει από το παρελθόν, κύρια από την Δημοτική Κοινωφελή Επιχείρηση του πρώην Δήμου Ηγουμενίτσας (2.275.267,00 ευρώ) και ουσιαστικά, χωρίς κεφάλαια ή έσοδα (πέραν των χρηματοδοτήσεων από τα προγράμματα).
- Η επιχείρηση λειτουργούσε ουσιαστικά χωρίς προσωπικό πέραν αυτών που υλοποιούσαν τα προγράμματα (ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ & ΚΔΑΠ, σύνολο τρεις δομές) και επομένως, με πολύ μικρή δραστηριότητα.
- Το σύνολο των εργαζομένων της ήταν με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου των αντιστοίχων προγραμμάτων, και στερούνταν παντελώς άλλου προσωπικού προκειμένου να την στηρίξει διοικητικά.
- Η αυστηρή εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου σχετικά με την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών κάθε μήνα (σε διαφορετική περίπτωση, θέτει μεγάλα πρόστιμα, με συνέπεια και την αστική και ποινική ευθύνη του προέδρου και αντιπροέδρου), καθιστούσε αδύνατη την ανταπόκριση της Επιχείρησης στις υποχρεώσεις της.
- Τέλος οι Δημοτικές Κοινωφελείς Επιχειρήσεις υποχρεούνται να λειτουργήσουν όπως και οι Δήμοι, εφαρμόζοντας την Δημόσια λογιστική, το Ηλεκτρονικό Μητρώο Συμβάσεων, υπόκεινται σε προληπτικό και κατασταλακτικό έλεγχο, κ.λ.π. Σε αυτό το νέο θεσμικό πλαίσιο η Επιχείρηση με το συγκεκριμένο προσωπικό που μπορούσε να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις της.

Η απορρόφηση της Επιχείρησης από το Δήμο θα έχει τις εξής θετικές επιπτώσεις:

- Θα απλουστεύσει το διοικητικό έργο αφού θα εκλείψουν όλες οι γραφειοκρατικές διαδικασίες που συνεπάγεται η λειτουργία της.
- Θα υπάρξει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και ταχύτητα στη λήψη αποφάσεων, αφού δεν θα χρειάζεται να ασχολείται το Δημοτικό Συμβούλιο με τις αποφάσεις ενός επιπλέον Διοικητικού Συμβουλίου.
- Θα υπάρξει εξοικονόμηση πόρων ανθρώπινου δυναμικού αφού δεν θα χρειάζεται να ασχολούνται διαφορετικοί υπάλληλοι για την ίδια εργασία (π.χ. προμήθειες, διαγωνισμοί κλπ)
- Θα υπάρξει καλύτερος συντονισμός και πιο αποτελεσματική διαχείριση του συνολικού έργου του Δήμου, αφού όλες οι δραστηριότητες θα πραγματοποιούνται από το Δήμο.
- Θα λυθεί το θέμα του προσωπικού της Κοινωφελούς, το οποίο θα μεταφερθεί στο Δήμο.
- Τέλος, δεν αναμένεται να υπάρξει καμία επιχειρησιακή δυσλειτουργία, αφού όλες οι δραστηριότητες της Κοινωφελούς Επιχείρησης προβλέπονται από τον οργανισμό λειτουργίας του Δήμου και ειδικότερα στην ΕΝΟΤΗΤΑ Δ' «Υπηρεσίες Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας, Παιδείας και δια Βίου Μάθησης, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς».

6.4.3 Δ.Ε.Υ.Α.Η - Ν.Π.Ι.Δ

Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Ηγουμενίτσας (Δ.Ε.Υ.Α.Η) είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου με κοινωφελή χαρακτήρα και συστάθηκε το 1994 (ΦΕΚ Α' 165/06.10.1994).

Στην περιουσία της επιχείρησης ανήκουν τα έργα ύδρευσης και αποχέτευσης της περιοχής αρμοδιότητας της επιχείρησης, τα οποία εκτελέστηκαν ή θα εκτελεστούν με βάση εγκεκριμένες μελέτες, όλοι οι υπόνομοι που υπάρχουν και οι εγκαταστάσεις ύδρευσης και αποχέτευσης ακαθάρτων και όμβριων υδάτων, όλοι οι υπόνομοι ή ανοικτοί αγωγοί που εκβάλλουν άμεσα ή έμμεσα στο δίκτυο, καθώς και οι μονάδες επεξεργασίας πόσιμου ύδατος και υγρών αποβλήτων. Όσον αφορά στη χωρική αρμοδιότητα της Δ.Ε.Υ.Α.Η, σύμφωνα με την αριθ. 83/2015 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, αυτή επεκτάθηκε στα εδαφικά όρια του Καλλικρατικού Δήμου Ηγουμενίτσας.

Έσοδα της επιχείρησης είναι:

- i. το ειδικό τέλος για τη μελέτη, κατασκευή και επέκταση των έργων ύδρευσης και αποχέτευσης, για μία δεκαετία από της 1ης Ιανουαρίου του επόμενου από τη σύσταση της επιχείρησης έτους που υπολογίζεται σε ποσοστό 80% επί της αξίας του ύδατος που καταναλώνεται,
- ii. επιχορήγηση από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων σε ποσοστό μέχρι 35% των δαπανών μελετών και κατασκευών των κάθε φύσεως έργων ύδρευσης και αποχέτευσης αρμοδιότητας της επιχείρησης,
- iii. το τέλος σύνδεσης με το δίκτυο της αποχέτευσης,
- iv. η δαπάνη διακλάδωσης και σύνδεσης με τον αγωγό της ύδρευσης και της αποχέτευσης,
- v. το τέλος σύνδεσης με το δίκτυο της ύδρευσης,
- vi. το τέλος χρήσεως υπονόμων,
- vii. η αξία ύδατος που καταναλώνεται,
- viii. η εγγύηση χρήσεως του υδρομετρητή,
- ix. η δαπάνη μετατόπισης αγωγών διακλαδώσεων και συνδέσεων ύδρευσης ή αποχέτευσης υδρομετρητών ή άλλων συναφών εργασιών,
- x. οι συνεισφορές τρίτων για την εκτέλεση κατά προτεραιότητα έργων,
- xi. οι πρόσοδοι από την περιουσία ή το τίμημα από την εκποίηση αυτής,
- xii. δάνεια, κληρονομίες, δωρεές και λοιπές επιχορηγήσεις και
- xiii. έσοδα που εισπράττονται από την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 27 και 28 Ν. 1069/1980, καθώς και κάθε νόμιμη πρόσοδος.

Η επιχείρηση διοικείται από το διοικητικό συμβούλιο που αποτελείται από επτά (7) μέλη, τα οποία ορίζονται μαζί με αναπληρωτές από το Δημοτικό Συμβούλιο. Δύο ή τρία μέλη είναι κάτοικοι του Δήμου που έχουν πείρα ή γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο της Επιχείρησης.

Το ανθρώπινο δυναμικό της Επιχείρησης ανέρχεται σε 26 άτομα τα οποία αναλυτικά είναι:

- 5 άτομα ΠΕ,
- 1 άτομο ΤΕ,
- 15 άτομα ΔΕ (από τους οποίους 7 είναι Αορίστου Χρόνου και 8 με συμβάσεις Ορισμένου Χρόνου) και

- 5 άτομα ΥΕ.

Η ΔΕΥΑΗ, για την επόμενη περίοδο προγραμματίζει μια σειρά από δράσεις οι σημαντικότερες των οποίων είναι η εκπόνηση μελετών για τα έργα που αναφέρονται στη συνέχεια καθώς και η υλοποίηση αυτών των έργων.

Ενδεικτικά:

- Μελέτη έργου «Σύνδεση υφιστάμενου αγωγού ύδρευσης από Πέντε Εκκλησιές σε δεξαμενή Παραποτάμου, Καστρίου, Μαυρουδίου, Νέας Σελεύκειας, Εθνικής Αντιστάσεως, Αμπελιών, Κεντρικής Πανοράματος, Γραικοχωρίου, Γκανί, Λαδοχωρίου» και κατασκευή του ως άνω έργου.
- Μελέτη εσωτερικών δικτύων ύδρευσης Δημοτικών Ενοτήτων Μαργαριτίου, Συβότων, Πλαταριάς, Πέρδικας και κατασκευή του έργου.
- Μελέτη εξωτερικού δικτύου Δημοτικής Ενότητας Μαργαριτίου και κατασκευή του έργου.
- Μελέτη έργου «Αποχέτευση Παραποτάμου, Καστρίου, Μαυρουδίου, Αγίου Βλασίου» και κατασκευή του έργου.
- Μελέτη «Τηλε-έλεγχος-τηλεχειρισμός δικτύων ύδρευσης στο σύνολο του Καλλικρατικού Δήμου Ηγουμενίτσας» και υλοποίηση του έργου.
- Μελέτη «Τηλε-έλεγχος-τηλεχειρισμός δικτύων αποχέτευσης στο σύνολο του Καλλικρατικού Δήμου Ηγουμενίτσας» και υλοποίηση του έργου.
- Έργο ελέγχου-επισκευής υφιστάμενου αγωγού ύδρευσης από Πέντε Εκκλησιών.
- Κατασκευή έργου: «Συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων για την εξυπηρέτηση των οικισμών Συβότων, Πλαταριάς, Πέρδικας και Αρίλλα Δήμου Ηγουμενίτσας»

6.5 Κτιριακές υποδομές και χρήσεις κτιρίων του ΟΤΑ

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, ο Δήμος εμφανίζεται ως ιδιοκτήτης 85 κτιρίων, η συνολική επιφάνεια των οποίων υπερβαίνει τα 45.650 τ.μ. Αρκετά από αυτά αξιοποιούνται για τη στέγαση υπηρεσιών και οργανισμών του Δήμου, καθώς και για τη στέγαση σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, παιδικών σταθμών, κ.α. Ωστόσο υπάρχει και ένας σημαντικός αριθμός κτιρίων τα οποία παραμένουν αναξιοποίητα.

Στο **Παράρτημα Α** αναφέρονται αναλυτικά οι κτιριακές υποδομές του Δήμου Ηγουμενίτσας, ενώ στις παρατηρήσεις επισημαίνεται και η σημερινή χρήση κάθε κτιρίου.

6.6 Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Ηγουμενίτσας

Αναφορικά με τους προϋπολογισμούς/απολογισμούς των Δήμων, σύμφωνα με την αριθ. 29530/2014 απόφαση των Υπουργείων Οικονομίας και Εσωτερικών «Παροχή οδηγιών για την κατάρτιση του προϋπολογισμού των δήμων, Οικονομικού έτους 2015-τροποποίηση της αριθ. 7028/2004 απόφασης», ο νέος τύπος προϋπολογισμού / απολογισμού διαιρείται σε δύο μέρη. Το Μέρος Ι περιλαμβάνει τα έσοδα και το Μέρος ΙΙ τις δαπάνες, μαζί με το αποθεματικό.

Τα ΕΣΟΔΑ ταξινομούνται σε έξι κύριες ομάδες, με κριτήριο την προέλευσή τους, οι οποίες υποδιαιρούνται σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εσόδου με βάση το δεκαδικό σύστημα:

- Τακτικά έσοδα (κωδικός 0).
- Έκτακτα έσοδα (κωδικός 1).
- Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.), που βεβαιώνονται για πρώτη φορά (κωδικός 2).
- Εισπράξεις δανείων και απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. (εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα κατά το παρελθόν τακτικά και έκτακτα έσοδα) (κωδικός 3).
- Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων και επιστροφές χρημάτων (κωδικός 4).
- Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης (κωδικός 5).

Οι ΔΑΠΑΝΕΣ ταξινομούνται σε τέσσερις κύριες ομάδες και ακολουθούν την ίδια μεθοδολογία υποδιαίρεσης σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εξόδου (οριζόντια ταξινόμηση ή παρακολούθηση κατά είδος δαπάνης):

- **Λειτουργικές δαπάνες χρήσης** (κωδικός 6). Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει τις δαπάνες προσωπικού, αιρετών, δαπάνες για παροχές τρίτων (όπως οργανισμών κοινής ωφέλειας, ενοίκια, ασφάλιστρα, κλπ), δαπάνες για φόρους και τέλη που βαρύνουν το δήμο, λοιπά γενικά έξοδα, δαπάνες για εξυπηρέτηση των δανείων, δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων, πληρωμές για μεταβιβάσεις εισοδημάτων σε τρίτους (επιχορηγήσεις σε νομικά πρόσωπα, σωματεία κλπ), λοιπά έξοδα.
- **Επενδύσεις** (κωδικός 7). Στους λογαριασμούς της ομάδας αυτής εγγράφεται το επενδυτικό πρόγραμμα του δήμου
- **Πληρωμές από υποχρεώσεις Π.Ο.Ε.** - λοιπές αποδόσεις - προβλέψεις (κωδικός 8). Σε αυτήν την ομάδα αποτυπώνονται οι υποχρεώσεις για δαπάνες που έγιναν τα προηγούμενα οικονομικά έτη και οι οποίες δεν πληρώθηκαν.
- **Αποθεματικό** (κωδικός 9). Η ομάδα αυτή αποτελείται από ένα μόνο κωδικό, με το ποσό που προβλέπεται για την ενίσχυση πιστώσεων που αποδεικνύονται ανεπαρκείς ή και για την εγγραφή νέων πιστώσεων, που δεν είχαν προβλεφθεί κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού.

Η ανάλυση της οικονομικής κατάστασης και των προοπτικών του Δήμου Ηγουμενίτσας που ακολουθεί, βασίστηκε στους απολογισμούς των ετών 2011-2012-2013 και 2014.

Τα συγκεκριμένα έτη παρουσιάζουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Ο νέος Δήμος Ηγουμενίτσας, δεν λειτουργεί ως απλό διοικητικό και οικονομικό άθροισμα των πέντε πρώην πρωτοβάθμιων ΟΤΑ που συνενώθηκαν (Δήμος Ηγουμενίτσας, Δήμος Συβότων, Δήμος Παραποτάμου, Δήμος Μαργαριτίου και Κοινότητα Πέρδικας), αλλά συγκροτεί πλέον ένα νέο αυτοδιοικητικό φορέα, αναβαθμισμένο λειτουργικά, επιχειρησιακά και οικονομικά.

- Εφαρμόζει πλήρως το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ (διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, δεν εφαρμόζει όμως ακόμα την αναλυτική λογιστική)¹⁸.
- Έχουν αναληφθεί νέες αρμοδιότητες που ασκούνται πλέον οργανωμένα και συστηματικά, σύμφωνα με το πρόγραμμα «Καλλικράτης».
- Ο Δήμος διαθέτει Διαχειριστική Επάρκεια Α΄ και Β΄ Τύπου.
- Αφορούν τα πρώτα χρόνια της νέας 5ης Προγραμματικής Περιόδου και τα Επιχειρησιακά Προγράμματα που ενδιαφέρουν το Δήμο π.χ Π.Ε.Π Ηπείρου, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόλησης, Ε.Π Περιβάλλοντος κ.ά έχουν αρχίσει την ενεργοποίηση των μέτρων τους.

6.6.1 Ανάλυση Εσόδων του Δήμου

Στους πίνακες και σχήματα που παρατίθενται στη συνέχεια, αποτυπώνονται τα εισπραχθέντα έσοδα των ετών 2011-2012-2013 και 2014 καθώς και το ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας και υποκατηγορίας εσόδων στα συνολικά έσοδα του Δήμου. Τα στοιχεία περιγράφουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο κινούνται οι οικονομικές του δυνατότητες του Δήμου.

Πίνακας 6-6: Έσοδα Δήμου Ηγουμενίτσας 2011-2014 (Συνοπτικός Πίνακας)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΣΟΔΩΝ	ΕΤΟΣ 2011	ΕΤΟΣ 2012	ΕΤΟΣ 2013	ΕΤΟΣ 2014
ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	14.522.416	13.066.358	11.594.107	11.165.127
ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	2.372.223	3.455.322	6.172.570	4.999.064
ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε.) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	253.671	295.381	189.980	273.944
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	113.768	103.502	220.481	245.655
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	176.564	2.260.317	2.412.588	1.942.445
ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	474.256	833.779	1.160.826	721.322
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ (0+1+2+3+4+5)	17.912.898	20.014.659	21.750.552	19.347.557

¹⁸ Η Αναλυτική Λογιστική είναι μια ολοκληρωμένη διαδικασία μέτρησης, ανάλυσης, υπολογισμού και παρουσίασης του κόστους των προϊόντων ή των υπηρεσιών μιας επιχείρησης/φορέα καθώς και ένα μέτρο της αποδοτικότητας και της καλής λειτουργίας της/του.

Πίνακας 6-7: Έσοδα Δήμου Ηγουμενίτσας 2011-2014 (Αναλυτικός Πίνακας)

ΟΜΑΔΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΟΛΟΓΙΣΜ 2011	ΑΠΟΛΟΓΙΣΜ 2012	ΑΠΟΛΟΓΙΣΜ 2013	ΑΠΟΛΟΓΙΣΜ 2014	Ποσοστιαία σύνθεση				Ποσοστιαία μεταβολή 2011-2014
						2011	2012	2013	2014	
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	14.522.416	13.066.358	11.594.107	11.165.127	81,1	65,3	53,3	57,7	-23,1
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	303.810	266.983	228.502	280.274	1,7	1,3	1,1	1,4	-7,7
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	7.987	15.952	13.219	10.795	0,0	0,1	0,1	0,1	35,2
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	1.802.331	1.873.552	1.862.841	1.019.347	10,1	9,4	8,6	5,3	-43,4
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	550.199	467.975	494.588	333.710	3,1	2,3	2,3	1,7	-39,3
05	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	38.560	550.051	47.790	65.484	0,2	2,7	0,2	0,3	69,8
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (Κ.Α.Π.)	11.772.803	9.860.951	8.918.596	9.438.197	65,7	49,3	41,0	48,8	-19,8
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	46.727	30.895	28.570	17.320	0,3	0,2	0,1	0,1	-62,9
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	2.372.223	3.455.322	6.172.570	4.999.064	13,2	17,3	28,4	25,8	110,7
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	2.739	250	0	9.791	0,0	0,0	0,0	0,1	257,5
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	386.587	245.344	1.685.326	452.729	2,2	1,2	7,7	2,3	17,1
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.832.416	3.094.860	4.343.550	4.334.481	10,2	15,5	20,0	22,4	136,5
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ - ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15	ΠΡΟΣΧΑΥΞΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΠΑΡΑΒΟΛΑ	150.152	104.065	137.067	196.536	0,8	0,5	0,6	1,0	30,9
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	330	10.802	6.626	5.527	0,0	0,1	0,0	0,0	1.574,8
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε.) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	253.671	295.381	189.980	273.944	1,4	1,5	0,9	1,4	8,0
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	113.768	103.502	220.481	245.655	0,6	0,5	1,0	1,3	115,9
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	176.564	2.260.317	2.412.588	1.942.445	1,0	11,3	11,1	10,0	1.000,1
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	474.256	833.779	1.160.826	721.322	2,6	4,2	5,3	3,7	52,1
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ (0+1+2+3+4+5)	17.912.898	20.014.659	21.750.552	19.347.557	100,0	100,0	100,0	100,0	8,0

Πίνακας 6-8: Βαθμός υλοποίησης προϋπολογισμού Εσόδων 2011-2014

ΟΜΑΔΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΡΟΫΠ. 2011	ΑΠΟΛΟΓ. 2011	ΠΡΟΫΠ. 2012	ΑΠΟΛΟΓ. 2012	ΠΡΟΫΠ. 2013	ΑΠΟΛΟΓ. 2013	ΠΡΟΫΠ. 2014	ΑΠΟΛΟΓ. 2014	Ποσοστό επίτευξης του προϋπολογισμού			
										2011	2012	2013	2014
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	17.323.124	14.522.416	16.906.189	13.066.358	14.034.350	11.594.107	12.660.558	11.165.127	84	77	83	88
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	426.610	303.810	324.200	266.983	294.500	228.502	267.642	280.274	71	82	78	105
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	5.000	7.987	5.000	15.952	10.000	13.219	15.951	10.795	160	319	132	68
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	1.903.000	1.802.331	2.275.000	1.873.552	2.435.000	1.862.841	2.371.805	1.019.347	95	82	77	43
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	584.000	550.199	641.600	467.975	540.000	494.588	527.786	333.710	94	73	92	63
05	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	95.000	38.560	564.381	550.051	37.000	47.790	120.670	65.484	41	97	129	54
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (Κ.Α.Π.)	14.211.514	11.772.803	13.040.008	9.860.951	10.680.850	8.918.596	9.333.234	9.438.197	83	76	84	101
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	98.000	46.727	56.000	30.895	37.000	28.570	23.470	17.320	48	55	77	74
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	14.907.011	2.372.223	13.701.894	3.455.322	11.887.145	6.172.570	11.290.747	4.999.064	16	25	52	44
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	12.000	2.739	82.000	250	650.000	0	450.000	9.791	23	0	0	2
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	847.007	386.587	503.615	245.344	1.955.299	1.685.326	467.622	452.729	46	49	86	97
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	13.537.005	1.832.416	12.704.279	3.094.860	9.134.696	4.343.550	10.216.986	4.334.481	14	24	48	42
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0	0	0	0	0	0	5.000	0	0	0	0	0
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΠΑΡΑΒΟΛΑ	511.000	150.152	412.000	104.065	135.000	137.067	120.888	196.536	29	25	102	163
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0	330	0	10.802	12.150	6.626	30.251	5.527	0	0	55	18

ΟΜΑΔΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΡΟΫΠ. 2011	ΑΠΟΛΟΓ. 2011	ΠΡΟΫΠ. 2012	ΑΠΟΛΟΓ. 2012	ΠΡΟΫΠ. 2013	ΑΠΟΛΟΓ. 2013	ΠΡΟΫΠ. 2014	ΑΠΟΛΟΓ. 2014	Ποσοστό επίτευξης του προϋπολογισμού			
										2011	2012	2013	2014
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε.) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	350.000	253.671	1.050.000	295.381	553.063	189.980	295.375	273.944	72	28	34	93
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	5.540.426	113.768	2.760.280	103.502	5.039.426	220.481	2.386.256	245.655	2	4	4	10
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	90.610	176.564	2.242.793	2.260.317	2.383.000	2.412.588	2.354.899	1.942.445	195	101	101	82
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	474.256	474.256	833.779	833.779	1.160.826	1.160.826	721.322	721.322				
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ (0+1+2+3+4+5)	38.685.427	17.912.898	37.494.935	20.014.659	35.057.810	21.750.552	29.709.157	19.347.557	47	54	61	65
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	38.211.171	17.438.642	36.661.156	19.180.880	33.896.984	20.589.726	28.987.835	18.626.235				

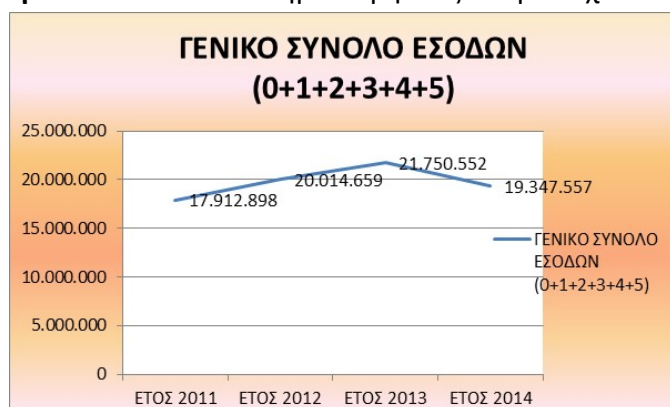
Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία, επεξεργασία στοιχείων από τους προϋπολογισμούς ετών 2011-2014

Πίνακας 6-9: Επιχορηγήσεις και Επενδύσεις περιόδου 2011-2014

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ : 13 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2011-2014									
Κωδικός	Περιγραφή	Προυπ.2011	Απολογ.2011	Προυπ.2012	Απολογ.2012	Προυπ.2013	Απολογ.2013	Προυπ.2014	Απολογ.2014
1311	ΚΑΠ επενδυτικών δαπανών των Δήμων	1.583.672,00	556.249,00	1.353.257,00	1.897.808,00	923.640,00	952.740,00	450.523,20	556.392,42
1312	Επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων άρθρο 13 Ν. 2880/2001	0,00	39.140,00	32.500,00	89.604,21	89.454,00	59.400,00	119.021,20	59.710,30
1314.01	Χρηματοδοτήσεις από το πρόγραμμα ΕΛΛ.Α.Δ.Α	569.461,96	0,00	597.461,96	0,00	97.461,43	0,00		
1314.02	Επιχορήγηση από παρακρατηθέντα για επενδύσεις					262.050,00	43.674,92	262.050,00	154.097,40
1315	ΘΗΣΕΑΣ	4.840.538,59	750.258,07	3.532.925,35	602.656,58	2.394.127,65	601.682,41	1.199.190,87	299.329,11
1319	Λοιπά ειδικά προγράμματα	3.400.799,60	29.000,00	751.743,55	211.436,50	116.000,00	173.168,94	88.012,83	94.975,61
Α. Σύνολα επιχορηγήσεων από θεσμοθετημένους πόρους για επενδυτικές δαπάνες		10.394.472,15	1.374.647,07	6.267.887,86	2.801.505,29	3.882.733,08	1.830.666,27	2.118.798,10	1.164.504,84
1321	Χρηματοδοτήσεις από ΠΕΠ Ηπείρου	3.036.041,39	363.773,44	6.417.390,67	228.961,20	4.740.750,24	2.417.088,98	1.770.277,65	950.782,60
1327	Λοιπές επιχορηγήσεις για επενδύσεις και έργα	106.491,10	93.995,01	19.000,00	64.393,46	511.213,00	95.794,76	203.463,11	203.463,11
1328	Χρηματοδοτήσεις από ΕΣΠΑ							5.822.806,46	1.949.852,12
1329	Λοιπές Επιχορηγήσεις για επενδύσεις και έργα							301.641,01	65.878,24
Β. Λοιπές Επιχορηγήσεις για επενδύσεις και έργα (Ευρωπαϊκά προγράμματα)		3.142.532,49	457.768,45	6.436.390,67	293.354,66	5.251.963,24	2.512.883,74	8.098.188,23	3.169.976,07
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (Α+Β)		13.537.004,64	1.832.415,52	12.704.278,53	3.094.859,95	9.134.696,32	4.343.550,01	10.216.986,33	4.334.480,91

Από την μελέτη των ως άνω πινάκων, προκύπτουν τα εξής:

1. Τα **γενικά έσοδα** του Δήμου εμφανίζουν μια σχετικά καλή εικόνα. Κατά την περίοδο 2011-2014

καταγράφεται μία αύξηση των γενικών εσόδων της τάξης 8%. Η ανοδική αυτή τάση είναι σημαντικότερη κατά τα έτη 2011-2013 με το ποσοστό να φτάνει το 21,4%, ενώ μετά το έτος 2013 αρχίζουν να εμφανίζονται σημάδια κάμψης καθώς τα συνολικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 11% (μεταβολή 2013-2014).

2. Τα **τακτικά έσοδα** (κωδικός 0) ανέρχονται σε 14.522.416€(2011), σε 13.066.358€(2012), σε 11.594.107€(2013) και σε 11.165.127€(2014). Τα έσοδα αυτά αποτελούν το 81,1% (2011) το 65,3% (2012), το 53,3% (2013) και 57,9%(2014) των συνολικών εσόδων του δήμου. Μεταξύ της περιόδου 2011-2014, παρατηρούμε ότι υπάρχει μια σαφής μείωση της τάξης του 23,11% στα τακτικά έσοδα του Δήμου.

3. Τα **έκτακτα έσοδα** (κωδικός 1) ανέρχονται σε 2.372.223€ (2011), σε 3.455.322€(2012), σε 6.172.570€ (2013) και σε 4.999.064€ (2014). Τα έσοδα αυτά αποτελούν το 13,2% (2011), το 17,3% (2012), το 28,4% (2013) και 25,9% (2014) των συνολικών εσόδων του δήμου. Μεταξύ της περιόδου 2011 -2014, παρατηρούμε ότι υπάρχει μια σημαντική αύξηση της τάξης του 110,7%. Αυτό βέβαια οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι ο δήμος μας υπάχθηκε επιτυχώς στο πρόγραμμα των

ληξιπρόθεσμων οφειλών του προς τρίτους¹⁹

¹⁹ Σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Γ.2., του άρθρου πρώτου, του ν.4093/2012 «Εγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν.4046/2012», ο Δήμος Ηγουμενίτσας ήταν από τους πρώτους Δήμους που επιχορηγήθηκε με το ποσό των 1.955.299€ για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του.

4. **Τα έσοδα Π.Ο.Ε** (κωδικός 2), που βεβαιώνονται και εισπράττονται για πρώτη φορά, ανέρχονται σε 253.671€(2011), σε 295.381€(2012), σε 189.980€ (2013) και σε 273.944€ (2014). Η ποσοστιαία δε συμμετοχή τους στα συνολικά έσοδα είναι 1,4% (2011), 1,5% (2012), 0,9% (2013) και 1,4% (2014).
5. **Τα εισπραχθέντα υπόλοιπα εσόδων** (κωδικός 3) που έχουν βεβαιωθεί κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη, ανέρχονται σε 113.768€ (2011), σε 103.502€ (2012), σε 220.481€(2013) και σε 245.655€(2014). Η ποσοστιαία συμμετοχή τους στα συνολικά έσοδα είναι 0,6% (2011), 0,5% (2012), 1,0% (2013) και 1,3% (2014). Παρατηρούμε μια σημαντική αδυναμία του Δήμου να εισπράξει οφειλές παρελθόντων ετών.
6. **Οι εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων** (κωδικός 4), αποτελούν το 1,0% (2011), το 11,3% (2012), το 11,1% (2013) και το 10,1% (2014). Παρατηρούμε μια σημαντική αύξηση η οποία όμως οφείλεται στην αλλαγή του λογιστικού τρόπου αποτύπωσης των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων.
7. **Το χρηματικό υπόλοιπο** (κωδικός 5), ανέρχεται σε 474.256 (2011) σε 833.779 (2012), σε 1.160.826(2013) και σε 721.322(2014) και αποτελεί το 2,6% (2011), το 4,2% (2012), το 5,3% (2013) και το 3,3% (2014).

Αναλυτικότερα όσον αφορά στις υποκατηγορίες των εσόδων και τη συμμετοχή τους στα συνολικά έσοδα του Δήμου παρατηρούμε τα εξής:

Τακτικά Έσοδα

- Οι **πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία** (μισθώματα ακινήτων, τέλη λαϊκών αγορών, μισθώματα για διαφήμιση) αποτελούν το 1,7 % (2011), 1,3% (2012), 1,1% (2013) και 1,5% (2014).
- Τα έσοδα από **ανταποδοτικά τέλη** και δικαιώματα (αποκλειστικά σχεδόν τέλη καθαριότητας - φωτισμού) αποτελούν το 10,1% (2011), 9,4% (2012), 8,6% (2013) και 5,3% (2014) επί των συνολικών εσόδων. Παρατηρούμε μια σημαντική μείωση χρόνο με το χρόνο των χρημάτων που εισπράττει ο Δήμος μέσω των ανταποδοτικών τελών. Η συνολική μείωση στην περίοδο 2011-2014 ανέρχεται σε ποσοστό 43,4% (Πίνακας 6-7).
- Τα έσοδα από **λοιπά τέλη - δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών** (ειδικό τέλος λατομικών προϊόντων, τέλος στα ακαθάριστα έσοδα επιτηδευματιών, Τ.Α.Π., έσοδα νεκροταφείων, τέλος αδειών οικοδομών, τέλη διαφήμισης, τέλος χρήσης κοινοχρήστων χώρων,) αποτελούν το 3,1% των συνολικών εσόδων (2011), το 2,3% (2012), το 2,3% (2013) και 1,7% (2014). Παρατηρούμε επίσης μια μείωση των εσόδων αυτής της κατηγορίας.
- Τα **έσοδα από φόρους και εισφορές** (Φ.Η.Χ., φόρος ζύθου, εισφορές σε χρήμα) αποτελούν το 0,2% (2011), το 2,7% (2012), το 0,2% (2013) και το 0,3% (2014). Με εξαίρεση το έτος 2012, τα συγκεκριμένα έσοδα εμφανίζονται σταθερά.
- Οι **επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες**, αποτελούν το 65,7% (2011), το 49,3% (2012), το 41,0% (2013) και το 49,0% (2014). Παρατηρούμε μία μείωση της τάξης του 20% περίπου κατά την περίοδο 2011-2014.

Έκτακτα έσοδα.

- Κατά το έτος 2013, οι **έκτακτες επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών** (Πίνακας 6-8, κωδικός 12) εμφανίζουν μια σημαντική αύξηση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη 2011 και 2012. Αυτή η αύξηση οφείλεται στο γεγονός ότι ο Δήμος μας εντάχθηκε στις προβλεπόμενες ρυθμίσεις για τα ληξιπρόθεσμα. Συγκεκριμένα ο Δήμος μας έλαβε

έκτακτη επιχορήγηση ποσού 1.955.299,00€, προκειμένου να εξοφλήσει υποχρεώσεις Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)

- **Οι επιχορηγήσεις για επενδύσεις** (ΣΑΤΑ, σχολικά κτίρια, Π.Ε.Π. Ηπείρου, αντισταθμιστικά, λοιπές επιχορηγήσεις) αποτελούν ποσοστό 10,20% (2011), 15,5% (2012), 20,0% (2013) και 22,5% (2014) των συνολικών εσόδων.

Καθώς σε αυτήν την κατηγορία εσόδων εμπíπτουν τόσο οι θεσμοθετημένοι πόροι όπως είναι οι ΚΑΠ επενδυτικών δαπανών των Δήμων (ΣΑΤΑ), όσο και οι πόροι από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, από Χρηματοδοτήσεις Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, Χρηματοδοτήσεις από το ΕΣΠΑ και λοιπές επιχορηγήσεις, η επιμέρους ανάλυση αυτών των πηγών γίνεται στον Πίνακα 6-9 και θεωρείται σημαντική για την εξαγωγή συμπερασμάτων.

Μελετώντας λοιπόν τα στοιχεία του ως άνω πίνακα, παρατηρούμε τα εξής:

1. **Τα έσοδα των Κ.Α.Π για επενδύσεις - Σ.Α.Τ.Α²⁰**, (Πίνακας 6-9, κωδικός 1311), από 1.897.808€ που ήταν κατά το έτος 2012 και 923.640 € το έτος 2013, μειώθηκαν σε 556.392€ για το έτος 2014 και επανήλθαν έτσι στα επίπεδα του 2011 (556.249€).
2. Κατά το έτος **2011** από το συνολικό ποσό των 1.832.416 € (κωδικός 13 **Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις**), το μεγαλύτερο μέρος, ήτοι το 75% (1.374.647€) αφορά Επιχορηγήσεις από θεσμοθετημένους πόρους, ενώ το υπόλοιπο 25% (457.768€) αφορά σε λοιπές επιχορηγήσεις από Ευρωπαϊκά Προγράμματα.
Κατά το έτος **2012**, τα αντίστοιχα ποσοστά είναι 90% (2.801.505€) και 10% (293.355€).
Κατά το έτος **2013**, οι δείκτες αντιστρέφονται και το μεγαλύτερο μέρος 57% (2.512.884€) των επιχορηγήσεων προέρχεται από ευρωπαϊκά προγράμματα, ενώ το υπόλοιπο 43% (1.830.666€) προέρχεται από τους θεσμοθετημένους πόρους.
Κατά το έτος **2014**, οι δείκτες βελτιώνονται περαιτέρω καθώς 73% (3.169.976€) αφορούν επιχορηγήσεις από ευρωπαϊκά προγράμματα και 27% (1.164.505€) προέρχονται από τους θεσμοθετημένους πόρους. Αυτό βέβαια οφείλεται εν μέρει στο γεγονός ότι τα έτη 2013 και 2014 είναι τα τελευταία έτη της περιόδου 2007-2014 όταν και παρατηρείται μεγαλύτερη απορρόφηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων.
3. **Τα έσοδα από πρόστιμα**, παράβολα και προσαυξήσεις (κυρίως πρόστιμα Κ.Ο.Κ.) ανέρχονται σε ποσοστό 0,6 % (2011), 0,5% (2012), 1,0% (2013) και 1,3% (2014).
4. **Στις άλλες υποκατηγορίες των εκτάκτων εσόδων** (εκποιήσεις, δωρεές και λοιπά έκτακτα), καταγράφονται ελάχιστα ή μηδενικά ποσοστά συμμετοχής στα συνολικά έσοδα.

Βαθμός υλοποίησης προϋπολογισμού: εισπραχθέντα / προϋπολογισθέντα έσοδα

Η σχέση που διαμορφώνεται απολογιστικά μεταξύ εισπραχθέντων και προϋπολογισθέντων εσόδων αποτελεί δείκτη αφενός μεν της ακρίβειας με την οποία συντάσσεται ο προϋπολογισμός και αφετέρου της φορολογικής και διαχειριστικής προσπάθειας που αναλαμβάνει ο Δήμος και οι υπηρεσίες του. Με βάση λοιπόν τα στοιχεία Πίνακας 6-8 προκύπτουν τα εξής:

²⁰ Το ένα τρίτο (1/3) των εσόδων των Κ.Α.Π εγγραφότανε στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων και διατίθετο για την χρηματοδότηση επενδύσεων των Ο.Τ.Α. Το ποσό αυτό ονομάστηκε Συλλογική Απόφαση Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΣΑ.Τ.Α.).

- Όσον αφορά στα **συνολικά έσοδα** παρατηρείται ότι τελικά εισπράττεται το 47% (2011), το 54% (2012), το 61% (2013) και το 65% (2014) αυτών που προϋπολογίστηκαν κατά τα αντίστοιχα έτη. Παρατηρούμε μια αύξηση του ποσοστού επίτευξης του προϋπολογισμού από 47% το 2011 σε 65% κατά το έτος 2014. Έχουμε δηλαδή πιο ρεαλιστικούς προϋπολογισμούς, οι οποίοι όμως θα πρέπει να βελτιωθούν και περαιτέρω. Ωστόσο, σε αυτό το σημείο θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι πιο ρεαλιστικοί προϋπολογισμοί οφείλονται εν μέρει στην ύπαρξη του Παρατηρητηρίου.²¹
- Στα **τακτικά έσοδα**, το ποσοστό υλοποίησης του προϋπολογισμού είναι αρκετά υψηλό, 84% (2011), 77% (2012), 83% (2013) και 88% (2014). Ικανοποιητικό επίπεδο το οποίο όμως μπορεί να βελτιωθεί περαιτέρω.
- Τα αντίστοιχα ποσοστά για τα **έκτακτα έσοδα** είναι: 16% (2011), 25% (2012), 52% (2013) και 44% (2014).
- Από τις υποκατηγορίες των έκτακτων εσόδων, οι επιχορηγήσεις για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών (κωδικός 12), επιβεβαιώνονται σε ποσοστό 86% και 97% τουλάχιστον για τα τελευταία δύο έτη (2013 και 2014).
- Μεγάλες αποκλίσεις στα προϋπολογισθέντα /εισπραχθέντα, εμφανίζονται στις **επιχορηγήσεις για επενδύσεις (κωδικός 13)**, όπου τα ποσοστά επίτευξης του προϋπολογισμού είναι 14%, 24%, 48% και 42% για τα έτη 2011, 2012, 2013 και 2014 αντίστοιχα.
- Οι μεγαλύτερες αποκλίσεις εμφανίζονται στις **εισπράξεις από απαιτήσεις παρελθόντων ετών** (κωδικός 3) όπου τα ποσοστά επίτευξης του προϋπολογισμού, είναι 2%, 4%, 4% και 10% για τα έτη 2011, 2012, 2013 και 2014 αντίστοιχα.

Τα προβλήματα που παρατηρούνται στη σχέση εισπραχθέντων εσόδων προς τα προϋπολογισθέντα συνήθως οφείλονται:

- Σε αστάθμητους παράγοντες που επηρεάζουν το ύψος των δημοτικών εσόδων π.χ. κατανομές κρατικών επιχορηγήσεων, καταβολές εισροών από τα Ε.Π. του Κ.Π.Σ., νομοθετικές ρυθμίσεις, δικαστικές αποφάσεις κ.α.
- Σε λάθη εκτιμήσεων για το ύψος συγκεκριμένων επιχορηγήσεων, τα οποία πολλές φορές προέρχονται από τα ασαφή κριτήρια κατανομής τους.
- Σε καθυστερήσεις έργων, οπότε δεν είναι δυνατόν να ζητηθούν οι αντίστοιχες εκταμιεύσεις (συμβαίνει σε επιχορηγήσεις και δάνεια).
- Σε πιθανές αδυναμίες τήρησης των πολύπλοκων και γραφειοκρατικών διαδικασιών που απαιτούνται για την παρακολούθηση των έργων ή δράσεων που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση, αλλά και σε αστοχίες της διοίκησης (προβλέψεις, εκτιμήσεις). Η μεθοδολογία κατάρτισης και οι διαδικασίες υλοποίησης του προϋπολογισμού εσόδων πρέπει να βελτιωθούν, ειδικά όσον αφορά τα συγχρηματοδοτούμενα έργα, για τα οποία θα πρέπει να γίνεται ρεαλιστική κατανομή των ποσών που θα απορροφηθούν ανά έτος.

²¹ Το Παρατηρητήριο, μέσω της παρακολούθησης του Ολοκληρωμένου Πλαισίου Δράσης των Ο.Τ.Α. έχει την ικανότητα πρόσβασης στον κρίσιμο δημοσιονομικό όγκο πληροφοριών των οικονομικών στοιχείων των Ο.Τ.Α., όπως αυτές αντλούνται από τον Κόμβο Διαλειτουργικότητας, (απλήρωτες υποχρεώσεις, ισοζύγιο, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αποφασιστεί με Κοινή Απόφαση των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών), προκειμένου να ελέγχει την ορθή εκτέλεση του προϋπολογισμού τους.

- Η νομοθεσία που διέπει την οικονομική διοίκηση και διαχείριση των Ο.Τ.Α. επιβάλλει την καταχώρηση αφενός μεν όλων των καθυστερούμενων εσόδων, μαζί με τα σχετικά πρόστιμα και προσαυξήσεις, είτε αυτά πρόκειται να εισπραχθούν είτε όχι, αφετέρου δε όλων των απαιτήσεων για τις οποίες υπάρχει δικαστική ή διοικητική διεκδίκηση.
- Σε αδυναμίες σύλληψης της φορολογητέας ύλης, σε ανεπάρκειες των ελεγκτικών μηχανισμών του Δήμου, σε αντιδράσεις των φορολογουμένων κυρίως των τοπικών επιχειρήσεων.
- Στο πλαίσιο του «διεκδικητικού» προϋπολογισμού που συντάσσεται από όλους σχεδόν τους Ο.Τ.Α., ορισμένες υποκατηγορίες εσόδων υπερμεγεθύνονται, ώστε να υπάρξει ισοσκέλιση του και να φανεί ότι επαρκούν τα έσοδα για να καλυφθούν τα αυξημένα έξοδα στις επενδύσεις και την παροχή υπηρεσιών. Όπως είναι λογικό οι αισιόδοξες προβλέψεις δεν επαληθεύονται π.χ. έκτακτες επιχορηγήσεις για επενδύσεις ή για λειτουργικές δαπάνες, αποδόσεις τελών, εισφορών κ.α.

Μία επίσης σημαντική διάκριση των εσόδων, προκειμένου να εξαχθούν σημαντικά συμπεράσματα, είναι σε **Ίδια Έσοδα του Δήμου**²² δηλαδή αυτά τα έσοδα που επιβάλει, βεβαιώνει και εισπράττει ο ίδιος και σε **Επιχορηγήσεις**, είτε από θεσμοθετημένους πόρους είτε από άλλους πόρους. Η σχέση αυτών των εσόδων αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 6-10: Ίδια έσοδα /Επιχορηγήσεις

	2011	2012	2013	2014	Ποσοστό επί των συνολικών εσόδων			
					2011	2012	2013	2014
	Ποσά σε €	Ποσά σε €	Ποσά σε €	Ποσά σε €	%	%	%	%
Ίδια Έσοδα	3.920.764	6.802.702	6.796.452	5.040.597	22	34	31	26
Επιχορηγήσεις	13.992.134	13.211.957	14.954.100	14.230.934	78	66	69	74
Σύνολο Εσόδων	17.912.898	20.014.659	21.750.552	19.271.531	100	100	100	100

Τα Ίδια Έσοδα του Δήμου ανέρχονται στο 22% (2011), στο 34% (2012), στο 31% (2013) και στο 26% (2014) επί των συνολικών του εσόδων και διαμορφώνουν το πλαίσιο της **οικονομικής αυτοδυναμίας** του Δήμου. Τα προαναφερθέντα ποσοστά που αφορούν στα ίδια έσοδα του Δήμου δεν καθιστούν αυτόν αυτοδύναμο για να ανταποκριθεί πλήρως στις ανάγκες των δημοτών.

Το σύνολο των Επιχορηγήσεων έφτασαν το 78 % (2011), το 66 % (2012), στο 69 % (2013) και στο 74% (2014) των συνολικών του εσόδων. Το ποσοστό αυτό αποτελεί **δείκτη οικονομικής εξάρτησης**. Ο Δήμος δηλαδή εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις επιχορηγήσεις για την

²² Τα έσοδα αυτά είναι: Πρόσοδοι από ακίνητη και κινητή περιουσία, έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα, έσοδα από λοιπά τέλη - δικαιώματα, φόροι - εισφορές, λοιπά τακτικά, εκποίηση κινητής και ακίνητης περιουσίας, προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα, λοιπά έκτακτα, έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται - εισπράττονται για πρώτη φορά, εισπρακτέα υπόλοιπα εσόδων Π.Ο.Ε.

υλοποίηση σημαντικών έργων. Ταυτόχρονα όμως το υψηλό ποσοστό των επιχορηγήσεων αποτελεί και δείκτη των επιτυχημένων πρωτοβουλιών που αναλαμβάνει ο Δήμος για έκτακτες επιχορηγήσεις κυρίως για επενδύσεις.

Αξιολόγηση των Εσόδων

Με βάση την παραπάνω ανάλυση, καταλήγουμε στα εξής συμπεράσματα για τα έσοδα του Δήμου Ηγουμενίτσας:

- Ο Δήμος ελέγχει σε ικανοποιητικό βαθμό το ύψος των εσόδων του και έχει τη δυνατότητα να προγραμματίσει ανάλογα έξοδα (83% αναλογία τακτικών εσόδων στα συνολικά, μ.ο. περιόδου 2011-2014).
- Οι επιχορηγήσεις συνεχίζουν να αποτελούν την πλέον σημαντική πηγή εσόδων και συμβάλουν αποφασιστικά στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων και της λειτουργίας του (72% αναλογία επιχορηγήσεων στα συνολικά έσοδα, μ.ο. περιόδου 2011-2014).
- Η Οικονομική αυτοδυναμία του Δήμου κινείται σε σχετικά μικρά επίπεδα. Τα ίδια έσοδα αποτελούν μικρό ποσοστό των συνολικών εσόδων (28,32% αναλογία δημοτικών φόρων, τελών, δικαιωμάτων, εισφορών κλπ στα συνολικά, μ.ο. περιόδου 2011-2014).
- Παρατηρείται μια σημαντική υστέρηση στην είσπραξη των απαιτήσεων Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε) -Κωδικός 3.
- Ο Δήμος Ηγουμενίτσας έχει αξιοποιήσει πολύ ικανοποιητικά τα εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα και υλοποιεί σε ετήσια βάση ένα σημαντικό αναπτυξιακό πρόγραμμα.
- Το χρηματικό υπόλοιπο το οποίο ανέρχεται σε ποσοστό 2,6% (2011), 4,2% (2012), 5,3% (2013) και 3,3% (2014) επί των συνολικών εσόδων, υποδεικνύει αυξημένες υποχρεώσεις **και μειωμένη ρευστότητα**.
(Ένα ποσοστό της τάξης του 10%, συμβάλλει στη δημιουργία ικανοποιητικών συνθηκών ρευστότητας).

6.6.2 Ανάλυση Εξόδων του Δήμου

Στους πίνακες και σχήματα που ακολουθούν αποτυπώνονται οι δαπάνες του Δήμου Ηγουμενίτσας για την περίοδο 2011-2014.

Πίνακας 6-11: Συνολικές Δαπάνες περιόδου 2011-2014 (Συνοπτικός Πίνακας)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΑΠΟΛΟΓ. 2011	ΑΠΟΛΟΓ. 2012	ΑΠΟΛΟΓ. 2013	ΑΠΟΛΟΓ. 2014
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α : ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΧΡΗΣΗΣ	15.019.892	13.779.483	12.538.753	11.435.884
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β : ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	886.255	1.202.593	3.634.661	3.529.533
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΠΛΗΡΩΜΕΣ Π.Ο.Ε. ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	1.172.971	3.871.759	4.931.841	3.584.792
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	17.079.118	18.853.835	21.105.255	18.550.209

Πηγή : Οικονομική Υπηρεσία Δήμου Ηγουμενίτσας

Πίνακας 6-12: Δαπάνες Δήμου Ηγουμενίτσας 2011-2014 (Αναλυτικός Πίνακας)

ΟΜΑΔ Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΟΛΟΓ. 2011	ΑΠΟΛΟΓ. 2012	ΑΠΟΛΟΓ. 2013	ΑΠΟΛΟΓ. 2014	Ποσοστιαία σύνθεση στο σύνολο των εσόδων				Ποσοστιαία μεταβολή
						2011	2012	2013	2014	2011-2014
6	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α : ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΧΡΗΣΗΣ	15.019.892	13.779.483	12.538.753	11.435.884	87,9	73,1	59,4	61,6	-23,9
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	5.860.749	4.617.169	4.212.909	3.958.176	34,3	24,5	20,0	21,3	-32,5
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	492.756	456.099	295.100	351.050	2,9	2,4	1,4	1,9	-28,8
62	Παροχές τρίτων	1.477.210	1.458.986	1.628.390	783.069	8,6	7,7	7,7	4,2	-47,0
63	Φόροι-τέλη	7.348	30.459	25.629	51.642	0,0	0,2	0,1	0,3	602,8
64	Λοιπά γενικά έξοδα	71.681	66.021	42.455	44.333	0,4	0,4	0,2	0,2	-38,2
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημοσίας πίστης (Δάνεια)	726.472	659.826	408.986	139.007	4,3	3,5	1,9	0,7	-80,9
66	Δαπάνες για προμήθεια αναλωσίμων	408.703	461.384	368.468	370.739	2,4	2,4	1,7	2,0	-9,3
67	Πληρωμές για μεταβιβάσεις σε τρίτους (ΝΠΔΔ)	5.966.351	6.028.987	5.556.816	5.736.878	34,9	32,0	26,3	30,9	-3,8
68	Λοιπά έξοδα	8.622	552	0	990	0,1	0,0	0,0	0,0	-88,5
7	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β : ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	886.255	1.202.593	3.634.661	3.529.533	5,2	6,4	17,2	19,0	298,3
71	Αγορές κτιρίων τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	42.261	102.439	197.613	116.531	0,2	0,5	0,9	0,6	175,7
73	Έργα	764.319	1.036.839	3.294.628	2.415.576	4,5	5,5	15,6	13,0	216,0
74	Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	79.675	63.315	142.420	997.426	0,5	0,3	0,7	5,4	1.151,9
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

ΟΜΑΔ Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΟΛΟΓ. 2011	ΑΠΟΛΟΓ. 2012	ΑΠΟΛΟΓ. 2013	ΑΠΟΛΟΓ. 2014	Ποσοστιαία σύνθεση στο σύνολο των εσόδων				Ποσοστιαία μεταβολή
						2011	2012	2013	2014	2011-2014
8	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΠΛΗΡΩΜΕΣ Π.Ο.Ε. ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	1.172.971	3.871.759	4.931.841	3.584.792	6,9	20,5	23,4	19,3	205,6
81	Πληρωμές υποχρεώσεων (Π.Ο.Ε.)	1.140.971	1.771.265	937.462	1.377.398	6,7	9,4	4,4	7,4	20,7
82	Λοιπές αποδόσεις	32.000	2.100.494	2.309.053	1.937.421	0,2	11,1	10,9	10,4	5.954,4
83	Επιχορηγούμενες πληρωμές υποχρεώσεων (Π.Ο.Ε)	0	0	1.685.326	269.973	0,0	0,0	8,0	1,5	0,0
85	Προβλέψεις μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωμένων κατά τα Π.Ο.Ε. εντός του οικονομικού έτους	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
9	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ (6-7-8-9)	17.079.118	18.853.835	21.105.255	18.550.209	100,0	100,0	100,0	100,0	8,6

Πηγή : Οικονομική Υπηρεσία Δήμου Ηγουμενίτσας

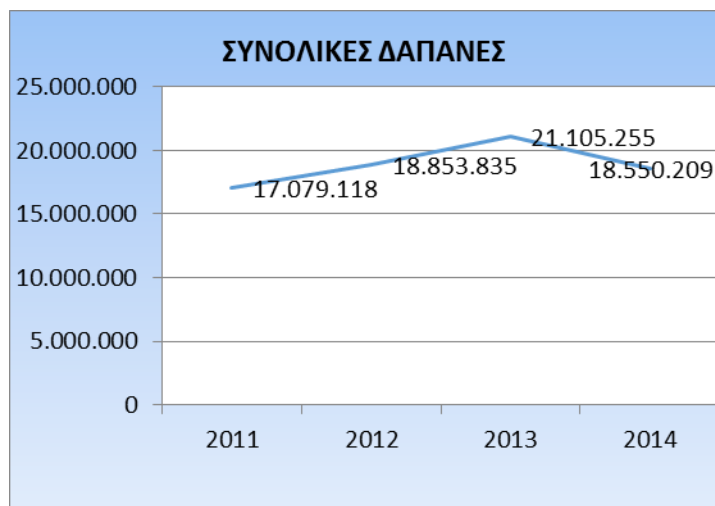
Πίνακας 6-13:Βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού Εξόδων 2011-2014

ΟΜΑΔΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΡΟΫΠ.2011 (αρχικός + μεταβολές έως και το τρίμηνο-μήνα αναφοράς)	ΑΠΟΛ.2011	ΠΡΟΫΠ.2012 (αρχικός + μεταβολές έως και το τρίμηνο-μήνα αναφοράς)	ΑΠΟΛ.2012	ΠΡΟΫΠ.2013 (αρχικός + μεταβολές έως και το τρίμηνο-μήνα αναφοράς)	ΑΠΟΛ.2013	ΠΡΟΫΠ.2014 (αρχικός + μεταβολές έως και το τρίμηνο-μήνα αναφοράς)	ΑΠΟΛ.2014	Ποσοστό υλοποίησης του προϋπολογισμού			
										2011	2012	2013	2014
6	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α : ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΧΡΗΣΗΣ	20.165.851	15.019.893	17.970.391	13.779.482	15.306.134	12.538.753	12.462.328	11.435.884	74	77	82	92
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	6.979.396	5.860.749	5.554.262	4.617.169	4.685.684	4.212.909	4.199.731	3.958.176	84	83	90	94
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	1.202.700	492.756	1.546.000	456.099	644.180	295.100	551.266	351.050	41	30	46	64
62	Παροχές τρίτων	1.908.345	1.477.210	1.785.198	1.458.986	1.881.847	1.628.390	873.784	783.069	77	82	87	90
63	Φόροι-τέλη	30.200	7.348	32.210	30.459	34.200	25.629	53.896	51.642	24	95	75	96
64	Λοιπά γενικά έξοδα	255.000	71.681	250.380	66.021	116.217	42.455	71.500	44.333	28	26	37	62
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημοσίας πίστης	730.602	726.472	752.000	659.826	476.000	408.986	187.881	139.007	99	88	86	74
66	Δαπάνες για προμήθεια αναλωσίμων	774.032	408.703	887.549	461.384	775.500	368.468	641.500	370.739	53	52	48	58
67	Πληρωμές για μεταβιβάσεις σε τρίτους (Μεταβιβάσεις σε νομικά πρόσωπα)	8.255.577	5.966.351	7.142.791	6.028.987	6.685.506	5.556.816	5.871.770	5.736.878	72	84	83	98
68	Λοιπά έξοδα	30.000	8.622	20.000	552	7.000	0	11.000	990	29	3	0	9
7	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β : ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (ανάλυση ανά υπηρεσία)	14.353.920	886.255	13.100.098	1.202.592	8.884.947	3.634.660	10.437.038	3.529.533	6	9	41	34
71	Αγορές κτιρίων τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	1.193.080	42.261	772.894	102.439	892.347	197.613	523.070	116.531	4	13	22	22
73	Έργα	11.915.851	764.319	11.057.554	1.036.839	7.471.004	3.294.628	7.985.967	2.415.576	6	9	44	30
74	Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	1.244.989	79.675	1.269.649	63.315	518.086	142.420	1.928.002	997.426	6	5	27	52

ΟΜΑΔΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΡΟΫΠ.2011	ΑΠΟΛ.2011	ΠΡΟΫΠ.2012	ΑΠΟΛ.2012	ΠΡΟΫΠ.2013	ΑΠΟΛ.2013	ΠΡΟΫΠ.2014	ΑΠΟΛ.2014	Ποσοστό υλοποίησης του προϋπολογισμού			
		(αρχικός + μεταβολές έως και το τρίμηνο-μήνα αναφοράς)		(αρχικός + μεταβολές έως και το τρίμηνο-μήνα αναφοράς)		(αρχικός + μεταβολές έως και το τρίμηνο-μήνα αναφοράς)		(αρχικός + μεταβολές έως και το τρίμηνο-μήνα αναφοράς)		2011	2012	2013	2014
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0	0	0	0	3.510	0	0	0	0	0	0	0
8	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΠΛΗΡΩΜΕΣ Π.Ο.Ε. ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	4.153.756	1.172.971	6.065.589	3.871.758	10.862.050	4.931.841	6.724.666	3.584.792	28	64	45	53
81	Πληρωμές υποχρεώσεων (Π.Ο.Ε.)	2.908.785	1.140.971	3.475.034	1.771.265	3.179.843	937.462	1.973.696	1.377.398	39	51	29	70
82	Λοιπές αποδόσεις	32.000	32.000	2.100.555	2.100.494	2.359.500	2.309.053	2.230.420	1.937.421	100	100	98	87
83	Επιχορηγούμενες πληρωμές υποχρεώσεων (Π.Ο.Ε)	0	0	0	0	1.955.253	1.685.326	269.973	269.973	0	0	86	100
85	Προβλέψεις μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωμένων κατά τα Π.Ο.Ε. εντός του οικονομικού έτους	1.212.972	0	490.000	0	3.367.454	0	2.250.577	0	0	0	0	0
9	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	11.900	0	25.078	0	4.680	0	9.100	0	0	0	0	0
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ (6+7+8+9)	38.685.427	17.079.119	37.161.156	18.853.832	35.057.811	21.105.254	29.633.132	18.550.209	44	51	60	63

Τα ποσοστά συμμετοχής κάθε κατηγορίας και υποκατηγορίας πληρωθέντων εξόδων στα συνολικά έξοδα του Δήμου, αποτελούν αφενός μεν δείκτη των προτεραιοτήτων του, αφετέρου δε περιγράφουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο κινείται ο οικονομικός του προγραμματισμός. Με βάση λοιπόν τα στοιχεία της Οικονομικής Υπηρεσίας, τα οποία αποτυπώνονται στους παραπάνω πίνακες, προκύπτουν τα εξής:

Οι **συνολικές δαπάνες** του Δήμου κατά την περίοδο 2011-2014, κυμαίνονται μέσα στα επίπεδα

που επιτρέπουν τα συνολικά έσοδα του Δήμου την ίδια περίοδο. Τα συνολικά έξοδα μεταβλήθηκαν κατά 8,6% στην περίοδο 2011-2014 (όσο και το ποσοστό αύξησης των εσόδων) Έτσι κατά το έτος 2011 οι συνολικές δαπάνες ανήλθαν στο ποσό των 17.079.118€, το έτος 2012 σε 18.853.835€, το έτος 2013 σε 21.105.255€ και το έτος 2014 σε 18.550.209 € (υπενθυμίζουμε ότι τα έσοδα κατά την ίδια περίοδο ανήλθαν σε 17.912.898/2011, 20.014.659/2012, 21.750.552/2013 και 19.347.557/2014 .

Τα **έξοδα χρήσης** (κωδικός 6- λειτουργικές δαπάνες) φθάνουν το 87,9% (2011), το 73,1%(2012), το 59,4% (2013) και το 61,6% (2014) των συνολικών πληρωθέντων εξόδων των αντίστοιχων ετών. Η κατηγορία αυτή των δαπανών μειώθηκε στην περίοδο 2011-2014 κατά 23,86% . Η μείωση αυτή οφείλεται εν μέρει στη μείωση των δαπανών μισθοδοσίας του προσωπικού , η οποία φτάνει σε ποσοστό -32,6% κυρίως λόγω της μείωσης του υπηρετούντος προσωπικού²³.

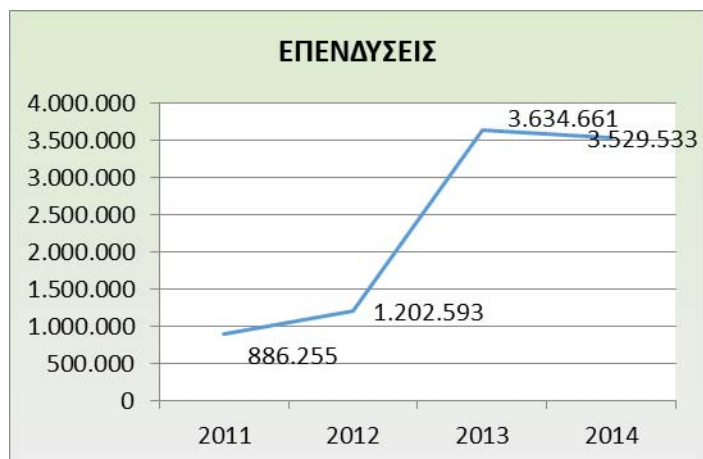
Αναλυτικότερα, όσον αφορά στο κόστος μισθοδοσίας (κωδικός 60,) από τα στοιχεία του Πίνακα 6-12 προκύπτει ότι

το κόστος μισθοδοσίας απορροφά το 34,3% του συνόλου των λειτουργικών δαπανών κατά το έτος 2011, το 24,5 % κατά το έτος 2012, το 20,0 % κατά το έτος 2013 και το 21,3 % κατά το έτος 2014.

Στον ίδιο Πίνακα 6-12, ο κωδικός 65 αφορά στις δαπάνες του Δήμου για την εξυπηρέτηση των δανείων του (Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημοσίας πίστης). Παρατηρούμε λοιπόν μια σημαντική μείωση των δαπανών αυτής της κατηγορίας από 726.472€ (έτος 2011) σε 139.007€ (έτος 2014). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι υπάρχει περίοδος χάριτος από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για τα έτη 2013 και 2014.

²³ Το προσωπικό κατά την περίοδο 2011-2014, σύμφωνα με στοιχεία της Διεύθυνσης Διοικητικού, μειώθηκε σε 174(έτος 2015) άτομα από 252 (έτος 2011) .

Οι επενδύσεις (κωδικός 7), φθάνουν το 5,2% (2011), το 6,4(2012), το 17,2% (2013) και το 19% (2014) των συνολικών πληρωθέντων εξόδων των αντίστοιχων ετών.

Οι δαπάνες για επενδύσεις αυξήθηκαν στην περίοδο 2011-2014 κατά 298,3%, κυρίως λόγω της απορρόφησης κονδυλίων από το Ε.Σ.Π.Α και από τα λοιπά ευρωπαϊκά προγράμματα. Παρά όμως αυτήν την αύξηση, γενικά οι δαπάνες για επενδύσεις παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα, σε σχέση πάντα με το επίπεδο των λειτουργικών δαπανών.

Τα αντίστοιχα ποσοστά για τα τις **πληρωμές Π.Ο.Ε** και **Λοιπές αποδόσεις** (κωδικός 8) είναι: 6,9% (2011), 20,5%(2012), 23,4% (2013) και 19,3% (2014).

Στις πληρωμές υποχρεώσεων από παρελθόντα οικονομικά έτη (Π.Ο.Ε), παρατηρούμε επίσης μια σημαντική αύξηση της τάξης του 205,6%. Αυτό οφείλεται κυρίως στην αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δήμου προς τρίτους, λόγω της επιχορήγησης που έλαβε για το σκοπό αυτόν και που ανέρχεται στο ποσό των 1.955.299,00€.

Βαθμός υλοποίησης προϋπολογισμού: πληρωθέντα προς διαμορφωθέντα έξοδα

Οι σχέσεις που διαμορφώνονται απολογιστικά μεταξύ πληρωθέντων και διαμορφωθέντων εξόδων, αποτελούν δείκτες της ακρίβειας με την οποία συντάσσεται ο προϋπολογισμός. Με βάση λοιπόν τα στοιχεία του Πίνακα 6-12, προκύπτουν τα εξής:

Στα **συνολικά έξοδα**, τα πληρωθέντα αποτελούν το 44% (2011), το 51% (2012), το 60% (2013) και το 63% (2014) των τελικά προϋπολογισθέντων /διαμορφωθέντων εξόδων.

Στα **έξοδα χρήσης** τα ανάλογα ποσοστά υλοποίησης του προϋπολογισμού είναι: 74% (2011), 77% (2012), 82% (2013) και 92% (2014).

Στις **επενδύσεις** τα ανάλογα ποσοστά υλοποίησης του προϋπολογισμού είναι: 6% (2011), 9% (2012), 41% (2013) και 34% (2014). Όπως αναφέρθηκε και νωρίτερα, τα χαμηλά ποσοστά υλοποίησης του προϋπολογισμού σε αυτήν την κατηγορία των δαπανών, οφείλονται στο γεγονός ότι στον προϋπολογισμό κάθε έτους αναγράφεται συνήθως το σύνολο του προϋπολογισμού ενός έργου, ενώ η απορρόφηση της χρηματοδότησης και συνεπώς και η αποπληρωμή του έργου γίνονται σταδιακά π.χ σε βάθος 3 -4 ετών.

Συμπεράσματα:

- Οι παραδοχές κατάρτισης του προϋπολογισμού επιβεβαιώνονται σε μεγάλο βαθμό. Οι διαδικασίες προγραμματισμού όμως ορισμένων επενδυτικών δαπανών χρήζουν βελτίωσης.

- Η υλοποίηση του προϋπολογισμού παρουσιάζει αδυναμίες που οφείλονται σε υστερήσεις εσόδων, στον τρόπο σύνταξή του, βάσει των οδηγιών του Υπουργείου και στις τεχνικές δυσκολίες υλοποίησης έργων και υποδομών (πολυπλοκότητα διαδικασιών κλπ).

6.6.3 Αριθμοδείκτες

Η εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος και του νέου τύπου προϋπολογισμού στους δήμους δίνει τη δυνατότητα εκπόνησης σειράς αριθμοδεικτών που επιτρέπουν μία πλήρη και ολοκληρωμένη αξιολόγηση της οικονομικής τους κατάστασης και των προοπτικών τους, καθώς και τις μεταξύ τους συγκρίσεις.

Οι χρηματοοικονομικοί αριθμοδείκτες καταγράφουν, αναλύουν και αξιολογούν οικονομικά-λογιστικά δεδομένα και πληροφορίες, καθώς και στατιστικά στοιχεία με αντικείμενο:

- την κατανόηση της οικονομικής συμπεριφοράς μιας συγκεκριμένης μονάδας,
- την επισήμανση τάσεων σε κρίσιμα οικονομικά της μεγέθη,
- την αποτίμηση των επιδράσεων που δέχεται από το οικονομικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται και αναπτύσσεται,
- τη σύγκρισή της με άλλες ομοειδείς,
- την τεκμηρίωση προτάσεων και εναλλακτικών λύσεων, σε σχέση με τις επιλογές και τις προτεραιότητές της.

Στη συνέχεια παρατίθενται ορισμένοι σημαντικοί αριθμοδείκτες για το Δήμο Ηγουμενίτσας. Οι δείκτες αυτοί, προσδιορίστηκαν βάσει των οικονομικών στοιχείων που αναφέρονται στις παραπάνω ενότητες και βάσει των στοιχείων του Ισολογισμού Χρήσης 2013.

Δείκτης Γενικής Ρευστότητας

Γενική ρευστότητα = Κυκλοφορούν Ενεργητικό/Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

$$ΓΡ = 3.420.180/2.187.082,47 = 1,57$$

Στο κυκλοφορούν Ενεργητικό αποτυπώνονται όλες οι απαιτήσεις του Δήμου από πώληση αγαθών και υπηρεσιών και από διάφορους άλλους χρεώστες, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μας είναι κυρίως αυτές σε προμηθευτές. Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία η ρευστότητα του Δήμου δεν είναι ικανοποιητική.

(Ο δείκτης αυτός πρέπει να λαμβάνει τιμές > 1. Όσο πιο μεγάλος ο δείκτης τόσο μεγαλύτερο το «περιθώριο ασφάλειας» των βραχυπρόθεσμων δανειστών του Δήμου. Ένας δείκτης 2 θεωρείται αρκετά ικανοποιητικός).

Αριθμοδείκτες Δανειακής Επιβάρυνσης

Με τον δείκτη αυτό υπολογίζεται το ποσοστό των τακτικών εσόδων που δεσμεύεται για την εξυπηρέτηση των δανείων που έχει συνάψει ο Δήμος με το Τ.Π.Δ. ή και με άλλες τράπεζες. **Είναι τα ετήσια τοκοχρεολύσια προς σύνολο τακτικών εσόδων (εισπραχθέντα)**. Η τιμή του δείκτη εκτιμά τόσο την ικανότητα του Δήμου να αντεπεξέρχεται στις δανειακές του υποχρεώσεις όσο και την δανειοληπτική του ικανότητα και χρησιμοποιείται ως κριτήριο αξιολόγησης από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο μικρότερο τμήμα των τακτικών εσόδων απομένει για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών.

Αναλυτικά οι δανειακές υποχρεώσεις του Δήμου αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β.

Οι πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημόσιας πίστης προς τις συνολικές λειτουργικές δαπάνες διαμορφώνουν τον δείκτη δανειακής επιβάρυνσης, ο οποίος για στο διάστημα από 2011-2014 έχει ως εξής:

2011: 726.472/15.019.892= 4,84%

2012: 659.826/13.779.483= 4,79%

2013: 408.986/12.538.753= 3,26%

2014: 137.007/11.435.884= 1,20%

Η τιμή του δείκτη κυμαίνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα, ιδιαίτερα κατά το έτος 2014 (ας σημειωθεί ότι ο αντίστοιχος δείκτης κατά το έτος 2008 ανέρχονταν σε 7,53%).

Δείκτης Μισθοδοσίας

Οι δαπάνες μισθοδοσίας προς τις συνολικές λειτουργικές δαπάνες, προσδιορίζουν το δείκτη μισθοδοσίας, ο οποίος σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα 6-12 για την περίοδο 2011-2014, έχει ως εξής:

2011= 34,3

2012= 24,5

2013= 20,0

2014=21,3

Ας επισημανθεί ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε.²⁴ ο ανάλογος δείκτης στους Δήμους της χώρας την ίδια περίοδο κυμαίνεται περίπου στο 47.

Ο δείκτης μισθοδοσίας του Δήμου Ηγουμενίτσας είναι επομένως σε αρκετά ικανοποιητικό επίπεδο.

Γενικά Συμπεράσματα-Προτάσεις

Η ανάλυση που προηγήθηκε, καταλήγει στα παρακάτω βασικά συμπεράσματα, τα οποία προσδιορίζουν σε μεγάλο βαθμό τις οικονομικές προοπτικές του Δήμου:

- Η οικονομική κατάσταση του Δήμου γενικά χαρακτηρίζεται καλή
- Η οικονομική του διαχείριση κινείται σε ικανοποιητικά επίπεδα
- Αντιμετωπίζει αυξημένο λειτουργικό κόστος (παρότι είναι κάτω του μέσου όρου των δήμων) ενώ οι πηγές των ιδίων εσόδων δεν έχουν αξιοποιηθεί πλήρως.
- Οι δανειακές του υποχρεώσεις είναι σε πολύ καλό επίπεδο.
- Χρειάζεται επανασχεδιασμός των διαδικασιών πρόβλεψης και εκτίμησης αρκετών

²⁴ Πηγή : <http://www.eetaa.gr:8080/ekdoseis/pdf/156.pdf>, Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε, Οι Δήμοι σε αριθμούς, Μάιος 2013

υποκατηγοριών εσόδων – εξόδων

- Πρέπει να βελτιωθούν οι μηχανισμοί παραγωγής έργων και παροχής ορισμένων υπηρεσιών.
- Η σύνταξη των προϋπολογισμών πρέπει να γίνεται με μεγαλύτερη ακρίβεια, κυρίως στο σκέλος των εξόδων.
- Πρέπει να αξιοποιηθούν όλες οι δυνατότητες που υπάρχουν για είσπραξη ιδίων εσόδων.
- Πρέπει να υπάρχει οργανωμένη και συστηματική προσπάθεια για ένταξη του Δήμου στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Ε.Σ.Π.Α. κατά τη νέα περίοδο 2014-2020.

7 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

7.1 Αξιολόγηση Εξωτερικού Περιβάλλοντος Δήμου Ηγουμενίτσας

Η ανάλυση που προηγήθηκε και αφορούσε στα κύρια χαρακτηριστικά του Δήμου και τα βασικά συμπεράσματα που προέκυψαν από αυτή, σε συνδυασμό με τη γενικότερη γνώση των παραγωγικών και λοιπών κοινωνικο-οικονομικών συνθηκών της περιοχής, μας επιτρέπει τη «διάγνωση» των προβλημάτων/περιορισμών, όπως και των δυνατοτήτων/προοπτικών ανάπτυξης της περιοχής. Επιπλέον, η σύντομη αποτύπωση της φυσιογνωμίας του Δήμου, που προηγήθηκε, δεν την εξαντλεί, αλλά απλά ανακεφαλαιώνει τα κυριότερα στοιχεία της. Στη συνέχεια και προκειμένου να παρουσιαστεί καλύτερα η φυσιογνωμία της περιοχής, χρησιμοποιείται η μέθοδος της Ανάλυσης Ισχυρών και Αδύνατων Σημείων, Ευκαιριών και Απειλών (μέθοδος SWOT ανάλυση).

Η μέθοδος αυτή συνοψίζει, με τον καλύτερο τρόπο, τα κύρια συμπεράσματα της καταγραφής της υφιστάμενης κατάστασης που προηγήθηκε και θέτει τις κύριες συνιστώσες της αναπτυξιακής στρατηγικής.

Η χρησιμότητα της SWOT ανάλυσης έγκειται στον εντοπισμό των κύριων δυνατοτήτων και ευκαιριών προκειμένου να χρησιμοποιηθούν με τέτοιο τρόπο, ώστε να ελαχιστοποιήσουν σταδιακά τις αδυναμίες της περιοχής και τους κινδύνους που αντιμετωπίζει. Με τον τρόπο αυτό αναδεικνύεται η συνολική «εικόνα» της περιοχής, εστιάζοντας στα σημεία εκείνα που λειτουργούν ή ενδέχεται να λειτουργήσουν ως ανασταλτικοί παράγοντες ανάπτυξης.

Κατά συνέπεια, η SWOT ανάλυση θα αποτελέσει τη βάση για τη διατύπωση των στρατηγικών στόχων και περαιτέρω, την εκπόνηση ενός ρεαλιστικού επιχειρησιακού σχεδίου ανάπτυξης της περιοχής.

Στους πίνακες που ακολουθούν αξιολογείται η κατάσταση του **εξωτερικού περιβάλλοντος** του Δήμου Ηγουμενίτσας στους παρακάτω άξονες:

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ-ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΑΞΟΝΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΟΤΙΣΜΟΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ-ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Μέτρο 1.1: Διαχείριση περιβαλλοντικών θεμάτων και κινδύνων	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αξιόλογο απόθεμα φυσικών πόρων (υδροβιότοποι, παράκτια και παραποτάμια οικοσυστήματα) ➤ Καλή ποιότητα κολυμβητικών υδάτων, εκτεταμένη ακτογραμμή και ελκυστικές ακτές ➤ Θεσμοθετημένη ΚΥΑ ποταμού Καλαμά στην οποία καθορίζονται οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης και όροι / περιορισμοί στην ανάπτυξη, και σύσταση Φορέα Διαχείρισης. ➤ Υπάρχει εθελοντική πρωτοβουλία προς την κατεύθυνση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος που πρέπει να ενισχυθεί και να οργανωθεί περαιτέρω. ➤ Συνεργασία Δ/νσεων Περιβάλλοντος και Τεχνικών Υπηρεσιών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών. ➤ <u>Αποτελεσματικές παρεμβάσεις της Πολιτικής Προστασίας στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών κινδύνων</u> ➤ <u>Παρεμβάσεις της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος («Περιβαλλοντική Αστυνομία»)</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μέτρια ανταπόκριση των πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα. ➤ Ανεξέλεγκτη απόρριψη αποβλήτων από επισκευές, εκσκαφές κ.ά. ➤ Ρύπανση υδροφόρου ορίζοντα και επιφανειακών υδάτων από τη χρήση φυτοφαρμάκων και χημικών λιπασμάτων, καθώς και από την ανεπεξέργαστη διάθεση λυμάτων στις Δημοτικές Ενότητες χωρίς δίκτυα αποχέτευσης ακαθάρτων και όμβριων. ➤ Λαθροϋλοτομία ➤ Ατμοσφαιρική και θαλάσσια ρύπανση από τη λειτουργία του λιμανιού. ➤ Ανάγκη προστασίας και ανάδειξης σημαντικών περιβαλλοντικών περιοχών ➤ Ανάγκη προστασίας και ανάδειξης σημαντικών ιστορικών χώρων και μνημείων. ➤ Ανάπτυξη, συντήρηση, βελτίωση και έλεγχος του συστήματος πυρασφάλειας αλσών και κοινοχρήστων χώρων ➤ Ενίσχυση πυροπροστασίας με τοποθέτηση πυροσβεστικών κρουνών. ➤ Ανάγκη διάνοιξης δρόμων πυροπροστασίας. ➤ Ανάγκη κοπής χόρτων για μείωση κινδύνου πυρκαγιάς. ➤ Ανάγκη προμήθειας υλικών πολιτικής προστασίας.
ΟΡΡΟΤΥΝΙΤΙΕΣ-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Προστατευόμενα οικοσυστήματα με σημαντικές δυνατότητες ήπιας τουριστικής αξιοποίησης. ➤ Αποκατάσταση χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υποβάθμιση των προτεραιοτήτων επιμέλειας του δημόσιου χώρου. ➤ Κίνδυνος πυρκαγιών στα δάση. ➤ Κίνδυνος πλημμυρών.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ενίσχυση της Λαθροϋλοτομίας (λόγω της κρίσης) ➤ Εντεινόμενη ατμοσφαιρική και θαλάσσια ρύπανση από τη λειτουργία του λιμανιού ➤ Η αδυναμία εύρεσης πόρων και η έλλειψη προγραμματισμού και εκτέλεσης έργων μπορεί να επιφέρει κινδύνους πυρκαγιάς, πλημμυ-ρικά φαινόμενα κλπ.
--	---

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Υπάρχει ανάγκη ευαισθητοποίησης των πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα.
- Υπάρχει εθελοντική πρωτοβουλία προς την κατεύθυνση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος που πρέπει να ενισχυθεί και να οργανωθεί περαιτέρω.
- Υπάρχει ανάγκη ανάπτυξης οργανωμένου δικτύου παρακολούθησης της ρύπανσης (υδάτων, ατμοσφαιρικής).
- Υπάρχει ανάγκη προστασίας και ανάδειξης σημαντικών περιβαλλοντικών περιοχών και σημαντικών ιστορικών χώρων και μνημείων.
- Ανάγκη ολοκλήρωσης των συνεχιζόμενων και υλοποίησης νέων έργων τεχνικών, οικονομικών και κοινωνικών υποδομών.
- Ανάγκη ωρίμανσης «μεγάλων έργων» και παρεμβάσεων ευρείας κλίμακας για την ευρύτερη περιοχή του Δήμου, σε συνεργασία με τους γειτονικούς ΟΤΑ .
- Λήψη μέτρων για την πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών, πλημμυρών κλπ.
- Ανάγκη εμπλοκής του Δήμου στη λειτουργία του λιμανιού για την αποτροπή των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την λειτουργία του.
- Ανάγκη παραχώρησης της χρήσης/διαχείρισης της Χερσαίας Ζώνης για την ήπια και φιλικά διακείμενη στο περιβάλλον αξιοποίησή της.

Μέτρο 1.2: Οικιστική και Πολεοδομική Ανάπτυξη	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η ύπαρξη εγκεκριμένου Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ) στη ΔΕ Ηγουμενίτσας που δίνει τις κατευθύνσεις για την ανάπτυξη. ➤ Είναι προς ολοκλήρωση το ΣΧΟΟΑΠ ΔΕ Συβότων, ΔΕ Μαργαριτίου και η Β2 Φάση ΣΧΟΟΑΠ ΔΕ Πέρδικας. ➤ Εγκεκριμένη Πολεοδομική Μελέτη Πέρδικας ➤ Η πραγματοποίηση έργων αναπλάσεων κοινοχρήστων χώρων και επεμβάσεων αστικού σχεδιασμού. ➤ Η ολοκλήρωση έργων πεζοδρόμησης στο κέντρο της πόλης της Ηγουμενίτσας. ➤ Ο ποδηλατοδρόμος στην περιοχή του ΤΕΙ. ➤ <u>Αξιοποίηση του Άλσους της πόλης της Ηγουμενίτσας με ήπιες παρεμβάσεις</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η αύξηση του πληθυσμού στη Δημοτική Ενότητα Ηγουμενίτσας, δημιουργεί πρόσθετες ανάγκες αξιοποίησης των κοινοχρήστων χώρων και διαπλάτυνση οδών. ➤ Η μετατροπή αγροτικών οικισμών των Δημοτικών Κοινοτήτων σε περιαστικές περιοχές (Σύβοτα, Πέρδικα, Πλαταριά, κλπ), δημιουργεί πρόσθετες ανάγκες αναπλάσεων , διανοίξεων οδών και ιδιαίτερα των κοινοχρήστων χώρων τους. ➤ Υπάρχει ανάγκη επέκτασης και δημιουργία νέου κοιμητηρίου στην πόλη της Ηγουμενίτσας. ➤ Αυθαίρετες παρεμβάσεις σε κοινόχρηστους χώρους. ➤ Ανάγκη επέκτασης του ποδηλατόδρομου της πόλης της Ηγουμενίτσας έως το Δρέπανο. ➤ Ανάγκη δημιουργίας δικτύου ποδηλατόδρομων ➤ Ανάγκη αναπλάσεων κοινοχρήστων χώρων. ➤ Στην υπηρεσία πρασίνου υπηρετεί μόνο ένα άτομο ➤ Ανάγκη ενίσχυσης προσωπικού και ανανέωσης εξοπλισμού υπηρεσίας πρασίνου.
ΟΡΡΟΤΥΝΙΤΙΕΣ-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αξιοποίηση των πόρων στα πλαίσια της νέας προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ 2014-2019. ➤ <u>Αξιοποίηση των ανταγωνιστικών Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «HORIZON»</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υποβάθμιση της ποιότητας ζωής στις περιοχές του Δήμου Ηγουμενίτσας εάν δεν γίνουν έργα αναβάθμισης του οικιστικού περιβάλλοντος. ➤
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	

- Οι κοινόχρηστοι χώροι δεν ανταποκρίνονται πλήρως στις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες του πληθυσμού, ιδιαίτερα στην πόλη της Ηγουμενίτσας.
- Ανάγκη αναβάθμισης και στελέχωσης της υπηρεσίας πρασίνου.
- Ανάγκη αξιοποίησης υφιστάμενων κοινοχρήστων χώρων.
- Υπάρχουν περιοχές στις Δημοτικές και Τοπικές Κοινότητες του Δήμου που χρειάζονται παρεμβάσεις.

Μέτρο 1.3: Μεταφορική Υποδομή-Κυκλοφορία-Στάθμευση	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ολοκλήρωση Εγνατίας οδού και μείωση χρονοαποστάσεων από τα κύρια αστικά κέντρα της κεντρικής και βόρειας Ελλάδας. ➤ Ολοκλήρωση τμημάτων των λοιπών μεγάλων οδικών έργων στην ευρύτερη περιοχή. ➤ Ολοκλήρωση μεγάλου μέρους των πεζοδρομίων στο κέντρο της πόλη της Ηγουμενίτσας. ➤ <u>Ολοκλήρωση της 3ης φάσης των έργων του λιμανιού (Εμπορικό λιμάνι).</u> ➤ <u>Παράδοση και λειτουργία των νέων εγκαταστάσεων του λιμανιού.</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Κυκλοφοριακή συμφόρηση από τη συγκέντρωση των κεντρικών λειτουργιών της πόλης. Το πρόβλημα εντείνεται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. ➤ Ανάγκη κατασκευής νέων κόμβων (Σταυρολιμένας ΔΕ Πέρδικας, Γραικοχώρικλι). ➤ Η μη ολοκληρωμένη σηματοδότηση κεντρικών κόμβων ➤ Δεν υπάρχει περιφερειακός δακτύλιος. ➤ Έλλειψη χώρων στάθμευσης/ ανάγκη δημιουργίας νέων χώρων στάθμευσης ➤ Προβλήματα στη συντήρηση του οδικού δικτύου. ➤ Κακή συμπεριφορά των οδηγών ΙΧ (παράνομη στάθμευση, παραβίαση ΚΟΚ κλπ).
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ολοκλήρωση Μελέτης Περιφερειακού. ➤ Δημιουργία Εμπορευματικού Κέντρου σε περιοχή του Δήμου Ηγουμενίτσας. ➤ Δυνατότητα χρηματοδότησης έργων στο πλαίσιο του νέου ΕΣΠΑ. ➤ Δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών. ➤ Η αυξανόμενη τάση για υιοθέτηση του ποδηλάτου ως μέσο μετακίνησης. ➤ <u>Παρεμβάσεις στο θέμα διαχείρισης της κυκλοφορίας, στάθμευσης αξιοποιώντας τις τεχνολογίες “Smart cities”.</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Κατάληψη ζωτικού χώρου της πόλης από τις λειτουργίες του λιμανιού. ➤ Αποκοπή του οικιστικού ιστού από το θαλάσσιο μέτωπο στο νότιο τμήμα της πόλης - εγκλωβισμός της περιοχής από την επέκταση του λιμανιού. ➤ Καθυστέρηση βασικών και περιφερειακών δικτύων οδικών συνδέσεων που διασφαλίζουν την προσβασιμότητα και προσπελασιμότητα του Δήμου (Ιόνια Οδός, κάθετοι άξονες Εγνατίας Οδού, Ε65).

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Η αύξηση του πληθυσμού στην πόλη της Ηγουμενίτσας, δημιουργεί αυξημένες απαιτήσεις για διάνοιξη και συντηρήσεις δρόμων και χώρων στάθμευσης.
- Ανάγκη ολοκλήρωσης του περιφερειακού δακτυλίου στην πόλη της Ηγουμενίτσας.
- Ανάγκη ολοκλήρωσης έργων που διευκολύνουν την κυκλοφορία στις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου.
- Ανάγκη επέκτασης των ποδηλατοδρόμων στην Ηγουμενίτσα αλλά και σε άλλες Δημοτικές Ενότητες.
- Ανάγκη ευαισθητοποίησης των πολιτών για χρήση εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης στο κέντρο της πόλης της Ηγουμενίτσας και ευαισθητοποίηση των οδηγών ΙΧ για αλλαγή συμπεριφοράς
- Επέκταση των πεζοδρομίων - πεζόδρομων
- Ανάγκη εμπλοκής του Δήμου Ηγουμενίτσας στη λειτουργία του λιμανιού.

Μέτρο 1.4: Υποδομές Δικτύων Ύδρευσης, Αποχέτευσης, Ενέργειας, Επικοινωνιών	
α) Ύδρευση, Άρδευση, Αποχέτευση	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Τα βασικά δίκτυα υποδομών στη Δημοτική Ενότητα Ηγουμενίτσας συμπληρώνονται και ολοκληρώνονται σταδιακά ➤ Ύπαρξη σχεδιασμού και εξασφάλιση πιστώσεων από τη ΔΕΥΑΗ για σημαντικές παρεμβάσεις στους τομείς Ύδρευσης-Αποχέτευσης. ➤ Ικανοποιητικό επίπεδο άρδευσης ➤ Δίκτυο αποχέτευσης στη ΔΕ Ηγουμενίτσας. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Στις λοιπές Δημοτικές Ενότητες, παρά το γεγονός ότι μεγάλο μέρος του δικτύου έχει αντικατασταθεί με νέα υλικά χρήζει περαιτέρω επεμβάσεων . ➤ Ανάγκη εξασφάλισης νέων πηγών ➤ Το αποχετευτικό σύστημα δεν έχει αναπτυχθεί πλήρως σε όλο το Δήμο. ➤ Παρατηρούνται σημαντικές απώλειες ύδατος στα δίκτυα λόγω διαρροών.
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Χρηματοδότηση έργων στους τομείς της ύδρευσης και της αποχέτευσης από το νέο ΕΣΠΑ. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η έλλειψη πόρων για την υλοποίηση των έργων.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> • Αντικατάσταση των παλαιών δικτύων ύδρευσης. • Ανάπτυξη αποχετευτικού συστήματος σε ολόκληρο το Δήμο . • Ολοκλήρωση του έργου Ενίσχυση ύδρευσης Νομού Θεσπρωτίας . • Εφαρμογή προγραμμάτων μείωσης κατανάλωσης νερού και τηλεματικής διαχείρισης συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης. • Ολοκλήρωση σημαντικών έργων δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης. 	

Μέτρο 1.4: Υποδομές Δικτύων: Ύδρευσης, Αποχέτευσης, Ενέργειας, Επικοινωνιών	
β) Ενέργεια, Επικοινωνίες	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Το επίπεδο ηλεκτροφωτισμού είναι ικανοποιητικό. ➤ Οπτικές ίνες στην πόλη της Ηγουμενίτσας. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη επέκτασης και εκσυγχρονισμού του φωτισμού των κοινοχρήστων χώρων με χρήση λαμπτήρων χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης. ➤ Χαμηλή ευαισθητοποίηση σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας και αξιοποίησης εναλλακτικών μορφών ενέργειας ➤ Κάποιες Περιοχές (Γεροπλάτανος Κορύτιανη, Σπαθαραίοι κά, χρήζουν αναβάθμιση των υποδομών τηλεπικοινωνίας. ➤ <u>Ελλιπή κάλυψη τεχνολογιών ασύρματου διαδικτύου</u>
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εφαρμογή προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας στα νοικοκυριά και στις υπηρεσίες του δήμου και διεύρυνση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. ➤ Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και πράσινων στεγών στα δημοτικά κτίρια. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η έλλειψη πόρων για την υλοποίηση των έργων. ➤ Το υψηλό κόστος στις επενδύσεις ΑΠΕ.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας στα νοικοκυριά και στις υπηρεσίες του Δήμου και διεύρυνση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. • Αισθητική και βελτίωση του φωτισμού στο σύνολο του Δήμου. 	

Μέτρο 1.5: Διαχείριση αποβλήτων και καθαριότητα Δήμου	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η ύπαρξη οργανωμένου ΧΥΤΑ (Καρβουναρίου). ➤ Κανονισμός Καθαριότητας. ➤ Η περιβαλλοντική εκπαίδευση που γίνεται στα σχολεία. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μη ικανοποιητικό επίπεδο αποκομιδής οικιακών απορριμμάτων και οδοκαθαρισμού. ➤ Μη ικανοποιητική εφαρμογή προγράμματος ανακύκλωσης. ➤ Δυσκολία αποκομιδής απορριμμάτων με ίδια μέσα. ➤ Έλλειψη κάδων απορριμμάτων. ➤ Μη ύπαρξη οικολογικών κάδων (π.χ βυθιζόμενοι κάδοι). ➤ Ανάγκη ενημέρωσης- ευαισθητοποίησης των πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα. ➤ Μη εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης στερεών αποβλήτων. ➤ Ανεξέλεγκτη απόρριψη ογκωδών αντικειμένων (έπιπλα, κλαδιά, στρώματα κλπ) δίπλα σε κάδους και σε κοινόχρηστους χώρους. ➤ Μη τήρηση κανονισμού καθαριότητας. ➤ Έλλειψη διαδικασιών ελέγχου, επιτήρησης και εφαρμογής του κανονισμού καθαριότητας. ➤ Πεπαλαιωμένος μηχανολογικός εξοπλισμός. ➤ Οι αραιοκατοικημένες περιοχές στο Δήμο αυξάνουν το κόστος και το χρόνο αποκομιδής.
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η κατασκευή Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων. ➤ Η σύσταση Αστυνομίας Περιβάλλοντος μπορεί να συμβάλει στις διαδικασίες ελέγχου και εφαρμογής του κανονισμού καθαριότητας. ➤ Σταδιακή ανανέωση του υπάρχοντος 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αδυναμία εύρεσης πόρων για ανανέωση μηχανολογικού εξοπλισμού.

<p>μηχανολογικού εξοπλισμού με νέο αντιρρυπαντικής τεχνολογίας μηχανήματα.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Οι πολιτικές της ΕΕ για την επίτευξη συγκεκριμένων ποσοτικών στόχων αναφορικά με τη μείωση αποβλήτων που καταλήγουν στους ΧΥΤΑ. ➤ Ύπαρξη εθελοντικών ομάδων με συμβολή στην καθαριότητα και προστασία του περιβάλλοντος (pelorus, sivotistas, let'sdo-itGreece) ➤ Ύπαρξη εθνικού θεσμικού πλαισίου για τη διαχείριση αποβλήτων σε Περιφερειακό Επίπεδο. ➤ Η ολοκλήρωση των υποδομών για το Σταθμό Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ). ➤ Χρηματοδότηση έργων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων μέσω ΕΣΠΑ. 	
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> • Υπάρχει ανάγκη για αύξηση ποσοστού και όγκου των ανακυκλούμενων οικιακών και δημοτικών απορριμμάτων. • Άμεση ανάγκη για ανανέωση, αναβάθμιση του εξοπλισμού καθαριότητας (οχήματα, μηχανήματα κλπ). • Ανάγκη ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης των πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα. • Ολοκλήρωση των υποδομών και χρήση του Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων. • Εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης με διαλογή στην πηγή (π.χ γυαλί, χαρτί, αλουμίνιο). • <u>Δημιουργία υποδομών για την επεξεργασία των αποβλήτων με στόχο την παραγωγή ενέργειας.</u> 	

ΑΞΟΝΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Μέτρο 2.1 : Κοινωνική Πρόνοια –Κοινωνική Ένταξη-Κοινωνικός Αποκλεισμός- Καταπολέμηση Διακρίσεων- <u>Ισότητα Φύλων</u>	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η ενίσχυση και υποστήριξη εθελοντικών ομάδων εργασίας για την αντιμετώπιση της ανέχειας, της φτώχειας και του αποκλεισμού. ➤ Δυνατότητα συνεργασίας με δικηγορικό σύλλογο για νομική υποστήριξη των ευπαθών ομάδων. ➤ Διεύρυνση και οργάνωση του θεσμού των Κοινωνικών Φροντιστηρίων. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη για ενίσχυση και υποστήριξη λειτουργίας δομών ΚΗΦΗ. ➤ Ανάγκη επέκτασης προγράμματος σίτισης αστέγων και άπορων. ➤ Ανάγκη δημιουργίας ξενώνα για γυναίκες και παιδιά σε κίνδυνο. ➤ Ανάγκη ίδρυσης κέντρου συμβουλευτικής στήριξης οικογένειας. ➤ Ανάπτυξη προγραμμάτων και δράσεων για την ισότιμη ένταξη ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) στην κοινωνική και επαγγελματική ζωή. ➤ Ανάγκη δημιουργίας κέντρου πρόληψης τοξικό- εξάρτησης.
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η ανάπτυξη δικτύου εθελοντισμού για δραστηριότητες κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης. ➤ Η αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων χρηματοδότησης κοινωνικών δράσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η αύξηση της ανεργίας και η οικονομική κρίση δημιουργούν αυξημένες ανάγκες για τη λειτουργία κοινωνικών δομών.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη για τη συνέχιση και αδιάκοπη λειτουργία των δομών κοινωνικής πρόνοιας για νέους, άτομα τρίτης ηλικίας κλπ. • Ανάπτυξη Δικτύου εθελοντισμού για δραστηριότητες κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης • Ανάπτυξη αξιοποίησης εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων για τη χρηματοδότηση κοινωνικών δράσεων και προγραμμάτων, ιδιαίτερα στην περίοδο της οικονομικής κρίσης. 	

Μέτρο 2.2: Υγεία	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εγγύτητα προς τα Νοσοκομεία των Φιλιατών και Ιωαννίνων. ➤ Αναβάθμιση των υποδομών υγείας στην ευρύτερη περιοχή (Φιλιάτες -Ιωάννινα) ➤ Δυνατότητα συνεργασίας με το Νοσοκομείο Φιλιατών. ➤ <u>Κέντρο Υγείας Ηγουμενίτσας.</u> ➤ <u>Κέντρο Υγείας Μαργαριτίου.</u> ➤ <u>Πολυιατρείο ΙΚΑ Ηγουμενίτσας.</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η έλλειψη νοσοκομειακής υποδομής στον Καλλικρατικό Δήμο Ηγουμενίτσας. ➤ Μέρος του πληθυσμού έχει αυξημένες ανάγκες από υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας (ομάδες ανέργων και άλλες ειδικές ομάδες πληθυσμού). ➤ Ανάγκη δημιουργίας διαδημοτικού δικτύου υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης. ➤ Ανάγκη δημιουργίας κέντρου πρόληψης τοξικό- εξάρτησης.
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ολοκλήρωση και Αξιοποίηση του Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών ➤ Η δημιουργία ενός πολύ-ιατρείου στην Δημοτική Ενότητα Συβότων και την τοπική κοινότητα Πέρδικας. ➤ Η αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων χρηματοδότησης κοινωνικών δράσεων. ➤ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η γενικότερη οικονομική κρίση και η έλλειψη επαρκών πόρων για την ολοκλήρωση του ΤΕΠ. ➤ Ο περιορισμός της δυνατότητας χρηματοδότησης δομών υγείας και κοινωνικής πρόνοιας.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη λειτουργίας ΤΕΠ Ηγουμενίτσας. • Ανάγκη δημιουργίας διαδημοτικού δικτύου υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης. • <u>Ανάγκη παρεμβάσεων τηλεϊατρικής πρόνοιας για άτομα τρίτης ηλικίας σε απομακρυσμένες περιοχές του Δήμου Ηγουμενίτσας</u> 	

Μέτρο 2.3: Παιδεία, Νέα Γενιά	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Λειτουργία τμήματος του ΤΕΙ Ηπείρου ➤ Ικανοποιητικό επίπεδο λειτουργίας γυμνασίων, λυκείων, σχολείων και παιδικών σταθμών παρά την ανάγκη δημιουργίας νέων υποδομών. ➤ Λειτουργία δομών Δια Βίου Μάθησης των ενηλίκων. ➤ Συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης. ➤ Λειτουργία ΚΔΑΠ ΑμεΑ. ➤ Λειτουργία ΚΔΑΠ. ➤ <u>Λειτουργία ΚΕΚ.</u> ➤ <u>Λειτουργία ΙΕΚ.</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Παρά την τεράστια βελτίωση τα τελευταία χρόνια η ζήτηση για σύγχρονες υποδομές εκπαίδευσης δεν καλύπτεται σε ικανοποιητικό βαθμό, ειδικά στη Δημοτική Ενότητα Ηγουμενίτσας, όπου παρατηρείται σημαντική αύξηση του μαθητικού πληθυσμού. ➤ Πολλές από τις υποδομές εκπαίδευσης χρειάζονται συντήρηση και εκσυγχρονισμό. ➤ Είναι αναγκαία η σύνδεση επιμορφωτικών αναγκών με την απασχόληση. ➤ Δεν λειτουργεί Δημοτική Βιβλιοθήκη.
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δημιουργία νέων βρεφονηπιακών σταθμών και αναβάθμιση υφιστάμενων. ➤ Αξιοποίηση επιχορηγήσεων (Ίδρυμα ΜΕΛΑ Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος) ➤ <u>Αξιοποίηση του Παραρτήματος του ΤΕΙ Ηπείρου στην Ηγουμενίτσα</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Συγκωनेύσεως τμημάτων του ΤΕΙ και μεταφορά τους σε άλλες γειτονικές πόλεις. ➤ Αδυναμία χρηματοδότησης για τις αναγκαίες επισκευές των σχολικών μονάδων.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη ολοκλήρωσης των συνεχιζόμενων και υλοποίησης νέων έργων υποδομών εκπαίδευσης. • Σύνδεση της επιμόρφωσης με την απασχόληση και την επαγγελματική δράση. • Ευκαιρίες σε όλο τον πληθυσμό για μόρφωση με τη δράση «Δια Βίου Μάθηση» 	

Μέτρο 2.4: Πολιτισμός	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Πλούσια πολύ-πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής. ➤ Συνεργασίες που αναπτύχθηκαν και κοινές πολιτιστικές δράσεις στα πλαίσια του προγράμματος Ελλάδα- Ιταλία. ➤ Δίκτυο εθελοντών που δραστηριοποιούνται στην οργάνωση και πολιτιστικών δραστηριοτήτων. ➤ Θεσμοθετημένες πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου. ➤ Αρχαιολογικό Μουσείο, στο οποίο υπάρχει και αίθουσα προβολών και πολλαπλών χρήσεων. ➤ Η αίθουσα "Πάνθεον", η οποία είναι σε κεντρικό σημείο της πόλης και φιλοξενεί διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις (είναι όμως μικρή για τις ανάγκες της πόλης). ➤ Πολύ-χώρος στην Τοπική Κοινότητα Συβότων. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Παρουσιάζεται μεγάλη έλλειψη του Δήμου, σε σύγχρονες πολιτιστικές υποδομές -πολυώρους για την διεξαγωγή διαλέξεων, παρουσιάσεων και εκδηλώσεων. ➤ Μη επαρκή στελέχωση του ΠΑΚΠΠΟ, που είναι ο αρμόδιος φορέας του Δήμου για την οργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων. ➤ Ανάγκη ενίσχυσης και υποστήριξης των πολιτιστικών φορέων και θεσμών. ➤ Μη λειτουργία Δημοτικής Βιβλιοθήκης. ➤
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η κατασκευή του υπαίθριου θεάτρου. ➤ Η αξιοποίηση των υπάρχοντων πολύ-χώρων. ➤ Η αξιοποίηση χώρων των πρώην Δημαρχιακών Μεγάρων. ➤ Η αξιοποίηση των χώρων στο νέο Πολιτιστικό Κέντρο στην έδρα του Δήμου (κτίριο του ΕΙΝ). ➤ Η αξιοποίηση των συνεργασιών που αναπτύχθηκαν κατά την προηγούμενη περίοδο (Πρόγραμμα Αρχαίος, NC-NET κ.ά). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Κίνδυνος εμφάνισης κούρασης από επαναλαμβανόμενες, χωρίς εμπλουτισμό πολιτιστικές δραστηριότητες. ➤ Υψηλό κόστος πολιτιστικών εκδηλώσεων και έλλειψη χρηματοδότησης από εθνικούς ή ευρωπαϊκούς πόρους. ➤ Υψηλό κόστος για την αναβάθμιση και συντήρηση των πολιτιστικών χώρων.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη ολοκλήρωσης των πολιτιστικών υποδομών. • Αξιοποίηση, ενίσχυση και υποστήριξη των δικτύων εθελοντών που δραστηριοποιούνται στην οργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων • Περαιτέρω ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση των πολιτών για ενεργό εθελοντική συμμετοχή σε πολιτιστικές δράσεις και εκδηλώσεις του Δήμου. 	

Μέτρο 2.5: Αθλητισμός	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υπάρχει αυξημένο ενδιαφέρον για τη χρησιμοποίηση των αθλητικών υποδομών. ➤ Υπάρχουν δυναμικά αθλητικά σωματεία (τένις –κωπηλατικός όμιλος). ➤ Ο δήμος διαθέτει αθλητικές υποδομές, όπως γήπεδα μπάσκετ, ποδοσφαίρου, 5Χ5, κλειστό γυμναστήριο, Δημοτικό στάδιο, κωπηλατήριο με λεμβαρχείο, κá. ➤ Υπάρχει 3,5 χλμ ποδηλατοδρόμος ο οποίος προσελκύει άτομα όλων των ηλικιών. ➤ Υπάρχουν πολλά αθλητικά και ποδοσφαιρικά σωματεία, τα οποία υλοποιούν διάφορες αθλητικές εκδηλώσεις (τουρνουά τένις, beachvolleyκά). ➤ Αθλητές του Δήμου έχουν επιτύχει σημαντικές διακρίσεις σε διάφορα αθλήματα (ολυμπιονίκες, παγκόσμια και πανευρωπαϊκά μετάλλια). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υπάρχει ανάγκη για επέκταση του ποδηλατοδρόμου της πόλης της Ηγουμενίτσας έως το Δρέπανο. ➤ Υπάρχει ανάγκη για δημιουργία νέων ποδηλατοδρόμων και στις άλλες Δημοτικές Ενότητες. ➤ Τα έξοδα συντήρησης, βελτίωσης και αναβάθμισης που προκύπτουν από την αυξημένη χρήση των εγκαταστάσεων, συνιστούν αυξημένο λειτουργικό κόστος. ➤ Δεν υπάρχει αθλητικό κέντρο. ➤ Δεν υπάρχουν κλειστά γυμναστήρια στις ΔΕ Παραποτάμου, Συβότων και Μαργαριτίου. ➤ Υπάρχουν ελλείψεις στον εξοπλισμό των αθλητικών εγκαταστάσεων. ➤ <u>Έλλειψη κολυμβητηρίου</u>
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η αξιοποίηση υποδομών (δασικών μονοπατιών, δημοτικών οδών, κλπ) για διεξαγωγή ποδηλατικών αγώνων. ➤ η αξιοποίηση των αθλητικών εγκαταστάσεων για διοργάνωση αθλητικών δραστηριοτήτων σε πανελλαδικό επίπεδο. ➤ Η αξιοποίηση των αθλητικών διακρίσεων για περαιτέρω ενθάρρυνση, δραστηριοποίηση και συμμετοχή δημοτών σε αθλητικές δραστηριότητες ανάλογα με την ηλικία. ➤ Η αξιοποίηση του δικτύου αδελφοποιημένων πόλεων για διοργάνωση αθλητικών δραστηριοτήτων. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Έλλειψη πόρων για τη συντήρηση των αθλητικών εγκαταστάσεων και του ποδηλατοδρόμου. ➤

<p>➤ <u>Αξιοποίηση των πόρων του νέου ΕΣΠΑ για αναβάθμιση και δημιουργία νέων αθλητικών εγκαταστάσεων.</u></p>	
<p>ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη συντήρησης των αθλητικών εγκαταστάσεων. • Αξιοποίηση των αθλητικών υποδομών για διοργάνωση αθλητικών δραστηριοτήτων. • Προσέλκυση των νέων στον αθλητισμό. 	

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Μέτρο 3.1: Απασχόληση – Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Διαθεσιμότητα εργατικού δυναμικού παραγωγικής ηλικίας. ➤ Δυνατότητα ανάπτυξης συνεργασιών με γειτονικούς ΟΤΑ (Διαδημοτικές συνεργασίες, Προγραμματικές Συμβάσεις, κλπ). ➤ <u>Ανάπτυξη συνεργασιών με πόλεις από γειτονικές χώρες στην Αδριατική Λεκάνη.</u> ➤ Λειτουργία Κέντρου Δια Βίου Μάθησης. ➤ <u>Λειτουργία του Παραρτήματος του ΤΕΙ Ηπείρου στην Ηγουμενίτσα.</u> ➤ <u>Λειτουργία του ΙΕΚ Ηγουμενίτσας.</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υψηλό ποσοστό ανεργίας κυρίως των νέων, το οποίο αφήνει εκτός παραγωγικής διαδικασίας το σημαντικότερο κομμάτι του πληθυσμού. ➤ Η περιφέρεια Ηπείρου είναι μια από τις φτωχότερες Περιφέρειες της χώρας .
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Τα ευρωπαϊκά προγράμματα της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου. ➤ Η κατασκευή του εμπορευματικού σταθμού σε περιοχή του Δήμου Ηγουμενίτσας. ➤ <u>Ο δυναμικός τουριστικός τομέας και οι δυνατότητες απασχόλησης σε τουριστικές δραστηριότητες.</u> ➤ <u>Ο δυναμικός πρωτογενής τομέας με τα ποιοτικά τοπικά προϊόντα.</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αυξανόμενη ανεργία και ιδιαίτερα στους νέους. ➤ Η οικονομική κρίση, η υποβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της Ηπείρου και η έλλειψη κινήτρων για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας αποτελούν βασικούς ανασταλτικούς παράγοντες ανάπτυξης. ➤ Μεταναστατευτικό ρεύμα κυρίως μεταξύ των νέων με συνέπεια την ερημοποίηση της περιοχής.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> • Προοδευτικά αυξανόμενη ανεργία, ιδιαίτερα στους νέους. • Ενίσχυση πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της ανεργίας και την ποσοτική και ποιοτική αύξηση των θέσεων εργασίας στο Δήμο. • <u>Η ανάδειξη του τουριστικού προϊόντος και των εναλλακτικών μορφών τουρισμού της περιοχής.</u> 	

Μέτρο 3.2: Αγροτική Ανάπτυξη

STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none">➤ Η εκμετάλλευση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής (πλούσια εδάφη, μεσογειακό κλίμα, αυξημένη ηλιοφάνεια κτλ.) για την παραγωγή προϊόντων που θεωρούνται καινοτόμα και παρουσιάζουν συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση στις αγορές του εξωτερικού.➤ Η γειτνίαση με διεθνείς αγορές για τη διάθεση προϊόντων.➤ Η ύπαρξη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, πλουτοπαραγωγικών πόρων καθώς και δικτύων διάθεσης των προϊόντων.➤ Χαμηλό επίπεδο συνέργειας μεταξύ των επιχειρήσεων.	<ul style="list-style-type: none">➤ Συνεχής συρρίκνωση του αγροτικού εισοδήματος.➤ Εφαρμογή παρωχημένων μεθόδων παραγωγής.➤ Απουσία οργανωμένων κτηνοτροφικών μονάδων.➤ Οργανωτικές ελλείψεις στο κύκλωμα παραγωγής, μεταποίησης κι εμπορίας προϊόντων που συνδυάζονται με ελλείψεις στις υποδομές.➤ Το μικρό μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.➤ Το χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης/κατάρτισης των αγροτών.➤ Μη στελέχωση του γραφείου Αγροτικής Ανάπτυξης.➤ Γήρανση του αγροτικού πληθυσμού➤ Χαμηλό επιχειρηματικό και επενδυτικό ενδιαφέρον, ιδιαίτερα την επόμενη τετραετή περίοδο.➤ Μικρού μεγέθους επιχειρήσεις που δεν επιτρέπουν τη μαζική παραγωγή και την εκμετάλλευση των οικονομιών κλίμακας.
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none">➤ Αύξηση της ζήτησης ποιοτικών αγροτικών προϊόντων.➤ Στροφή του επενδυτικού ενδιαφέροντος στον πρωτογενή τομέα.➤ Η γειτνίαση με διεθνείς αγορές για τη διάθεση προϊόντων.➤ Η ύπαρξη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, πλουτοπαραγωγικών πόρων καθώς και δικτύων διάθεσης των προϊόντων.➤ Τα ευρωπαϊκά προγράμματα της	<ul style="list-style-type: none">➤ Εγκατάλειψη του πρωτογενούς τομέα παραγωγής, ο οποίος παρουσιάζει συγκριτικά πλεονεκτήματα (αρδευόμενη καλλιεργούμενη γη στην πεδινές εκτάσεις του Καλαμά), λόγω τριτογενοποίησης της τοπικής οικονομίας.➤ Το γενικότερο αρνητικό οικονομικό κλίμα.➤ Χαμηλή ανταγωνιστικότητα των

<p>τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης του Δήμου για τη διάθεση προϊόντων σε διεθνείς αγορές. ➤ Αξιοποίηση εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, πλουτοπαραγωγικών πόρων καθώς και δικτύων διάθεσης των προϊόντων. ➤ Αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών. ➤ Αξιοποίηση προγραμμάτων στα πλαίσια του ΕΣΠΑ για την προώθηση των επιχειρηματικών συνεργασιών και την υιοθέτηση διεθνών επιχειρησιακών προτύπων. 	<p>παραγόμενων προϊόντων.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Έλλειψη εξωστρέφειας των επιχειρήσεων. ➤ Χαμηλός βαθμός δικτύωσης και συνεργασίας μεταξύ των τοπικών επιχειρήσεων.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη βελτίωσης υποδομών πρωτογενούς τομέα • Ενίσχυση και υποστήριξη της Αγροτικής και Ζωικής παραγωγής • <u>Υποστήριξη της διαδικασίας ΠΟΠ για τα τοπικά αγροτικά προϊόντα.</u> 	

Μέτρο 3.3: Επιχειρηματικότητα-Τουριστική Ανάπτυξη- Λιμάνι - Χερσαία ζώνη

STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none">➤ Η ανάδειξη της πόλης Ηγουμενίτσας σε διοικητικό κέντρο της ΠΕ Θεσπρωτίας.➤ Ύπαρξη τουριστικών υποδομών και υπηρεσιών.➤ Εγγύτητα προς καθιερωμένους τουριστικούς προορισμούς (Κέρκυρα, Πάργα, Πρέβεζα).➤ Μεγάλη και αυξανόμενη διέλευση τουριστών από το λιμάνι.➤ Το πλούσιο (αλλά όχι επαρκώς προβεβλημένο) πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής σε συνδυασμό με το ιδιαίτερο φυσικό κάλλος της περιοχής αποτελούν καλές βάσεις για την τουριστική ανάπτυξη.➤ Παρουσία στα όρια του Δήμου προστατευόμενων οικοσυστημάτων με δυνατότητες ήπιας τουριστικής αξιοποίησης.➤ Αναγνωρίσιμος τουριστικός προορισμός (Σύβοτα).➤ Συνεχής αύξηση του αριθμού των επισκεπτών/τουριστών και βελτίωση της θέσης του Δήμου ως τουριστικού προορισμού.➤ Χερσαία Ζώνη.➤ Ιδιαίτερα προνομιούχος χώρος Αιγιαλού και παραλίας.➤ Η λειτουργία και συνεχής ανάπτυξη του διεθνούς λιμένα.➤ <u>Αξιοποίηση και ενίσχυση του τομέα της κρουαζιέρας.</u>	<ul style="list-style-type: none">➤ Έλλειψη από το Λιμάνι της Ηγουμενίτσας τεχνολογικής υποδομής, εγκαταστάσεων φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης καθώς και θερματικών εγκαταστάσεων για την ανάπτυξη συνδυασμένων μεταφορών.➤ Γενικά χαμηλή ποιότητα τουριστικών υποδομών (καταλύματα, ξενοδοχεία, κλπ).➤ Έλλειψη υποδομών υποδοχής και στήριξης των επενδύσεων.➤ Ανεπαρκής αξιοποίηση και δικτύωση των διαθέσιμων πόρων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς➤ Μονοδιάστατη ανάπτυξη του Τουρισμού.➤ Το τουριστικό προϊόν της περιοχής χαρακτηρίζεται από εποχικότητα.➤ Οι όποιες προσπάθειες δημιουργίας μιας ολοκληρωμένης τουριστικής ταυτότητας της περιοχής είναι αποσπασματικές και ως εκ τούτου αναποτελεσματικές.➤ Δεν εφαρμόζεται ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την προβολή της περιοχής ως τουριστικού προορισμού.➤ <u>Μικρή τουριστική περίοδος.</u>
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none">➤ Η περιοχή, μετά την ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού αλλά και των λοιπών υποδομών δεν αποτελεί πλέον απομακρυσμένο προορισμό.	<ul style="list-style-type: none">➤ Η μη ολοκλήρωση των προγραμματισμένων μεγάλων έργων στην περιοχή.➤ Συρρίκνωση της αγοράς αγαθών και

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η λειτουργία του διεθνούς λιμένα σε συνδυασμό με τη δημιουργία σύγχρονων οδικών αξόνων. ➤ Η διαρκής αναζήτηση εναλλακτικών τουριστικών προορισμών. ➤ Διαφοροποίηση και εμπλουτισμός του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος (προσθήκη δραστηριοτήτων τουρισμού, φύσης, θρησκευτικού τουρισμού, κά). ➤ Δυνατότητα προσέλκυσης κρουαζιερόπλοιων. ➤ Εξωραϊσμός και ανάδειξη τουριστικών θέρετρων Δήμου. ➤ Δημιουργία δικτύου μονοπατιών στην περιοχή NATURA 2000. ➤ Ποιοτική αναβάθμιση του παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών και υποδομών. ➤ Αξιοποίηση Χερσαίας Ζώνης και Αιγιαλού. ➤ Η διαμόρφωση τάσεων επιστροφής των κατοίκων ή προσέλκυσης νέων μονίμων κατοίκων, λόγω της οικονομικής κρίσης. ➤ Αξιοποίηση σχέσεων με αδελφοποιημένες πόλεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. ➤ Προοπτική επαναλειτουργίας των υδατοδρομίων. 	<p>υπηρεσιών λόγω της γειτνίασης με την πόλη των Ιωαννίνων.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Υποβάθμιση του ρόλου του λιμένα. ➤ Έντονες πιέσεις τουριστικής ανάπτυξης με κίνδυνο την υποβάθμιση του περιβάλλοντος. ➤ Ανταγωνισμός με γειτονικούς, καθιερωμένους πόλους τουριστικής έλξης . ➤ Υιοθέτηση μοντέλου και νοοτροπίας τουριστικής ανάπτυξης που αποβλέπει στο ευκαιριακό και εύκολο κέρδος.
---	--

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- **Ολοκλήρωση των έργων και δράσεων με στόχο την αύξηση της επισκεψιμότητας με τα πολλαπλασιαστικά οφέλη για την τοπική οικονομία.**
- **Αύξηση τουριστικής κίνησης ως μοχλού ανάπτυξης με την αξιοποίηση πολλαπλών μορφών τουρισμού.**
- **Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.**
- **Εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου για την προβολή της περιοχής ως τουριστικού προορισμού.**

- Δράσεις για ενίσχυση επιχειρηματικότητας σε όλους του τομείς.
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας του Δήμου.

7.2 Αξιολόγηση Εσωτερικού Περιβάλλοντος Δήμου Ηγουμενίτσας

Στους πίνακες που ακολουθούν αξιολογείται η κατάσταση του Δήμου στον παρακάτω άξονα:

ΑΞΙΟΝΑΣ 4 : ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Μέτρο 4.1: Διοίκηση, Οργάνωση του Δήμου και των Νομικών Προσώπων	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η σύνταξη νέου ΟΕΥ, όπου θα υπάρχει αναλυτική και επίσημη περιγραφή της δομής και των αρμοδιοτήτων των επί μέρους υπηρεσιών του Δήμου. ➤ Η πιστοποίηση της διαχειριστικής επάρκειας του Δήμου ως τελικού δικαιούχου δράσεων του ΕΣΠΑ. ➤ Ικανό και έμπειρο στελεχιακό δυναμικό. ➤ Εμπειρία στην προετοιμασία και ένταξη έργων και δράσεων σε συγχρηματοδοτούμενα Ευρωπαϊκά προγράμματα. ➤ Η συμμετοχή σε δίκτυο αδελφοποιημένων πόλεων. ➤ Η ενίσχυση της Νομικής Υπηρεσίας του Δήμου. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη περαιτέρω βελτίωσης-αναβάθμισης των διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων. ➤ Η μερική άσκηση στην πράξη θεσμοθετημένων στον ΟΕΥ λειτουργιών. ➤ Ανάγκη για εσωτερική αναδιάρθρωση των Διευθύνσεων του Δήμου, ανακατανομής των αρμοδιοτήτων αλλά και του υπηρετούντος προσωπικού με γνώμονα τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και τις υπηρεσιακές ανάγκες. ➤ Δεν υπάρχει πιστοποίηση (π.χ κατά ISO) των υπηρεσιών του Δήμου. ➤ Ανάγκη επιπλέον στελέχωσης ορισμένων τμημάτων (όπως π.χ Τμήμα Εσόδων, Τμήμα Προγραμματισμού και Μηχανοργάνωσης, κά). ➤ Παρατηρείται επικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ Δ/νσεων του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων (π.χ ΠΑΚΠΠΟ και Δ/σης Πρόνοιας).

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη για αναβάθμιση και ουσιαστική συνεργασία μεταξύ των Τμημάτων και Δ/νσεων του Δήμου. ➤ Αδυναμία στελέχωσης υπηρεσιών του Νομικού Προσώπου που είναι αρμόδιο για δράσεις παιδείας - πολιτισμού- αθλητισμού. ➤ Αδυναμία προμήθειας εξοπλισμού για τους παιδικούς σταθμούς, ΚΑΠΗ, αθλητικών εγκαταστάσεων κλπ. ➤ Αντιμετώπιση αυξανόμενων αναγκών σε δομές υποστήριξης, προσχολικής ηλικίας και τρίτης ηλικίας.
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου αποτελεί ευκαιρία για τη βελτίωση της Οργανωτικής Δομής του Δήμου. ➤ Το θεσμικό πλαίσιο των ΟΤΑ που ενισχύει την ανάπτυξη διαδημοτικών συνεργασιών αλλά και συνεργασιών με τους τοπικούς φορείς και ομάδες πολιτών. ➤ Η αξιοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. ➤ Αξιοποίηση των προγραμμάτων που υλοποιεί το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης. ➤ Η αξιοποίηση του εθελοντισμού και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. ➤ Αξιοποίηση χρηματοδότησης Ιδρύματος "ΜΕΛΑ" για κατασκευή νηπιαγωγείου. ➤ Η υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου ενταγμένων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η δυσκολία προσαρμογής των στελεχών σε νέες – βελτιωμένες οργανωτικές δομές. ➤ Πολυνομία και ελλιπής επιμόρφωση και εκπαίδευση υπαλλήλων του Δήμου. ➤ Ο περιορισμός των κοινωνικών χρηματοδοτήσεων από τους ΚΑΠ ➤ Το σύνθετο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που είναι υποχρεωμένος ο Δήμος και τα Νομικά του Πρόσωπα για να υλοποιήσει δράσεις στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής Περιόδου.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη βελτίωσης της οργάνωσης των διευθύνσεων και νομικών προσώπων του 	

Δήμου.

- **Ανάγκη βελτίωσης των διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου.**
- **Ανάγκη εφαρμογής συστήματος διαχείρισης έργων με σκοπό την εφαρμογή της πιστοποίησης της διαχειριστικής επάρκειας του Δήμου ως τελικού δικαιούχου δράσεων της Ε΄ Διαχειριστικής Περιόδου.**
- **Ανάγκη εφαρμογής συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ISO) αρχικά σε συγκεκριμένες υπηρεσίες του Δήμου και στη συνέχεια σε όλες τις υπηρεσίες του.**
- **Ανάγκη αύξησης των συνεργασιών του Δήμου συμπεριλαμβανομένων αδελφοποιήσεων και πρωτοκόλλων συνεργασίας.**

Μέτρο 4.2 Βελτίωση της σχέσης του Δήμου με τους πολίτες	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα συμμετοχής των πολιτών και των τοπικών συμβουλίων ιδίως σε ζητήματα αναπτυξιακού προγραμματισμού. ➤ Αξιοποίηση της νέας ιστοσελίδας του Δήμου για τη βελτίωση των σχέσεων του με τους πολίτες. ➤ Δυνατότητες ανάπτυξης διαδικασιών διαχείρισης αιτημάτων και παραπόνων των πολιτών καθώς και αξιολόγησης των υπηρεσιών από τους δημότες. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Έλλειψη ενοποιημένου κέντρου πληροφόρησης δημότη (π.χ καθαριότητα- λαμπτήρες-λακούβες). ➤ Αποτελεσματική διαδικασία διαχείρισης παραπόνων. ➤ Προβλήματα στην επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών του Δήμου (π.χ για την καλύτερη διαχείριση των παραπόνων). ➤ Ανάγκη αναβάθμισης ιστοσελίδας του Δήμου με σκοπό την προσφορά ηλεκτρονικών υπηρεσιών στους πολίτες μέσω διαδικτύου.
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η αξιοποίηση διατάξεων για τη διακυβέρνηση. ➤ Ο θεσμός του Συμπαρασάτη του Δημότη. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Το περιορισμένο ενδιαφέρον μεγάλου μέρους των πολιτών για τις συμμετοχικές διαδικασίες. ➤ Κίνδυνοι ηλεκτρονικών συναλλαγών μέσω διαδικτύου (π.χ μη έγκαιρη έκδοση πιστοποιητικού κλπ).
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη ανάπτυξης διαδικασιών αμφίδρομης επικοινωνίας και συμμετοχής των πολιτών. 	

Μέτρο 4.3: Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή	
α) Ανθρώπινο Δυναμικό	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Στελέχωση των υπηρεσιών με ικανό και έμπειρο ανθρώπινο δυναμικό (35% του συνολικού αριθμού είναι Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης). ➤ Δραστηριοποίηση εθελοντών (π.χ δράση let's do-it greece, ομάδα pelorus, sivotistas κλπ). ➤ Δυνατότητα απασχόλησης προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για την κάλυψη έκτακτων ή και εποχικών αναγκών. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η σημαντική μείωση του ανθρώπινου δυναμικού (174 από 252 που υπηρετούσαν το 2011 με τη σημαντικότερη τη μείωση στους εργάτες καθαριότητας περίπου 56%). ➤ Κατάργηση της Δημοτικής Αστυνομίας. ➤ Η μη βέλτιστη, ποσοτικά αλλά και ποιοτικά κατανομή του υπάρχοντος δυναμικού στις επί μέρους οργανωτικές μονάδες, σύμφωνα με τα τυπικά και ουσιαστικά του προσόντα.
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα καλύτερης κατανομής του προσωπικού στον υπό διαμόρφωση Ο.Ε.Υ. ➤ Δυνατότητα απασχόλησης προσωπικού μέσω Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων (κοινωφελής εργασία κ.ά.). ➤ Η υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου με στόχο την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυσκολία προσαρμογής των στελεχών του Δήμου σε νέα σύγχρονα συστήματα διοίκησης προσωπικού. ➤ Η μη βέλτιστη κατανομή του υπάρχοντος προσωπικού, μπορεί να δημιουργήσει σε αντιπαραγωγικά φαινόμενα.
β) Υλικοτεχνική Υποδομή	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ικανοποιητική υλικοτεχνική υποδομή. ➤ Αξιοποίηση των προγραμμάτων για ανανέωση του τεχνικού εξοπλισμού (Η/Υ, εκτυπωτών, φωτοαντιγράφων, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων του Δήμου για ανανέωση του εξοπλισμού του.

plotter κλπ).	
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
➤ Η υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου.	➤ Η ανεπαρκής αξιοποίηση των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.
γ) Μηχανοργάνωση/ΤΠΕ	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα εφαρμογής προγράμματος Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Ηλεκτρονικοί Διαγωνισμοί κλπ). ➤ Δυνατότητα αξιοποίησης: του δικτύου οπτικών ινών, του Εθνικού Δικτύου Δ.Δ. "ΣΥΖΕΥΞΙΣ", του Γεωγραφικού Πληροφοριακού Συστήματος (GIS), του νέου portal του Δήμου, των ασύρματων HOTSPOTS σε σημεία του Δήμου. ➤ Δυνατότητα αξιοποίησης του ηλεκτρονικού συστήματος τουριστικής πληροφόρησης (infokiosk). ➤ Δεν υπάρχει μεγάλη διασπορά των υπηρεσιών του Δήμου, με αποτέλεσμα την εφικτή σύνδεσή τους με την κεντρική υποδομή ΤΠΕ. ➤ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η έλλειψη τεχνικού προσωπικού. ➤ Η ανάγκη για περαιτέρω αξιοποίηση σύγχρονων συστημάτων ΤΠΕ για τη βελτίωση της παραγωγικότητας των λειτουργιών του Δήμου (λειτουργία αποθήκης, παρακολούθηση όρχου οχημάτων κλπ). ➤ Η ανάγκη για βελτίωση της συντήρησης του εξοπλισμού ΤΠΕ και της υποστήριξης των χρηστών των συγκεκριμένων εφαρμογών. ➤ Ανάγκη ενίσχυσης της ηλεκτρονικής διακίνησης των εγγράφων στις υπηρεσίες.
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
➤ Η Αξιοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ (π.χ ψηφιακή σύγκλιση- Ψηφιοποίηση Χωροταξικών και Πολεοδομικών Δεδομένων).	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η δυσκολία προσαρμογής των στελεχών του Δήμου στις νέες Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών. ➤ Οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην προμήθεια και εγκατάσταση νέου εξοπλισμού.
δ) Κτιριακές Εγκαταστάσεις	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ικανοποιητικές κτιριακές εγκαταστάσεις. ➤ <u>Αξιοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων στους πρώην «Καποδιστριακούς Δήμους».</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η ανάγκη βελτίωσης και συντήρησης των υπάρχουσών κτιριακών εγκαταστάσεων. ➤ Δεν υπάρχουν συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας. ➤ Υπάρχουν αχρησιμοποίητα ακίνητα στα οποία έχει επέλθει μεγάλη φθορά λόγω μη χρήσης τους (π.χ ΕΙΝ, πολυχώρος στο Γραικοχώρι κ.ά.).
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η Αξιοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ για παρεμβάσεις σε Δημόσια Κτίρια για εξοικονόμηση ενέργειας. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η εγκατάλειψη των ακινήτων και η μη σωστή συντήρησή τους λόγω μη διαθέσιμων οικονομικών πόρων.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη για αξιοποίηση του υπηρετούντος προσωπικού σύμφωνα με τα τυπικά και ουσιαστικά του προσόντα μέσω της βέλτιστης κατανομής του στις επιμέρους οργανωτικές μονάδες. • Ανάγκη συνεχούς εκπαίδευσης των αιρετών και του προσωπικού. • Ανάγκη βελτίωσης των κτιριακών εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού. • Ανάγκη καλύτερης αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών για τη βελτιστοποίηση της παραγωγικότητας και της λειτουργίας όλων των Διοικητικών Ενοτήτων του Δήμου. 	

Μέτρο 4.4: Οικονομική Διοίκηση και Δημοτική Περιουσία	
α) Έσοδα	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ο Δήμος αξιοποιεί πολύ ικανοποιητικά τα εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ο Δήμος εξαρτάται σημαντικά από εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης (τα ίδια έσοδα είναι μόλις 30%

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Οι δανειακές υποχρεώσεις είναι σε χαμηλό επίπεδο και ως αποτέλεσμα υπάρχει ικανοποιητική πιστοληπτική ικανότητα. 	<p>των συνολικών εσόδων).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Αδυναμία επίτευξης των στόχων που τίθενται κατά τη σύνταξη των προϋπολογισμών. Το πρόβλημα έχει μεγεθυνθεί λόγω της οικονομικής κρίσης. ➤ Δυσκολίες στη βεβαίωση-είσπραξη τελών και φόρων που συνδέονται με τις επαγγελματικές δραστηριότητες. ➤ Δυσκολίες στη βέλτιστη αξιοποίηση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας. ➤ Δυσκολίες στην είσπραξη μισθωμάτων δημοτικών ακινήτων. ➤ Δυσκολίες στην είσπραξη τελών – δικαιωμάτων που αφορούν τους κοινόχρηστους χώρους.
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Σύναψη δανείων από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για την υλοποίηση έργων. ➤ Χαμηλός δανειακός δείκτης. ➤ Χρηματοδότηση από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του νέου ΕΣΠΑ και από άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα. ➤ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Οι τακτικές επιχορηγήσεις έχουν μειωθεί σημαντικά και αναμένεται να μειωθούν περαιτέρω. ➤ Η χρηματοδότηση των αρμοδιοτήτων που έχουν μεταφερθεί στους ΟΤΑ είναι ελλειμματική.
Μέτρο 4.4: Οικονομική Διοίκηση και Δημοτική Περιουσία β) Δαπάνες	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Οργανωμένη Οικονομική Υπηρεσία για την παρακολούθηση και διαχείριση των προμηθειών. ➤ Διεξαγωγή Διαγωνισμών και εξοικονόμηση σημαντικών οικονομικών πόρων λόγω ανταγωνισμού. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δεν εφαρμόζεται αναλυτική λογιστική και έτσι δεν υπάρχει σύστημα κοστολόγησης. ➤ Δεν λειτουργεί μηχανογραφημένη αποθήκη υλικών. ➤ Δεν αξιοποιείται πλήρως η τεχνολογία για την παρακολούθηση των δαπανών

➤	γενικότερα.
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Νέα νομοθεσία για την υλοποίηση προμηθειών, εργασιών, έργων και μελετών. ➤ Νέες διαδικασίες υλοποίησης προμηθειών και υπηρεσιών (Ηλεκτρονικοί Διαγωνισμοί, Διαύγεια, Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μονομερείς αποφάσεις της κεντρικής διοίκησης που αυξάνουν αρκετές κατηγορίες δαπανών.
Μέτρο 4.4: Οικονομική Διοίκηση και Δημοτική Περιουσία	
γ) Δημοτική Περιουσία	
STRENGTHS-ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	WEAKNESSES-ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η υλοποίηση του εθνικού κτηματολογίου συμβάλει στην ολοκλήρωση των διαδικασιών καταγραφής και μεταγραφής της δημοτικής ακίνητης περιουσίας. ➤ <u>Αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας.</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δεν αξιοποιούνται οι δυνατότητες πολλών δημοτικών εγκαταστάσεων. ➤ Δωρεάν παραχώρηση δημοτικών ακινήτων σε τοπικούς φορείς, εξασφαλίζοντας την λειτουργία τους αλλά και τη συντήρησή τους.
OPPORTUNITIES-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	THREATS- ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η μη ολοκλήρωση της καταγραφής της Δημοτικής Περιουσίας. ➤ Καταπατήσεις και αυθαιρεσίες
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> • Μεγάλη εξάρτηση του Δήμου από τις επιχορηγήσεις • Ανάγκη αύξησης των εσόδων και ανταποδοτικότητα υπηρεσιών • Ανάγκη μείωσης του κόστους των δραστηριοτήτων. • Ανάγκη καλύτερης αξιοποίησης της δημοτικής περιουσίας 	

8 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

8.1 Αποστολή, όραμα και οι αρχές του Δήμου

Η δομή και η διάρθρωση της Αυτοδιοίκησης (Περιφερειακή – Τοπική) παρουσιάζει συνεχή εξέλιξη τα τελευταία χρόνια και απαιτεί συνεχή ενημέρωση, υψηλό βαθμό οργάνωσης και τεχνογνωσία.

Οι ΟΤΑ έχουν αρχίσει πλέον να λειτουργούν σαν οργανωμένες επιχειρήσεις, αναδιαμορφώνοντας ριζικά τις σχέσεις πολιτικής, οικονομίας, αγορών, κοινωνίας, πολιτών, επικοινωνίας, πληροφόρησης και γνώσης, δεδομένα τα οποία παρουσιάζουν συνεχή και δυναμική εξέλιξη.

Σε αυτό το πλαίσιο **αποστολή του Δήμου**, σύμφωνα με τα οριζόμενα θεσμικά, αποτελεί η διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων και η παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό, τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής του.

Όσον αφορά στο Δήμο Ηγουμενίτσας, λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυση και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής του Δήμου αλλά και τη μελλοντική κατάσταση στην οποία επιδιώκει να φτάσει ο Δήμος, **το Όραμα του Δήμου για την επόμενη περίοδο** διατυπώνεται ως εξής:

Η ανάδειξη του Δήμου Ηγουμενίτσας σε ένα δυναμικό διαμετακομιστικό κέντρο εθνικής εμβέλειας με την ανάπτυξη συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών.

Η ανάδειξη και προβολή του απαράμιλλου τουριστικού προϊόντος με την αξιοποίηση των οδικών αξόνων και των θαλάσσιων διαδρόμων της Αδριατικής Λεκάνης.

Η ενίσχυση συνεργασίας με τις πόλεις των όμορων χωρών της ΕΕ για την επίτευξη της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην Περιοχή της Αδριατικής Λεκάνης

Η δημιουργία ενός σύγχρονου, λειτουργικού, φιλικού, συμμετοχικού και ανθρώπινου Δήμου, που θα λειτουργεί και θα πρωτοπορεί ως κέντρο ανάπτυξης στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτίας.

Για την επίτευξη του οράματός του ο Δήμος Ηγουμενίτσας έχει συντάξει ένα ολοκληρωμένο Στρατηγικό Σχέδιο, το οποίο καθορίζει στόχους και βασίζεται στην αξιοποίηση των δυνατών σημείων της περιοχής, την εκμετάλλευση των ευκαιριών και δυνατοτήτων που αναπτύσσονται και την αντιμετώπιση των αδύνατων σημείων και περιορισμών και των κινδύνων-απειλών που εμφανίζει η περιοχή του Δήμου. Πιο συγκεκριμένα **στόχοι της νέας Δημοτικής Αρχής** είναι να διασφαλιστούν:

1. Ευνοϊκές συνθήκες ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας, με διεύρυνση του διαμετακομιστικού χαρακτήρα μέσα από την ενίσχυση της καινοτομίας και των επενδυτικών ευκαιριών.
2. Η ελκυστικότητα της περιοχής για τους διερχόμενους και τους επισκέπτες με βελτιώσεις των υποδομών τουρισμού, πολιτισμού και κυκλοφορίας.
3. Η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και διαβίωσης των πολιτών μέσα από τη βελτίωση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.
4. Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας.
5. Ενέργειες για την αποτροπή και τη διαχείριση των επιπτώσεων που προκαλούνται από την κλιματική αλλαγή.
6. Η αποτελεσματική εξυπηρέτηση των δημοτών μέσα από την αναβάθμιση της διοικητικής του ικανότητας.
7. Η ενεργός και ισότιμη, ανεξαρτήτως φύλου-θρησκείας-καταγωγής, συμμετοχή των πολιτών.
8. Αποτελεσματικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης όπως ενέργειες για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας, εφαρμογή Προγραμμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας κλπ.
9. Η διαφάνεια και η χρηστή διαχείριση.
10. Η ισότιμη εξυπηρέτηση όλων των κατοίκων χωρίς διακρίσεις.

8.2 Άξονες, προτεραιότητες, μέτρα και γενικοί στόχοι του προγράμματος

Στη βάση των εθνικών και ευρωπαϊκών αναπτυξιακών πολιτικών και κατευθύνσεων και με απώτερο στόχο την υλοποίηση του οράματος του Δήμου, διαμορφώνεται ένα Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την περίοδο 2015-2019, που δομείται πάνω σε τέσσερις (4) άξονες προτεραιότητας, ο κάθε ένας από τους οποίους εξειδικεύεται σε μια σειρά από Μέτρα και Γενικούς Στρατηγικούς Στόχους. Οι **Γενικοί Στρατηγικοί Στόχοι του Δήμου Ηγουμενίτσας** ανά άξονα και μέτρο για την περίοδο 2015-2019 διαμορφώνονται ως εξής:

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΕΝΕΡΓΕΙΑ – ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Μέτρο 1.1: Διαχείριση περιβαλλοντικών θεμάτων

Μέτρο 1.2: Οικιστική και Πολεοδομική Ανάπτυξη

Μέτρο 1.3: Βελτίωση Υποδομών Μεταφορών, Κυκλοφορίας & Στάθμευσης

Μέτρο 1.4: Υποδομές Δικτύων (Ύδρευσης – Αποχέτευσης – Ηλεκτροφωτισμού)

Μέτρο 1.5: Βελτίωση Τεχνικών Υποδομών

Μέτρο 1.6: Εξοικονόμηση Ενέργειας & Αξιοποίηση Α.Π.Ε

Μέτρο 1.7: Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων και Καθαριότητα Δήμου

Μέτρο 1.8: Ασφάλεια Πολιτική Προστασία

ΑΞΟΝΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Μέτρο 2.1: Κοινωνική Πρόνοια - Κοινωνική Ένταξη - Κοινωνικός Αποκλεισμός-
Καταπολέμηση Διακρίσεων-Ισότητα Φύλων

Μέτρο 2.2: Υγεία

Μέτρο 2.3: Παιδεία και Νέα Γενιά

Μέτρο 2.4: Πολιτισμός

Μέτρο 2.5: Αθλητισμός

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Μέτρο 3.1: Απασχόληση και Ανθρώπινο Δυναμικό

Μέτρο 3.2: Ανάπτυξη Πρωτογενούς Τομέα

Μέτρο 3.3: Επιχειρηματικότητα-Τουριστική Ανάπτυξη- Λιμάνι – Χερσαία Ζώνη

ΑΞΟΝΑΣ 4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ Ν.Π.Δ.Δ

Μέτρο 4.1: Διοίκηση Οργάνωση και Λειτουργία των Υπηρεσιών

Μέτρο 4.2: Βελτίωση της σχέσης του Δήμου με τους πολίτες

Μέτρο 4.3: Υλικοτεχνικός Εξοπλισμός-Κτιριακές Εγκαταστάσεις

Μέτρο 4.4: Οικονομική Διοίκηση και Δημοτική Περιουσία

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΕΝΕΡΓΕΙΑ – ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
<p>ΑΞΟΝΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΕΝΕΡΓΕΙΑ – ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ</p>	<p>Μέτρο 1.1 Διαχείριση Περιβαλλοντικών Θεμάτων</p>	<p>1.1.1 Προστασία και αποκατάσταση του περιβάλλοντος, το οποίο αποτελεί και το συγκριτικό πλεονέκτημα του Δήμου.</p> <p>1.1.2 Αναβάθμιση χώρων πρασίνου.</p> <p>1.1.3 Προστασία και ανάδειξη σημαντικών ιστορικών χώρων και μνημείων.</p> <p>1.1.4 Προστασία και ανάδειξη περιοχών φυσικού περιβάλλοντος («Natura») ιδιαίτερης σημασίας.</p>
	<p>Μέτρο 1.2 Οικιστική και Πολεοδομική Ανάπτυξη</p>	<p>1.2.1 Προώθηση θεμάτων πολεοδομικού σχεδιασμού και επεκτάσεων.</p> <p>1.2.2 Οργάνωση και αναβάθμιση κοινοχρήστων χώρων (πεζόδρομοι, πλατείες αναπλάσεις κλπ.</p>
	<p>Μέτρο 1.3 Βελτίωση Υποδομών Μεταφορών, Κυκλοφορίας & Στάθμευσης</p>	<p>1.3.1 Βελτίωση υποδομών μεταφορών και προσπελασιμότητας (ευφυείς μεταφορές).</p> <p>1.3.2 Αντιμετώπιση των προβλημάτων και βελτίωση συνθηκών κυκλοφορίας, στάθμευσης και οδικής ασφάλειας (κόμβοι, στάθμευση κ.λπ.).</p> <p>1.3.3 Ανάπτυξη δικτύου Ποδηλατοδρόμων</p>
	<p>Μέτρο 1.4 Υποδομές Δικτύων (Υδρευσης, Αποχέτευσης, Ηλεκτροφωτισμού)</p>	<p>1.4.1 Βελτίωση –Επέκταση δικτύων ύδρευσης.</p> <p>1.4.2 Βελτίωση –Επέκταση δικτύων αποχέτευσης & βιολογικού καθαρισμού.</p> <p>1.4.3 Βελτίωση –Επέκταση δικτύων ηλεκτροφωτισμού.</p>
	<p>Μέτρο 1.5 Βελτίωση Τεχνικών Υποδομών</p>	<p>1.5.1 Αντιπλημμυρικά και λοιπά τεχνικά έργα.</p> <p>1.5.2 Δίκτυα όμβριων υδάτων.</p>
	<p>Μέτρο 1.6 Εξοικονόμηση Ενέργειας & Αξιοποίηση Α.Π.Ε.</p>	<p>1.6.1 Παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας και αύξηση της εξοικονόμησης ενέργειας στα δημοτικά κτίρια.</p> <p>1.6.2 Εφαρμογή νέων τεχνολογιών “Smart-cities” για τον εξορθολογισμό στην κατανάλωση ενέργειας στις δομές και υποδομές του Δήμου.</p>

	Μέτρο 1.7 Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων – Καθαριότητα Δήμου	1.7.1 Βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας της πόλης της Ηγουμενίτσας και των λοιπών Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων. 1.7.2 Αντικατάσταση υφισταμένων και προμήθεια νέων οχημάτων και εξοπλισμού αποκομιδής απορριμμάτων νέας τεχνολογίας (λιγότερο ενεργοβόρα) 1.7.3 Επεξεργασία – ανακύκλωση στερεών αποβλήτων. 1.7.4 Δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης των πολιτών σε θέματα διαχείρισης αποβλήτων.
	Μέτρο 1.8 Ασφάλεια & Πολιτική Προστασία	1.8.1 Βελτίωση ικανότητας και λήψη μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών. 1.8.2 Ανάπτυξη υποδομών πολιτικής προστασίας.

ΑΞΟΝΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
ΑΞΟΝΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	Μέτρο 2.1 Κοινωνική Πρόνοια- Κοινωνική Ένταξη- Κοινωνικός Αποκλεισμός- Καταπολέμηση Διακρίσεων- Ισότητα Φύλων.	2.1.1 Βελτίωση υφιστάμενων και δημιουργία νέων υποδομών και προγραμμάτων κοινωνικής πρόνοιας, μέριμνας και φροντίδας. 2.1.2 Προώθηση και ανάπτυξη εθελοντισμού και κοινωνικής αλληλεγγύης με δημιουργία τοπικών δικτύων, ομάδων και οργανώσεων εθελοντών. 2.1.3 Βελτίωση παροχής υπηρεσιών σε ΑμεΑ.
	Μέτρο 2.2 Υγεία	2.2.1 Δημιουργία νέων υποδομών υγείας και δράσεις για τη βελτίωση των υπηρεσιών υγείας 2.2.2 Δράσεις για τη βελτίωση των υπηρεσιών υγείας. 2.2.3 Φροντίδα και πρόγραμμα εμβολιασμού των αδέσποτων ζώων.
	Μέτρο 2.3 Παιδεία - Νέα Γενιά	2.3.1 Αναβάθμιση, επισκευές και συμπλήρωση κτιριακών εγκαταστάσεων και υλικοτεχνικών υποδομών προσχολικής αγωγής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ανέγερση νέων κτιριακών υποδομών. 2.3.2 Σχεδιασμός και εφαρμογή πολιτικών, προγραμμάτων και δράσεων για την υποστήριξη των μαθητών α/θμιας και β/θμιας εκπαίδευσης και της γενικής παιδείας των κατοίκων (ΚΔΑΠ, βιβλιοθήκες κλπ). 2.3.3 Αναβάθμιση Παιδικών Χαρών.

	Μέτρο 2.4 Πολιτισμός	2.4.1 Αξιοποίηση υφιστάμενων και δημιουργία νέων υποδομών για πολιτιστική χρήση (ΕΙΝ, υπαίθριο θέατρο κ.ά.) 2.4.2 Ανάδειξη της ιστορικής και πολύ –πολιτισμικής κληρονομιάς της περιοχής. 2.4.3 Διασύνδεση με Απόδημο Ελληνισμό. 2.4.4 Πολιτιστικές δράσεις στα πλαίσια των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων.
	Μέτρο 2.5 Αθλητισμός	2.5.1 Αναβάθμιση, αξιοποίηση και συντήρηση υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων και υποδομών του Δήμου. 2.5.2 Παροχή υπηρεσιών προγραμμάτων μαζικής άθλησης. 2.5.3 Προώθηση συνεργασιών με τοπικούς, εθνικούς και διεθνείς αθλητικούς φορείς και οργανώσεις.

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
ΑΞΟΝΑΣ 3: ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	Μέτρο 3.1 Απασχόληση και Ανθρώπινο Δυναμικό	3.1.1 Ενίσχυση πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της ανεργίας και την ποσοτική και την ποιοτική αύξηση των θέσεων εργασίας στο Δήμο. 3.1.2 Επιμόρφωση-Κατάρτιση και διασύνδεση με την αγορά εργασίας-Στήριξη της δια βίου μάθησης.
	Μέτρο 3.2 Ανάπτυξη Πρωτογενούς Τομέα	3.2.1 Υποστήριξη Αγροτικού, Κτηνοτροφικού και Αλιευτικού Τομέα. 3.2.2 Βελτιώσεις- Παρεμβάσεις σε Τεχνικές Υποδομές (Αγροτικών δρόμων κ.λπ.).
	Μέτρο 3.3 Επιχειρηματικότητα – Τουριστική Ανάπτυξη – Λιμάνι – Χερσαία Ζώνη	3.3.1 Υποστήριξη υφιστάμενων τουριστικών επιχειρήσεων και ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού, αύξηση τουριστικής κίνησης και επιμήκυνση τουριστικής περιόδου στο Δήμο (Κρουαζιέρα, εναλλακτικές μορφές τουρισμού). 3.3.2 Ανάδειξη και βελτίωση τουριστικών υποδομών & περιοχών (Δρέπανο, Σύβοτα , Πέρδικα, περιοχών NATURA κλπ)-Αξιοποίηση χερσαίας ζώνης .

ΑΞΟΝΑΣ 4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΠΔΔ

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
ΑΞΟΝΑΣ 4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΠΔΔ	Μέτρο 4.1 Διοίκηση, Οργάνωση και Λειτουργία των Υπηρεσιών του Δήμου και των Ν.Π.Δ.Δ.	4.1.1 Βελτίωση της λειτουργίας (διοικητικής ικανότητας, αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας) των υπηρεσιών του Δήμου και των ΝΠΔΔ. 4.1.2 Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση – Εισαγωγή τεχνολογικών καινοτομιών στις Δημοτικές υπηρεσίες (ψηφιακή υπηρεσιακή διακίνηση εγγράφων, ηλεκτρονική αποθήκη κλπ).
	Μέτρο 4.2 Βελτίωση σχέσης Δήμου – Πολιτών	4.2.1 Βελτίωση της διοικητικής εξυπηρέτησης των πολιτών. 4.2.2 Δικτύωση & Ευρωπαϊκές Συνεργασίες.
	Μέτρο 4.3 Υλικοτεχνικός Εξοπλισμός – Κτιριακές εγκαταστάσεις	4.3.1 Αναβάθμιση υλικοτεχνικού εξοπλισμού Δήμου & ΝΠΔΔ για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας των υπηρεσιών. 4.3.2 Βελτίωση κτιριακών εγκαταστάσεων.
	Μέτρο 4.4 Οικονομική Διοίκηση και Δημοτική Περιουσία	4.4.1 Περαιτέρω εξορθολογισμός της οικονομικής διαχείρισης και αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Οδηγός Κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Δήμων 2014-2019, Περιφερειακή Ένωση Δήμων-ΕΕΤΑΑ, Φεβρουάριος 2015.
- Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΓΠΧΣΑΑ), Αριθ. 6876/4871/08 (ΦΕΚ 128 Α'/3-07-2008)
- Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου Ηγουμενίτσας, Ν.Α. Θεσπρωτίας (Α' Στάδιο, 2005 και Β2 Στάδιο, 2008)
- Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) Ηπείρου, υπ' αριθ. Υπ. ΠΕΧΩΔΕ 25301/2003 (ΦΕΚ 1451 Β'/6-10-2003)
- Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης –νέο ΕΣΠΑ) για την περίοδο 2014-2020
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ηγουμενίτσας Α' Φάση (2007)
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ηγουμενίτσας Α' Φάση (2011)
- Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ηπείρου 2014-2020.
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Ηπείρου 2012-2014 (ΕΝΟΤΗΤΑ Α')
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Ηπείρου 2015-2019 (Στρατηγικός Σχεδιασμός)
- Επιχειρησιακά Προγράμματα Δήμων, ΠΕΔ Ηπείρου-ΕΕΤΑΑ, Γούπιος Γιάννης «ΕΣΠΑ 2014-2020- Χρηματοδοτικά εργαλεία».
- Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Γενική Γραμματεία Χωροταξίας & Αστικού Περιβάλλοντος, Αξιολόγηση, Αναθεώρηση και Εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Ηπείρου, ΦΑΣΗ Α' - ΣΤΑΔΙΟ Α2, Σεπτέμβριος 2013
- Ράλλης Γκέκας: Ιδιωτικοποίηση των Δημοτικών Υπηρεσιών Καθαριότητας- Διεθνής Εμπειρία, 10-01-2013, www.localit.gr.
- Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε, Οι Δήμοι σε αριθμούς, Μάιος 2013: <http://www.eetaa.gr:8080/ekdoseis/pdf/156.pdf>,
- Κατσιούλης Αντώνιος, Η γήρανση του πληθυσμού της Ελλάδος σε επίπεδο νομού κατά την περίοδο 1971-200, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, <http://digilib.lib.unipi.gr>.
- ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ, ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε. ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ: *Εγνατία Οδός και χωρική διάρθρωση των περιοχών τουρισμού*, Μάρτιος 2015, http://observatory.egnatia.gr/reports/2015/Obs_EO_tourism_report_2015mar.pdf

Παράρτημα Α- Κτιριακές Υποδομές Δήμου Ηγουμενίτσας

Α/Α	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Οδός	Περιοχή	Επιφάνεια κτιρίου (τ.μ.)	Αρ. Ορόφων	Παρατηρήσεις
1	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	ΣΟΥΛΙΟΥ 3	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	1.266,75	4	ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ
2	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ 7	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	1.371,00	4	ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΣΤΕΓΑΣΗ
3	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	ΕΘΝ. ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	333,00	1	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ "ΠΑΝΘΕΟΝ"
4	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ		ΜΑΥΡΟΥΔΙ	270,00	2	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
5	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ		ΚΑΣΤΡΙ	118,00	1	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
6	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ		ΑΓ. ΒΛΑΣΙΟΣ	152,00	1	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
7	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ		ΓΡΑΙΚΟΧΩΡΙΟΥ	67,00	1	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
8	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ		Ν.ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ	81,00	1	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
9	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	ΑΠ. ΠΕΤΡΟΥ & ΠΑΥΛΟΥ	ΛΑΔΟΧΩΡΙ	250,00	1	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
10	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ		Ν.ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ	700,00	2	ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ
11	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ 17	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	100,00	1	ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ
12	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗ 27	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	80,86	1	ΟΙΚΙΑ ΤΡΑΝΤΑ
13	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ		Ν.ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ	130,00	1	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
14	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ		Ν.ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ	260,00	1	ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
15	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ		ΒΑΤΑΤΣΑ	838,00	1	ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΦΑΓΕΙΑ
16	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ		ΔΡΕΠΑΝΟ	409,00	1	ΔΗΜΟΤΙΚΟ CAMPING
17	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	ΚΥΠΡΟΥ 132	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	802,00	1	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
18	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	ΕΘΝ. ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ 64	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	292,00	1	1ος ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
19	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	Μ.ΑΛΕΞ/ΔΡΟΥ 9	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	522,00	1	2ος ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
20	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ		Ν.ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ	420,00	1	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
21	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	294,00	1	ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ (ΓΗΠΕΔΟ)
22	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ		ΔΡΕΠΑΝΟ	450,00	1	ΑΟΔΗ (ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ)
23	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	ΕΘΝ. ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	28,00		ΑΟΔΗ (ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ)
24	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	ΓΡΑΜΜΟΥ	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	26,00		ΑΟΔΗ (ΓΗΠΕΔΑΚΙΑ)
25	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	ΒΥΡΩΝΟΣ 2	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	2.700,00	2	1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
26	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	ΑΓ.ΑΠΟΣΤ.25	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	1.404,00	2	2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
27	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	ΚΟΥΓΚΙΟΥ 55	ΚΙΑΦΑ	1.376,00	2	3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
28	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	ΤΖΩΝ ΚΩΣΤΑ	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	2.130,00	3	4ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
29	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ		Ν.ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ	1.600,00	2	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
30	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	ΑΙΣΧΥΛΟΥ	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	3.160,00	3	1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ
31	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	ΚΥΠΡΟΥ 138	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	1.739,00	2	2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ
32	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ		Ν.ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ	2.530,00	2	ΓΥΜΝΑΣΙΟ
33	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 7	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	7.058,00	2	ΕΠΑΛ
34	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	245,69	2	ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ - Αρ.Πρωτ. 5443/ 4269/Φ31929 έγγραφο ΚΕΔ
35	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	150,00	1	ΑΙΘΟΥΣΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

Α/Α	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Οδός	Περιοχή	Επιφάνεια κτιρίου (τ.μ.)	Αρ. Ορόφων	Παρατηρήσεις
36	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	81,00	1	ΚΔΑΠ - Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
37	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	64,00	1	ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ
38	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	110,00	1	ΚΑΠΗ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ
39	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	410,00	1	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
40	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΜΟΡΦΙ	169,60	1	ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
41	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΜΟΡΦΙ	31,20	1	ΠΡΩΗΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ
42	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΣΠΑΘΑΡΑΤΙ	100,74	1	ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
43	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΣΠΑΘΑΡΑΤΙ	90,00	1	ΠΡΩΗΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ
44	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΕΛΕΥΘΕΡΙ	170,00	1	ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
45	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ	252,00	1	ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
46	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΚΑΡΤΕΡΙ	110,00	1	ΠΡΩΗΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ
47	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΜΕΣΟΒΟΥΝΙ	204,65	1	ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
48	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΜΑΖΑΡΑΚΙΑ	70,00	1	ΠΑΛΑΙΟ ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΟ
49	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	757,12	2	2 ΟΡΟΦΟΙ ΥΠΟΓΕΙΟ 600 ΤΜ (300 + 300). ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 24/2009
50	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΚΑΡΤΕΡΙ	54,00	1	ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
51	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΜΑΖΑΡΑΚΙΑ	105,00	1	ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
52	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΕΛΕΥΘΕΡΙ	63,00	1	ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
53	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ		ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ	63,00	1	ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
54	ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ	ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΟΣΧΟΒΗ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ	220,00	2	ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ - ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΑΜΕΑ ΜΟΝΟ ΣΤΟ ΚΕΠ (ΙΣΟΓΕΙΟ)
55	ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ	ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΟΣΧΟΒΗ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ	100,00	1	ΚΑΠΗ
56	ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ		ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ	290,00	2	ΠΑΛΑΙΑ ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΚΥΡΙΑΚΗΣ
57	ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ		ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	186,00	2	ΠΑΛΑΙΟ ΚΤΙΡΙΟ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ
58	ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ		ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	2.000,00	1	ΠΑΛΑΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
59	ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ		ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	50,00	1	ΠΑΛΑΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ
60	ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ		ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΔΡΑΜΕΣΗΣ	96,00	1	ΠΑΛΑΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
61	ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ		ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟ Υ	340,00	2	ΠΑΛΑΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
62	ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ		ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΚΟΡΥΤΙΑΝΗΣ	140,00	1	ΙΑΤΡΕΙΟ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
63	ΠΕΡΔΙΚΑ	ΠΛ.ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ	ΠΕΡΔΙΚΑ	1.287,00	2	Στο ισόγειο το ΚΑΠΗ έχει ενοικιαστεί σε ιδιώτη
64	ΠΕΡΔΙΚΑ	ΠΛ.ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ	ΠΕΡΔΙΚΑ	250,00	2	ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
65	ΠΕΡΔΙΚΑ	ΚΩΣΤΑ ΒΑΡΝΑΛΗ	ΠΕΡΔΙΚΑ	260,00	2	1ος όροφος Γραφεία Συλλόγων 2ος όροφος Α.Τ. Πέρδικας

Α/Α	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Οδός	Περιοχή	Επιφάνεια κτιρίου (τ.μ.)	Αρ. Ορόφων	Παρατηρήσεις
66	ΠΕΡΔΙΚΑ	ΠΛ.ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ	ΠΕΡΔΙΚΑ	100,00	1	Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων
67	ΠΕΡΔΙΚΑ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ	ΠΕΡΔΙΚΑ	160,00	1	Αποθήκη
68	ΠΕΡΔΙΚΑ	ΠΡΩΗΝ ΑΠ.ΦΕΤΑ	ΠΕΡΔΙΚΑ	240,00	2	Αποθήκη
69	ΠΕΡΔΙΚΑ	ΠΕΡΔΙΚΑ	ΠΕΡΔΙΚΑ	100,00	2	Τουριστικό Περίπτερο
70	ΠΕΡΔΙΚΑ	ΠΕΡΔΙΚΑ	ΠΕΡΔΙΚΑ	250,00	1	Παιδικός Σταθμός
71	ΣΥΒΟΤΑ	ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ	720,74	2	Δημαρχείο
72	ΣΥΒΟΤΑ	ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ	240,00	1	ΚΑΠΗ λειτουργεί στο υπόγειο
73	ΣΥΒΟΤΑ	ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ	360,50	1	Κλειστό σχολείο, δεν λειτουργεί
74	ΣΥΒΟΤΑ	ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ	144,00	1	Παιδικό σταθμό
75	ΣΥΒΟΤΑ		ΦΑΣΚΟΜΗΛΙΑ	60,50	1	Κοινοτικό γραφείο
76	ΣΥΒΟΤΑ		ΦΑΣΚΟΜΗΛΙΑ	204,00	1	Κλειστό σχολείο, δεν λειτουργεί
77	ΣΥΒΟΤΑ		ΣΚΟΡΠΙΩΝΑ	115,50	1	Κλειστό Νηπιαγωγείο, δεν λειτουργεί
78	ΣΥΒΟΤΑ		ΣΚΟΡΠΙΩΝΑ	204,00	1	Κλειστό σχολείο,δεν λειτουργεί
79	ΣΥΒΟΤΑ		ΑΡΓΥΡΟΤΟΠΟΣ	80,00	1	Δεν λειτουργεί
80	ΣΥΒΟΤΑ		ΑΡΓΥΡΟΤΟΠΟΣ	240,00	1	Δεν λειτουργεί
81	ΣΥΒΟΤΑ		ΠΟΛΥΝΕΡΙ	240,00	1	Δεν λειτουργεί
82	ΣΥΒΟΤΑ		ΠΟΛΥΝΕΡΙ	40,00	1	Δεν λειτουργεί
83	ΣΥΒΟΤΑ		ΠΟΛΥΝΕΡΙ	40,00	1	Δεν λειτουργεί
84	ΣΥΒΟΤΑ		ΣΥΒΟΤΑ	579,68	2	Το ισόγειο είναι έτοιμο να λειτουργήσει.Ο Α' όροφος είναι ημιτελής
85	ΣΥΒΟΤΑ		ΣΥΒΟΤΑ	55,00	1	Παλιό κοινοτικό γραφείο

Παράρτημα Β- Δανειακές Υποχρεώσεις του Δήμου

Σύμφωνα με την Έκθεση Ελέγχου Δήμου Ηγουμενίτσας χρήσεως 2013, των Ορκωτών Λογιστών, οι δανειακές υποχρεώσεις του Δήμου κατά την 31.12.2013 έχουν ως εξής:

Πίνακας Παραρτήματος Γ 1: Κίνηση Δανείων στη χρήση 2013

Έτος χορήγησης Δανείου	Αρχικό ύψος Δανείου	Υπόλοιπο Δανείου 31/12/2013	Πληρωτέο στη χρήση 2014	Υπόλοιπο δανείου μακροπρόθεσμα	
1999	1.173.881,14	585.529,52	0,00	585.529,52	
2000	196.686,72	46.018,64	0,00	46.018,64	
2002	1.027.146,00	656.873,12	0,00	656.873,12	
2005	244.526,00	178.262,00	0,00	178.262,00	(1)
2006	626.558,22	305.395,26	0,00	305.395,26	(2)
2007	73.899,43	43.913,43	0,00	43.913,43	(3)
2008	1.000.000,00	0,00	0,00	0,00	(4)
2008	200.000,00	143.191,86	25.044,08	118.147,78	(5)
2008	120.322,39	100.361,05	11.001,43	89.359,62	
ΣΥΝΟΛΟ	4.663.019,90	2.059.544,88	36.045,51	2.023.499,37	

Πηγή: ΣΟΛ- ΟΡΚΩΤΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ, Έκθεση ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου Ηγουμενίτσας της χρήσεως 2013,

Στο υπόλοιπο των δανείων 31/12/2013 του ανωτέρω πίνακα το οποίο ανέρχεται στο ποσό των 2.059.544,88€, περιλαμβάνονται και οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση 2014, συνολικού ποσού 36.045,51€.

Για τα δάνεια του Δήμου σημειώνουμε τα εξής:

Τα **πρώτα 3 δάνεια** αξίας 1.173.881,14€, 196.686,72€ και 1.027.146,00€ έκαστο, αφορούν δάνεια που έλαβε ο Δήμος Ηγουμενίτσας σε προηγούμενες χρήσεις από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Το **δάνειο με την ένδειξη (1)** αφορά υπόλοιπο δανείου του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, το οποίο ελήφθη από την Κοινότητα Πέρδικας στην χρήση 2004, διάρκειας είκοσι (20) ετών (έως 31/12/2024), αρχικού κεφαλαίου 244.526,00€.

Το **δάνειο με την ένδειξη (2)** λήφθηκε από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων στη

χρήση 2006 για την εξόφληση ισόποσης αναληφθείσας υποχρέωσης για οφειλές της Δημοτικής Επιχείρησης Ανάπτυξης Ηγουμενίτσας (Δ.Ε.Α.Η.) προς το Ελληνικό Δημόσιο και το Ι.Κ.Α. συνολικού ποσού 626.558,22€.

Το **δάνειο με την ένδειξη (3)** λήφθηκε από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων στη χρήση 2007, από τον Δήμο Ηγουμενίτσας σύμφωνα με την αριθ. 65/2007 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου (Πρακτικό Ν° 7/2007), με την οποία ο Δήμος ανέλαβε την υποχρέωση καταβολής οφειλής της «Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης Ηγουμενίτσας (Δ.Ε.Υ.Α.Η.)» προς το Ελληνικό Δημόσιο, συνολικού ποσού 73.899,43€.

Σημειώνουμε εδώ ότι, για τα δάνεια του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφ.1 της υποπαραγράφου Γ. του Ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222/ τ.Α'/ 12.11.2012) δεν θα καταβληθεί χρεολύσιο για την περίοδο 2013-2015.

Το **δάνειο με την ένδειξη (4)** αφορά υπόλοιπο δανείου της Τράπεζας Πειραιώς, το οποίο ελήφθη από τον Δήμο Ηγουμενίτσας στη χρήση 2008, διάρκειας πέντε (5) ετών (έως 23/04/2013), αρχικού κεφαλαίου 1.000.000,00€, εξοφλητέο σε 10 χρεολυτικές δόσεις των 100.000,00 € εκάστη. Το δάνειο αυτό αποπληρώθηκε στην χρήση 2013.

Τα **δάνεια με την ένδειξη (5)** αφορούν υπόλοιπο δυο (2) δανείων της Εθνικής Τράπεζας, τα οποία ελήφθησαν από τον Δήμο Παραποτάμου στην χρήση 2008, διάρκειας δεκαπέντε (15) ετών, αρχικού κεφαλαίου 200.000,00€ και 120.322,39€, εξοφλητέα σε 180 μηνιαίες τοκοχρεωλυτικές δόσεις. Το δάνειο αυτό λήφθηκε για την εξυπηρέτηση των λειτουργικών αναγκών του Δήμου Παραποτάμου.